càng Trẻ Chơi càng Thông minh

CAO NHUẬN

Trò chơi phát triển trí tuệ cho trẻ từ 0-3 tuổi

Trẻ càng chơi càng thông minh

Mục lục

Lời nói đầu
TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 0 - 6 THÁNG TUỔI
Từ 0 – 3 tháng
Từ 4 – 6 tháng
TRÒ CHƠI TRÍ TUỆ CHO TRẺ TỪ 7 THÁNG - 1 TUỔI
Từ 7 – 9 tháng
Từ 10 - 12 tháng
TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 1 - 1,5 TUỔI
TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 1,5 - 2 TUỔI
TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 2 - 2,5 TUỔI
TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 2,5 - 3 TUỔI
Tìm đọc bộ sách Bách khoa thai giáo

LỜI NÓI ĐẦU

Từ khi trẻ biết lẫy, biết bò cho đến trước khi trẻ đi mẫu giáo, tình yêu và sự chăm sóc của bạn được thể hiện chủ yếu ở những phương diện nào? Theo cách giáo dục truyền thống, bạn chỉ chăm sóc trẻ về mặt sinh hoạt? Hay bạn biết được vai trò quan trọng của việc giáo dục trẻ sớm nhưng không biết cụ thể phải làm thế nào và bắt đầu từ đâu?

Nếu đúng như thế bạn nên đọc kỹ cuốn sách này.

Trẻ sinh ra đã có thể trở thành một thiên tài, chỉ có điều chưa được hướng dẫn đúng đắn

Những thông tin mà trẻ thu nhận được trong những năm đầu đời có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với sự trưởng thành sau này của trẻ. Nói cách khác, sự phát triển của trẻ về mặt trí tuệ và thể chất khi trưởng thành được quyết định chủ yếu bởi nhân tố môi trường và khả năng kích thích giác quan trong những năm đầu đời.

Khả năng tiếp thu của trẻ trong giai đoạn từ 0-3 tuổi rất tốt. Cho dù mức độ thông tin thế nào thì trẻ cũng có thể hiểu hoặc tiếp thu những kích thích mang tính giáo dục đó ở những mức độ khác nhau. Những nghiên cứu khoa học tâm lý cho thấy: Những kĩ năng cơ bản của sự sống loài người, như việc học ngôn ngữ, nhận thức về môi trường tự nhiên, nắm bắt quy tắc giao tiếp đều được hoàn thành ngay trong thời gian từ lúc sơ sinh đến trước khi đi học lớp 1.

Nếu trong giai đoạn này, bố mẹ có thể cho trẻ trải nghiệm môi trường và hoàn cảnh sống phong phú, dạy dỗ và nuôi nấng trẻ bằng những phương pháp khoa học, thì trẻ có thể có được sự phát triển vượt trội. Cùng chơi các trò chơi với trẻ chính là cách tốt nhất để bố mẹ kích thích giác quan cho trẻ.

"Chơi mà học" chính là trọng tâm phát triển trí tuệ của giai đoạn này

Bạn muốn con mình thật thông minh và khỏe mạnh, vậy thì trong giai đoạn trẻ từ 0-3 tuổi hãy bắt đầu giáo dục trẻ nắm bắt 8 kỹ năng thiết yếu của con người, đó là:

- Kỹ năng ngữ văn (khả năng nắm bắt ngôn ngữ, chữ viết);

- Kỹ năng lôgic toán học (khả năng về toán học, lôgic và khoa học);

- Kỹ năng âm nhạc (khả năng hiểu, sáng tạo và vận dụng âm nhạc, bao gồm thưởng thức, hát theo, sáng tác,…);

- Khả năng vận động cơ thể;

- Khả năng tưởng tượng về không gian (có thể hình thành trong đầu những mô hình hoặc hình ảnh về các sự vật trước mặt);

- Kỹ năng giao tiếp (có khả năng hiểu và giao tiếp với người khác);

- Kỹ năng vốn có của cá nhân (khả năng tự nhận biết và tự xử lý của cá nhân, có thể thống nhất điều chỉnh thế giới nội tâm của mình, đặc biệt là sự phân biệt và điều chỉnh tình cảm, cảm xúc);

- Kỹ năng quan sát tự nhiên (khả năng quan sát và phân biệt động vật, thực vật, khoáng vật, và khả năng phân tích chỉnh thể các hoạt động của con người bao gồm văn hóa, hành vi, môi trường).

Nếu bạn cảm thấy 8 kỹ năng này khá trừu tượng và không biết phải làm thế nào để truyền đạt cho trẻ thì bạn có thể bắt đầu bằng những trò chơi. Bởi vì trẻ ham chơi, mà trong giai đoạn này, việc "chơi mà học" chính là phương pháp học tập duy nhất của trẻ, cũng là phương pháp dạy dỗ tốt nhất mà bố mẹ nên triển khai.

Những trò chơi đơn giản, khoa học, trí tuệ

Việc chơi cùng với trẻ thực ra rất đơn giản! Trong cuốn sách này, mỗi giai đoạn, mỗi trò chơi đều có 6 khâu là hướng giáo dục kỹ năng, công việc chuẩn bị trò chơi, độ tuổi phù hợp của trò chơi, các bước thực hiện trò chơi, lời khuyên cho từng trò chơi và phát triển trí tuệ. Đảm bảo các phụ huynh có thể đọc hiểu, dạy tốt, chơi vui mà kiến thức trẻ thu được không hề ít.

Chỉ cần bạn theo sát sự phát triển trí tuệ của trẻ ở từng giai đoạn, dựa vào những trò chơi khoa học của chúng tôi, mỗi ngày bỏ ra 5 đến 10 phút chơi cùng trẻ, trò chuyện với trẻ, vận động cùng trẻ, là con bạn có thể có cơ hội tiếp thu lượng lớn thông tin và được trang bị đầy đủ 8 kỹ năng cần thiết cho sự phát triển một cách hiệu quả!

Chúc bạn càng chơi càng vui, chúc trẻ càng chơi càng thông minh!

TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 0 - 6 THÁNG TUỔI

TỪ 0 – 3 THÁNG

CÁC CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Phát triển khả năng vận động: Khi nằm sấp, trẻ có thể làm được động tác bò; khi nhìn thấy mặt người khác, giảm hoạt động; khi được bế, trẻ sẽ biểu hiện tư thế mang tính đặc trưng đó là cuộn chặt giống một chú mèo con.

Đặc điểm phát triển trí tuệ: Trẻ có phản ứng với độ sáng tối, với kích thích nóng lạnh; khi nghe thấy âm thanh sẽ có động tác nhỏ, còn biết nhìn chăm chú, lâu nhưng không hài hòa; còn tồn tại một số phản xạ có điều kiện như ôm, mút, ngáp…

Đặc điểm khả năng ngôn ngữ: Đặc trưng khóc sẽ thay đổi theo hoàn cảnh, có thể phát ra một số âm thanh như "i a". Khi người lớn nói chuyện hoặc ôm trẻ, trẻ sẽ tỏ ra rất chăm chú không phát ra âm thanh gì.

Đặc điểm phát triển tình cảm: Khi không hài lòng trẻ sẽ khóc, nhưng không có nước mắt; khi nhu cầu được đáp ứng trẻ sẽ tỏ ra hài lòng.

Thói quen sinh hoạt và khả năng tự chăm sóc: Thời gian ngủ tương đối dài, một ngày ngủ khoảng 20 tiếng, dần dần học được "xin đi tè".

Các điểm quan trọng rèn luyện trò chơi thông minh cho trẻ ở giai đoạn này: Khi chào đời, cơ thể của trẻ sẽ bắt đầu khả năng phát triển nhanh chóng, khả năng nhận biết, khả năng tư duy, phát triển và kiểm soát cơ thể cũng như khả năng biểu đạt tình cảm và giao tiếp xã hội đều phát triển với tốc độ cao. Những thay đổi này của trẻ sẽ dựa vào sự hỗ trợ và hướng dẫn của bố mẹ trong sinh hoạt thường ngày. Do đó, điểm quan trọng cần chú ý để bố mẹ hướng dẫn trẻ chơi trò chơi trong giai đoạn này chính là khả năng nhận thức, khả năng tư duy, khả năng phát triển và kiểm soát cơ thể.

NHÌN ĐỒ CHƠI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này có thể giúp trẻ cảm nhận được thế giới hoàn toàn mới nếu ở vị trí cơ thể thích hợp. Hơn nữa, trò chơi sẽ làm cho trẻ cố gắng vươn đầu hoặc chuyển động đầu để nhìn, từ đó làm cho vùng cổ của trẻ được tập luyện, dần dần sẽ giữ được trọng lượng của phần đầu.

Độ tuổi thích hợp:

Trẻ mới sinh.

Chuẩn bị trò chơi:

Đồ chơi nhỏ có màu sắc sặc sỡ, hình dạng rõ ràng.

Phương pháp, các bước thực hiện:

Trẻ nằm ngửa trên giường, mẹ ngồi đối diện và cười với trẻ, cách trẻ khoảng chừng 20 đến 30 cm, cho trẻ nhìn đồ chơi có màu sắc sặc sỡ, có hình dạng rõ ràng (ví dụ như màu đỏ, màu vàng).

Trò chơi này nên thực hiện mỗi ngày từ 2 đến 3 lần, mỗi lần kéo dài liên tục khoảng 15 giây.

Lời khuyên

1. Với bất kỳ đồ chơi nào, bố mẹ đều phải gây sự chú ý cho trẻ bằng cách liên tục thay đổi. Bởi vì nghiên cứu khoa học phát hiện ra rằng thời gian trẻ nhìn vào hình mới sẽ lâu hơn hình cũ, quá trình này chứng tỏ trẻ có ký ức về hình đã từng nhìn.

2. Khi bố mẹ cầm đồ chơi lắc qua lắc lại thì đừng lắc quá mạnh, cần phải hướng dẫn tầm nhìn của trẻ dịch chuyển từ từ, tạo sự chú ý cho trẻ một cách từ từ.

Phát triển trí tuệ

Đợi đến khi trẻ dần dần quen với đồ chơi này, bố mẹ có thể lắc đồ chơi từ từ sang trái, sang phải, nhằm bồi dưỡng khả năng theo dõi thị giác của trẻ.

Bố mẹ có thể đứng bế trẻ, dùng tay phải đỡ lấy phần đầu trẻ, để trẻ không ngoái ra đằng sau. Thử để trẻ quan sát tranh và đồ chơi treo xung quanh tường trong phòng ở đằng sau từ bên vai trái của bạn.

TAY XINH NẮM NẮM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Hướng dẫn trẻ luyện tập vận động vùng tay, học được cách duỗi và nắm chặt ngón tay, biết cách khép và sử dụng đồng thời hai tay, tiếp tục luyện tập sử dụng cả tay và mắt, tập thay đổi động tác của tay.

Độ tuổi thích hợp:

Nửa tháng tuổi trở lên.

Chuẩn bị trò chơi:

Bộ quần áo, chăn hoặc đồ chơi nhỏ, vừa vặn.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Khi trẻ đưa tay ra, mẹ phải vuốt ve bàn tay trẻ, đặt ngón tay mình lên trên

lòng bàn tay của trẻ giúp trẻ luyện tập cách cầm bằng cách thử để cho tay của trẻ nắm chặt ngón tay mẹ.

2. Khi trẻ được 2 tháng tuổi, hãy cho trẻ thử cầm nắm đồ chơi, sờ vào quần áo của mẹ hoặc các đồ vật chất liệu khác nhau để tăng cường xúc giác cho trẻ.

3. Trẻ 3 tháng tuổi rất hay nhìn bàn tay của mình, đồng thời biết cách sờ vào các mép quần áo nhỏ, giường nhỏ, chăn nhỏ mà trẻ tiếp xúc.

Lời khuyên

1. Đồ vật mà trẻ cầm nắm phải mềm, tốt nhất là không được có nút, cúc để tránh làm cho trẻ bị thương.

2. Thời gian cầm nắm đồ chơi và chơi của trẻ không nên kéo dài, thời gian lâu nhất không được quá 5 phút.

Phát triển trí tuệ

Quá trình luyện tập tay không chỉ giúp trẻ phát triển cơ thịt và khả năng vận động, mà còn có thể thúc đẩy quá trình phát triển trí tuệ toàn diện của trẻ.

Do đó, mẹ có thể thử vừa hát vừa vỗ tay cho trẻ nghe và xem, như vậy trẻ sẽ tự học được cách quơ quơ đôi tay nhỏ xíu của mình, từ đó phát triển khả năng cảm nhận tiết tấu của âm nhạc.

NGHE ÂM THANH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này giúp trẻ tiếp xúc với âm thanh, quen với âm thanh, từ đó nâng cao khả năng ghi nhớ thính giác của trẻ, xây dựng liên kết ngôn ngữ quan trọng, bồi dưỡng khả năng trí tuệ không gian thị giác, kích thích và thúc đẩy sự phát triển kỹ năng ngôn ngữ của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

Trẻ mới sinh.

Chuẩn bị trò chơi:

Thanh xúc xắc hoặc là hộp nhạc.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Thực hiện trò chơi khi trẻ vui. Lúc đó bạn hãy ôm trẻ hoặc để trẻ nằm trong nôi.

2. Dùng thanh xúc xắc có âm thanh nhẹ nhàng (hoặc hộp nhạc) để chơi đùa với trẻ, thanh xúc xắc (hoặc hộp nhạc) có thể quay liên tục, thu hút sự chú ý

của trẻ, đồng thời khiến trẻ nghe được tiếng nhạc du dương.

Lời khuyên

1. Âm nhạc của thanh xúc xắc (hoặc hộp âm nhạc) tốt nhất là nhạc của hai bài khác nhau trở lên.

2. Mẹ còn có thể cho trẻ nghe âm nhạc nhẹ nhàng du dương hoặc âm nhạc thai giáo. Mẹ có thể thay đổi âm điệu, dùng âm cao, âm thấp, âm trầm, nhưng nhất định phải nhẹ nhàng, dịu dàng, thể hiện được tình yêu thương.

3. Khi trẻ nghe nhạc, bố mẹ có thể đặt thanh xúc xắc (hoặc hộp nhạc) ở cạnh tay của trẻ, rèn luyện khả năng cầm nắm của trẻ. Lúc mới đầu, có thể trẻ không quen nên bố mẹ hãy nắm tay trẻ để hướng dẫn.

Phát triển trí tuệ

Bố mẹ có thể tìm băng nhạc thai giáo cho trẻ nghe lúc mang thai để bật cho trẻ nghe theo giờ định sẵn, để trẻ nhớ lại nhạc đã từng nghe. Bố mẹ hãy bật các bài hát ru cho trẻ nghe trước khi ngủ, còn nhạc thiếu nhi và hành khúc có thể bật nghe vào ban ngày khi trẻ thức giấc. Bài hát mẹ đã từng cho thai nhi nghe trong thời gian mang bầu cũng có thể bật lại cho trẻ nghe khi trẻ thức giấc.

Nghiên cứu cho thấy, trẻ được nghe lại nhạc thai giáo sẽ củng cố trí nhớ âm nhạc, có thể khơi dậy khả năng cảm hứng với cái đẹp của não phải. Nếu trẻ không luyện tập nghe âm nhạc từ hồi thai giáo, thì ảnh hưởng của thai giáo sẽ bị mất đi trong nửa năm.

Ú ÒA

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này giúp rèn luyện trí nhớ ban đầu và nâng cao khả năng chú ý của trẻ. Đồng thời nó cũng giúp nâng cao khả năng nhận thức và khả năng tư duy cho trẻ, giúp trẻ trải nghiệm được sự tồn tại lâu bền và thường trực của sự vật.

Độ tuổi thích hợp:

Trẻ mới sinh.

Chuẩn bị trò chơi:

Khăn tay, khăn bông tắm (hoặc miếng vải nhỏ).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Khi trẻ nằm ngửa hoặc nằm sấp, tốt nhất để trẻ nằm ngửa, mẹ áp sát mặt lại gần trẻ, cách trẻ khoảng 30 cm.

2. Đợi đến khi trẻ chú ý, mẹ hãy dùng khăn tay (khăn bông) để che mặt lại và nói với trẻ: “Mẹ đi mất rồi, mẹ đâu rồi nhỉ?”

3. Khi trẻ suy nghĩ, thì mẹ hãy nhấc khăn tay (khăn bông) ra và thò mặt ra cho trẻ nhìn thấy.

4. Làm lại nhiều lần, khi trẻ chú ý đến khuôn mặt của bạn thì bạn hãy nói với trẻ rằng: “Mẹ ở đây.”

Lời khuyên

1. Các mẹ chú ý không được che mặt quá lâu nhé.

2. Nếu trẻ khóc vì khuôn mặt của mẹ biến mất đột ngột quá thì các lần sau, mẹ hãy thực hiện động tác chậm lại một chút, để cho trẻ biết bạn đang làm gì.

3. Trước khi trẻ hiểu được quy tắc khá cơ bản của trò chơi này, các mẹ không nên đổi trò chơi khác, tránh gây ra cảm giác khó khăn cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi trên đây cũng có thể chơi như sau:

Cách thứ nhất: Mẹ có thể lấy khăn che khuôn mặt của trẻ, sau vài giây thì dịch chuyển khăn và nói với trẻ: “Mẹ ở đây cơ mà!”

Cách thứ hai: Đợi đến khi trẻ học được cách chơi hai trò chơi trên, mẹ có thể dùng khăn để che khuôn mặt của búp bê, để mình và trẻ cùng chơi trò này.

CƯỜI ĐÙA

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trẻ học cười đùa càng sớm thì càng thông minh. Trò chơi này có thể giúp trẻ hình thành tính cách lạc quan và thúc đẩy trí não phát triển.

Độ tuổi thích hợp:

1 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Không.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ bế trẻ, xoa nhẹ cơ thể trẻ, vuốt nhẹ khuôn mặt trẻ, dùng giọng nói và động tác vui vẻ để truyền cảm hứng cho trẻ.

2. Bố mẹ thường xuyên chơi đùa cùng trẻ, làm mặt xấu để trẻ cười thành tiếng.

3. Các bà mẹ cũng có thể cười phát ra tiếng, như vậy sẽ bắt chước và cười tiếng giống người lớn

Lời khuyên

1. Kể từ ngày đầu tiên khi trẻ chào đời, các bà mẹ đã có thể trêu đùa trẻ. Có trẻ sau khi chào đời khoảng 20 ngày đã có thể chơi trò chơi này, thường sau khi đầy tháng trẻ đã có thể phát ra tiếng, có trẻ cá biệt thì chậm hơn một chút.

2. Trẻ thường xuyên có người trêu đùa và được sống trong không khí vui vẻ sẽ biết cười sớm hơn. Trẻ hay cười sẽ dễ kết bạn và được mọi người yêu quý, trẻ sẽ hạnh phúc hơn trong cuộc sống sau này.

3. Không nên trêu đùa trẻ quá mức, vì như vậy sẽ gây nguy hiểm cho trẻ. Bởi vì lúc này trẻ thiếu ý thức tự kiểm soát bản thân, nếu trẻ bị trêu đùa cười không dứt rất có thể sẽ bị ngạt thở, thiếu khí, gây ra xuất huyết não tạm thời, tổn hại đến chức năng não, có thể sẽ gây ra chứng nói lắp. Đồng thời, khi trẻ há miệng quá to để cười sẽ dễ bị sái khớp hàm dưới. Ngoài ra, không nên trêu trẻ cười trước khi đi ngủ vì sẽ làm ảnh hưởng đến giấc ngủ của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Khi chơi đùa cùng trẻ, bố mẹ phải chú ý quan sát xem trẻ thuộc đối tượng nào, là trẻ kiểu thị giác, kiểu xúc giác hay là kiểu thính giác, từ đó tìm ra phương thức chơi đùa thích hợp, có hiệu quả cao đối với trẻ. Ví dụ, có một số trẻ là "trẻ thuộc loại thị giác", thích nhất là trò chơi trốn mèo con, hoặc là rất thích mẹ làm trò mặt xấu; trẻ thuộc loại "trẻ xúc giác" sẽ cười lớn nếu mẹ thổi vào da bụng hoặc cù nhẹ vào nách trẻ; còn có trẻ là "trẻ thuộc loại thính giác" thì rất mẫn cảm với tiếng hát hoặc một vài âm thanh đặc biệt trong cuộc sống hàng ngày.

PHÁT ÂM VÀ BẮT CHƯỚC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Khuyến khích trẻ phát âm và học được cách dùng âm thanh để hưởng ứng với người khác, tạo nền tảng cho việc tập nói sau này. Đồng thời có thể thúc đẩy trẻ hiểu được ngôn ngữ, gia tăng giao lưu tình cảm. Thêm vào đó bố mẹ phải kịp thời trả lời trẻ, để trẻ có cảm giác tin tưởng bố mẹ, sau này trẻ mới có thể tin tưởng được người khác.

Độ tuổi thích hợp:

1 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Không.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Khi trẻ khóc, các bà mẹ cũng nên dùng âm thanh tương tự để phản hồi lại, trẻ sẽ nhanh chóng nín khóc. Trẻ sẽ lắng nghe xem rốt cục là mình khóc hay người khác đang khóc.

2. Một lát sau, trẻ sẽ lại khóc lên vài tiếng để chứng thực xem có phải tiếng của mình không, lúc này sẽ xuất hiện phát âm ngoài tiếng khóc.

3. Lúc này bố mẹ phải kịp thời nói chuyện với trẻ, đặc biệt là khi thay tã lót, tắm, cho bú sữa, để khơi dậy cảm hứng và khả năng bắt chước của trẻ. Thông thường lúc này trẻ sẽ khóc quấy, mẹ có thể vừa xoa nhẹ bụng trẻ, vừa nói chuyện an ủi trẻ, như vậy trẻ sẽ nhanh chóng yên lặng trở lại.

Lời khuyên

1. Có khi trẻ không bằng lòng cũng sẽ khóc, nếu không lấy được đồ chơi, chân bị quần áo gây cản trở cũng sẽ kêu lớn để có người đến giúp đỡ, lúc này các mẹ nhất định phải kịp thời phản hồi lại trẻ.

2. Bố mẹ phải thường xuyên trò chuyện với trẻ, hướng dẫn trẻ biết kêu gọi, khiến cho trẻ phát ra các âm thanh khác nhau để thể hiện các yêu cầu khác nhau. Khi bố mẹ nói chuyện với trẻ, trẻ sẽ há miệng để bắt chước phản hồi, sau đó sẽ phát ra tiếng "u, ươ" nho nhỏ, đôi khi cao hứng lại phát ra âm thanh "à, ơ" hoặc "a không", các bà mẹ cũng có thể bắt chước, để trẻ phát ra âm thanh hưởng ứng cao hơn, to hơn.

Phát triển trí tuệ

Khi trẻ phát âm hoặc khóc quấy, bố mẹ phải kịp thời phản hồi lại. Bởi vì tiếng gọi của trẻ (phát âm) cũng giống như ngôn ngữ, nếu được bố mẹ lý giải và phản ứng lại thì trẻ sẽ muốn gọi hơn và biểu đạt của trẻ sẽ ngày càng rõ ràng, chính xác hơn.

Các bà mẹ phải hướng dẫn trẻ phát ra các âm thanh khác nhau, biểu đạt các yêu cầu khác nhau, để trẻ có thể dùng âm thanh, tư thế và ngôn ngữ giao lưu với mọi người.

HÁT CÙNG TRẺ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này có thể giúp trẻ phát triển thính giác đồng thời bồi dưỡng cảm giác vui vẻ của trẻ, giúp trẻ xác định được vị trí nguồn âm thanh.

Độ tuổi thích hợp:

Trên 1 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Các bài hát dành cho trẻ nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Các mẹ phải định giờ hát cho trẻ nghe (chủ yếu là các bài hát thiếu nhi, vừa đơn giản, vừa dễ nghe để sau này trẻ có thể học được dễ dàng).

2. Mẹ có thể vừa khe khẽ hát, vừa lắc nhẹ theo nhịp. Nếu mẹ bế chặt trẻ rồi lắc khẽ hoặc bước vòng tròn, thì thay đổi cảm giác khi chuyển động này có thể khiến cho trẻ được rèn luyện cân bằng các cơ quan, rất tốt cho việc ngồi, đứng, đi lại của trẻ sau này.

3. Khi dừng hát, các bà mẹ có thể quan sát nét mặt trẻ, thái độ khoa trương một chút, để trẻ chú ý đến biểu đạt của mẹ, đây chính là khởi nguồn cho tiền đình của trẻ.

Lời khuyên

1. Âm thanh quá lớn, động tác quá mạnh của mẹ sẽ khiến trẻ sợ hãi, do đó mẹ phải chú ý mức độ trò chơi khi chơi đùa với trẻ.

2. Nếu bố và mẹ có thể hát cùng trẻ thì hiệu quả sẽ càng cao hơn nữa. Ngoài ra, các ông bố cũng có thể dùng tiếng hát trầm thấp để giúp trẻ cảm nhận được một cung bậc khác.

Phát triển trí tuệ

Có thể phát triển trò chơi này bằng cách dùng một cái khăn tắm dài, bố và mẹ lần lượt nắm chắc hai góc trái phải ở mỗi đầu của khăn tắm, để trẻ ngủ trên khăn tắm đó, đầu kê cao, chân để thấp, để trẻ được lắc lư theo khăn. Khăn cách đệm dưới đất khoảng 10-15 cm, phải nắm chắc, lắc nhẹ, cung độ phải nhỏ.

Gợi ý các bài hát thiếu nhi hoặc đồng dao: Bà còng đi chợ trời mưa, Con cò bé bé, Một con vịt[1]…

[1] BTV đã Việt hóa ví dụ để phù hợp với các bậc cha mẹ ở Việt Nam.

NẰM SẤP NGẨNG ĐẦU

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập luyện cơ thịt vùng cổ của trẻ, để bộ phận này có thể nâng đỡ được trọng lượng phần đầu. Nếu thường xuyên tập luyện, trò chơi này có thể giúp mở rộng tầm nhìn của trẻ, rèn luyện sức mạnh nâng đỡ vùng khuỷu tay, chuẩn bị cho trẻ lẫy và bò sau này.

Độ tuổi thích hợp:

1 – 2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Giường hoặc đệm, đồ chơi nhỏ có phát ra tiếng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Khi vùng đầu của trẻ có thể chuyển động sang trái hoặc sang phải tự do, mẹ đặt trẻ nằm sấp trên giường, dùng một tay nâng trán của trẻ, một tay khác lắc đồ chơi phát ra tiếng ở cạnh đầu của trẻ, thu hút trẻ ngước mắt nhìn.

Sau 1 đến 2 tuần luyện tập, khi các bà mẹ lắc đồ chơi, trẻ không cần mẹ dùng tay nâng trán nữa mà chủ động ngước mắt lên nhìn, có khi cằm còn cất khỏi mặt giường một lát.

Lời khuyên

1. Khi trẻ được 30 ngày, cằm của trẻ có thể tựa mặt giường để nhìn lên trên, 60 ngày cằm có thể cách giường 3-5 cm để ngẩng đầu lên nhìn. Các bà mẹ không nên lo lắng khi trẻ nằm sấp sẽ bị ngạt, bởi vì trẻ đã có thể tự quay đầu để nâng mũi lên.

2. Một điểm đáng chú ý là khi trẻ ngủ thì không nên để trẻ nằm sấp.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này còn có hai cách chơi như sau:

Cách thứ nhất: Mẹ nằm trên giường, để trẻ nằm trên bụng, hai tay xoa đỡ đầu trẻ và nói chuyện với trẻ, chọc cười trẻ. Trẻ thích ngẩng đầu nhìn mặt mẹ. Rất nhanh trẻ sẽ học được cách ngóc đầu lên.

Cách thứ hai: Mẹ và trẻ nằm quay mặt vào nhau, hai tay mẹ đặt vào cạnh đầu trẻ. Mẹ gọi tên trẻ và giúp trẻ ngẩng đầu lên nhìn khuôn mặt của mẹ, từ đó rèn luyện cơ thịt vùng cổ cho trẻ.

VẬN ĐỘNG MÌNH VÀ CƠ THỂ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi vận động cơ thể có thể giúp trẻ phát triển nhanh chóng. Trong khi vận động, da của trẻ được vuốt ve, sẽ kích thích phản ứng đa biến linh hoạt của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

Trên 1 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Trước khi tắm, chơi trên giường hoặc đệm sạch.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Các bà mẹ nắm lấy hai tay của trẻ để làm động tác "lên, xuống, trong, ngoài, giơ ra, thụt vào".

2. Sau đó, các bà mẹ nắm lấy hai chân của trẻ và tiếp tục động tác "lên, xuống, trong, ngoài, giơ ra, thụt vào".

Lời khuyên

1. Trò chơi này có thể lựa chọn thực hiện trước khi trẻ tắm hoặc vào lúc thời tiết dễ chịu.

2. Bố mẹ tốt nhất là vừa gọi vừa dẫn dắt trẻ chơi trò chơi này.

3. Bố mẹ phải nhẫn nại, có thể sẽ phải chơi đi chơi lại nhiều lần trẻ mới nắm được.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi kể trên có thể mở rộng như sau:

1. Hai tay đan chéo trước ngực: Nắm lấy hai tay của trẻ, để hai bả vai thẳng, đan chéo hai tay trước ngực.

2. Co gập khớp vai: Nắm tay của trẻ kéo ra, gập vào.

3. Vận động co duỗi hai chi trên: Nắm tay của trẻ giơ lên trên vai.

4. Co duỗi khớp đầu gối: Tiến hành lần lượt hai bên trái phải.

5. Duỗi thẳng chân ra, giơ lên cao: Nắm lấy hai khớp gối của trẻ để hai chi dưới giơ lên trên.

6. Quay lật người: Trẻ nằm sấp, giúp cho trẻ lật sang trái, sang phải.

NHẬN RA MẸ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ cảm nhận được sự ấm áp của gia đình, đồng thời bồi dưỡng cho trẻ học cách phân biệt và ghi nhớ đặc trưng của từng người.

Độ tuổi thích hợp:

2 – 3 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Mũ, khẩu trang, kính.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố bế trẻ, cho trẻ đứng trước mặt ông nội, bà nội, mẹ, bà ngoại, ông ngoại, và cô hàng xóm, trẻ sẽ nhanh chóng tìm ra mẹ, sau đó nhoài người vào lòng mẹ.

2. Mẹ có thể thay bộ quần áo khác, đội mũ hoặc đeo khẩu trang, sau đó lại đứng trước mặt trẻ, thử cho trẻ nhận dạng lại một lần nữa.

3. Mẹ có thể đeo thêm một chiếc kính, lúc mới bắt đầu trẻ có thể hơi khó khăn và phân vân một chút, nhưng chỉ cần mẹ cất tiếng nói, trẻ sẽ lập tức nhận ra và nhanh chóng lao vào lòng mẹ.

Lời khuyên

1. Mỗi khi bố mẹ đến cạnh trẻ, chỉ cần trẻ thức, sẽ nhìn bố mẹ.

Do đó, bố mẹ cần phải cố gắng cùng chơi với trẻ, để trẻ sớm nhận ra mình.

2. Trẻ sẽ luôn nhận ra mẹ trước, sau đó nhận ra bố, nhưng có một điểm cần phải nhắc nhở các bậc bố mẹ là: Trẻ được nuôi bằng sữa mẹ sẽ nhận ra mẹ sớm hơn là trẻ bú bình. Trẻ không được bú sữa mẹ có thể sẽ nhận ra người chăm sóc mình trước rồi mới nhận ra mẹ.

Phát triển trí tuệ

1. Khi chưa được 3 tháng, trẻ cũng có thể nhận ra bố, đương nhiên các ông bố phải chủ động chơi với trẻ. Nhưng nếu các ông bố không ở cùng con thì việc nhận biết sẽ khó khăn. Có rất nhiều mẹ trong tháng ở cữ quay về ở nhà mẹ đẻ, sau khi trẻ đầy tháng mới về nhà, trước khi được đầy tháng, trẻ rất ít khi gặp bố, vì vậy việc trẻ nhận ra bố sẽ muộn hơn một chút.

2. Đối với việc nhận biết bố và mẹ, trẻ có cách của riêng mình.

Trẻ nhận người thân là một loại ấn tượng tổng hợp, những ấn tượng này chủ yếu bắt nguồn từ cảm giác hình ảnh, âm thanh, mùi vị, tiếp xúc và tư thế bế. Sức tay của bố mạnh hơn, cách ông bố bế trẻ cũng khác. Cách bố thơm trẻ cũng khác các bà mẹ, trên mặt bố có râu; mùi vị của bố cũng khác của mẹ; giọng nói của bố tương đối thấp trầm; bố thích huýt sáo…

CHỌN TRANH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi chọn tranh giúp bồi dưỡng khả năng nhìn và phân tích của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Tranh treo tường có màu sắc tươi sáng.

Phương pháp và các bước chuẩn bị:

1. Treo các bức tranh vẽ có màu sắc sặc sỡ xung quanh bốn bức tường nhà. Ví dụ như tranh động vật, hoa quả, phương tiện giao thông, hoa lá cây cỏ… Tranh phải đơn giản, có trọng điểm nổi bật.

2. Các bà mẹ đứng bế trẻ xem tranh. Giới thiệu cho trẻ: “Con nhìn này, đây là quả táo to màu đỏ”, “Cậu bé đang đá bóng”, “xe ô tô đang hú còi” hoặc “con khỉ trèo cây”…

3. Trẻ vừa nghe vừa nhìn, bạn sẽ phát hiện ra sự thay đổi sắc thái biểu cảm trên mặt trẻ. Sau này, mỗi lần bạn bế trẻ đến trước bức tranh nào mà trẻ thích, trẻ sẽ nhướn mày, đạp chân đạp tay. Thậm chí là nếu bạn muốn rời khỏi bức tranh thì trẻ sẽ “bảo bạn” để bạn dừng lại.

Lời khuyên

Có một số gia đình thích bày một số đồ chơi lớn mềm, trẻ cũng tỏ ra đặc biệt thích thú một trong những thứ đó.

Phát triển trí tuệ

Trẻ sẽ có ấn tượng và có ký ức đối với tranh ảnh đã từng xem qua khi nhìn bức ảnh quen thuộc, khuôn mặt trẻ sẽ lộ ra sắc thái vui mừng, đồng thời thông qua dây thần kinh hiển ngoài gây ra phản ứng quơ chân múa tay.

Mỗi lần nhìn thấy bức tranh này hoặc món đồ chơi này, trẻ đều có phản ứng tương tự bởi lúc này các đường dây thần kinh đã hình thành. Đối với các tranh ảnh khác hoặc đồ chơi khác không thể xảy ra phản ứng tương tự, chứng tỏ trẻ đã có khả năng phân biệt nhìn, hoặc đã hình thành kiểm soát cưỡng chế mang tính điều kiện, mắt nhìn thấy là tránh đi.

1. Việc hình thành phản xạ điều kiện chính diện và phản diện này chứng tỏ trẻ đã có khả năng nhìn lựa chọn. Trên cơ sở này trẻ sẽ tạo ra khả năng tránh mang tính lựa chọn và sở thích mang tính lựa chọn đối với người và vật, tạo nền tảng cho trẻ nhận biết mẹ.

BẮT CHƯỚC CÁC NHẠC CỤ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua trao đổi tình cảm với người thân, bồi dưỡng cho trẻ khả năng phản ứng và thính giác.

Độ tuổi thích hợp:

2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Đệm mềm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ bế trẻ đặt trẻ lên đùi, đối diện với mẹ, để trẻ có thể nhìn thấy rõ khuôn mặt mẹ.

2. Mẹ dùng miệng phát ra các loại âm thanh, ví dụ như tiếng nước chảy, tiếng các loại động vật kêu…

3. Bố có thể cũng tham gia trò chơi, bố dùng miệng bắt chước các loại âm thanh, trêu đùa với trẻ.

Lời khuyên

Khi bố hoặc mẹ dùng miệng bắt chước không nên phát ra âm thanh quá to, nếu không có thể gây hại đến thính giác của trẻ. Nếu có một loại âm thanh khiến cho trẻ cảm thấy khó chịu thì không nên tiếp tục phát ra âm thanh đó nữa.

Phát triển trí tuệ

Mẹ có thể sử dụng một vài đạo cụ đơn giản như sáo, kèn harmonica, kèn phát lệnh trò chơi, hoặc là kẹp lá vào giữa hai ngón tay cái của bạn rồi cho lên môi làm thành kèn để thổi.

SOI GƯƠNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Soi gương giúp rèn luyện khả năng tự ý thức bản thân của trẻ, cho trẻ nhận thức được hình ảnh của mình trong gương, trẻ sẽ cảm thấy vô cùng hứng thú. Trò chơi này cũng giúp trẻ tăng khả năng cảm nhận, tạo ra cho trẻ hứng thú khám phá, tìm tòi thế giới bên ngoài.

Độ tuổi thích hợp:

2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Gương nhỏ hoặc gương soi, khăn tay hoặc đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đặt gương sát vào tường.

2. Mẹ bế trẻ và đặt lên trên đùi, để cho trẻ soi gương một lát, sau đó cất gương đi.

3. Cho trẻ soi thêm một lát rồi lại cất đi, làm như vậy nhiều lần, mỗi khi trẻ soi gương đều nói với trẻ rằng: "Nhìn đi con! Người trong gương là ai thế? A, hóa ra là bé con của mẹ đang ở trong gương đấy."

4. Cho trẻ sờ vào gương, hoặc là để trẻ vẫy tay, cười, làm mặt xấu, lắc đầu trước gương…

5. Có thể đội mũ cho trẻ, hoặc dùng một chiếc khăn nhỏ chụp lên đầu trẻ, hoặc lấy một con búp bê nhỏ soi vào trong gương, thu hút sự chú ý của trẻ.

6. Hóa trang cho trẻ trước gương, ví dụ, đứng trước gương đội mũ cho trẻ, kéo tay trẻ cho sờ vào mũ, sờ vào mắt, mũi, tai của trẻ, hướng dẫn trẻ, chỉ ra cho trẻ thấy các bộ phận của cơ thể trong gương.

Lời khuyên

Cha mẹ chú ý rằng gương phải được treo chắc chắn trên tường để tránh không xảy ra tình trạng gương đổ vào người trẻ. Không nên sử dụng gương sứt vỡ, để tránh gây tổn thương cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trải một miếng thảm mềm trên sàn, đặt một cái gương an toàn không dễ vỡ lên trên thảm, để trẻ bò lên trên gương, quan sát hình ảnh ngẩng đầu, tay và chân của trẻ. Mẹ có thể từ từ nhìn vào trong gương để cho trẻ có thể nhìn thấy mẹ.

Ngoài ra, mẹ còn có thể bế trẻ đứng trước gương soi lớn, chơi trò chơi "ú òa", bế trẻ soi gương một lát, để trẻ nhìn thấy mình trong gương, sau đó bế trẻ dịch chuyển đi chỗ khác và nói: "Không thấy bé con đâu nữa rồi", sau đó lại soi gương, và nói: "Bé con lại xuất hiện rồi". Như vậy, trẻ sẽ có hứng thú với hình ảnh của bản thân mình trong gương.

NHẢY TÊNH TÊNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện cho trẻ ngồi, nhảy tênh tênh, rèn luyện cho trẻ khả năng thăng bằng; thêm vào đó là âm nhạc tiết tấu mạnh, tăng thêm cảm giác thích thú cho trẻ, giúp cơ thể và trí não của trẻ phát triển hài hòa.

Độ tuổi thích hợp:

2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Điệu nhảy valse có tiết tấu nhanh, rõ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đỡ nách của trẻ, cho trẻ đứng trên đùi mẹ hoặc trên giường hơi cứng một chút.

2. Mẹ có thể nới lỏng tay một chút, để trẻ vừa ngồi xổm vừa nhảy.

3. Bật khúc nhạc có sức biểu hiện mạnh, tiết tấu nhanh, rõ ràng, ngắn gọn, giúp trẻ cố gắng phối hợp cùng với tiết tấu nhạc.

Lời khuyên

1. Do lực chống của chân trẻ vẫn còn yếu, nên mẹ phải chú ý kiểm soát thời gian của trò chơi, cứ cách 2 đến 3 phút là phải cho trẻ nghỉ.

2. Sau khi trẻ ăn no, không nên cho trẻ chơi ngay trò chơi này.

Phát triển trí tuệ

Mỗi trẻ đều có khả năng thiên bẩm để cảm thụ âm nhạc, do đó bố mẹ phải ý thức và phát triển khả năng này của trẻ. Một chuyên gia giáo dục trẻ 0 tuổi của Nhật Bản đã từng nói rằng: "Giáo dục âm nhạc cho trẻ nhỏ có hai chức năng quan trọng, một là tạo nên khí chất, hai là nâng cao trí tuệ." Do đó, trẻ thường xuyên được nghe nhạc, cảm thụ tiết tấu và giai điệu phong phú của âm nhạc sẽ có khả năng cảm nhận và phát triển trí tuệ tốt hơn so với những đứa trẻ bình thường.

XIN ĐI TÈ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện phản xạ có điều kiện "xin đi tè"; bồi dưỡng khả năng chủ động thể hiện cho trẻ; sớm biết "xin đi tè" có thể tạo cho trẻ có cảm nhận về sự đầy căng trong người, kích thích hệ thống thần kinh điều khiển, chi phối bài tiết từ nội tạng đến đại não.

Độ tuổi thích hợp:

2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Chậu có màu sắc sặc sỡ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên quan sát quy luật đại tiểu tiện của trẻ, tuần thứ 2 sau khi sinh là có thể phát hiện được, trẻ thường đi vệ sinh trước khi bú lần thứ hai của buổi

sáng.

2. Trước khi luyện đại tiểu tiện cho trẻ, mẹ có thể dùng một số đồ chơi thú vị, ví dụ như các chậu tiểu tiện có vẻ ngoài bắt mắt, có nhiều chức năng dành cho trẻ, làm tăng hứng thú cho trẻ, để giúp trẻ có thể lý giải được về mặt tư tưởng, thích và chấp thuận về mặt hành động, từ đó dần dần tự giác học cách đại tiểu tiện.

3. Trước khi đại tiểu tiện, mẹ bế trẻ lên, cho trẻ tựa vào ngực mình, đặt chậu vệ sinh của trẻ lên trên ghế, sau đó dùng hai tay đỡ lấy hai chân trẻ, cuối cùng si trẻ để ra hiệu cho trẻ thực hiện.

4. Sau khi trẻ tiểu tiện xong, mẹ nhẹ nhàng nói với trẻ "Con ngoan lắm, cừ lắm". Biểu dương trẻ như vậy sẽ tạo cho trẻ ý thức "làm như vậy sẽ khiến cho mẹ vui lòng".

Lời khuyên

1. Nếu trẻ ngủ hoặc cơ thể duỗi về phía sau thì đó là dấu hiệu trẻ không có ý muốn đại tiểu tiện nữa.

2. Bố mẹ phải nhẫn nại, đại đa số trẻ được rèn luyện trước khi tròn 1 tháng đều có thể "xin đi tè".

Phát triển trí tuệ

Nhắc đến trò chơi này, hiện nay có rất nhiều các mẹ trẻ đều cho rằng: có quần tã giấy và miếng tã chống thấm, nên không cần lãng phí thời gian và tâm sức để cho trẻ đi tè và đi đại tiện. Nhưng nghiên cứu phát hiện ra rằng: Cho trẻ đại tiểu tiện đúng giờ sẽ rất có lợi cho sự phát triển sức khỏe của trẻ.

Nếu bố mẹ sợ mất thời gian mà cho trẻ đóng tã quần cả ngày, trẻ sẽ không tự ý thức được việc đi tiểu tiện. Như vậy khi lớn, trẻ sẽ không nhận biết được chậu tiểu, cũng không nhận biết được nhà vệ sinh, trẻ lúc nào cũng phải mang quần tã giấy nặng nề, gây cản trở khi đi lại, thậm chí có trẻ đến khi đi học mẫu giáo cũng không biết đi nhà vệ sinh thế nào, mất khả năng tự đại tiểu tiện.

Đồng thời, thực nghiệm liên quan còn chứng minh: Trẻ "xin đi tè" sẽ biết nịnh mẹ hơn trẻ chỉ chuyên mặc tã quần, khi "xin đi tè" cho dù không muốn tè cũng rặn ra vài giọt, đồng thời còn có ý thức phối hợp với động tác và ngôn ngữ của bố mẹ.

TẮM TÁP SẢNG KHOÁI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nâng cao khả năng điều chỉnh phối hợp vận động của cơ thịt.

Độ tuổi thích hợp:

Sau khi sinh (sau khi rụng rốn là có thể thực hiện).

Chuẩn bị trò chơi:

Đồ chơi, chậu nước.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên để trẻ nằm ngửa, mẹ dùng tay trái đỡ lấy phần gáy của trẻ, ngón cái và ngón giữa ấn vào hai tai trẻ hướng về phía trước, bám lên trên phần trán trước tai, để tránh nước rửa mặt chui vào trong lỗ tai trẻ.

2. Phần eo lưng của trẻ được kẹp ở nách của mẹ, phần lưng nằm lên cánh tay trái, sau khi cố định, tay phải cầm lấy khăn nhúng vào nước ấm.

3. Dùng khăn ấm lau sạch dử mắt ở hai mắt của trẻ trước (lau từ góc mắt bên trong ra góc mắt phía ngoài), tai sau, cổ, ngực, lưng, hai nách, và hai tay (nhớ là khi lau vùng bụng không được làm ướt rốn).

4. Lật ngược trẻ lại, để đầu trẻ áp vào trước ngực trái của mẹ, dùng tay trái nắm chặt đùi trái của trẻ, tay phải lấy khăn ướt rửa hội âm, háng của trẻ (nếu là bé gái thì nhất định phải rửa từ phía trước ra phía sau).

5. Cuối cùng mới rửa đùi và hai bàn chân.

Lời khuyên

1. Khi tắm cho trẻ, động tác thực hiện phải nhẹ, nhanh và dứt khoát, mẹ phải kiểm tra nhiệt độ phòng tắm và nhiệt độ nước tắm trước, tuyệt đối không được để trẻ bị lạnh hoặc bị bỏng.

2. Sau khi trẻ vận động nhiều, mẹ không nên tắm ngay cho trẻ; Không được tắm cho trẻ ngay sau khi ăn, bởi vì sau khi trẻ ăn no, tắm dễ bị nôn, sẽ ảnh hưởng đến chức năng tiêu hóa của trẻ.

3. Khi bắt đầu tắm cho trẻ, nếu mẹ chưa được thuần thục lắm thì có thể kết hợp cùng với bố nhé.

Phát triển trí tuệ

Một vài bà mẹ lo lắng trẻ vừa mới sinh không được tắm, trò chơi này có thể mở rộng như sau:

Đeo vòng bảo vệ cổ khi bơi cho trẻ, sau đó đặt trẻ vào trong chậu nước, bạn sẽ phát hiện thấy trẻ có thể hoạt động tự do.

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này giúp trẻ bồi dưỡng thính giác, luyện tập phát âm nguyên âm và khả năng đối đáp.

Độ tuổi thích hợp:

2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Không.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ hướng dẫn và cùng nói chuyện với trẻ, luyện cho trẻ phát ra các nguyên âm "a", "o".

2. Mẹ dùng khẩu hình mở rộng để nói chuyện với trẻ, sẽ làm cho trẻ cũng phát ra âm thanh để nói chuyện với mình.

Lời khuyên

Mẹ luyện tập cho trẻ phát âm nguyên âm hoặc luyện tập phát âm, có thể sử dụng các phương pháp hướng dẫn sau:

1. Tốc độ nói chuyện phải chậm, lặp đi lặp lại nhiều lần.

2. Dùng các câu ngắn (3 đến 5 chữ) để trò chuyện với trẻ.

3. Bố mẹ dùng ngữ điệu mạnh, khẩu hình lớn hoặc giọng trẻ em để thu hút sự chú ý và nói chuyện với trẻ.

4. Cùng trẻ chơi một số trò chơi có thể luyện tập nghe âm và phát âm.

Phát triển trí tuệ Nghiên cứu cho thấy, trẻ bẩm sinh đã có khả năng học tập và sử dụng bất kỳ một loại ngôn ngữ nào. Thông thường trình độ phát triển ngôn ngữ của trẻ 0-3 tháng tuổi là phát âm đơn giản.

- 1 tháng: Khi mẹ trò chuyện với trẻ, trẻ có thể phát ra âm họng yếu; Khi đói nghe thấy tiếng bước chân hoặc tiếng bình sữa, trẻ có thể ngừng khóc để chờ đợi.

- 2 tháng: Khi vui mừng trẻ sẽ phát ra các nguyên âm "a, e, ao, i, u", v.v…

- 3 tháng: Trẻ biết nguyên âm dài hoặc ba nguyên âm đôi, khi mẹ trò chuyện, trẻ có thể lớn tiếng gọi. Đồng thời, do vận động của trẻ trong giai đoạn này chưa phát triển, nên khi phát âm hơi sẽ thay đổi liên tục cùng mức độ mở miệng, ví dụ nói: "a" lớn dài, "u" nhỏ.

TRÒ CHƠI SÁNG TỐI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Kích thích thị giác của trẻ phát triển, luyện tập năng lực thích ứng của trẻ đối với độ sáng tối, giúp trẻ tăng sức chú ý và thích ứng với thay đổi của môi trường.

Độ tuổi thích hợp:

2 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Rèm cửa, đèn pin.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Ban ngày khi cho trẻ bú sữa, mẹ ở cạnh trẻ, kéo rèm cửa sổ xuống để phòng tối dần.

2. Khi cho trẻ bú sữa vào ban đêm, mẹ có thể không bật đèn và dùng vải có màu sắc khác nhau bọc lấy đèn pin. Cho trẻ bú dưới các tia sáng tối nhiều màu khác nhau, hoặc thay tã cho trẻ dưới ánh đèn tối.

3. Nếu luyện cho trẻ thành thục âm thanh và đường nét thì dù trong môi trường có hơi tối một chút, trẻ cũng không cảm thấy sợ hãi. Đồng thời, các tia sáng khác nhau có thể khiến cho trẻ trải qua các thử nghiệm khác nhau, dần dần trẻ sẽ thích ứng với thay đổi của môi trường.

Lời khuyên

Giống như việc cho trẻ bú trong môi trường tối, các mẹ có thể thay tã lót cho trẻ trong không gian hơi tối hoặc dỗ trẻ ngủ trong không gian hơi tối đen, đây cũng là phương thức giúp trẻ thích ứng với môi trường mới.

Phát triển trí tuệ

Thị giác của trẻ phát triển chậm hơn một chút so với thính giác, xúc giác, khứu giác và vị giác. Trong giai đoạn trẻ 2 tháng tuổi, khoảng cách trẻ có thể nhìn rõ vật thể là 20 cm, do đó tốt nhất mẹ nên theo sát trẻ ở vị trí cách trẻ không xa, như vậy dù trẻ có ở trong môi trường tối cũng không cảm thấy sợ hãi.

ĐÁ BÓNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Đá bóng giúp trẻ luyện tập chi dưới, gia tăng hoạt động chi dưới; Vận động chi dưới có thể mở rộng phát triển vận động bốn chi và vận động toàn thân, thúc đẩy cơ bắp trẻ phát triển và thúc đẩy trao đổi chất ở trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

3 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Một quả bóng bay.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cho trẻ nằm ngửa, để trẻ đá quả bóng màu hoặc túi nhựa lớn được thổi đầy khí, có chuông treo.

2. Trẻ rất thích hoạt động hai chân, khi trẻ đá được vào quả bóng màu và nhìn thấy quả bóng chuyển động, hoặc đá vào túi nhựa được thổi đầy khí và nghe thấy tiếng chuông kêu trẻ sẽ rất hưng phấn, trẻ sẽ càng ra sức đá. Khi trẻ đá bóng, đầu gối sẽ phải co duỗi, đưa lên trên hoặc vận động theo quả bóng, việc này khiến trẻ rất thích thú và hưng phấn.

Lời khuyên

Mẹ có thể giúp trẻ mặc quần, sau đó dắt trẻ đá bóng hoặc đẩy bóng.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này còn có thể thực hiện như sau: Mẹ ngồi trên đệm, cho trẻ ngồi trên hai chân và đối diện với mình, mẹ tận dụng sự co duỗi của khớp gối để cho trẻ cảm nhận được sự lên xuống, khi duỗi đầu gối còn có thể lắc vừa phải, để trẻ có cảm giác nhảy ngồi.

Mẹ còn có thể vừa làm động tác theo trẻ, phối hợp với biểu cảm của trẻ, vừa hát câu có tiết tấu: “Ngồi ngồi nhảy nhảy bé con cười, ngồi ngồi nhảy nhảy bé con cười.” Hoạt động có thể dựa theo cảm xúc của trẻ, đồng thời còn giúp làm gắn kết tình cảm mẹ con.

SỬ DỤNG THÌA

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng trẻ thay đổi cách hít thở, học được cách thấy thìa thì há miệng.

Độ tuổi thích hợp:

3 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thìa silicon mềm, trơn, nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Dùng thìa nhỏ cho trẻ uống nước, để trẻ học cách dùng thìa để ăn. Khi bắt đầu dùng thìa nhỏ, đổ chất lỏng vào thìa, nên đổ từ 1/3 đến 1/2 thìa, đưa thìa

vào phần giữa lưỡi của trẻ, hơi nghiêng thìa để chất lỏng từ từ đổ vào trong khoang miệng trẻ, thìa nhỏ vẫn để trong phần giữa lưỡi trẻ, đợi đến khi trẻ nuốt thì đón lấy chất lỏng chảy ngược ra từ phần họng trẻ.

2. Thông thường khi mới bắt đầu luyện tập sử dụng thìa, trẻ phải nuốt liên tục từ hai đến ba lần mới có thể nuốt toàn bộ chất lỏng trong khoang miệng, lúc này tiếp tục lấy thìa ra cho trẻ ăn thìa thứ hai.

3. Trẻ có thói quen hút, khi hút trẻ thường cong môi lên, khó có thể đưa thìa vào giữa lưỡi trẻ, cần chờ một lúc đợi đến khi bé há miệng ra. Lúc này phương pháp tốt nhất là nói chuyện với bé, mẹ có thể nói những câu như “há miệng ra nào con yêu”, đồng thời làm động tác há miệng cho trẻ bắt chước, đợi khi trẻ há miệng thì đưa thìa vào miệng trẻ.

4. Mẹ phải nhẫn nại thực hiện cho trẻ nhiều lần động tác này, khoảng 3 tháng sau khi chào đời, trẻ đã hình thành thói quen nhìn thấy thìa là há miệng, lúc này, chất lỏng cho trẻ ăn cũng ít khi trào ngược ra ngoài khi trẻ nuốt.

Lời khuyên

1. Thìa và sữa khác nhau, khi dùng thìa tốt nhất là cho trẻ ăn chất lỏng đặc hơn sữa một chút.

2. Tập cho trẻ dùng thìa phải cần có một quá trình thích ứng, có thể tập luyện dần dần sau khi trẻ đầy tháng.

3. Phải sử dụng thìa nhỏ vừa vặn, vật liệu không dễ vỡ hỏng, nếu không rất dễ gây tổn thương trẻ.

4. Thìa dùng cho trẻ không được để bừa bãi, phải giữ vệ sinh sạch sẽ, cất đúng nơi quy định.

LẬT 90 ĐỘ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này giúp trẻ cảm nhận rõ phương hướng và khả năng dịch chuyển.

Độ tuổi thích hợp:

3 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thảm hoặc khăn mềm, thảm nền, đồ chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trải một miếng thảm mềm hoặc khăn lên trên thảm nền mềm.

2. Để trẻ nằm ngửa trên thảm, mẹ cầm trong tay một món đồ chơi hoặc là một chiếc gương.

3. Mẹ đứng bên trái trẻ, dùng đồ chơi âm thanh hoặc gương để thu hút trẻ quay lại, nếu cơ thể trẻ không quay sang cạnh được, mẹ có thể giúp trẻ đặt chân phải lên trên chân trái.

4. Đặt một tay của trẻ lên trên ngực, một tay khác giơ lên trên. Một tay mẹ đỡ lấy tay ở phần ngực của trẻ, một tay khác đặt sau lưng trẻ, giúp trẻ chuyển từ nằm ngửa sang nằm nghiêng một bên, rồi chuyển sang nằm sấp.

5. Đưa tay trẻ ở phần ngực hướng về phía trước, để hai vai của trẻ duỗi ra, lòng bàn tay hướng xuống dưới, khoảng cách hai cánh tay rộng so với vai, đỡ lấy cơ thể, dùng đồ chơi để thu hút trẻ ngẩng đầu lên.

6. Khi trẻ lật người, phải cổ vũ trẻ, cho thấy mẹ vui mừng thế nào.

7. Lặp lại động tác kể trên cho đến khi trẻ cảm thấy mệt.

Lời khuyên

1. Mẹ nhất định phải thực hiện động tác lật trẻ một cách chậm rãi và từ tốn, nhẹ nhàng, một tay đỡ lên người trẻ để tránh trẻ lật người quá nhanh, bị đau.

2. Khi chơi trò chơi này, có thể cởi bỏ hết quần áo và tã quần của trẻ, nhưng phải nhớ để tã bên cạnh, phòng khi trẻ tiểu tiện bất ngờ.

3. Khi trẻ nằm sấp, mẹ có thể đỡ hai cạnh sườn trẻ từ phía sau, vuốt ve trẻ nhẹ nhàng từ trên xuống dưới, luyện tập cơ vùng cổ và phần lưng cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trẻ phải mất thời gian vài tháng mới hoàn toàn học được cách điều khiển động tác cơ thể mình. Do đó, trong vài tuần khi trẻ mới sinh, bố mẹ có thể dùng trò chơi này để hỗ trợ trẻ học cách điều khiển cơ thể.

Sau khi trẻ nằm nghiêng được, trẻ sẽ từ nằm nghiêng lật sang sấp hoặc nằm ngửa. Ban đầu, kiểu lật người này của trẻ dường như là vô ý, là do lệch trọng tâm cơ thể quyết định chứ không phải do trẻ chủ động. Cho đến khi trẻ được 4 - 6 tháng, trẻ đã có thể lật người rất thành thục.

XOA NẮN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Khi mát xa cho trẻ sẽ có thể tiếp xúc thân mật với trẻ, làm gia tăng tình cảm; Tăng cường thể chất của trẻ sẽ giúp hệ tiêu hóa của trẻ tốt hơn.

Độ tuổi thích hợp:

3 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Kể chuyện để làm khúc dạo đầu của trò chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Mẹ có thể lựa chọn trước khi đi ngủ mỗi tối để vừa nói chuyện hoặc kể chuyện cho trẻ nghe, vừa thực hiện các động tác mềm mại, nhẹ nhàng để mát xa cho trẻ.

Hoặc mẹ cũng có thể lựa chọn lúc trước khi trẻ tắm, dùng tay đỡ hai cạnh sườn của trẻ, rồi nhẹ nhàng mát xa từ trên xuống dưới, cho trẻ nằm sấp, mát xa ở vùng lưng trẻ.

Lời khuyên

Khi bắt đầu có thể thử mát xa cho trẻ từ 3 đến 5 phút, đợi đến khi trẻ quen dần với cách bày tỏ sự yêu thương này của mẹ thì gia tăng thời gian, kiên trì thực hiện trong thời gian dài có thể thu được hiệu quả tốt.

Đối tượng trẻ mát xa thường là dưới 6 tuổi, mát xa cho trẻ trong vòng 3 tuổi có hiệu quả tương đối tốt và tốt nhất là trẻ trong vòng 3 tháng tuổi.

Phát triển trí tuệ

Có rất nhiều ông bố, bà mẹ có một nỗi lo lắng chung đó là: Trẻ lười ăn, suy dinh dưỡng, hay ốm vặt. Bố mẹ cho trẻ uống rất nhiều men tiêu hóa, thuốc bổ nhưng tình hình không được cải thiện.

Mát xa là một phương pháp rất lý tưởng để giải quyết vấn đề trên. Từ xưa, đông y đã có câu “nhược yếu tiểu nhi an, tam lý thường bất can”, cũng có nghĩa là hàng ngày bố mẹ nên bấm huyệt túc tam lý ở chân cho trẻ một lần, nghe nói mát xa như vậy có hiệu quả như mỗi ngày bồi bổ một con gà mái.

TẬP TRƯỜN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng điều khiển cơ và khả năng tự chăm sóc của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

Trong vòng 3 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Bày đồ chơi màu sắc, sàn nhà có trải thảm mềm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cho trẻ bò trên thảm mềm.

2. Đặt một món đồ chơi màu sắc ở vị trí cách đầu trẻ khoảng 10 cm để thu hút sự chú ý của trẻ.

3. Mẹ ngồi phía sau trẻ, dùng tay hoặc chân của bạn để tựa vào chân của trẻ, trẻ sẽ dùng chân để đạp, từ đó cơ thể trẻ sẽ tiến về phía trước gần đồ chơi.

4. Dịch chuyển đồ chơi, rồi liên tục để lòng bàn tay chạm vào chân trẻ, để trẻ tiến lên về phía đồ chơi.

Lời khuyên

Dùng một tấm ván hoặc vật cứng khác để tựa vào lòng bàn chân trẻ.

Khi thực hiện trò chơi này, không được để trẻ dịch chuyển quá nhanh, cũng không nên để đồ chơi quá gần.

Phát triển trí tuệ

Khi chân trẻ đạp vào bề mặt của vật cứng, trẻ sẽ làm động tác đạp nhảy, cái này gọi là "phản xạ bước đạp", bạn có thể lợi dụng động tác phản xạ này giúp trẻ tập bò.

TỪ 4 – 6 THÁNG

CÁC CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Phát triển khả năng vận động: Có thể lật người, có thể tự quay đầu 180 độ; Biết dùng một tay để cầm nắm đồ chơi, còn biết chuyển đồ chơi từ tay này sang tay khác và vỗ tay; Khi nằm còn có thể lật người bằng các cách khác nhau; Nếu được nâng đỡ trẻ có thể đứng và ngồi được một lúc.

Đặc điểm phát triển trí tuệ: Thính giác, khứu giác, xúc giác, vị giác đều phát triển, có thể phân biệt rõ bố, mẹ với người lạ; thực hiện các giao tiếp đơn giản với người khác.

Đặc điểm phát triển ngôn ngữ: Hiểu các âm thanh khác nhau, còn biết tự ê a; biết tự bắt chước các âm thanh khác nhau; Thử các âm thanh khác nhau và âm lượng khác nhau để gây sự chú ý, biết căn cứ vào âm thanh và ngôn ngữ hình thể để biểu đạt tình cảm; Khi gọi tên trẻ sẽ quay đầu lại.

Đặc điểm phát triển tình cảm: Thích cùng chơi trò trốn tìm với người nhà, sẽ cười thân thiện với người quen, có phản ứng tình cảm tương đối phức tạp, ví dụ như vui, buồn, yêu, ghét…

Thói quen sinh hoạt và khả năng tự chăm sóc: Thích mẹ cho ăn, thời gian ngủ tương đối cố định.

Điểm cần chú ý khi rèn luyện trò chơi phát triển trí tuệ cho trẻ trong giai đoạn này:

1. Phát triển kỹ năng động tác cảm giác của trẻ, ví dụ như rèn luyện khả năng thị giác, thính giác, xúc giác…

2. Chú trọng rèn luyện cảm quan, cho trẻ hoạt động ngoài trời và thích nghi với cái lạnh của thời tiết, dần dần thích ứng được với thay đổi nhiệt độ tương đối lớn, gia tăng khả năng đề kháng của hệ hô hấp.

3. Đưa cho trẻ các món đồ chơi có tính thao tác và tính thưởng thức có thể phát ra âm thanh, thường xuyên bế trẻ đi chơi, nói chuyện nhiều với trẻ, để trẻ tiếp xúc nhiều với người lạ.

KÍCH THÍCH THỊ GIÁC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng nhìn liên tục cho trẻ, phát triển tri giác hình dạng và sức chú ý của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Khăn ăn, kẹo màu hoặc bánh quy tập nhai của trẻ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đặt một viên kẹo màu đỏ hoặc bánh quy ở giữa khăn ăn hoặc khăn giấy sạch.

2. Trẻ sẽ chú ý và nhìn viên kẹo màu đỏ hoặc bánh quy, tiếp đó sẽ giơ tay ra sờ thử, rồi định cầm lấy cho vào miệng.

3. Đợi đến khi trẻ chú ý thấy viên kẹo, mẹ cũng có thể dịch chuyển kẹo, để trẻ với tay theo.

Lời khuyên

1. Mẹ phải chú ý động tác của trẻ, nếu là kẹo viên thì không để trẻ nắm viên kẹo, tránh trường hợp trẻ nuốt vào họng.

2. Dịch chuyển viên kẹo với tốc độ vừa phải, tránh dịch chuyển quá nhanh, để không làm thị giác của trẻ bị mỏi.

Phát triển trí tuệ

Mặc dù rất nhiều ông bố, bà mẹ đều biết rằng kích thích thị giác có thể kích thích phát triển trí tuệ của trẻ, nhưng trọng điểm kích thích thị giác trẻ ở các tháng tuổi khác nhau thì khác nhau, ví dụ:

1. Trẻ từ 0 đến 6 tháng tuổi: Với trẻ vừa mới sinh, do tế bào thần kinh lớp vỏ thị giác của thông tin thị giác tiếp nhận bằng mắt vẫn chưa phát triển đầy đủ, nên thứ mà trẻ nhìn thấy chỉ là ánh sáng và bóng dáng, tiêu cự tốt nhất của trẻ là khoảng từ

20 đến 28 cm, đây cũng là khoảng cách mà trẻ có thể nhìn thấy mặt mẹ khi trẻ bú sữa. Vào lúc này, tốt nhất là nên đặt một vài món đồ chơi có hai màu sắc trắng đen đối lập trước mắt trẻ để kích thích mắt trẻ dịch chuyển, đồng thời cũng có thể mượn màu đỏ để kích thích thị giác trẻ, để chuẩn bị cho trẻ bước vào giai đoạn màu sắc.

2. Trẻ từ 6 đến 12 tháng tuổi: Giai đoạn này là giai đoạn màu sắc của trẻ, cũng là giai đoạn mấu chốt cho phát triển độ nhạy thị giác của trẻ. Nên dùng các hình vẽ phong phú đa dạng, màu sắc sặc sỡ để kích thích trẻ, thúc đẩy khu thị giác vùng não của trẻ phát triển trưởng thành, để trẻ tăng cường khả năng cơ bản của thị giác là quan sát xung quanh, so sánh, khơi nguồn cho nhận thức ở

tầng cao hơn.

LẬT NGƯỜI TRÁI, PHẢI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nâng cao khả năng điều tiết vận động cơ thịt của trẻ; Rèn luyện cơ cổ, chi trên và nhóm cơ vùng lưng eo, chuẩn bị tốt cho việc bò và trườn của trẻ sau này.

Độ tuổi thích hợp:

4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thảm hoặc đệm, đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trải thảm trên sàn, đặt trẻ nằm ngửa trên thảm.

2. Mẹ ngồi ở phía sau đầu của trẻ, cầm một món đồ chơi và lắc ở phía trên đầu trẻ, từ món đồ chơi đi q trẻ phải quay đầu thấy đồ chơi.

3. Mẹ vừa dịch chu chơi từ từ, vừa nói với trẻ: “Đồ chơi của con đây, đồ chơi chuyển sang chỗ này rồi mà.”

4. Nếu trẻ cong lưng, quay đầu, muốn lật người thì đợi đến lúc trẻ lật người lại, mẹ có thể cho trẻ chơi đồ chơi một lát, quá trình này tốt nhất nên để trẻ tự thực hiện một mình.

5. Nếu trẻ thực hiện thuận lợi thì lại lặp lại ở một bên khác.

6. Sau khi chơi trò này vài lần, nửa thân trên của trẻ đã có thể quay lại, nhưng chi dưới vẫn không thể dịch chuyển theo, lúc này mẹ có thể dùng tay đỡ chân trẻ, nhẹ nhàng đẩy trẻ, giúp cho trẻ có thể lật được cả người.

Lời khuyên

1. Nhiệt độ trong phòng phải thích hợp.

2. Khuyến khích trẻ bằng lời nói hoặc vật chất.

3. Nếu trẻ không đồng ý chơi thử, trước tiên có thể cho trẻ chơi trò chơi khác mà trẻ thích, rồi mới quay lại trò chơi lật người. Nếu trẻ học được rồi thì thưởng cho trẻ một món đồ chơi.

4. Khi trẻ vui vẻ, cố gắng không nên cho trẻ mặc quá nhiều quần áo. Lật qua lật lại là cách để vận động toàn thân tốt nhất cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trẻ 4 tháng tuổi bình thường có thể nằm ngửa, rồi chuyển sang nằm nghiêng nếu được rèn luyện. Khi lật người, phải có ý thức thay đổi thói quen chỉ lật về một phía của trẻ. Trước tiên trẻ phải học cách lật người, rồi mới từng bước học trườn, dịch chuyển thân mình, để cơ thể trẻ được thoải mái hơn. Trẻ phải có ý thức chỉnh thể về các bộ phận của cơ thể mình thì mới có thể hướng dẫn trẻ học bò có mục đích, lúc này, trẻ bắt đầu khám phá, tìm tòi thế giới bên ngoài.

CẦM, NẮM

Bồi dưỡng kỹ năng

Trò chơi này rèn năng cầm nắm cho trẻ, giúp trẻ khám phá và nhận biết môi trường xung quanh.

Độ tuổi thích hợp:

4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Đồ chơi nhỏ, màu sắc sặc sỡ, ví dụ như chuông lắc, thú nhồi bông, miếng silicon gặm chống ngứa lợi, gỗ xếp hình, bàn hoặc ghế cao chân của trẻ con.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Lấy một món đồ chơi nhỏ cho trẻ nhìn, đặt món đồ chơi đó vào lòng bàn tay trẻ, giúp trẻ gập đầu ngón tay lại để nắm chắc lấy đồ chơi, sau đó bỏ tay ra, trẻ tự cầm lấy.

2. Nếu trẻ đánh rơi đồ chơi, thì giúp trẻ làm lại lần nữa. Cho trẻ nghỉ ngơi một lát. Lúc này có thể nói cho trẻ biết nên cầm thế nào, luyện tập lại từ 3 đến 4 lần nữa.

3. Đợi đến khi trẻ thuần thục trò chơi này thì cho trẻ chơi một món đồ chơi mới khác, để cho trẻ tự nguyện cầm món đồ chơi đó trong tay lâu hơn, rồi cho trẻ luyện tập lần lượt hai tay.

Lời khuyên

1. Nếu trẻ nắm chắc được đồ vật, mẹ đặt tay đó của trẻ vào trong tay mình, hãy tỏ ra rất vui mừng khi trẻ làm được như vậy.

2. Cho đến khi trẻ có thể điều khiển linh hoạt ngón tay, trẻ còn có thể buông được đồ chơi ra khỏi tay, đây là bởi vì trẻ không chỉ học cách "cầm", mà còn học cách "buông", lúc này phải thường xuyên giúp trẻ nhặt đồ chơi.

3. Trẻ ở giai đoạn này thích cho đồ vật vào trong miệng, do đó đồ chơi của trẻ nhất định phải được giữ vệ sinh sạch sẽ và trơn nhẵn.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này còn có thể thực hiện như sau:

Chuẩn bị ba món đồ chơi có dạng que nhỏ, đặt trước mặt trẻ, cho trẻ chọn một món nắm trong lòng bàn tay.

1. Khi trẻ nắm món đồ chơi trong tay, thì dùng món đồ chơi thứ hai thu hút sự chú ý của trẻ, hướng dẫn trẻ đặt món đồ chơi thứ nhất xuống, nắm lấy món đồ chơi thứ hai.

2. Khi trẻ nắm món đồ chơi thứ hai, hướng dẫn trẻ vươn tay nắm món đồ chơi thứ ba, bỏ món đồ chơi thứ hai xuống.

3. Đồng thời có thể luyện tập các kỹ năng như nắm, cầm và đặt…

NHẬN BIẾT MÀU ĐỎ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ nhận biết màu sắc, phát triển khả năng tư duy hình ảnh của não phải.

Độ tuổi thích hợp:

4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Đồ chơi màu sắc.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đặt một món đồ chơi màu sắc mà trẻ yêu thích, ví dụ như miếng gỗ màu đỏ, rồi liên tục nhắc nhở trẻ: "Miếng gỗ này màu đỏ". Sau đó bố mẹ kéo tay trẻ lấy miếng gỗ màu đỏ từ trong vài món đồ chơi khác nhau.

2. Tiếp tục lấy ra một món đồ chơi màu đỏ khác, ví dụ như nắp chai màu đỏ, và nói với trẻ: "Đây cũng là màu đỏ". Khi trẻ tỏ ra nghi ngờ, bố mẹ lại lấy một cái khăn màu đỏ, miếng gỗ màu đỏ và nắp chai màu đỏ đặt cạnh nhau, nói với trẻ: "Ở đây tất cả đều màu đỏ, ở kia không phải là màu đỏ." Nhưng không được nói ở kia là màu trắng, màu vàng để chỉ thu hút sự chú ý của trẻ tập trung vào một loại màu.

3. Đặt những đồ vật trên ở cạnh nhau, nói với trẻ: "Đây đều là màu đỏ."

Lời khuyên

1. Một lần chỉ dạy cho trẻ một màu, sau khi dạy xong phải củng cố một thời gian rồi mới dạy tiếp cho trẻ màu thứ hai.

2. Nếu trẻ không thể nhận biết món đồ chơi màu đỏ thứ nhất, thì qua vài ngày

sau sẽ lấy một món đồ chơi mà trẻ thích rồi thực hiện lại trò chơi trên.

3. Do màu sắc là khái niệm tương đối trừu tượng, nên mẹ phải cho trẻ đủ thời gian để trẻ từ từ lý giải được, thông thường học được một màu thứ nhất ước chừng mất khoảng 3 đến 4 tháng.

Phát triển trí tuệ

Sau khi chơi trò chơi này, trẻ sẽ nhận biết được màu đỏ rất nhanh. Đợi sau khi trẻ nhận biết được màu đỏ, mẹ có thể chỉ cho trẻ nhận biết màu xanh da trời hoặc màu vàng, dần dần trẻ có thể nhận ra màu đỏ, thậm chí là phân biệt được màu đỏ, màu xanh da trời và màu vàng.

Nhưng nếu mẹ đưa bốn loại màu cho trẻ lựa chọn, trẻ thích màu đỏ hơn hoặc màu xanh da trời hơn, thì không nên ngạc nhiên, bởi trẻ sẽ thích một màu nhất định trong giai đoạn này.

HẾCH MŨI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ nhận thức các cơ quan trên cơ thể, tăng tình cảm thân thiết giữa trẻ và người nhà.

Độ tuổi thích hợp:

4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Không gian hoạt động thích hợp.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ bế trẻ, ánh mắt mẹ nhìn thẳng vào ánh mắt trẻ và hỏi: “Mũi của con đâu nhỉ?”

2. Mẹ dùng ngón tay vuốt nhẹ mũi tí hon của trẻ và nói: “À, mũi tí hon của con ở đây này!”

3. Đợi sau khi trẻ cảm nhận được sự vuốt ve của mẹ, mẹ liền hỏi: “Thế mũi của mẹ đâu nhỉ?”

4. Nhấc tay nhỏ xíu của trẻ lên, cho tay của trẻ chạm vào mũi của mẹ, đồng thời nói với trẻ: “Mũi của mẹ ở đây này!”

5. Tựa sát vào trẻ, khẽ cọ vào mũi trẻ, đồng thời nói khẽ vào tai trẻ: “A ha ha, hếch mũi”.

Lời khuyên

Trẻ rất thích trò chơi có động tác lặp đi lặp lại nhiều lần. Trò chơi này xem ra có vẻ rất trẻ con, rất đơn giản nhưng nó lại có thể thúc đẩy thể chất và trí tuệ của trẻ phát triển nhanh chóng, vì vậy các mẹ tuyệt đối không nên xem thường.

Căn cứ vào tình trạng thực tế của trẻ, mẹ có thể mở rộng trò chơi một cách thích hợp, ví dụ "hếch mũi" có thể biến thành trò chơi khác ví dụ như "trò chơi tìm tai"…

Phát triển trí tuệ

Bố có thể cùng chơi với trẻ trò chơi này. Phương thức biến điệu và giọng nói trầm thấp của bố có thể mang lại cảm giác thân thiết cho trẻ. Đó là do thính lực của trẻ chưa được phát triển lắm, nên không thể nào nghe được âm cao của giọng nữ (ví dụ như giọng của mẹ).

ĐUNG ĐƯA KHĂN TẮM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ phát triển khả năng cân bằng.

Độ tuổi thích hợp:

4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Khăn tắm lớn.

Phương pháp và các bước chuẩn bị:

1. Cho trẻ nằm ngửa trong khăn tắm lớn, bố và mẹ kéo mỗi người một đầu, rồi nâng khăn lên.

2. Mẹ sẽ làm theo khẩu lệnh "sang trái", "sang phải" để dịch chuyển khăn tắm, trẻ sẽ rất vui mừng, thích thú.

3. Khi mới bắt đầu, biên độ lắc phải nhỏ một chút, rồi sau đó mới tăng lên dần dần.

4. Nếu thay khẩu lệnh bằng bài hát dân ca, rồi đung đưa khăn tắm theo nhịp thì trò chơi sẽ còn hấp dẫn và thú vị với trẻ hơn nữa.

Lời khuyên

1. Trò chơi này rất thích hợp với trẻ 4 tháng tuổi. Trẻ 5 tháng tuổi đã học cách lật người, nên rất hiếu kỳ, nên trẻ sẽ lật người sang mép khăn để nhìn và tìm hiểu sự vật, cho nên chỉ cần lơ là một chút là trẻ sẽ bị rơi ra ngoài, rất nguy hiểm.

2. Trẻ đã biết lật người 180 độ thì không nên chơi trò chơi này.

Phát triển trí tuệ

1. Cho trẻ nằm ngửa trong lòng mẹ, một tay mẹ đỡ lấy phần thân trên của trẻ, một tay đỡ lấy chi dưới của trẻ.

2. Bế trẻ rồi lắc lư, đung đưa sang trái, sang phải, đồng thời phải học hát bài hát trẻ con "lắc à lắc, lắc sang đông, lắc sang tây, rồi lắc lên trời".

3. Khi hát đến chỗ "rồi lắc lên trời" thì cứ một chữ lại lắc một cái, tốc độ lắc chậm, biên độ động tác lớn. Khi hát đến chữ cuối cùng, nhấc trẻ thẳng đứng lên trên để cho trẻ cảm thấy thích thú.

NHẬN BIẾT ĐỒ VẬT ĐẦU TIÊN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ liên hệ âm thanh với một đồ vật nào đó, khi trẻ nghe thấy âm thanh sẽ hướng ánh mắt nhìn về phía đồ vật đó.

Độ tuổi thích hợp:

Trên 4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Đèn bàn (bình sữa, chuối…).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bế trẻ đến trước đèn bàn, dùng tay từ từ bật đèn lên, khoảng 10 phút sau lại từ từ tắt đèn đi.

2. Ban đầu, khi bắt đầu thực hiện trò chơi này, trẻ chỉ biết nhìn chằm chằm vào mặt mẹ, sau đó thì nhìn vào tay mẹ.

3. Đợi đến khi trẻ chú ý đến mẹ thì mới tiến hành động tác bật đèn hoặc tắt đèn, để cho trẻ dần ý thức được rằng: khi tay cử động thì đèn sẽ sáng, hoặc khi tay cử động thì đèn sẽ tắt. Lúc này, sự chú ý của trẻ đã bị đèn lúc sáng lúc tối thu hút.

4. Trong quá trình bật đèn hoặc tắt đèn, mẹ phải nói cho trẻ biết đây là "đèn", đồng thời phải phát âm từ này rõ ràng, âm thanh phải kéo dài.

5. Khi bế trẻ rời khỏi đèn, mẹ hỏi trẻ: "Đèn đâu rồi?" và hướng dẫn trẻ hướng ánh mắt nhìn về phía đèn. Nếu bế trẻ đến vị trí khác, ánh mắt trẻ vẫn hướng về phía có đèn, thì chứng tỏ trẻ đã nhận biết được.

Lời khuyên

Lặp lại trò chơi này vài ngày, mỗi ngày luyện từ 2 đến 3 lần, đồng thời phải nhớ nói với trẻ rằng: "Đây là đèn". Sau khi luyện tập vài lần mới có thể xác nhận trẻ đã thực sự ghi nhớ được hay chưa.

Phát triển trí tuệ

Liên quan đến trò chơi nhận biết đèn, nếu mẹ muốn dạy tiếng Anh cho trẻ, thì mẹ hãy dùng tiếng Anh trong trò chơi này:

1. Mẹ bế trẻ ngồi bên cạnh đèn, chỉ vào đèn và nói: "Lamp, lamp, đèn, đèn." Lấy tay bật đèn và nói: "The lamp lights! Đèn sáng rồi."

2. Mẹ lấy tay tắt đèn và nói: "The lamp off, dark! Đèn tắt rồi, tối quá!"

3. Mẹ bế trẻ đi đến một đầu phòng và hỏi: "Where is the lamp? Đèn ở đâu?" Trẻ sẽ quay đầu lại nhìn.

4. Lại bế trẻ đi đến chỗ khác của phòng, và hỏi: "Where is the lamp? Đèn ở đâu?" Trẻ sẽ quay đầu lại, nhìn về hướng có đèn.

GỌI TÊN, QUAY ĐẦU

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện cho trẻ khả năng kết hợp thống nhất thính giác và thị giác, phát triển sức chú ý và khả năng quan sát. Đồng thời khơi dậy sự hiếu kỳ và thúc đẩy khả năng phân biệt thính giác của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

Trên 4 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Món đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bạn ngồi đối diện và gọi tên trẻ, trẻ sẽ cười với bạn, trẻ còn biết phát ra âm "a, ơ" để trả lời.

2. Khi trẻ nằm sấp, dùng tay nâng thân trên của trẻ, mẹ có thể thử gọi tên của trẻ từ phía sau, để trẻ quay đầu đi tìm. Khi trẻ quay đầu lại, mẹ sẽ lập tức bế trẻ lên, thơm trẻ và nói: "Con của mẹ giỏi lắm."

3. Nếu ở phòng khác có người gọi tên trẻ, trẻ cũng sẽ quay đầu đi tìm, xem là ai đang gọi tên mình.

4. Trẻ có thể cảm biết âm thanh, tuy chưa nhìn thấy người, trẻ cũng biết là mẹ đang gọi mình ở phía xa, và trẻ sẽ lập tức quay lại, lúc này giọng nói của mẹ

giống như tín hiệu an toàn, trẻ sẽ kiên nhẫn chờ đợi.

Lời khuyên

Trong quá trình thực hiện trò chơi, mẹ phải nói thật truyền cảm, phối hợp phát ra một vài âm thanh, tạo nền tảng cho trẻ có khả năng học tập ngôn ngữ sau này.

Giọng nói phát ra trong phạm vi thị lực của trẻ sẽ giúp mở rộng khu vực khám phá cho trẻ.

Phát triển trí tuệ Trọng điểm bồi dưỡng thính giác của trẻ ở mỗi một giai đoạn khác nhau.

• Trẻ từ 1 đến 3 tháng tuổi nghe nhạc: Mẹ bật một khúc nhạc có giai điệu hay, chậm rãi hoặc nói chuyện, lắc chuông để có thể giúp trẻ phát triển thính giác.

• Hát bài hát thiếu nhi cho trẻ từ 4 đến 6 tháng tuổi: Trong bài hát thiếu nhi mà trẻ thích có những âm có vần điệu và tiết tấu vui nhộn, mỗi ngày hát ít nhất từ 1 đến 2 bài, mỗi bài hát ít nhất từ 3 đến 4 lần.

• Gọi tên lúc trẻ từ 7 đến 9 tháng tuổi: Mẹ dùng các ngữ điệu khác nhau để gọi tên trẻ và tên người khác, bồi dưỡng thính lực và khả năng giao tiếp tiết tấu âm nhạc cho trẻ.

• Trẻ từ 10 đến 12 tháng tuổi: Mỗi ngày, mẹ hát cho trẻ nghe một bài hát thiếu nhi đơn giản, nhanh, nhẹ nhàng, và kể cho trẻ nghe một câu chuyện màu sắc có kèm theo hình vẽ.

HIỂU ĐƯỢC CÁC NÉT MẶT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ biết phân biệt sắc thái biểu cảm của mẹ, biết là mẹ đang tán thưởng, cho phép hay là phê bình, từ đó học cách hiểu được ý nghĩ của người khác, biết phối hợp với người khác.

Độ tuổi thích hợp:

5 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Sắc thái biểu cảm của mẹ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Thông thường khi mẹ và trẻ thì thầm nói chuyện, mẹ phải biểu lộ sắc thái biểu dương và phê bình vào thời điểm thích hợp.

2. Khi trẻ làm đúng hoặc cần phải khen trẻ, mẹ có thể mỉm cười với trẻ, thơm trẻ hoặc giơ ngón tay cái lên và nói với trẻ: "Con mẹ giỏi lắm!"

3. Khi trẻ làm sai, tốt nhất là mẹ phải nhanh chóng ngưng cười, tỏ thái độ nghiêm khắc hoặc tức giận, trẻ sẽ từ từ dừng động tác lại và chú ý tới mẹ, hoặc sợ hãi và khóc.

4. Mẹ còn có thể lặp lại sắc thái biểu cảm và thanh điệu của ngôn ngữ, sao cho trẻ học được cách sử dụng động tác hoặc âm thanh để biểu thị, phối hợp dần dần với mẹ.

Lời khuyên

1. Khi trẻ phạm sai lầm, mẹ có thể nghiêm khắc, nhưng tuyệt đối không trách cứ trẻ, phải luôn luôn cùng hỗ trợ trẻ trong trò chơi, nguyên tắc đối với trẻ chính là: Khen nhiều, chê ít, không trách móc.

2. Khi trẻ biết cách nhìn sắc mặt, thấy người khác cười trẻ sẽ cười theo; khi thấy mẹ tức giận hoặc im lặng không nói, trẻ sẽ ngừng chơi thậm chí là không dám mút tay; khi mẹ khóc trẻ sẽ im lặng bò đến cạnh mẹ, tỏ ý muốn chia sẻ với mẹ.

Phát triển trí tuệ

Thông thường, trẻ 4 tháng tuổi đã có thể cảm biết được thế nào là không khí hòa hợp, thế nào là không khí cãi vã căng thẳng. Nếu gia đình không thể tránh khỏi cảnh cãi vã, thì phải cố gắng tránh tranh cãi trước mặt trẻ.

Nghiên cứu chỉ ra rằng, nếu bố mẹ thường xuyên cãi nhau hoặc chiến tranh lạnh trước mặt trẻ, trẻ sẽ không dễ dàng cười đùa, đi chơi cũng không cười. Đôi khi bố mẹ đánh nhau hoặc quát tháo ầm ĩ và tranh cãi, có thể làm cho trẻ khóc lóc không ngớt, nếu thường xuyên chứng kiến cảnh này trẻ lớn lên sẽ hình thành tính cách tự ti, cô độc.

LUYỆN TẬP PHỤ ÂM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tăng cường khả năng ngôn ngữ của trẻ, luyện tập cho trẻ phát âm phụ âm. Trẻ học cách phát âm phụ âm sẽ giúp trẻ gọi mẹ, gọi tên đồ vật và tên động tác sau này.

Độ tuổi thích hợp:

5 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Không cần phải chuẩn bị hoặc chuẩn bị một món đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ dùng tay chỉ vào bố hoặc vào ảnh của bố, phát âm "bố", cố gắng sao cho âm thanh liên hệ được với người.

2. Khi làm bất cứ chuyện gì với trẻ, mẹ đều phải nói "mẹ đến đây", "mẹ bón cho nào", "mẹ thay cho nào", "mẹ tắm cho nào"…

3. Khi trẻ vươn tay ra lấy đồ chơi, mẹ phải kịp nói với trẻ "cầm đi con", khi trẻ cầm được đồ chơi lên đập đập, mẹ nói "đập đập".

4. Cố gắng nói chuyện nhiều với trẻ, cố gắng bắt chước trẻ phát ra phụ âm kép.

5. Khi trẻ vô tình nói "a bừ" hoặc "a u", mẹ phải đồng thời nói phụ họa cùng trẻ "a không", để cho trẻ luyện tập nhiều.

Lời khuyên

1. Khuyến khích trẻ phát ra phụ âm, cố gắng liên hệ âm thanh với người và động tác.

2. Phải cho trẻ luyện tập trong vòng 120 ngày sau khi trẻ chào đời, nếu không khả năng hiểu lời nói của trẻ sẽ bị chậm lại.

Phát triển trí tuệ

Khi dạy trẻ thử phát ra phụ âm, phải thường xuyên lặp lại các bước của trò chơi kể trên, việc này sẽ làm cho trẻ dần hiểu được "bố, mẹ" là chỉ người. Cho đến 150 ngày sau khi sinh, trẻ mới dần dần phân biệt được các thành viên trong gia đình; trẻ sẽ hiểu được khi nói đến bố tức là bố mình, nói mẹ tức là mẹ mình.

CẦM NẮM, GÕ VÀ CHUYỀN TAY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Phát triển kỹ năng của tay, rèn luyện cho trẻ khả năng vỗ tay, nắm, truyền tay, tạo nền tảng cho động tác tinh xảo ở vùng tay của trẻ sau này.

Độ tuổi thích hợp:

5 - 6 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Món đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Sau khi biết nắm lấy các đồ vật, trẻ sẽ nắm được vật tương đối chắc chắn

bằng ngón tay cái và bốn ngón tay khác phương pháp cầm nắm này gọi là "nắm đồ đạc bằng các ngón".

2. Sau khi học được "nắm đồ đạc bằng các ngón", hai tay trẻ, mỗi tay có thể cầm nắm một món đồ chơi, và rung lắc, trẻ sẽ rất hứng thú khi nghe âm thanh phát ra, trẻ sẽ cầm đồ chơi và gõ.

3. Nếu mẹ lại đưa cho trẻ một món đồ chơi nữa, trẻ sẽ vứt đồ chơi trong tay đi để cầm đồ chơi mới.

4. Mẹ nhặt món đồ chơi mà trẻ vừa vứt và cầm đi chỗ khác để cho trẻ không dám vứt đồ chơi đi nữa, trẻ sẽ ôm món đồ chơi đang có trong tay, rồi lại đi lấy tiếp.

5. Tay của trẻ không nắm chắc được đồ chơi, trẻ sẽ dùng tay để thử bằng nhiều cách, cuối cùng sẽ học được cách đặt món đồ chơi mà tay trái cầm xuống, chuyển món đồ chơi trong tay phải sang tay trái, rồi lại vươn tay phải ra lấy món đồ chơi thứ ba.

Có một số trẻ khi vòng hai tay ôm thứ gì đó rồi nhấc lên, đồng thời sẽ dùng hai bàn tay cầm một món đồ chơi khác nữa. Trong quá trình chơi, trẻ sẽ bỏ một tay, một tay còn lại cầm lấy đồ chơi. Một lát sau trẻ lại dùng cả hai tay chơi, chơi một lúc lại bỏ một tay, chuyển đồ chơi sang tay khác.

Lời khuyên

Kiểu chuyền tay này xảy ra khoảng tầm từ ngày 140 đến 150 sau khi trẻ ra đời, đây là kiểu chuyền tay vô thức. Chuyển đồ vật từ tay này sang tay khác một cách có ý thức xảy ra khi trẻ được khoảng 170 ngày đến 180 ngày hoặc muộn hơn một chút. Chuyền tay là dấu hiệu tiến bộ kỹ năng tay, phối hợp hai tay.

Phát triển trí tuệ

Rất nhiều kỹ năng của con người đều phải dùng đến hai tay. Tế bào thần kinh não điều khiển tay có khoảng hơn hai mươi vạn tế bào. Mà tế bào thần kinh trung khu vận động chỉ có hơn năm vạn, vì vậy mọi người đều nói "sáng dạ khéo tay".

Trẻ được 5 đến 6 tháng bắt đầu phát triển khả năng của ngón cái; khi trẻ được 8 đến 9 tháng sẽ phát triển khả năng của ngón trỏ. Kết hợp mắt và tay có thể phát triển kỹ xảo của tay, kết hợp tay và chân có thể duy trì cân bằng cơ thể và phát âm động tác, rất quan trọng đối với phát triển cơ thể và tâm hồn trẻ.

NHẬN BIẾT BẢN THÂN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Về mặt cảm giác, trẻ sẽ phân biệt được mình với thế giới bên ngoài, thêm vào đó, thông qua việc nhìn mình trong gương và nghe thấy âm thanh giọng nói của mình, trẻ sẽ dần dần tự nhận thức được bản thân.

Độ tuổi thích hợp:

5 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thanh xúc xắc.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Thông thường, trẻ sẽ dần dần nhận thức được bản thân mình khác với thế giới bên ngoài, trẻ sẽ phân biệt bản thân với thế giới thông qua cảm giác cầm nắm, ví dụ:

1. Khi trẻ dùng sức một tay để nắm tay còn lại, một tay trẻ sẽ cảm thấy bị chèn ép; khi trẻ cầm thanh xúc xắc, trẻ chỉ cảm nhận được sức dùng để cầm nắm nhưng không cảm thấy bị chèn ép.

2. Trẻ sẽ cầm tay mình nhiều lần, rồi lại đi cầm nắm đồ chơi; sờ vào ngón tay của mình, rồi lại đi sờ vào đồ chơi, trẻ sẽ phát hiện ra các cảm giác khác nhau.

3. Có khi trẻ vỗ tay mình, vỗ vào mặt mình sẽ cảm thấy bị đau, nhưng khi vỗ lên đồ chơi thì không đau.

Lời khuyên

Trẻ thường xuyên cắn đầu ti mẹ làm cho mẹ cảm thấy đau, nhưng khi trẻ mút ngón tay, rất ít khi trẻ tự làm đau mình, bởi vì khi ngón tay cảm thấy bị đau, trẻ sẽ tự buông lỏng, trẻ không cố dùng sức để nghiến, cắn.

Khắp cơ thể trẻ đều có các dây thần kinh cảm giác, điều này sẽ khiến trẻ dần nhận thức được khác biệt giữa cơ thể mình với thế giới bên ngoài.

Phát triển trí tuệ

Thực tiễn chứng minh: Tìm tòi, khám phá là nền tảng cơ sở phân biệt bản thân với thế giới bên ngoài. Thông thường trẻ sẽ bắt đầu từ việc phân biệt bản thân với thế giới bên ngoài để nhận biết bản thân. Bởi vì khi trẻ được 6 tuổi, thị lực mới gần phát triển hoàn thiện, trước lúc đó trẻ chủ yếu nhờ vào cảm giác và tìm tòi để phân biệt bản thân với thế giới bên ngoài. Ví dụ: Trẻ cắn ngón tay mình, trẻ sẽ cảm thấy đau, đối tượng cảm thấy "đau" là "mình"; trẻ cắn quần áo của mình thì không cảm thấy đau. Trẻ thích cắn đồ vật, cắn mình, bởi vì thông qua cách đó trẻ sẽ xác nhận được "bản thân".

Do đó, để sinh tồn tốt hơn, đối phó với môi trường xung quanh tốt hơn, trẻ sẽ

thông qua việc khám phá, tìm tòi tự phát, dần phong phú và hoàn thiện kết cấu nhận thức của bản thân. Trẻ tiếp xúc với các sự vật, cảm nhận được các kích thích khác nhau, đồng thời trong quá trình trùng lặp, động tác không ngừng mạnh lên, trẻ sẽ thiết lập nên các phản xạ có điều kiện.

VỚI ĐỒ VẬT TREO TRÊN CAO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi với đồ vật có thể thúc đẩy khả năng phối hợp nhịp nhàng giữa mắt và tay, đồng thời làm cho trẻ có cảm nhận bước đầu về vị trí của vật thể.

Độ tuổi thích hợp:

5 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Món đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước chuẩn bị:

1. Treo một món đồ chơi nhỏ phía trước giường của trẻ, hướng dẫn trẻ dùng hai tay để ôm nắm lấy đồ chơi.

2. Khi hai tay trẻ đan ôm nhau, một tay sờ được đồ vật sẽ chuyển sang tay còn lại, hai tay cùng phối hợp là có thể ôm chặt được đồ chơi.

3. Khi bắt nắm được đồ chơi, việc đầu tiên trẻ làm là cho món đồ chơi đó vào trong miệng cắn, nếm xem nó có vị gì, có ăn được không.

4. Khi hai tay trẻ cầm đồ chơi có vẻ mỏi, có lúc trẻ sẽ tự nới lỏng một tay, để món đồ chơi đó rơi vào một tay còn lại.

Lời khuyên

Phải vệ sinh đồ chơi sạch sẽ, cố gắng tránh để trẻ cắn vào đồ chơi làm bằng gỗ sơn có chứa chì.

Phát triển trí tuệ

Nếu trẻ nhà bạn đã từng học qua cách đập vào đồ chơi từ lúc trẻ được 60 đến 90 ngày, thì khi trẻ được tầm 120 ngày là đã có thể nhấc được đồ vật. Những trẻ chưa luyện tập qua cách đập vào đồ vật thì phải khi trẻ được 150 đến 170 ngày tuổi mới có thể học được.

HỌC GIƠ TAY KÉO ĐỒ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện cơ vùng tay cho trẻ và giúp trẻ có khả năng tự chủ hoạt động đối

với đồ vật.

Độ tuổi thích hợp:

5 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Dây nhựa, túi giấy có màu sắc sặc sỡ hoặc món đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cho trẻ nằm ngửa trên giường, sau đó buộc một túi giấy to màu sắc sặc sỡ lên một đầu dây nhựa hoặc dây sợi, một đầu còn lại buộc nhẹ trên cổ tay trẻ, vắt túi giấy qua đầu trên thành giường, rồi lại nhét vào trong giường, sao cho trẻ nhìn thấy thật rõ.

2. Khi trẻ đung đưa tay, cái túi cũng sẽ dịch chuyển lên xuống. Nếu như túi không chuyển động, có thể đặt một món đồ chơi nhỏ vào trong túi để gia tăng trọng lượng của túi.

3. Khi trẻ kéo túi chuyển động, mẹ nên lập tức tươi cười vỗ tay và cổ vũ trẻ.

4. Cách vài ngày, mẹ lại thực hiện lại trò chơi này, buộc dây vào cổ tay khác của trẻ, hoặc là thay đổi túi, đổi sang thành một món đồ chơi có phát ra âm thanh.

Lời khuyên

Không được buộc dây tùy tiện vào cơ thể trẻ, trừ khi có mẹ bên cạnh để đảm bảo sự an toàn cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Khi mới bắt đầu chơi trò chơi này, trẻ chỉ biết dịch chuyển ánh mắt nhìn, nhìn túi bằng khóe mắt, sau khi chơi được vài ngày trẻ mới biết quay đầu lại nhìn. Khi trẻ đạp chân, hươ tay làm cho cái túi chuyển động thì trẻ mới bắt đầu chú ý đến mối liên hệ giữa hai sự vật, từ đó dần dần mới phân hóa được động tác, không khua chân múa tay loạn xạ, cuối cùng trẻ chỉ chuyển động cánh tay để kéo túi chuyển động.

CƯỠI NGỰA

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trẻ có thể nắm được khả năng cân bằng, khả năng điều khiển cơ thịt và sức mạnh điều khiển vùng đầu. Đồng thời âm nhạc có thể giúp trẻ hiểu được nhịp điệu của bài hát.

Độ tuổi thích hợp:

5 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Ghế và khăn tay.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ ngồi trên một ghế tựa và bỏ giày dép.

2. Hai chân khép vào nhau và đặt một chiếc khăn bông lên.

3. Đặt trẻ ngồi trên chiếc khăn và đối diện với mặt mẹ, hai cánh tay vươn ra phía trước.

4. Tay của mẹ đỡ lấy hai tay của trẻ. Mẹ từ từ dịch chuyển hai chân lên xuống, cho trẻ cưỡi lên trên hai chân mẹ. Vừa chuyển động hai chân theo nhịp vừa hát một bài hát thiếu nhi, cho trẻ có cảm giác cưỡi trên mình ngựa.

Cưỡi con ngựa, cưỡi con ngựa,

Lên núi cao, vượt qua sông,

Lọc cọc, lọc cọc. Vượt qua sông!

Khi mẹ đọc đến từ "lọc cọc, lọc cọc" thì đọc đến "vượt qua sông" thì giơ trẻ lên cao, cho trẻ cảm nhận được cảm giác vượt sông.

Lời khuyên

Mẹ không nên lắc chân quá mạnh, động tác lắc phải chậm, nhẹ nhàng, chú ý bảo vệ xương cổ còn non nớt của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Khi trẻ cùng chơi với mẹ, người mà trẻ tin tưởng, trẻ thường rất thích phối hợp với các hoạt động có nhịp điệu khác. Khi chơi trò chơi này, trẻ nghe mẹ hát "chạy cho nhanh", "bay", trẻ sẽ mong đợi được nhấc và lắc lên cao hơn, bởi vì trẻ đã liên hệ được chữ này với động tác cơ thể của mình. Chỉ cần không chơi quá mạnh, trẻ sẽ rất vui vẻ, thích thú và không cảm thấy sợ hãi, thậm chí trẻ còn cười rất sảng khoái.

VẬN ĐỘNG QUAY LẬT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nâng cao khả năng kiểm soát và hoạt động cơ thể của trẻ, giúp nắm được cách cân bằng cơ thể, và học được cách điều khiển hai tay.

Độ tuổi thích hợp:

6 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thảm hoặc trên giường đệm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cùng với trẻ nằm ngửa trên giường hoặc nệm, mẹ đối diện với trẻ, thử làm mẫu động tác lật quay người cho trẻ xem, để trẻ học một cách từ từ.

2. Đợi đến lúc trẻ cảm thấy thích thú thì mẹ hướng dẫn trẻ và mẹ cùng trẻ quay lật một lúc, mẹ có thể vừa lật người vừa hát: "Lóc cóc, lóc cóc, lật một cái, lật một cái, bắt đầu lật nào."

3. Mỗi lần hát, mẹ giúp trẻ lật một lần. Mẹ cũng có thể vừa lật người vừa cho trẻ làm theo mình.

Lời khuyên

Trước khi trẻ bò được, đại đa số trẻ sẽ dùng các biện pháp dịch chuyển thân mình khác như lật, lăn… Lúc này mẹ phải khuyến khích và giúp đỡ trẻ. Đây là một mong muốn của trẻ, mong muốn này rất đáng được khuyến khích và trợ giúp.

Phát triển trí tuệ

Đối với trẻ từ 0 đến 1 tuổi, trò chơi này giúp cho trẻ học các động tác vận động cơ bản như lật, bò…, cuối cùng là học đi. Những khả năng vận động này là cơ sở cho sự phát triển thể chất bình thường của trẻ, mà phát triển bình thường của khả năng động tác, khả năng điều phối nhịp nhàng của trẻ lại là nền tảng cho sự mong muốn khám phá và hứng thú học hỏi không ngừng của trẻ. Do đó, mẹ nhất định phải coi trọng khả năng vận động cơ bản của trẻ.

LÀM QUEN VỚI NGƯỜI LẠ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này giúp trẻ phân biệt người lạ và người quen, bồi dưỡng cho trẻ khả năng quan sát, khám phá thế giới bên ngoài.

Độ tuổi thích hợp:

6 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Một người lạ, đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Khi trong nhà có khách tới chơi, mẹ có thể bế trẻ ra đón khách, tạm thời

không nên để khách tiến lại gần trẻ, mà nên cho trẻ có cơ hội quan sát lời nói và cử chỉ của khách.

2. Đợi đến khi trẻ quan sát và thích ứng, hãy thử bế trẻ lại gần khách, lúc này người khách thỉnh thoảng mỉm cười với trẻ, nhưng không tiếp xúc và lại gần trẻ, để trẻ từ từ xóa bỏ tâm lý cảnh giác, phòng bị.

3. Khi khách chào ra về, mẹ chỉ yêu cầu trẻ "chào tạm biệt" là được, người khách cũng không tiếp xúc lại gần trẻ.

4. Lần thứ hai hoặc lần thứ ba khi chào tạm biệt khách, khách có thể lấy một món đồ chơi nhỏ đưa cho trẻ. Nếu trẻ thích thú, khách có thể thử đưa đồ chơi cho trẻ chơi, sau khi trẻ chơi được một lúc thì quan sát xem trẻ có đồng ý cho mình bế hay không rồi mới thực hiện các động tác tiếp xúc với trẻ.

Lời khuyên

Mẹ phải hiểu và lý giải được ý thức bảo vệ bản thân của trẻ, phải cho trẻ học cách từng bước tiếp xúc với người lạ.

Khi khách bế trẻ, mẹ nhất định phải theo sát bên cạnh, tốt nhất là nói chuyện và chơi đùa cùng trẻ, để cho trẻ biết rằng mẹ lúc nào cũng luôn ở bên cạnh đón nhận trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trẻ trong giai đoạn này bám quấn lấy bố mẹ là hiện tượng bình thường, muốn cho trẻ tiếp nhận người khác phải cẩn trọng và có một quá trình. Do đó, mẹ phải thường xuyên cho trẻ ra ngoài tham gia các hoạt động, cho trẻ tiếp xúc với các trẻ xung quanh và người lạ. Như vậy có thể làm giảm cảm giác trốn tránh tiếp xúc với người lạ của trẻ, cho trẻ học cách giao lưu với mọi người một cách thuận lợi hơn.

TỰ CẦM BÁNH VÀ NHAI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Học nhai, rèn luyện chân răng, giúp cho răng sữa mọc thuận lợi hơn.

Độ tuổi thích hợp:

5 đến 6 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Bánh quy dạng que.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đưa cho trẻ một bánh quy dạng que, mẹ cũng lấy một cái.

2. Trước tiên mẹ đưa bánh vào miệng và cắn một miếng, rồi nhai từ từ.

3. Mẹ phải thực hiện động tác nhai từ từ và rõ ràng để hướng dẫn cho trẻ bắt chước theo, như vậy trẻ sẽ biết nhai miếng nhỏ, học cách dùng chân răng nhai bánh quy dạng que. Mẹ phải thực hiện làm mẫu nhiều lần cho trẻ xem, và dùng lời nói cũng như động tác để hướng dẫn cho trẻ, từ đó dần dần giúp trẻ học cách nhai.

Lời khuyên

Khi trẻ nuốt bánh quy, mẹ có thể cho trẻ uống chút nước hoặc chút sữa, để tránh khi trẻ nuốt bánh quy chưa được mềm gây sặc, nghẹn.

Phát triển trí tuệ

Mẹ không cần phải lo lắng trẻ không có khả năng nhai trong giai đoạn này. Tuy giai đoạn này trẻ chưa mọc răng sữa, hoặc chỉ có hai răng cửa ở hàm dưới, nhưng hàm của trẻ đã có khả năng nhai, có thể nghiền và nuốt bánh quy.

NGỬI "MÙI HƯƠNG HOA"

Bồi dưỡng kỹ năng:

Cho trẻ tiếp xúc nhiều với hoa cỏ sẽ giúp trẻ phát triển thị giác và khứu giác.

Độ tuổi thích hợp:

6 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Mang theo một chai nhỏ hoặc một vài cốc nhựa, bên trong đựng một số loài hoa.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố mẹ bế trẻ ngồi trên nền đất, lấy một lọ nhỏ bên trong có chứa hương liệu, đặt lọ nhỏ phía dưới mũi trẻ, đưa qua đưa lại vài lần.

2. Quan sát biểu cảm của trẻ sau khi ngửi mùi thơm, sau đó nói với trẻ: "Đây là mùi hương hoa quế", "thơm quá".

3. Vài phút sau, đổi lọ hương khác và cho trẻ ngửi, mỗi một loại hương thơm cho trẻ ngửi 2 đến 3 lần.

4. Mỗi lần luyện ngửi mùi hương, không nên cho trẻ ngửi quá hai loại hương liệu một lần.

Lời khuyên

Vật liệu dùng để luyện tập khứu giác phải thay đổi thường xuyên.

Mẹ không được lựa chọn vật liệu có mùi hương quá nồng và đậm.

TRÒ CHƠI TRÍ TUỆ CHO TRẺ TỪ 7 THÁNG - 1 TUỔI

TỪ 7 – 9 THÁNG

CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Sự phát triển của khả năng vận động: Tăng cường sự phối hợp hài hòa giữa ngón tay trỏ và ngón cái, còn biết lắc tay, giơ tay, biết bò thành thạo, đã ngồi vững, với sự giúp đỡ của người lớn đã biết đứng thậm chí còn định bước đi.

Đặc điểm phát triển trí tuệ: Thị giác đã có thể phân biệt sự khác nhau rất nhỏ giữa nhiều người, nhiều đồ vật, trí nhớ tăng cao rõ rệt, hiểu được cách chia sẻ với người khác, có tính chiếm hữu mạnh, hiểu được tính vĩnh cửu của sự vật.

Đặc điểm khả năng ngôn ngữ: Bé 7 tháng tuổi vẫn ở vào giai đoạn bắt chước phát âm đơn thuần; khi được 8 tháng tuổi có thể nghe hiểu một số từ, có thể liên hệ ngôn ngữ và động tác. Bé tròn 9 tháng tuổi có khả năng nghe âm thanh rất tốt, có thể hiểu được mệnh lệnh của bố mẹ; khả năng phát âm khá tốt, có thể vô tình phát ra những âm gần như “bà”, “má”; khả năng ngôn ngữ, động tác tốt, bé có thể dùng hành động “vỗ tay” để bày tỏ sự “hoan nghênh”, dùng “vẫy tay” để biểu thị “tạm biệt”.

Đặc điểm phát triển tình cảm: Tình cảm của bé ở giai đoạn này có nhiều thay đổi, đã biết thể hiện yêu, ghét, buồn, vui, biết bắt chước biểu cảm của người lớn, có tình cảm và dựa dẫm vào người thường xuyên chăm sóc mình; bắt đầu biết nhận thức, biết xấu hổ, vui vẻ, tò mò, buồn rầu, sợ sệt,…

Trẻ rất thích các bạn cùng độ tuổi, khi đã gặp được bé có cùng độ tuổi liền biểu hiện dáng vẻ vui mừng. Có thể nhận biết tình cảm và bộ mặt của người lớn, đồng thời biểu hiện những phản ứng khác nhau.

Thói quen sinh hoạt và khả năng tự xử lý: Biết tự mình dùng tay cầm lấy bình sữa mút sữa hoặc nước hoa quả, có thể tự mình ngồi ở bàn ăn để mẹ đút cho ăn, có thể luyện tập cách ngồi bô. Về phương diện khả năng sinh hoạt, đã cơ bản hình thành một số quy luật. Việc khóc quấy vào ban đêm đã giảm nhiều, ban ngày thường chỉ ngủ hai lần, mỗi lần khoảng 1,5 đến 2 tiếng.

Những điểm quan trọng của các trò chơi luyện tập trí tuệ cho bé ở giai đoạn này:

1. Các trò chơi luyện tập cơ phần đùi cho bé, bồi dưỡng khả năng vận động như ngồi vững, bò, giơ chân,…

2. Các trò chơi luyện tập cơ tay cho trẻ cũng như các động tác tỉ mỉ chính xác, như vận chuyển, cầm cốc, gõ trống, lấy lên đặt xuống…

3. Các trò chơi luyện tập nhận thức tình cảm và phát triển trí tuệ như nói “cảm ơn”, các trò chơi liên quan đến phát âm, nhận biết giày dép, nghe chỉ lệnh thực hiện thao tác,…

4. Các trò chơi luyện tập khả năng tự xử lý cuộc sống, như cầm thìa, cầm cốc uống nước,…

KHẢ NĂNG TÌM KIẾM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Học tập cách tìm kiếm những đồ vật, điều khiển mắt trong tầm nhìn, bồi dưỡng khả năng quan sát của trẻ, nâng cao khả năng tìm tòi, hiểu được sự tồn tại của vật thể.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Bánh quy, các đồ chơi bằng vải nhung hoặc quả bóng da.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đưa cho trẻ xem một đồ chơi mà trẻ thích, ví dụ như quả bóng da, sau đó liền giấu quả bóng đi.

2. Khuyến khích trẻ đi tìm đồ chơi, hỏi các câu hỏi như: “Quả bóng da chạy đi đâu rồi nhỉ?”

3. Khoảng 30 giây sau, khi trẻ không tìm được quả bóng, liền lấy quả bóng ra đặt lên trên tay và nói: “Quả bóng ở trên tay mẹ này.”

4. Đợi sau khi trẻ phát hiện và tìm thấy quả bóng, mẹ đưa quả bóng cho bé chơi một lúc, để trẻ dùng tay đẩy quả bóng.

5. Lặp lại các động tác trên, quan sát biểu hiện và thị giác của trẻ. Mẹ sẽ phát hiện thấy rằng: Nếu đồ chơi được đem giấu đi không phải là thứ mà trẻ thích nhất, thì trẻ sẽ không quan tâm đi tìm lại; nếu là đồ chơi mà trẻ thích nhất, trẻ có thể sẽ bực tức hoặc khóc to lên.

Lời khuyên

Thời gian giấu đồ chơi không nên quá lâu, tránh để trẻ mất hứng. Trước đó, phải tìm hiểu xem trẻ yêu thích thứ gì, dùng đồ chơi mà trẻ thích thử thì mới có thể chứng minh trẻ có khả năng quan sát nhạy bén hay không.

Phát triển trí tuệ

Để kích thích trí tuệ của trẻ, bồi dưỡng khả năng quan sát, mẹ nhất định phải cho trẻ chơi trò chơi trên nhiều lần. Đồng thời, để cho trẻ khỏi thấy nhàm chán, mẹ phải dùng các phương pháp khác nhau để chơi cùng với trẻ, để trẻ tích lũy kinh nghiệm, như có thể lấy các nắp hộp, bát, gối, chăn giấu đi, rồi cùng tìm ra.

CÓ ĐIỆN THOẠI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi gọi điện thoại vừa có thể điều chỉnh được cảm hứng ngôn ngữ của trẻ, thúc đẩy sự phát triển trí tuệ, ngôn ngữ cho trẻ, lại có thể giúp trẻ nhận biết một hình thức giao lưu với người khác, nâng cao khả năng giao tiếp.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Điện thoại đồ chơi, hai chiếc ống nghe.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để trẻ ngồi trên giường, mẹ ngồi đối diện với trẻ.

2. Mẹ cầm điện thoại đồ chơi lên, nói vào điện thoại: “A lô, bé con có nhà không?”

3. Giúp bé cầm điện thoại lên, nói: “Con à, có điện thoại đấy, con mau nghe đi.”

Mẹ đóng liền hai vai, diễn cả mẹ và cả giọng trẻ “đáp lời”, có thể nói chuyện xem mẹ hôm nay làm gì và bé đã làm gì.

Lời khuyên

Phải khơi dậy sự nhiệt tình nói chuyện ở trẻ, cố gắng lặp lại lời của bé “i, i, a,a”, đồng thời thêm các “chú thích” tương ứng.

Trong “điện thoại”, mẹ phải cố gắng thông qua việc nhấn mạnh vào từ ngữ nào đó, tăng thêm sự lý giải và nhận biết các từ ngữ thường dùng hàng ngày, như “đi tè”, “đói rồi”, “vui”, “xinh đẹp”,…

Phát triển trí tuệ

Mẹ phải tạo thói quen hay nói chuyện với bé, sau khi bé tỉnh ngủ, mẹ có thể nói với trẻ bằng ngữ điệu chậm rãi, âu yếm để nói cho trẻ biết bạn đang làm gì, thời tiết hôm nay ra sao, trong người mình thấy thế nào, ví dụ như:

"Con à, mẹ đang thay tã cho con đấy, con ngủ có mơ thấy mẹ không? Mẹ yêu con lắm", … Có thể trò chuyện với trẻ 2-3 lần/ngày, mỗi lần khoảng 2-3 phút.

HIỂU NGHĨA CỦA TỪ "KHÔNG"

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ biết cách tự bảo vệ mình, biết tiết chế các hành động, đồng thời phối hợp chỉ lệnh để có các động tác tương ứng.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Các thực phẩm ăn được, những thứ đồ chơi không ăn được.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Khi trẻ đưa những thứ không thể ăn được (như pin, phích cắm, que diêm, …) lên miệng, mẹ phải lắc tay thật mạnh hoặc biểu thị thái độ kèm theo từ "không" một cách nghiêm khắc biểu thị ý là trẻ không được cho vào miệng.

2. Nếu trẻ vẫn cầm đồ chơi đó cho vào miệng, mẹ phải giằng thứ đó ra khỏi tay trẻ, và nói cho trẻ biết là "không ăn được", khi đó có trẻ nghe lời, cũng có trẻ sẽ khóc to lên biểu thị phản đối.

3. Cho dù là trẻ khóc như thế nào đi nữa, mẹ cũng nhất định phải có thái độ kiên quyết, không được nhượng bộ, tốt nhất là thay một thứ nào đó có thể ăn được đưa cho trẻ. Chỉ cần mẹ kiên trì, trẻ sẽ nhanh chóng hiểu được ý nghĩa của từ "không", và sẽ từ từ nghe lời.

Lời khuyên

1. Đối với những thứ mà trẻ không được đụng đến, thái độ của người thân phải nhất quán. Những thứ không thể làm trước mặt mẹ, thì trước mặt bố và ông bà cũng không được làm, có như vậy trẻ mới biết giữ quy tắc.

2. Dạy trẻ biết tiết chế các hành động, mong muốn của mình, biết lắng nghe ý kiến của mẹ, tất cả những điều này đều có ý nghĩa, tác dụng đối với trẻ, cần nắm bắt thời cơ dạy trẻ lúc trẻ vừa mới hiểu được ý nghĩa của từ "không". Đợi khi trẻ đã biết cái gì cũng là "của con", thì muốn dạy cũng đã muộn.

Phát triển trí tuệ

Có rất nhiều trò chơi có thể dạy trẻ hiểu được ý nghĩa của từ "không", như: khi mẹ cho trẻ ăn, nếu bát hơi nóng, có thể nắm lấy tay trẻ, để trẻ sờ vào bên ngoài bát, nói "bát nóng, không được chạm vào". Như thế, trẻ sẽ biết được

nóng là như thế nào, và cũng biết được bát nào nóng không thể sờ vào, tránh bị bỏng.

Ô LÀ LA, TRỜI MƯA RỒI!

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện cho các cơ tay và ngón tay của trẻ thêm linh hoạt, khả năng phối hợp giữa hai tay, nâng cao hơn nữa khả năng nhận biết màu sắc của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Các giấy màu đã qua sử dụng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mở hết những tờ giấy ra trước mặt trẻ, trước tiên mẹ làm mẫu cho trẻ xem xé giấy như thế nào, vừa xé vừa vui vẻ nói với trẻ "xé nào, xé nào".

2. Nắm lấy hai tay của trẻ, giúp trẻ hoàn thành động tác xé giấy. Chú ý đến sự phối hợp giữa hai tay của trẻ, sau khi trẻ đã có ý thức về việc xé giấy, có thể buông tay ra để trẻ tự xé.

3. Mẹ nắm lấy tay bé, giơ cao hai cánh tay lên, lòng bàn tay úp xuống dưới, sau đó từ từ nới lỏng tay ra, để những miếng giấy vụn vừa xé xong rơi tự do xuống đất, đồng thời kết hợp nói: "Ố là la, trời mưa rồi! Trời mưa to rào rào, trời mưa nhỏ lất phát, cả mưa to lẫn mưa nhỏ, bé nhìn thấy cười ha ha."

4. Khuyến khích trẻ xé giấy giống như mẹ, giơ hai tay lên, lòng bàn tay úp xuống, sau đó xòe tay ra, để mẩu giấy rơi xuống.

Lời khuyên

1. Trông giữ trẻ chu đáo, tránh để trẻ cho giấy vào mồm.

2. Phải chọn loại giấy màu mềm, không dùng loại giấy cứng, giòn để tránh làm trẻ bị thương.

3. Không để trẻ tự do xé giấy để trẻ biết một số quy định.

Phát triển trí tuệ

Nghiên cứu cho thấy, xé giấy có thể giúp trẻ luyện tập được các cơ ở tay, và khả năng phối hợp giữa hai tay, bên cạnh đó, âm thanh khi xé giấy đem lại cho trẻ cảm giác thích thú, nhưng cũng không được để trẻ tùy tiện xé mọi loại giấy tờ. Bởi vì trẻ từ 10 tháng tuổi trở lên phải biết nhìn hình để nhận biết sự

vật, nếu trẻ hình thành ấn tượng coi rằng giấy là có thể xé, thì sau này rất khó thay đổi.

Trên cơ sở đó, để tránh việc trẻ cứ thấy giấy là xé, có thể mua hoặc tự chế ra những quyển sách cho trẻ mà không sợ bị xé rách. Như mua một số túi ni lon trong suốt lồng vào các trang, rồi khâu chặt lại. Trẻ thích các hình ảnh trong sách, sẽ lấy tay túm lại, tờ giấy sẽ bị nhàu nhưng không rách, và cũng không sợ trẻ ăn phải giấy.

VẬN CHUYỂN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện khả năng vận động cơ thể của trẻ; luyện tập tính liên quan trong các động tác và khả năng phối hợp và chuyển đổi, tăng cường tính tự nhiên của động tác; bồi dưỡng khả năng tập trung chú ý, khả năng quan sát, khả năng ghi nhớ, kích thích tính tò mò và tính chủ động, thúc đẩy tư duy động tác cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Bánh quy, hai đĩa nhựa sạch.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ để 10 chiếc bánh vào đĩa, sau đó dùng ngón cái và ngón trỏ cầm một chiếc bánh lên để sang đĩa thứ hai.

2. Hướng dẫn các động tác như trên cho trẻ, lần lượt đưa từng chiếc bánh sang đĩa thứ hai.

3. Mỗi khi trẻ hoàn tất việc vận chuyển mẹ phải khích lệ trẻ hoặc tặng cho trẻ một chiếc bánh.

4. Lặp lại các động tác trên, mẹ có thể ngồi bên cạnh đếm số lần trẻ chuyển hết bánh sang đĩa, để trẻ cảm nhận được mối quan hệ logic giữa vật và số lượng.

Lời khuyên

Trò chơi trên chủ yếu là để rèn luyện khả năng vận động cơ thể cho trẻ, cũng như tính liên quan, tính phối hợp của động tác, chứ không phải là để dạy trẻ biết đếm.

Phát triển trí tuệ

Giữa não bộ và việc rèn luyện khả năng vận động ngón tay có tác dụng hỗ trợ lẫn nhau. Bởi vì giữa ngón tay và não bộ có mối quan hệ rất rộng, nếu ngón tay của trẻ linh hoạt, thì xúc giác của trẻ rất tốt, sau này sẽ rất thông minh, có tính sáng tạo cao, tư duy của trẻ do đó cũng tốt hơn. Tức là: sự phát triển của khả năng động tác tại các cơ thịt của tay trẻ có thể thúc đẩy sự phát triển khả năng tư duy cho trẻ.

CẦM CỐC UỐNG NƯỚC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ có thể tự uống nước bằng cốc, từ đó nâng cao khả năng tự xử lý, tạo nền móng cho việc uống sữa bằng cốc.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Cốc có bộ phận tay cầm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Dùng cốc có hai tay cầm hoặc cốc có bộ phận tay cầm, cho khoảng 5 ml nước đun sôi để nguội vào. Mẹ đỡ đáy cốc, sau đó để trẻ cầm vào hai bên của cốc và tự uống nước.

Lời khuyên

Phải chú ý đến lượng nước trong cốc, phải từ ít đến nhiều.

Phát triển trí tuệ

Các chuyên gia cho biết, tốt nhất là trẻ 6 tháng tuổi nên bắt đầu thử để trẻ dùng cốc uống nước. Trẻ ở giai đoạn này đã có khả năng cầm nắm nhất định, nhưng vẫn chỉ dừng lại ở giai đoạn mút, vẫn chưa biết "uống", phải để trẻ chuyển dần từ mút sang uống, trước tiên phải dạy trẻ biết đưa cốc lên miệng một cách chính xác. Tuy 6 tháng tuổi được công nhận là thời gian tốt nhất để cho trẻ chuyển từ bú bình sang dùng cốc, nhưng trẻ cũng cần phải có quá trình học tập thích ứng, vì thế bố mẹ không nên quá nôn nóng muốn đạt kết quả ngay. Khi mới bắt đầu, để trẻ cầm cốc bằng hai tay, mẹ giúp trẻ đưa cốc lên miệng. Đợi khi trẻ đã cầm vững cốc rồi, mẹ có thể không cần giúp nữa, để trẻ tự đưa cốc lên miệng.

NHẬN BIẾT BỘ PHẬN CƠ THỂ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ nhận biết bộ phận cơ thể, nhớ hiểu ngôn ngữ.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Hình ảnh về các bộ phận cơ thể.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Nếu trẻ biết bắt tay người khác, hãy nói với trẻ "đưa tay ra", trẻ sẽ biết đưa tay ra bắt tay người khác, trẻ học được cách đưa tay ra khi mẹ nói "tay", và biết được bộ phận đầu tiên trên cơ thể mình.

Nhưng sau lần đầu tiên học được đó mẹ phải nhớ là luyện tập lại nhiều lần nữa, như vậy trẻ mới nhớ lâu.

Mẹ không cần phải theo trình tự, nếu trẻ thích vỗ tay, thì có thể bắt đầu từ việc vỗ tay.

Lời khuyên

Khi bắt đầu, mẹ phải tiến hành từ bộ phận mà trẻ quen nhất.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi "Nhận biết bộ phận cơ thể" chủ yếu giúp trẻ nhận biết vật trẻ chưa có khả năng khái quát. Tức là: trẻ chỉ nhận biết được một vật nào đó học trong lần đầu tiên, không thể mở rộng đến các vật khác có trong nghĩa của một từ nào đó.

TỪ TRƯỜN ĐẾN BÒ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bò kích thích chí tiến thủ của trẻ, rèn luyện khả năng giữ thăng bằng và sức chịu đựng cho trẻ, kích thích sự phát triển của tiền đình và tiểu não.

Độ tuổi thích hợp:

Từ 7 - 8 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Đệm lót, đồ chơi nhạc cụ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ nằm trên đệm, trẻ ở một bên, đồ chơi nhạc cụ ở một bên còn lại.

2. Người mẹ hướng dẫn cho trẻ leo qua người mình để sang bên kia tìm đồ

chơi.

3. Khi trẻ rất khó khăn để leo qua người mẹ lúc này mẹ có thể âu yếm gọi tên con.

4. Mẹ cũng có thể ngồi quỳ chống tay tạo thành vòm cổng, để trẻ có thể chui qua dưới bụng. Mẹ cũng có thể nằm sấp để trẻ leo lên lưng, sau đó quỳ lên cõng trẻ trên lưng.

Sau khi thực hiện vài lần trò chơi như vậy, trẻ có thể biết nâng bụng lên khỏi đệm, dùng tay và đầu gối để bò.

Lời khuyên

1. Nếu trẻ sợ thì để trẻ xuống, làm lại nhiều lần thì trẻ sẽ không sợ nữa.

2. Có thể bắt đầu cho trẻ học bò từ tháng thứ 7, khi đã biết đi rồi cũng vẫn có thể thường xuyên luyện tập, đến trước khi đi học cũng phải thường xuyên bò qua các chướng ngại vật, để cho việc bò được thành thục.

Phát triển trí tuệ

Trẻ được bò nhiều và bò nhanh sẽ dễ dàng biết cách đứng lên. Qua việc luyện bò có thể nâng cao khả năng ngẩng đầu, ưỡn ngực, nâng eo, chống đỡ bằng tứ chi. Trẻ thường xuyên luyện tập bò sẽ hình thành mạng lưới các sợi dây thần kinh khá sớm, sự phối hợp động tác nhìn và nghe nhanh nhạy, khả năng phân biệt tốt, có ảnh hưởng sâu sắc đến việc học tập sau này. Khả năng phân biệt thị giác tốt có lợi cho việc đọc sách, thính giác tốt có lợi cho việc nghe hiểu, sự hài hòa trong động tác có lợi cho sự nhận biết không gian, biết rõ trên-dưới, trái-phải, trước - sau; khả năng giữ thăng bằng tốt có lợi cho việc luyện tập vận động cơ thể.

THAO TÁC THEO CHỈ LỆNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy trẻ học cách hiểu ngôn ngữ, tăng cường sức mạnh cho phần đùi của trẻ, tập cho trẻ khả năng điều khiển cơ thể.

Độ tuổi thích hợp:

7 tháng tuổi trở lên.

Chuẩn bị trò chơi:

Không cần có đạo cụ, bất kể lúc nào, ở đâu cũng có thể cùng chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Cha mẹ ngồi đối diện với trẻ, đưa ra chỉ lệnh đơn giản, như bảo trẻ vỗ tay, lắc

đầu, hoặc làm xấu,…, vừa nói vừa tự mình làm mẫu cho trẻ thấy. Nếu tuổi của trẻ đủ để hiểu được nội dung lời nói, bố mẹ có thể chỉ cần nói không cần làm mẫu.

Lời khuyên

Cha mẹ có thể đưa ra chỉ lệnh từ chậm đến nhanh, từ một chỉ lệnh đến nhiều chỉ lệnh, độ khó tăng dần, như: ngồi xuống, đứng lên, uốn hông về phía trước, nhảy lên, lượn như chim, quay một vòng vỗ tay,…, hoặc dặn trẻ lấy báo cho bố, khi đi ra ngoài phải tự lấy áo khoác, khẩu trang, mũ, kính…

Phát triển trí tuệ

Khi bố mẹ đưa ra chỉ lệnh, sau khi trẻ đã thành thạo với các chỉ lệnh, bố mẹ có thể thử cho trẻ làm người đưa ra chỉ lệnh, tất nhiên là áp dụng khi trẻ có thể phát ra được chỉ lệnh.

NGỒI ẾCH, NGỒI VỮNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập cho trẻ ngồi như ếch là chuẩn bị cho trẻ tự ngồi một mình. Trẻ rất thích ngồi, bởi vì khi ngồi có thể nhìn được nhiều, được xa hơn khi nằm.

Độ tuổi thích hợp:

8 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Gối tựa, đồ chơi nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để trẻ ngồi dựa vào gối tựa, phía trước mặt để một số đồ chơi để trẻ có thể cầm lên chơi được.

2. Khi trẻ có trẻ có thể lấy đồ chơi chơi thì sẽ không cần dựa vào gối tựa, do đầu của trẻ hơi nặng nên người của trẻ sẽ nghiêng về phía trước giống như con ếch, có khi phải dùng tay để đỡ.

3. Nếu mẹ đỡ trẻ đến ngồi tựa lên đệm, không lâu sau thì trẻ sẽ lại tiếp tục nghiêng người về phía trước, trạng thái này ít nhất cũng phải diễn ta mất từ một đến hai tuần.

4. Đợi khi phần cổ của trẻ đã hoàn toàn đỡ được trọng lượng của đầu, thì có thể không cần gối tựa mà vẫn ngồi vững.

Lời khuyên

1. Khi trẻ ngồi nghiêng nghiêng được, thì vẫn có thể đưa một tay ra để lấy đồ chơi, cũng có thể vừa ngồi vừa thay đổi phương hướng, vì thế mẹ phải ngồi bên cạnh theo dõi, tránh để trẻ bị ngã ngửa hoặc bị dúi về phía trước.

2. Thời gian tốt nhất để chơi trò ngồi ếch ở trẻ là từ 5 đến 8 phút, thời gian quá lâu dễ khiến trẻ bị ngã hoặc bị mệt.

Phát triển trí tuệ

Có thể tập cho trẻ ngồi được sớm, chỉ cần mẹ tuân thủ đúng theo phương thức dưới đây:

Khi mới bắt đầu, mẹ để trẻ tập ngồi thì trước tiên nên để trẻ nằm ngửa, sau đó kéo nhẹ tay trẻ để trẻ ngồi dậy, tiếp đó lại nhẹ nhàng đặt trẻ về chỗ cũ.

Mẹ có thể thử cho trẻ ngồi tựa trên ghế sofa hoặc ghế tựa và tập ngồi. Sau mỗi lần tập xong, phải dùng tay xoa xoa nhẹ nhàng vào lưng trẻ, để phần cơ thịt của lưng trẻ được thả lỏng, đồng thời để trẻ cảm nhận được sự yêu thương của mẹ.

BIẾT NÓI "CẢM ƠN"

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập cho trẻ khả năng hiểu và bắt chước, bồi dưỡng khả năng giao tiếp với người khác.

Độ tuổi thích hợp:

8 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Đồ chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố đưa cho trẻ một đồ chơi mà trẻ yêu thích, khi trẻ đưa tay ra cầm, mẹ ngồi bên cạnh nói: "Cảm ơn", đồng thời gật đầu hoặc làm động tác cúi cong người.

2. Hướng dẫn cho trẻ bắt chước lại động tác của mẹ, nếu như trẻ làm được như yêu cầu, thì phải ôm, thơm vào má để khích lệ trẻ.

3. Bố làm bộ như sắp đi ra chỗ khác, mẹ vừa nói "tạm biệt", vừa giơ cánh tay nhỏ của trẻ lên, dạy trẻ làm động tác chào "tạm biệt".

4. Có khách quen đến chơi nhà, dạy trẻ giơ tay chào bày tỏ sự hoan nghênh và nói "cháu chào bác".

Lời khuyên

1. Trong cuộc sống, cần tạo dựng cho trẻ nhiều hoàn cảnh ngôn ngữ cụ thể khác nhau, để trẻ có thể có nhiều cơ hội hiểu được hàm nghĩa của các từ như "cảm ơn", "tạm biệt"…. để giúp trẻ biết nói sớm.

2. Khi trẻ biết nói "cảm ơn", ông bà, bố mẹ có thể thông qua động tác để dạy trẻ biết khoát tay cung kính, thực hiện các hoạt động để biểu thị sự cảm ơn hoặc chúc tết người khác. Như vậy có thể khiến trẻ học được các động tác kết hợp chính xác với lời nói, khiến trẻ tăng thêm mong muốn giao tiếp với người khác.

Phát triển trí tuệ

Trong cuộc sống hàng ngày, mẹ phải luôn luôn nắm lấy cơ hội để bồi dưỡng kỹ năng giao tiếp với người khác cho trẻ. Trong quá trình này, mẹ phải đưa ra yêu cầu đối với hành vi của bản thân trẻ, đưa ra những hướng dẫn và làm mẫu cụ thể cho lời nói, đồng thời phải làm tấm gương tốt cho trẻ noi theo. Bởi vì, thường ngày, ngữ điệu và tình cảm của người lớn trong nhà có quan hệ rất lớn đến sự phát triển ngôn ngữ và biểu hiện tình cảm ở trẻ.

Bồi dưỡng kỹ năng:

Làm tăng độ nhạy cảm trong động tác của trẻ, chuẩn bị cho trẻ biết trườn và biết bò; luyện tập cho trẻ vận động toàn thân, luyện tập khả năng phối hợp giữa các động tác; rèn luyện sự thống nhất cảm giác ở trẻ, thúc đẩy sự phát triển của đại não và tiền đình.

Độ tuổi thích hợp:

8 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thảm, đồ chơi (xe ô tô nhỏ, quả bóng nhỏ).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên để trẻ nằm ngửa trên thảm bằng phẳng, dùng một đồ chơi dễ thương (như xe ô tô nhỏ) để thu hút sự chú ý của trẻ, thu hút ánh mắt của trẻ.

2. Mẹ đẩy chiếc xê ô tô đồ chơi ra cách trẻ một đoạn nhỏ, để trẻ với lấy. Trẻ rất muốn quay người sang phải để với tay lấy, nhưng không được.

3. Trẻ lăn hẳn người sang nhưng vẫn chưa được, lúc này mẹ nói "lăn thêm một vòng nữa đi con", chỉ vào chiếc xe ô tô để trẻ lăn thêm một vòng 360 độ nữa với lấy chiếc xe.

4. Sau khi luyện tập một vài lần, mẹ có thể thay đồ chơi khác (bóng nhỏ). Khi

đó, trẻ có thể lăn người qua một cách thành thạo để với tay cầm lấy quả bóng.

5. Luyện tập thường xuyên khiến trẻ có thể lăn liên tục một cách nhanh nhẹn.

Lời khuyên

Mẹ phải thay đổi hướng chuyển động và tuyến đường của chiếc ô tô đồ chơi, hướng dẫn trẻ từ nằm ngửa sang nằm nghiêng, rồi lại từ nằm sấp sang nằm nghiêng, nằm ngửa; có như vậy trẻ mới có thể nhanh biết lăn lông lốc liên tục.

Phát triển trí tuệ

Đối với trẻ từ 0-1 tuổi, việc bồi dưỡng các kỹ năng vận động cho trẻ chủ yếu là học tập và nắm được các kỹ năng vận động cơ bản, học các động tác cơ bản như lăn, bò, và cuối cùng là biết đi. Nâng cao khả năng điều khiển cơ thể, biết cách giữ thăng bằng, và học được cách khống chế, điều khiển hai tay của mình. Những kỹ năng cơ bản này là nền tảng cho sự phát triển bình thường ở trẻ.

CẦM ĐỒ CHƠI ĐỨNG LÊN VÀ ĐI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trẻ có thể cầm được đồ chơi đứng lên, tập cho trẻ những bước đi đầu tiên. Thông qua việc luyện tập, trẻ có thể chống đỡ cơ thể bằng một chân, và học cách đứng thăng bằng, tạo cơ sở để trẻ tự đi một mình.

Độ tuổi thích hợp:

8 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Nôi hoặc thảm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Hạ thấp giát giường c nôi xuống để từ thà nôi đến giát cao khoảng 50 cm.

2. Sau khi trẻ ngủ dậy, giúp trẻ bám vào thành đứng lên, hai tay trẻ bám vào thành nôi đi men theo thành nôi.

3. Nếu như trong nhà không có nôi để hạ xuống, mẹ có thể để trẻ chơi ở trên thảm hoặc bám vào ghế, trẻ sẽ bám vào thành ghế để đứng lên. Hai tay bám vào ghế hoặc thành nôi bước rộng chân tập đi.

4. Cũng có thể xếp ghế thành hàng, khoảng cách giữa các ghế là 30 cm. Trẻ sẽ bám vào ghế đi men theo hàng ghế. Giơ tay ra bám vào từng cái ghế để đi từ từ.

Lời khuyên

Rất nhiều gia đình thích dùng xe tập đi để cho trẻ học đi. Nhưng xe tập đi có một vòng nhỏ xung quanh người trẻ, tuy có thể luyện tập bước đi, nhưng ở trong xe, trẻ không cần tự mình giữ thăng bằng, vì thế không ít trẻ đứng không vững hoặc khó mà tự đi một mình được, khiến việc học đi bị kéo dài hơn.

Phát triển trí tuệ

Trẻ cũng có thể biết bám tay vào tay vịn của ghế, của sofa hoặc thành của nôi để tự mình tìm cách ngồi dậy, đứng lên. Những chiếc xe bằng tre trúc ngày xưa cũng thuận tiện cho trẻ học cách tự ngồi dậy, trẻ nằm trên xe rất dễ nắm lấy hai thành hai bên để ngồi dậy.

NHẢY CÓC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ làm động tác nhảy cóc một cách bị động, rèn luyện các cơ ở đùi của trẻ và sự co giãn của khớp gối, chuẩn bị cho trẻ tập đi sau này. Đồng thời, người của trẻ cũng lắc lư theo tiết tấu điệu nhạc, còn có thể bồi dưỡng tính cách hoạt bát vui vẻ cho trẻ, giúp trẻ biết cảm thụ âm nhạc.

Độ tuổi thích hợp:

8 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Giường hoặc thảm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để trẻ đứng thẳng, lưng đối diện với mẹ đang ngồi, mẹ đỡ lấy lưng trẻ từ phía sau, để trẻ nhảy theo giai điệu của bài hát.

2. Trong quá trình nhảy, mẹ có thể dạy trẻ tập hát: “Kìa chú là chú ếch con, có hai là hai mắt tròn…”

3. Khi hát đến đoạn nào có chữ “nhảy, tung tăng” thì người mẹ lại bế trẻ lên nhún nhảy, để hai đùi của trẻ được nhảy tự do.

Lời khuyên

Cũng có thể đứng phía sau lưng trẻ, đỡ trẻ trực tiếp nhảy về phía trước. Vừa nhảy, vừa hát “kìa chú là chú ếch con, có hai là hai mắt tròn”.

Phát triển trí tuệ

Người mẹ có thể vừa hướng dẫn trẻ vận động nhảy, vừa dạy trẻ hát bài chú ếch con: kìa chú là chú ếch con, có hai là hai mắt tròn… Thậm chí người mẹ còn có thể dựa vào hình ảnh trong bài hát để làm các động tác mô phỏng chú ếch để vui đùa cùng trẻ.

NHẬN BIẾT GIÀY MỚI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy trẻ biết phân biệt giày mới - giày cũ, giày to - giày nhỏ, dạy trẻ động tác "đưa chân ra".

Độ tuổi thích hợp:

8 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thảm, một đôi giày mới (cho trẻ), hai đôi giày cũ (cả giày của mẹ và giày của trẻ).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để một đôi giày mới của trẻ, hai đôi giày cũ của trẻ và của mẹ ra trước mặt trẻ.

2. Khi mẹ hỏi trẻ: "Con yêu, giày mới của con ở đâu nhỉ?" lúc đó trẻ sẽ tiến đến phía trước chỉ vào đôi giày mới của mình.

3. Mẹ lại tiếp tục chỉ vào đôi giày cũ, hỏi trẻ: "Con à, thế đôi giày này là của ai nhỉ?" Thông thường lúc đó trẻ đều cúi xuống nhìn đôi chân xinh xinh của mình, thậm chí là cười tủm tỉm. Điều đó chứng tỏ trẻ biết rõ đôi giày đó là của mình.

4. Khi đó mẹ nên nói: "Thế con thích đôi giày nào nhất?", trẻ sẽ quan sát một lúc rồi chọn đôi giày mới.

5. Khi giày bị rơi, mẹ lại hỏi: "Giày đâu rồi nhỉ?", trẻ sẽ quay lại tìm, vì thường giày là thứ mà trẻ yêu thích.

Lời khuyên

Một số trẻ còn thích đi giày cũ của bố mẹ để nghịch, mẹ không nên ngăn cản hành động thích khám phá này, nhưng phải cẩn thận tránh để trẻ xỏ vào đi rồi bị ngã.

Phát triển trí tuệ

Khi trẻ được khoảng 8 tháng tuổi thì trẻ đã biết được tác dụng của giày dép. Nghiên cứu cho thấy, lúc này trẻ rất thích chơi với giày dép, đặc biệt là thích

nghịch giày dép của mẹ, và còn biết xỏ thử vào để đi. Đó là vì trẻ rất hiếu kì, thích khám phá. Ở giai đoạn này, mẹ càng không cho trẻ chạm vào thứ gì thì trẻ càng thích chạm vào, cho nên mẹ không nên có ý ngăn cản, đợi khi trẻ chơi chán rồi sẽ không chơi nữa.

NHẬN BIẾT CÁC BỘ PHẬN CƠ THỂ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Học cách nhận biết tên gọi, vị trí và tác dụng của các bộ phận cơ thể; để trẻ nhận biết chính xác các bộ phận, phát triển nhận thức của bản thân trẻ; bồi dưỡng khả năng quan sát, trí tưởng tượng, khả năng biểu đạt và trí nhớ cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Hình vẽ các bộ phận cơ thể, ba hình về bộ mặt và các thẻ về các bộ phận trên khuôn mặt, một chiếc gương.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Mẹ ngồi đối diện với trẻ, vừa hát[1] vừa chỉ vào các vị trí bộ phận của mình tương ứng theo lời bài hát, sau đó đọc lại một lượt. Đồng thời nắm lấy tay trẻ chỉ vào vị trí các bộ phận tương ứng của trẻ. Cứ lặp lại như vậy cho đến khi trẻ biết tự mình chỉ vào các bộ phận cơ thể thì thôi.

[1] Có thể mẹ tự sáng tác lời làm sao có các từ chỉ bộ phận trên khuôn mặt là được.

1. Mẹ và trẻ vừa vỗ tay vừa nói: “Đôi mắt, đôi mắt ở đâu nào?”

2. Trẻ vừa vỗ tay vừa nói: “Đôi mắt, đôi mắt ở đây này”. (đến phần vỗ tay cuối cùng, tự tay chỉ vào đôi mắt của mình).

3. Chỉ vào mũi, vào miệng, v.v…, cách làm cũng tương tự như vậy.

Lời khuyên

Thứ tự để trẻ nhận biết các bộ phận trên cơ thể: đầu tiên là mắt, tai, miệng, mũi, tay, chân, sau đó mới biết bụng, mông, và cuối cùng là vai, đầu gối, v.v…

Phát triển trí tuệ

Trẻ không chỉ nhận biết được các giác quan, mà còn có thể nhận biết được các bộ phận trên cơ thể như rốn, lỗ tai, móng tay, v.v…, cho nên khi dạy trẻ,

người mẹ có thể hỏi ở phạm vi rộng hơn. Mẹ hãy để trẻ tự chỉ vào các bộ phận đã biết hoặc muốn biết, giúp trẻ nhớ được lâu hơn.

NHẬN BIẾT HÌNH VẼ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy trẻ biết xem hình và nhận biết các đồ vật trong hình, chuẩn bị cho trẻ sớm nhận biết các đồ vật.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Hình vẽ về hoa quả (chuối, táo, nho, dưa hấu, cam,…).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Treo lên tường một số hình vẽ về hoa quả.

2. Mẹ đứng bế trẻ, đi gần đến chỗ hình vẽ để trẻ quan sát hình, mẹ chỉ vào một loại hoa quả nào đó rồi nói tên của loại quả đó, sau đó để trẻ học cách chỉ vào.

3. Đợi khi trẻ đã dần nhận biết được các hình vẽ treo trên tường, mẹ có thể dùng hoa quả thật để trẻ nhận biết. Khi chỉ hoa quả cho trẻ, tốt nhất người mẹ kết hợp miêu tả màu sắc, mùi vị, kích cỡ của hoa quả, lặp lại nhiều lần như vậy giúp trẻ có được nhận thức về hoa quả.

Lời khuyên

Phải thường xuyên cho trẻ học cách lựa chọn và chỉ chính xác hình vẽ, nếu sau vài ngày mà không luyện tập lại, sự liên hệ này của trẻ sẽ bị mất đi.

Tốt nhất dùng các hình vẽ gần với vật thật, không chọn các loại thẻ hình ảnh trò chơi.

Phát triển trí tuệ

Các trò chơi trên có thể thực hiện như sau:

1. Mẹ ôm lấy trẻ ngồi ở trên giường, lấy ảnh của mọi người trong nhà (mẹ, bố, ông nội, bà nội, trẻ, v.v…) xếp trước mặt trẻ.

2. Trước tiên để trẻ nhìn kỹ một lượt các ảnh đó.

3. Mẹ thử lấy các ảnh của bà nội ra, lần lượt cho trẻ xem và nói: “Đây là bà nội”.

4. Theo các thao tác kể trên, mẹ giúp trẻ nhận biết ảnh của bố, ông nội, của

mẹ và của trẻ.

5. Lặp lại nhiều lần như vậy, trẻ sẽ nhanh chóng có được cảm nhận, khi gặp người trong nhà sẽ nghĩ ngay tới người thân ở trong ảnh.

TAY TRỐNG CỪ KHÔI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trước tiên luyện tập thính giác cho trẻ, sau đó thông qua việc học cách dùng dùi trống nhỏ để đánh trống theo điệu nhạc, bồi dưỡng cảm nhận về tiết tấu và khả năng phối hợp.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thìa gỗ nhỏ, hộp sữa bột, nhạc.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bịt kín nắp hộp sữa để làm thành một chiếc trống, rồi đưa thìa gỗ cho trẻ làm dùi trống.

2. Mẹ gõ gõ vào làm, để nó phát ra âm thanh, dạy trẻ biết cách dùng tay hoặc thìa gỗ để gõ trống.

3. Đợi khi trẻ đã thành thục việc "gõ trống", tiếp tục chơi trò chơi này. Khi đó phải có thêm nhạc để tăng khả năng cảm nhận tiết tấu, có như vậy mới có thể khiến trẻ gõ cùng nhịp với mẹ được.

Lời khuyên

Cẩn thận không để trẻ dùng "dùi trống" gõ vào mình hoặc người khác.

Phát triển trí tuệ

Trẻ học cách gõ trống giúp phát triển sự linh hoạt cho tay. Đó là vì trẻ dùng tay hoặc que nhỏ gõ vào mặt trống mới phát ra được âm thanh. Qua việc nghe âm thanh, trẻ có thể điều chỉnh kỹ năng gõ trống của mình khiến tay, mắt và tai có thể phối hợp. Mỗi nhạc cụ lại đòi hỏi các kỹ năng khác nhau, trẻ có thể luyện tập tay khéo léo khi chơi với các đồ chơi, và có thể thông qua mắt và tai để nâng cao kỹ năng cho tay.

DÙNG THÌA XÚC ĂN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập tự xúc cơm.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Thìa, thức ăn dạng hạt nhỏ, quả táo nhỏ, đồ chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước khi dạy trẻ biết cách dùng thìa, bình thường mẹ có thể lấy thìa cho trẻ chơi, cũng có thể để trẻ cầm thìa xúc cơm, hoa quả thái nhỏ hoặc các thức ăn đồ chơi khác, để trẻ dần học được cách cầm thìa chính xác và biết sử dụng thìa.

2. Mẹ luôn khích lệ trẻ tự mình ăn thức ăn. Việc tự mình cầm thức ăn ăn có thể giúp tay cầm chắc các thức ăn, chuẩn bị cho việc trẻ tự cầm thìa ăn sau này.

3. Khi mới bắt đầu, mẹ có thể chuẩn bị hai chiếc thìa, một chiếc để trẻ cầm học cách ăn, một chiếc khác để mẹ cho trẻ ăn thức ăn, như vậy thì không sợ trẻ bị đói, lại cũng tạo cơ sở để trẻ tự ăn sau này.

Lời khuyên

1. Khi mới bắt đầu, trẻ cầm thìa cả bằng tay trái và tay phải, khi đó mẹ không nên bắt trẻ phải sửa, sử dụng thành thạo cả hai tay cũng có ích cho sự phát triển đại não bên trái và bên phải của trẻ.

2. Muốn dạy được trẻ biết cách tự ăn bằng thìa thì phải có đủ thời gian và sự kiên nhẫn. Ở bàn ăn, trẻ có thể có các hành vi như cầm thìa gõ hoặc thả thứ gì đó vào bát canh, v.v… mẹ không nên mắng trẻ.

Phát triển trí tuệ

Làm thế nào để biết được trẻ muốn tự mình cầm thìa ăn cơm? Khi xuất hiện các hành động sau, mẹ có thể dạy trẻ học cách ăn cơm:

1. Khi ăn, trẻ thích dùng tay nắm lấy cơm, cháo.

2. Đã biết cầm cốc uống nước.

3. Khi cơm trong thìa sắp rơi xuống, trẻ biết chủ động đưa thìa lên miệng.

BẮT CHƯỚC GỌI BỐ GỌI MẸ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ học cách phát âm và tập nói, qua việc phát âm “ma ma”, tập cho trẻ gọi mẹ.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Quả chuối tiêu.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Khi cha đi làm về mẹ hãy bế trẻ ra đón và nói "bố", có ý để trẻ gọi "bố".

2. Trẻ cũng chú ý và học cách gọi "bố", cha cần bế ngay trẻ lên, sau đó dần dần trẻ biết gọi "bố" mỗi khi cha về nhà.

3. Khi mẹ chuẩn bị cho trẻ bú sữa, dạy trẻ gọi "mẹ", hoặc mẹ cầm quả chuối tiêu bảo trẻ gọi "mẹ", trẻ muốn ăn chuối thì sẽ gọi "mẹ".

4. Trò chơi trên chỉ cần để trẻ gọi hai, ba lần, dần dần trẻ sẽ biết cách chào hỏi khi gặp người khác.

Lời khuyên

1. Trẻ vốn thích bắt chước mọi thứ, khi trẻ học nói sớm thì sự phối hợp giữa các cơ của họng càng tốt, có ích cho việc phát âm và nói.

2. Khi mới bắt đầu, có thể trẻ ngẫu nhiên nói được một lần, lần sau không nói được như vậy, phải qua vài ngày mới lại gọi, nên mẹ phải kiên trì.

Phát triển trí tuệ

Trẻ học được cách gọi bố gọi mẹ là một việc hết sức vui mừng, nhưng việc biết gọi bố gọi mẹ sớm không liên quan gì đến trí tuệ của trẻ. Có trẻ biết nói sớm, có trẻ nói muộn; bé trai thường nói muộn hơn bé gái, vì miệng và các cơ của cơ quan phát âm ở bé trai phát triển muộn hơn. Quan trọng hơn cả là trẻ hiểu được lời nói, còn việc biết nói chỉ là thứ yếu, chỉ cần trẻ nhận biết được người khác và đồ vật, hiểu ý của mẹ nói ra là được.

LÊN LÊN - XUỐNG XUỐNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện cho đầu gối của trẻ co duỗi tự nhiên, luyện khả năng điều khiển giữ cân bằng khi đứng lên cao, đồng thời bồi dưỡng khả năng tìm tòi và khả năng xử lý vấn đề.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Ghế nhỏ, đồ chơi yêu thích.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đặt chiếc ghế nhỏ cao khoảng 10 cm phía trước trẻ, đặt những đồ chơi mà trẻ yêu thích ở phía bên kia của chiếc ghế.

2. Mẹ dắt tay trẻ, để trẻ nhấc cao chân bước lên, giúp trẻ đứng trên ghế, sau đó để trẻ bước xuống.

3. Sự hấp dẫn của các đồ chơi ở phía trước khiến trẻ muốn đi qua ghế để lấy chúng.

4. Mẹ nắm hai tay trẻ, để một chân của trẻ bước xuống trước, rồi mới đến chân còn lại.

5. Cũng có thể đặt một số ghế thành hàng với khoảng cách nhất định, để trẻ tập bước lên xuống.

Lời khuyên

Khi luyện tập bước cầu thang, phải hết sức chú ý để tránh làm tổn thương trẻ. Thông thường, trẻ học đi lên cầu thang trước, rồi mới học cách bước xuống. Sau khi trẻ bước lên bậc cao nhất, lại dạy trẻ các bước xuống. Do trẻ vẫn chưa biết cách quay người lại, nên bạn phải dạy trẻ biết cách đưa chân ra, và dạy trẻ biết cách nghỉ ngơi mỗi khi bước xuống được một bậc thang.

Phát triển trí tuệ

Dắt tay trẻ cho trẻ bước lên bậc thang, nếu có lan can tay vịn thì để trẻ tự bám tay đi lên. Khi mới học, trước tiên trẻ bước lên một bậc, hai chân đứng dừng lại ở bậc đó rồi mới bước tiếp bậc thứ hai. Những gia đình ở nhà có nhiều tầng thì ngày nào trẻ cũng có cơ hội luyện tập. Người mẹ không nên quên việc đếm số bậc khi trẻ bước lên, một bậc, hai bậc, ba bậc, v.v…, cho đến bậc cuối cùng, rồi lại đếm từ đầu.

LẤY LÊN VÀ BỎ XUỐNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Qua việc luyện tập miết các vật nhỏ bằng ngón cái và ngón trỏ, tập cho trẻ khả năng phối hợp giữa tay và mắt cùng sự vận động giữa các cơ.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Bát ăn cơm nhỏ, cốc, một chút nho khô.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cho một ít nho khô vào bát, chuẩn bị một chiếc cốc để không.

2. Trước tiên, mẹ nhặt một hạt nho khô cho vào miệng nhai, nói “ngọt quá”, trẻ sẽ với tay cầm lên.

3. Mới đầu trẻ có thể không cầm được viên nho khô nào, lúc đó mẹ phải làm mẫu lại cho trẻ một lần nữa, khuyến khích trẻ dùng ngón tay cái và ngón trỏ để cầm, trẻ sẽ học theo mẹ, dùng ngón cái và ngón trỏ cầm nho khô lên và lại đặt vào trong cốc.

4. Khi mới bắt đầu, có thể trẻ sẽ nắm cả vốc luôn, khi đó, mẹ phải làm mẫu lại thật tỉ mỉ, khi trẻ có thể tự cầm nắm được rồi, mẹ hãy khuyến khích cổ vũ trẻ.

Lời khuyên

1. Theo sát trẻ, cẩn thận đề phòng trẻ cho nho khô vào miệng.

2. Để trẻ học các lấy nho khô là vì nho khô mềm lại nhỏ, không dễ gì lăn đi, trẻ cầm lên không quá khó khăn.

Phát triển trí tuệ

Thông thường, khi được 3 tháng tuổi, trẻ có thể tập cách cầm nắm. Đến lúc 5 tháng tuổi mới học được, và phải đến tháng thứ 8 trở đi mới có thể luyện tập cầm nắm một cách nhẹ nhàng thoải mái, và đến tháng thứ 10 mới có thể học thành thạo.

Điều đó cho thấy, tuy trẻ có thể biết cầm nắm sớm, hoặc biết co nắm năm ngón tay, nhưng trẻ vẫn chưa thể nhẹ nhàng cầm nắm chính xác mục tiêu, mắt và tay vẫn chưa thể phối hợp nhịp nhàng, do đó việc luyện tập cầm nắm, bốc nho khô lúc này có thể rèn luyện khả năng phối hợp giữa tay và mắt cho trẻ.

TRÒ CHƠI VỚI HỘP GIẤY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Qua việc bám vào các vật để đứng lên, bước đi, dạy trẻ nhận biết các hình ảnh khác nhau, đồng thời nhận biết và ghi nhớ thứ tự sắp xếp của các hình.

Độ tuổi thích hợp:

9 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Hộp giấy lớn, keo, hình ảnh (các con vật, cây cối, hoa quả, xe ô tô, mỗi thứ một hình).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chuẩn bị cho trẻ một chiếc hộp giấy lớn 45-50 cm, dán các hình ảnh về cây cối, con vật, hoa quả, xe ô tô vào bốn phía xung quanh thành hộp.

2. Mẹ hướng dẫn trẻ bò đến gần hộp giấy, để trẻ dùng tay bám vịn vào hộp giấy đứng lên, bước đi. Mẹ có thể chỉ vào một hình ảnh nào đó, rồi nói với trẻ: "Đây là ô tô, nó bấm còi bim bim", để cho trẻ nhận ra chiếc xe ô tô trong hình.

3. Khi trẻ đã nhận biết được hình có ô tô, mẹ lại dắt trẻ đi vòng quanh hộp giấy, đi đến phía không có hình ô tô, mẹ bèn hỏi: "Xe ô tô đâu rồi?", để xem trẻ có thể lần theo hộp giấy tìm được hình có ô tô hay không.

4. Đợi khi trẻ nhận biết được các hình vẽ, mẹ hỏi đến bức hình nào, trẻ đều bước nhanh về hình đó và chỉ ra hình mà mẹ hỏi.

Lời khuyên

Tốt nhất các nội dung trong hình phải khác nhau và không cùng chủng loại, vì nếu nội dung có sự khác biệt lớn thì mới khiến trẻ dễ phân biệt, như các bức hình có nội dung khác nhau, có mèo, có ô tô, có hoa, có quả táo hoặc có một cô gái.

Phát triển trí tuệ

Đây là trò chơi kết hợp vận động và nhận biết sự vật. Sau khi chơi vài lần trò chơi này, trẻ có thể nhớ được thứ tự sắp xếp của các hình ảnh, như biết được phía sau hình chú mèo con là hình chiếc ô tô, trẻ sẽ tìm hình chú mèo trước rồi lật lại là tìm được hình có ô tô.

TỪ 10 - 12 THÁNG

CÁC CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Khả năng vận động: Kỹ năng vận động tỉ mỉ ở trẻ được tăng cường, việc đứng, ngồi xổm và đi có tác dụng tốt cho việc rèn luyện các cơ và các chi.

Đặc điểm phát triển trí tuệ: Vận động các cơ quan cảm nhận tri giác là phương thức chủ yếu nâng cao trí tuệ cho trẻ ở giai đoạn này. Giai đoạn này phải để trẻ nhìn nhiều, nghe nhiều, tiếp xúc nhiều với các sự vật, thông qua sự tìm tòi vận động chủ động của mình để nhận biết sự kì diệu của thế giới và bản thân mình. Tính hiếu kì của trẻ cũng cần được bảo vệ, đây là động lực cho trẻ phát triển nhận thức.

Đặc điểm ngôn ngữ: Trẻ từ 10 - 12 tháng tuổi đã có khả năng ghi nhớ nhất định, có thể bắt chước nhiều câu mẹ nói; có thể nghe hiểu được nhiều từ, có phản ứng rõ ràng đối với những yêu cầu đơn giản.

Đặc điểm tình cảm: Trẻ có nhận thức về bản thân khá rõ ràng, biết được cái gì là tốt, cái gì là xấu, biết phải phản ứng thế nào đối với một số cử chỉ của bố mẹ.

Thói quen sinh hoạt và khả năng tự xử lý: Trẻ rất nhớ người thân, trẻ cần có sự yêu thương che chở của người thân. Trẻ cũng biết đưa ra đòi hỏi để bố mẹ phải làm theo ý mình.

Các loại hình trò chơi thích hợp cho trẻ trong giai đoạn này:

1. Trò chơi vận động như đẩy xe, v.v…

2. Trò chơi nhận biết, như hình ảnh các con vật, đồ chơi, v.v…

3. Trò chơi về cảm quan, giác quan như các quả bóng có màu sắc, kích cỡ, chất liệu khác nhau, v.v…

4. Trò chơi về ngôn ngữ như các bài hát thiếu nhi, kể chuyện, xem tranh, v.v…

ÚP CỐC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập khả năng cho tay cầm đồ vật và sự phối hợp giữa tay và mắt, thúc đẩy sự phát triển của đại não, đồng thời giúp trẻ bước đầu nhận biết to và nhỏ.

Độ tuổi thích hợp:

10 tháng tuổi trở lên.

Chuẩn bị trò chơi:

4 chiếc cốc có kích thước to nhỏ khác nhau.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ xếp các cốc thành một hàng ngang trước mặt trẻ, theo thứ tự, lấy chiếc cốc đầu tiên úp lên chiếc cốc thứ hai, cứ như vậy úp bốn chiếc cốc vào nhau, làm mẫu cho trẻ xem.

2. Sau đó, lại để cốc trở lại như cũ đúng theo thứ tự. Để trẻ cầm chiếc cốc đầu tiên úp lên một chiếc cốc khác, tập như vậy trẻ sẽ biết úp các cốc nước vào nhau.

3. Lại lấy thêm một số chiếc cốc khác, để trẻ tập úp cốc theo đúng trình tự các bước như vừa làm, cho trẻ tự tìm tòi một lúc, bạn sẽ thấy trẻ biết úp cốc đúng theo thứ tự lớn nhỏ và đúng theo kiểu dáng của cốc.

4. Trong khi chơi, người mẹ có thể dạy trẻ vừa úp cốc vừa đếm, tăng cường sự nhận biết con số.

Lời khuyên

1. Chọn cốc không cao lắm, tiện cho trẻ úp cốc.

2. Chọn các cốc có màu sắc đa dạng, để kích thích thị giác của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Nếu trẻ đã thành thạo trò chơi úp cốc, bố mẹ còn có thể đổi thành như sau:

Để trẻ úp các cốc có hoa văn như nhau lại, như vậy trẻ sẽ chơi thích hơn.

TÔI TRỐN RỒI, TÌM TÔI ĐI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này thuộc loại trò chơi kỹ năng tâm lý, khuyến khích trẻ mạnh dạn đi tìm, luyện tập khả năng đi, đồng thời bồi dưỡng tính hiếu kì và ham hiểu biết ở trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

10 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Một chiếc khăn lớn, đồ chơi hoặc thức ăn được đóng gói riêng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bế trẻ đến chiếc thảm trải gần ghế sofa, đặt một thứ đồ chơi bên cạnh, để trẻ tự mình chơi.

2. Người mẹ nhẹ nhàng rời đi, trốn ở sau chiếc ghế.

3. Mẹ khẽ gọi tên trẻ, thu hút sự chú ý khiến trẻ đứng lên đi tìm mẹ.

4. Người mẹ không ngừng thay đổi chỗ trốn, để trẻ tự mình bám ghế đứng lên, men theo ghế đi tìm.

Lời khuyên

1. Phải chọn các vật mà trẻ thường gặp trong cuộc sống, số lượng không quá nhiều.

2. Trước khi chơi, mẹ phải chú ý loại bỏ hết các vật cản, tránh để trẻ bị ngã hoặc bị đau.

3. Trong khi chơi, không nên để trẻ tìm mãi không thấy, mẹ phải trốn sao cho trẻ có thể dễ dàng "phát hiện", sau đó lại trốn lại.

Phát triển trí tuệ Hướng dẫn trẻ chơi trò chơi là đã phát triển trí tuệ cho trẻ. Điều quan trọng nhất cho trí tuệ của trẻ ở giai đoạn này là được hướng dẫn. Bố mẹ phải dùng phương pháp hướng dẫn chứ không phải cứ làm mẫu xong là thôi. Vì phương pháp hướng dẫn có thể phát huy được tính chủ động của trẻ, khiến trẻ thực sự nâng cao được trí tuệ, còn nếu làm mẫu xong là thôi thì chỉ là đưa ra một vài vật liệu mà thôi.

ĐẬP NƯỚC KÊU ỌP ỌP

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua việc bắt chước, tự mình học được cách tạo ra âm thanh, tăng cường ấn tượng của trẻ đối với âm thanh đặc biệt, từ đó nâng cao khả năng ghi nhớ âm thanh của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

10 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Chậu tắm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ đập đập nước trong chậu tắm một lúc, khiến trẻ nghe thấy âm "ọp ọp".

2. Sau đó, nhẹ nhàng cầm tay trẻ, lại đập nước trong chậu tắm, khuyến khích trẻ tự mình đập tay vào nước.

3. Tăng dần nhịp độ đập nước.

Lời khuyên

Cùng với việc đập nước mà phát ra âm thanh, phải nhớ không để trẻ bị lạnh. Ngoài ra, khi ăn cơm, cũng có thể để trẻ nghe được "tiếng leng keng khi gõ đũa vào bát", khi giặt quần áo, để trẻ nghe được tiếng "sột soạt".

Phát triển trí tuệ

Trẻ giai đoạn này đã có thể thực hiện được các chỉ lệnh đơn giản do mẹ đưa ra, biết dùng mặt để biểu lộ tình cảm, biết sử dụng những ngôn từ và động tác đơn giản để trò chuyện với mẹ. Trẻ lúc này có thể biết đưa đồ chơi cho người khác, thích cùng mẹ chuyện trò và bắt chước các cử chỉ của mẹ. Trẻ sẽ có cảm giác vui sướng khi thành công, khi gặp trở ngại (đặc biệt là khi mẹ nói "không được"), khi gặp phải khó khăn, trẻ thể hiện sự đau buồn và bực bội bằng cách tức giận, khóc, v.v…

HỌC NGÔN NGỮ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng học tập từ vựng và ngôn ngữ của trẻ, đồng thời luyện tập khả năng nghe và phát âm của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

10 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Đài và băng đĩa, ghế của trẻ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Tham gia nhiều hoạt động cùng trẻ. Khi cho trẻ ăn, nên nói: "Con ơi, mẹ đây, con đói rồi phải không, hãy ăn nhé!"

2. Khi trò chuyện cùng trẻ phải chú ý đến phản ứng của trẻ, cần để trẻ có thời gian trả lời lại bạn.

3. Khi trò chuyện với trẻ, phải chú ý đến khẩu hình của mình, cố gắng thu hút trẻ, lặp lại lời nói của mình.

4. Hướng dẫn trẻ nói chuyện, nếu trẻ muốn uống nước, mẹ đưa bình nước cho trẻ, khi đó trẻ nhìn thấy bình nước sẽ nghĩ ngay đến nước, hướng dẫn trẻ tập nói từ "nước". Đợi khi trẻ đã nói được từ "nước", mẹ phải cổ vũ khích lệ trẻ.

Mẹ phải nói rõ lời, nói chậm và lặp lại liên tục. Luyện tập nhiều lần phương pháp và các bước trên, đồng thời hướng dẫn trẻ vài lần, trẻ sẽ dần dần biết

cách nói chuyện.

Lời khuyên

Khi hướng dẫn cho trẻ tập nói, bố mẹ phải chú ý những điểm sau:

1. Không nên yêu cầu trẻ phải ngay lập tức trả lời, cũng không cần yêu cầu phải trả lời.

2. Không nên thường xuyên dùng ngôn ngữ của trẻ nhỏ để nói chuyện với trẻ.

3. Không nên lặp lại những phát âm sai của trẻ.

4. Không nên đặt trẻ vào môi trường ngôn ngữ phức tạp, để trẻ nói năng tự nhiên.

Phát triển trí tuệ

Dạy trẻ những bài hát đồng dao với những câu ngắn có thể giúp trẻ mau biết nói. Sau đây là một số bài hát với câu ngắn để tham khảo:

"Bài ngủ dậy": Bé con ơi, dậy đi thôi, trời sáng rồi, mở mắt ra, cười ha ha, đưa tay lên, có người bế.

"Bài mặc áo": Cánh tay xinh, xỏ vào đây, mặc áo ngay, cài khuy nhé, bàn chân bé, luồn vào quần, đi thêm tất, xỏ giầy xinh.

"Vỗ tay vui": Vui vỗ tay, gật đầu nhé, để lễ phép, bắt bắt tay, vỗ tay vui, gật gật đầu, cười vui vẻ, là bạn tốt.

"Ném bóng": Quả bóng nhỏ, giơ lên cao, ném đi nào, bóng sẽ nảy, nảy sang đông, nảy sang tây, nảy vào chú mèo ngủ trong giày.

"Đôi giày lớn": Đôi giày lớn, như chiếc thuyền, để ba đi, em cũng xỏ, mốt hai mốt, ta đi lên.

MẸ NÓI, EM CŨNG NÓI

Học cách lắng nghe. Việc kể chuyện có ý nghĩa vô cùng quan trọng với việc nâng cao khả năng thính giác cho trẻ, hình thành thói quen lắng nghe cũng như khả năng nhận biết thanh điệu. Luyện tập mở sách còn có thể kích thích sự phát triển khả năng vận động chính xác các ngón tay của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

10 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Một quyển tranh vẽ, môi trường trong nhà hoặc ngoài trời thích hợp.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ lấy sách tranh vẽ ra nói với trẻ: "Con nhìn xem, mẹ có quyển sách rất hay này, trong sách có cả bạn thỏ này, có cỏ, có cây lớn, con mau xem đi".

2. Trước hết, đưa sách cho trẻ để trẻ tự xem, quan sát thái độ của trẻ với quyển sách, nếu trẻ đẩy sách ra hoặc chỉ lật vài trang rồi ném đi, thì người mẹ có thể cầm sách đến, lật từng trang cho trẻ xem.

3. Cho trẻ xem trang bìa của cuốn sách, nói tên cuốn sách cho trẻ biết.

4. Người mẹ ôm lấy trẻ, vừa đọc sách vừa kể lại cho trẻ nghe nội dung của nó.

Lời khuyên

Khi lựa chọn sách tranh vẽ, phải chú ý chọn loại giấy không phản quang, cũng không nên chọn loại có bìa quá dày.

Góc bìa của sách nên là góc tròn, sách thường không quá 16 trang.

Hình trong sách phải đủ lớn, tốt nhất là không có chữ hoặc ít chữ.

Phát triển trí tuệ

Bồi dưỡng khả năng đọc hiểu cho trẻ, cần bắt đầu từ việc đọc cho trẻ nghe.

Cha mẹ cần đọc cho trẻ nghe, đây là phương thức hiệu quả để trò chuyện với trẻ. Các thông tin ngôn ngữ được cung cấp khi đọc là những ngôn ngữ viết đã được chọn lọc, quy phạm. Khi đọc, bạn hãy đọc truyền cảm, có ngắt nghỉ thì mới có thể khiến trẻ chú ý đến sự ngừng nghỉ có lô gic, phát triển ngữ điệu. Điều này có ích cho trẻ lý giải câu chuyện. Ngoài ra còn phải chú ý đến các điểm sau đây:

1. Bắt đầu đọc. Nên đọc sách cho trẻ nghe từ sớm, có thể đọc ngay từ khi trẻ mới được sinh ra.

2. Quy luật đọc. Tốt nhất là đọc trước khi đi ngủ để tạo thành thói quen.

3. Lựa chọn tác phẩm. Chọn những cuốn sách hay, sách hay không chỉ là những bài hát hay câu chuyện, cũng có thể đọc cả những tác phẩm hay, những truyện nổi tiếng.

4. Phương pháp đọc. Phải đọc truyền cảm, rõ ràng, có ngừng nghỉ.

CẦU TRƯỢT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện khả năng trèo và bước cho trẻ, điều khiển khả năng phối hợp và lấy cân bằng cho cơ thể.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Cầu trượt (loại chuyên dành cho trẻ nhỏ).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để trẻ tự mình vịn thành lan can đi lên cầu trượt, mẹ đứng bên cạnh để hỗ trợ và bảo vệ trẻ.

2. Để trẻ dùng một chân bước lên trước, chân còn lại bước theo, mỗi bước đều phải bước cho vững, mới bước thêm lên bậc khác.

3. Nếu cần phải đổi chân bước lên bậc thang, thì giúp trẻ dùng tay kéo chắc tay đỡ, hơi nghiêng người về phía trước.

4. Sau khi leo lên hết, để trẻ ngồi và trượt xuống. Khi trượt xuống, phải giúp trẻ đỡ lấy tay, chú ý động tác tiếp đất và tốc độ.

Lời khuyên

1. Khi trẻ ở trên cầu trượt, cha mẹ phải luôn nhìn theo trẻ.

2. Đối với trẻ hơi nhút nhát, phải khich lệ và giúp đỡ trẻ nhiều hơn.

3. Tốt nhất là kê đệm hoặc thảm tại khu sàn mà trẻ chơi, để tránh làm trẻ bị đau nếu xảy ra sự cố.

Phát triển trí tuệ

Trẻ từ 10-12 tháng tuổi rất thích leo trèo, trò chơi này có thể luyện tập cho trẻ kỹ năng bước lên, đồng thời biết cách giữ thăng bằng cơ thể. Đối với trẻ, cầu trượt là một cách rèn luyện có tác dụng đối với toàn bộ cơ thể. Mẹ có thể dắt trẻ vào công viên, để trẻ tham gia vào các hoạt động trượt cầu trượt cùng các bạn, cho trẻ biết cách xếp hàng cùng các bạn, học các nguyên tắc hoạt động xếp hàng và cùng chơi với các bạn nhỏ khác.

DẮT TAY CHO TRẺ TẬP ĐI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập cho trẻ không phải bám vào các vật cố định, tập cho trẻ bước đi về phía trước, biết cách giữ cân bằng cơ thể.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Hộp giấy, đồ chơi, ghế nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Có hai kiểu bước khi dắt trẻ bằng hai tay.

Cách một: Hướng đi lên của mẹ và trẻ giống nhau, trẻ ở phía trước mẹ, cả hai mẹ con cùng bước chân phải lên, sau đó bước chân trái lên.

Cách hai: Hai mẹ con đứng đối diện nhau, mẹ dắt trẻ bằng hai tay, ra hiệu cho trẻ bước lên phía trước, còn mẹ lại bước lùi.

Trẻ rất thích đứng đối diện với mẹ, nên khi hai mẹ con cùng đi sẽ khiến trẻ yên tâm hơn.

Tốt nhất người mẹ nên vừa bước vừa đếm một, hai, ba, bốn, giống như khi tập nhảy vậy, trẻ vừa tập đi lại vừa có thể học đếm.

Thời gian chơi chơi này không nên quá lâu, khoảng 3-5 phút là được, mỗi ngày chơi 1,2 lần, giúp trẻ luyện tập cách tự mình giữ thăng bằng.

Lời khuyên

Trước tiên nên xem trẻ có thể đi về phía trước khi bám một tay vào bàn hoặc ghế hay không. Nếu có thể, nghĩa là trẻ có thể giữ thăng bằng cơ thể, có thể bắt đầu dắt hai tay trẻ cho trẻ tập đi. Nếu trẻ vẫn phải bám hai tay vào bàn hoặc ghế và đi men theo chiều ngang, thì phải đợi sang tháng tiếp sau mới có thể bắt đầu dắt tay tập đi.

Phát triển trí tuệ

Đối với những trẻ thường xuyên thích thử đứng lên, mẹ phải bố trí một môi trường thích hợp, giúp trẻ học cách bước đi, như dùng hộp giấy hoặc dùng xe tập đi cho trẻ. Cần phải chú ý: dùng hộp giấy an toàn hơn dùng xe tập đi, vì trẻ bám vào hộp giấy sẽ không bị ngã ngửa, mà lại không phải mất tiền mua xe tập đi.

ĐÒN TREO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ học cách đứng lên bằng các chi, luyện tập cho trẻ lòng dũng cảm, chuẩn bị cho việc bước lên cao sau này.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Một chiếc giường rộng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để trẻ nằm ngửa trên giường, bố giữ phần lưng trẻ, nâng lên thẳng đứng một cách từ từ, cho đến khi toàn thân trẻ được nhấc bổng lên và treo ngược, phần đầu trẻ cách giường 5-8cm.

2. Giữ trẻ ở tư thế treo ngược trong thời gian 5 giây, trẻ sẽ tự giơ tay ra và cong lưng lên, xuất hiện động tác mang tính tự bảo vệ.

3. Từ từ đặt trẻ về chỗ cũ, lặp lại động tác này 1-2 lần.

Lời khuyên

1. Trò chơi này có thể kích thích cơ chế bảo vệ mang tính phản xạ cho cánh tay của trẻ, đồng thời luyện cho trẻ thích ứng với tư thế bị treo ngược.

2. Không chơi trò chơi này khi trẻ vừa ăn xong, tránh trẻ bị nôn.

Phát triển trí tuệ Thường thì mẹ chơi với trẻ ở trên thảm, mẹ có thể đứng lên, đưa hai tay ra nắm lấy hai tay trẻ, để trẻ với tay hoặc đứng dậy dưới sự giúp đỡ của mẹ. Trò chơi này cũng có thể luyện tập khả năng nâng đỡ cơ thể của các chi ở trẻ.

MẶC QUẦN ÁO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập khả năng tự xử lý trong sinh hoạt của trẻ, đặc biệt là cách mặc quần, giúp trẻ có thể sớm biết tự đi tè.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Búp bê vải.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ có thể dùng phương pháp là mặc quần áo cho búp bê, dạy trẻ biết cách chủ động luồn tay áo và xỏ chân vào ống quần. Mẹ làm mẫu trước cho trẻ, xem búp bê mặc quần áo như thế nào.

2. Trước tiên, mẹ có thể nói với trẻ: "Con thấy búp bê này còn nhỏ không, vẫn chưa biết tự mặc quần áo, con làm mẫu cho búp bê xem nhé để búp bê học tập con". Trẻ sẽ rất vui vẻ nhận làm thầy cô để búp bê noi theo, trẻ sẽ cố gắng làm cho búp bê học hỏi, từ đó học được cách luồn tay vào áo, xỏ chân vào quần.

3. Trẻ đã làm được rồi, phải luôn duy trì thói quen đó ở trẻ, mỗi lần mặc quần áp đều đặt búp bê trước mặt, để búp bê xem và học hỏi trẻ mặc quần áo. Trẻ sẽ dần thành thạo cách tự mình luồn tay áo và xỏ chân vào ống quần.

Lời khuyên

Thường dùng trò chơi này khi trẻ chưa chủ động luồn tay vào ống tay áo, mẹ dùng búp bê làm mẫu trước cho trẻ, tạo hứng thú cho trẻ học cách mặc áo.

Tạm thời trẻ chưa biết cài khuy, đợi khi trẻ đủ 2 tuổi rưỡi mới học được cách cài khuy.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi kể trên có thể phát triển thành: đội mũ, xỏ giày. Phương pháp và các bước thực hiện cụ thể như sau:

Trước tiên cho trẻ học đội mũ. Để trẻ cầm chắc phần mép trước của mũ, đội mũ lên đầu. Dạy trẻ dùng hai tay cầm mũ cho đúng, nếu trẻ chưa biết làm thế nào để cầm cho đúng thì hướng dẫn trẻ đến trước gương và luyện tập.

Trẻ biết ngồi dưới sàn nhà xỏ hai chân vào giày, chưa biết phân biệt giày trái và giày phải, chỉ biết cầm giày lên và xỏ chân vào. Nếu giày hơi lỏng, và có nút cài chặt, có thể trẻ sẽ biết đi giày cho đúng, nếu phải cài chặt nút hoặc tháo nút cho rộng thì mẹ sẽ giúp đỡ.

VẼ BÚT SÁP

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này luyện tính linh hoạt cho đôi tay của trẻ, đồng thời luyện cho trẻ kỹ năng cầm và dùng bút, bồi dưỡng khả năng tự sáng tác của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Giấy khổ rộng (có thể là tờ lịch đã dùng rồi), bút sáp hoặc bút màu.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên bày các bút sáp đủ loại màu ra bàn, cho trẻ cầm chơi một lúc. Ban đầu, trẻ có thể dùng tay vân vê, xoay xoay bút một lúc, hoặc là để rơi xuống đất. Mẹ phải nói với trẻ như: “Đây là bút sáp, “Đây là bút sáp màu đỏ nhé” để trẻ nhận biết được bút sáp.

2. Những chiếc bút với đủ loại màu sắc được bày ra trước mặt, trẻ sẽ chọn một màu trước, hoặc lại lập tức đổi ngay bút màu khác.

3. Để tờ giấy báo cũ lên mặt bàn, cho trẻ vẽ tự do lên báo. Khi trẻ phát hiện tay mình di chuyển có thể để lại vết màu trên trang giấy, trẻ sẽ rất vui thích, càng vẽ càng thích.

4. Khi trẻ vẽ được một lúc, mẹ có thể đặt ra phạm vi nào đó cho trẻ cố gắng chỉ bôi màu trong phạm vi đã định đó. Có thể mẹ vẽ thêm các nét vào những đường vẽ của trẻ để tạo thành các hình dạng nào đó để trẻ thêm phần thích thú.

Lời khuyên

1. Mẹ phải ngồi bên cạnh quan sát, tránh để trẻ cho bút sáp vào miệng, thậm chí nuốt mẩu sáp vào bụng.

2. Tờ giấy phải đảm bảo đủ lớn, mẹ phải để trẻ dùng tay trái giữ tờ giấy, tay phải cầm bút vẽ, cũng có thể để trẻ vẽ bằng tay nào cũng được.

Phát triển trí tuệ

Ở giai đoạn này, trẻ chưa thể vẽ được hình gì cụ thể. Trẻ thích cầm bút, di di tay và chuyển động vai, thích nhìn những thành quả mà mình đã tạo ra. Cha mẹ phải không ngừng cổ vũ trẻ, để trẻ học được cách sử dụng đồ dùng dụng cụ.

ĐẨY XE

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này phải vận động toàn thân, có thể rèn luyện cho các cơ ở chi dưới, giúp trẻ đi bộ tốt hơn, bồi dưỡng khả năng khám phá, tìm tòi ở trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Xe ngồi loại nhỏ, hai chiếc ghế nhỏ, đồ chơi to, đồ chơi đẩy được.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Tìm đồ chơi gì đó có thể kéo, đẩy được.

2. Tại phòng khách, mẹ dùng ghế đôn và đồ chơi to để bày thành các vật cản trở trên đường đi.

3. Mẹ thử giúp đỡ trẻ đẩy xe đi về phía trước, khi đẩy không nên đẩy nhanh quá.

4. Khi gặp phải “chướng ngại vật”, mẹ phải thử làm mẫu cho trẻ rẽ vòng sang

chỗ khác.

5. Thời gian chơi không quá dài, 5-10 phút là được.

Lời khuyên

1. Cẩn thận tránh để trẻ bị ngã, nhưng không nên bảo vệ trẻ một cách thái quá, nếu không trẻ sẽ không thể nào phát huy hết khả năng tự mình khám phá, nhận biết vật mới.

2. Bố mẹ phải theo sát trẻ, phải khống chế được tốc độ mà trẻ đi, cũng như điều chỉnh phương hướng, khi cần thiết phải nắm lấy tay trẻ để tránh trẻ bị ngã về phía trước.

Phát triển trí tuệ

Có nhiều thứ liên quan đến trò chơi đẩy xe, trước khi chơi mẹ có thể bày các chướng ngại vật, hoặc là có dốc lên xuống, sau đó tự mình thi đấu đẩy xe với trẻ. Chắc chắn rằng anh chị em của trẻ cũng vẫn thích trò chơi này.

Ngoài ra, mẹ có thể mua cho trẻ một chiếc xe đồ chơi, để trẻ cho đồ lên xe, trên đường đi có thiết kế thêm điểm dừng xe, để trẻ đưa hàng cho các điểm dừng.

LỰA CHỌN ĐỒ VẬT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy cho trẻ biết các vật dụng thông thường hay sử dụng và biết được vai trò của đồ vật, bồi dưỡng khả năng phân biệt ở trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Cốc uống nước, thìa múc canh, miếng gỗ xếp hình, xà phòng, mũ, khăn tắm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Khi trẻ muốn uống nước, đưa cho trẻ một chiếc cốc không và một chiếc cốc có nước cho trẻ lựa chọn;

2. Khi trẻ muốn ăn, đưa cho trẻ một chiếc thìa thủng và một chiếc thìa bình thường để trẻ lựa chọn;

3. Khi trẻ muốn rửa tay, đưa cho trẻ miếng gỗ xếp hình và một miếng xà phòng để trẻ lựa chọn;

4. Khi trẻ muốn đi bộ hóng mát, để trẻ chọn mũ hay là khăn tắm để mang đi

chơi;

5. Nếu trẻ chọn nhầm, thì cứ để vậy, cho trẻ uống cốc không có nước, dùng thìa thủng múc cháo ăn, dùng miếng gỗ xếp hình để rửa tay, hoặc mang khăn tắm đi chơi.

6. Theo cách trên, để trẻ chọn lại lần nữa, nếu lần này trẻ chọn đúng mẹ phải cổ vũ, khen ngợi trẻ.

Lời khuyên

1. Khi mẹ đưa đồ cho trẻ lựa chọn, tốt nhất không nên được những đồ trẻ muốn chơi, nếu không, trẻ sẽ tập trung ngay vào đồ vật đó.

2. Trẻ ở giai đoạn này đã có chút hài hước, trẻ sẽ cố tình chọn những thứ không đúng, khi đó tốt nhất mẹ không nên trách mắng trẻ, mà hãy cùng trẻ chơi tiếp.

Phát triển trí tuệ

Trong trò chơi này, khi bạn cho trẻ tự mình lựa chọn, sẽ có nhiều tình huống thú vị xảy ra – như việc trẻ sẽ chọn mang khăn tắm đi chơi.

Các chuyên gia cho rằng, trong khi chơi những trò chơi này cùng với trẻ, tốt nhất bố mẹ không nên giúp trẻ lựa chọn, hơn nữa để trẻ tự sử dụng những thứ mà mình đã chọn đúng hoặc chọn sai đó.

Trong trò chơi này, đầu tiên cha mẹ hướng dẫn trẻ đưa ra quyết định phải lựa chọn theo tính năng của các đồ vật. Chỉ khi trẻ biết được tác dụng của đồ vật, và thứ mà trẻ cần dùng khi đó là gì, thì trẻ mới có thể đưa ra lựa chọn chính xác. Để trẻ biết được các tác dụng của đồ vật, và thứ mà trẻ cần dùng khi đó là gì, đó là bước quan trọng nhất để bồi dưỡng khả năng phân biệt của trẻ.

HẤT ĐỔ MIẾNG GỖ XẾP HÌNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập cho trẻ kỹ năng vận động tỉ mỉ, chính xác và khả năng nhận biết.

Độ tuổi thích hợp:

11 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Miếng gỗ hoặc có thể dùng hộp sữa bò.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cho trẻ ngồi trên sàn nhà, đặt các miếng gỗ trước mặt trẻ, dạy cho trẻ xếp

các miếng gỗ thành chồng cao.

2. Khuyến khích trẻ tự mình từ từ xếp các miếng gỗ thành chồng cao, khi mới bắt đầu, mẹ có thể thực hiện mẫu, xếp 2 đến 3 lớp gỗ trước cho trẻ xem và học theo.

3. Khi các miếng gỗ đã được xếp thành chồng cao, mẹ làm đổ xuống một ít cho trẻ xem, phần còn lại hãy để cho trẻ tự mình hất đổ xuống.

4. Lần sau để cho trẻ tự mình xếp gỗ và tự mình hất đổ các chồng gỗ xuống.

Lời khuyên

1. Nếu là các miếng gỗ tự chế, mẹ phải chú ý tới trẻ, không nên xếp gỗ thành chồng quá cao, tránh đổ vào mặt trẻ.

2. Nếu là gỗ mua, mẹ phải chú ý tránh không cho trẻ nhét miếng gỗ vào miệng.

Phát triển trí tuệ

Mẹ có thể dùng bánh quy để giả làm miếng gỗ, cho trẻ tự mình xếp thành chồng cao và tự mình hất đổ.

BẮT CHƯỚC TIẾNG ĐỘNG VẬT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Cho trẻ ghi nhớ các tiếng kêu của các động vật khác nhau rồi dùng giọng nói của chính trẻ để diễn tả lại. Trò chơi này vừa làm tăng được trí nhớ của trẻ, vừa luyện tập cách phát âm, là một trò chơi mà trẻ rất thích.

Độ tuổi thích hợp:

12 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Tấm ảnh động vật, đồ chơi động vật.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chuẩn bị vài món đồ chơi hoặc tấm ảnh của vài loại động vật, ví dụ như con mèo, con chó, con dê, con bò…

2. Cho trẻ xem tranh hoặc đồ chơi có hình con mèo, nói với trẻ: “Đây là con mèo, nó biết kêu meo meo, đồng thời mẹ cũng bắt chước tiếng mèo kêu, kêu cho trẻ nghe.

3. Tiếp đó lần lượt dạy trẻ nhận biết một vài loại động vật khác, nói với trẻ tiếng kêu của từng loài, ví dụ chó sủa “gâu gâu”, dê kêu “be be”, bò kêu “ò

ò".

4. Khi mới bắt đầu, mẹ có thể cho trẻ học tiếng kêu của một đến hai loại động vật, đợi sau khi trẻ học xong rồi mới dạy tiếp tiếng kêu của một số loại động vật khác cho trẻ.

Lời khuyên

Với trò chơi này, mẹ cũng có thể dạy cho trẻ trò chơi khác. Trước tiên, mẹ bắt chước tiếng kêu của một số loại động vật, kêu lên cho trẻ nghe, rồi bảo trẻ tìm tranh động vật hoặc món đồ chơi động vật tương ứng với tiếng kêu của mẹ.

Nếu có thể đồng thời thể hiện tranh và vật thực trước mặt trẻ, thì khi chơi trò chơi này, trẻ sẽ càng phấn khích và thích thú hơn.

Phát triển trí tuệ

Một số mẹ muốn dạy tiếng Anh cho con sớm, cũng có thể chơi trò chơi này như sau:

Mẹ dùng tiếng Anh (từ đơn) để chỉ vào tranh hoặc món đồ chơi có hình con mèo rồi nói với trẻ: "cat, mèo, meo meo", tương tự với một số loại động vật khác.

Với trò chơi này, tốt nhất một lần chơi chỉ dạy cho trẻ tiếng kêu của một loại động vật, hoặc dùng song ngữ Việt-Anh để nói với trẻ: "mèo - cat", "mèo kêu meo meo", mẹ phải phát âm lặp đi lặp lại vài lần, để cho trẻ nhớ lâu hơn.

BIỂU DIỄN THEO ÂM NHẠC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện khả năng gõ nhịp và tính linh hoạt của tay trẻ, tạo cơ hội "diễn tấu" âm nhạc, bài hát của trẻ, bồi dưỡng cảm thụ âm nhạc cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

12 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Bài hát thiếu nhi (tiết tấu đơn giản, nhanh, rõ ràng), các đồ chơi phát ra nhạc (chuông hay trống).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Lần thứ nhất khi bật bài hát thiếu nhi mà trẻ quen thuộc lần thứ nhất, mẹ vừa hát vừa nắm lấy tay trẻ vỗ tay theo nhịp nhạc.

2. Khi bật bài hát lần thứ hai, mẹ vừa hát, vừa dùng tay hỗ trợ trẻ đánh vào

chuông theo nhạc, để chuông phát ra âm thanh vui tai, rõ ràng, dứt khoát.

3. Dùng phương pháp tương tự để trẻ gõ vào trống theo đúng tiết tấu giai điệu.

4. Khi bật bài hát lần cuối, mẹ với bố cùng hợp tấu với trẻ. Bố gõ vào trống, mẹ và trẻ gõ vào chuông theo đúng tiết tấu, giai điệu.

Lời khuyên

1. Thông qua việc gõ các nhạc cụ theo đúng giai điệu, tiết tấu, trẻ cảm thụ được âm hài hòa của nhạc cụ diễn tấu, cảm thụ được các âm thanh khác nhau phát ra từ các nhạc cụ khác nhau.

2. Bình thường, khi trẻ nghe nhạc, mẹ cần phải để trẻ vỗ tay theo nhạc hoặc dụng cụ phát ra âm thanh.

Phát triển trí tuệ

Bật ti vi, cho trẻ xem chương trình thiếu nhi hoặc quảng cáo trên ti vi.

Lần thứ nhất, mẹ có thể cho trẻ xem trước. Trẻ sẽ học các bạn nhỏ trên ti vi uốn éo thân hình, vừa hát vừa nhảy.

Lần thứ hai, mẹ nhảy, hát cho trẻ để làm mẫu, cho trẻ học theo.

Cứ như vậy, dần dần, trẻ sẽ hòa theo nhịp, tự mình uốn éo thân mình, miệng còn líu lo mặc dù nghe không rõ trẻ hát cái gì.

XẾP SÁCH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giở sách rèn luyện cho trẻ tính linh hoạt của cổ tay và ngón tay, đồng thời khi trẻ giở sách, bố mẹ nên dùng từ ngữ thích hợp để trẻ hứng thú với sách.

Độ tuổi thích hợp:

12 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Sách hoặc tạp chí.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ sắp xếp giá sách, lấy sách từ trên giá sách xuống và đặt lên trên sàn, mẹ nói với trẻ rằng: “Bé con, chúng ta cùng giúp bố dọn dẹp sách nào?”

2. Mẹ và trẻ ngồi lên trên sàn nhà, mẹ làm mẫu cho trẻ xem cách xếp sách, lần lượt xếp từng cuốn sách một chồng lên nhau.

3. Dưới sự hướng dẫn của mẹ, trẻ cũng xếp lần lượt từng cuốn sách một chồng lên nhau trên sàn nhà.

4. Bố chỉnh lại các cuốn sách mà trẻ xếp chồng lên nhau ở trên sàn nhà rồi đặt lên trên giá sách, đồng thời khen trẻ giỏi, có thể giúp bố mẹ làm việc.

Lời khuyên

1. Trẻ thích bắt chước các động tác của mẹ, thông qua hoạt động cùng xếp sách với mẹ, trẻ có thể học được kỹ năng sắp xếp đồ vật, sức mạnh cánh tay cũng được rèn luyện.

2. Cho trẻ cùng tham gia lao động với các thành viên trong gia đình ngay từ khi còn nhỏ, cho trẻ cùng hưởng niềm vui lao động, bồi dưỡng lòng yêu lao động của trẻ ngay từ nhỏ.

Phát triển trí tuệ

Lựa chọn sách dành cho thiếu nhi có tranh ảnh đơn giản, màu sắc sặc sỡ, tốt nhất là bên trong có màn hình cảm ứng. Mẹ và trẻ cùng ngồi xem sách, nói cho trẻ biết giở sách như thế nào, vừa giở vừa giới thiệu cho trẻ nội dung bên trong, thu hút trẻ, làm cho trẻ có hứng thú. Khi thấy trẻ có hứng thú, có thể đưa sách cho trẻ, để cho trẻ tự giở sách. Trẻ không biết lật từng trang một, thì mẹ có thể hướng dẫn trẻ dùng ngón tay chạm vào, và nói với trẻ, làm như vậy thì có cảm giác như thế nào (ví dụ thô ráp hay trơn bóng…

ĐIỆN THOẠI, A LÔ, A LÔ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện cho trẻ sức mạnh ngón tay và tính linh hoạt của ngón tay, nội dung truyền đạt của điện thoại cũng là cơ hội tốt để trẻ học tập ngôn ngữ.

Độ tuổi thích hợp:

12 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Điện thoại đồ chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đĩa quay số của điện thoại trò chơi là những lỗ hổng nhỏ, trẻ rất thích những lỗ hổng này và sẽ chọc ngón tay vào những lỗ nhỏ đó để chơi.

2. Mẹ làm mẫu trước cho trẻ, giúp trẻ dùng ngón tay để quay số điện thoại, vừa quay vừa đọc số cho trẻ nghe, khuyến khích trẻ dùng sức để quay bàn số của điện thoại, làm đi làm lại vài lần, trẻ sẽ biết bấm số điện thoại và quay số

điện thoại.

3. Khi trẻ không đồng ý quay số điện thoại, mẹ có thể nói với trẻ: “Mẹ gọi điện cho bé con nhé, alo mẹ chào con, mẹ nhớ con quá”, cố gắng tận dụng sức mạnh của lời nói để cho trẻ học được cách quay số, gọi điện thoại.

4. Khi đặt điện thoại xuống, phải nói lời tạm biệt với trẻ, đồng thời dạy cho trẻ cách đặt điện thoại đúng vị trí.

Lời khuyên

Hiện nay, có rất nhiều trẻ là con một trong gia đình, nên tính cách của trẻ rất hướng nội, không thích nói chuyện. Dạy cho trẻ nói chuyện điện thoại có các tác dụng sau:

• Giúp cho trẻ lý giải được khái niệm không gian, nâng cao khả năng ghi nhớ.

• Nâng cao được khả năng tổ chức ngôn ngữ, năng lực biểu đạt, nâng cao tính tương tác, tính hứng thú, tính đa dạng và tính hiếu kỳ của đối thoại.

• Nâng cao nhận biết, nâng cao năng lực tư duy trừu tượng, khả năng tưởng tượng, năng lực tái hiện bối cảnh và khả năng ứng biến cho trẻ.

• Mở rộng phạm vi, hình thức giao lưu, học cách giao lưu dưới hình thức khác ngoài hình thức mặt đối mặt.

Phát triển trí tuệ

Mẹ cũng có thể vừa gọi điện thoại cùng trẻ, vừa dạy cho trẻ hát bài hát về điện thoại: “Hai bạn búp bê nhỏ, đang nghe điện thoại. Alo, alo, alo, bạn đang ở đâu thế? Ai da, ai da, tớ đang gọi điện thoại.”

Như vậy trẻ sẽ càng thích trò chơi gọi điện thoại, hơn nữa trẻ còn có thể vừa gọi điện thoại vừa uốn éo nhảy theo nhịp.

ĐẶT VÀO TRONG LỖ TRÒN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nhận biết hình tròn, hình vuông, hình tam giác; tiếp tục cho trẻ nhận biết màu sắc; bồi dưỡng khả năng thực hiện bằng tay và khả năng khám phá của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

12 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Giấy bìa cứng.

Phương pháp và các bước chuẩn bị:

1. Vẽ hình tròn, hình vuông và hình tam giác lên trên tấm bìa cứng, cắt hình ở giữa đi, để lại một lỗ hổng.

2. Dùng một tấm bìa cứng khác tiếp tục cắt hình tròn, hình vuông và hình tam giác tương ứng với lỗ hổng.

3. Bắt đầu từ hình tròn, cho trẻ nhét hình tròn vào trong lỗ hổng hình tròn. Khi bắt đầu bạn có thể đặt thử một lần, tiếp tục chỉ vào lỗ hổng hình tròn cho trẻ đặt vào đó, đợi khi trẻ học xong, tiếp tục đặt hình vuông hoặc hình tam giác vào các lỗ tương ứng.

4. Đợi đến khi trẻ học xong, mẹ dùng lời nói hướng dẫn trẻ: "đặt hình tròn trước, rồi đặt hình vuông, rồi sau đó mới đặt hình tam giác." Cũng có thể vừa hướng dẫn vừa làm cho trẻ xem.

Lời khuyên

Để cho trẻ học nhận biết màu sắc, có thể tô ba màu đỏ, vàng, xanh lên trên tấm bìa cứng, nhưng khi bắt đầu tốt nhất nên dùng tấm bìa cứng một màu.

Để kiểm tra xem trẻ có nhận biết được hình dạng khác nhau hay không, mẹ có thể nói "đưa hình tròn cho mẹ", nếu trẻ lấy miếng bìa hình tròn trong lỗ của bìa cứng đưa cho bạn, thì chứng tỏ trẻ đã nhận biết được hình tròn.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này có thể dạy cho trẻ dưới các hình thức sau:

Hộp nhạc trên thực tế cũng là đồ chơi để học các hình dạng hoặc lồng màu khác nhau.

Trò chơi nhận biết hình và màu sắc có thể nhìn thấy khắp mọi nơi trong cuộc sống, ví dụ: cho trẻ tự mình đậy nắp cốc nhựa dùng khi uống nước, đây là việc mà trẻ rất thích làm.

CON LÀ LÁI XE

Bồi dưỡng kỹ năng:

Chủ yếu bồi dưỡng ba kỹ năng: học đi và năng lực điều chỉnh cơ thể; tập hát bài hát thiếu nhi; bước đầu tiếp xúc với khái niệm đèn xanh đèn đỏ.

Độ tuổi thích hợp:

12 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Một vòng tròn nhựa (đường kính khoảng 40cm), "đèn xanh đèn đỏ" làm bằng bìa cứng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố đưa ra một cái vòng nhựa và nói với trẻ: "Bé con, hôm nay chúng ta cùng làm tài xế lái xe được không nào?"

2. Khi trẻ thấy hứng thú với trò chơi này, bố cho trẻ nắm lấy một đầu của vòng tròn nhựa, còn mình nắm lấy một đầu khác của vòng tròn.

3. Mẹ đưa ra "đèn xanh", bố vừa cầm lấy vòng tròn lùi ra sau, miệng vừa đọc theo nhịp: "La la la, la la la, hôm nay tôi làm lái xe, đèn bật lên, màu đỏ thì dừng lại, đèn bật lên, màu xanh thì đi." Trẻ nắm lấy một đầu còn lại của vòng tròn cùng đi về phía trước theo hướng của bố.

Lời khuyên

Thông qua trò chơi này, cho trẻ học kỹ năng đi, đồng thời rèn luyện chi dưới, chuẩn bị cho việc tự đi lại của trẻ.

Cho trẻ bước đầu nhận biết được kiến thức giao thông.

Nếu hôm nào thời tiết tốt, thì có thể thực hiện trò chơi này ngoài trời.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này bố mẹ phải cùng chơi với trẻ, vì trong giai đoạn này, trẻ chưa có khái niệm "đèn xanh đèn đỏ", nếu trẻ có hứng thú, bố mẹ có thể phát triển trò chơi như sau:

1. Bố mẹ cùng bước lên phía trên.

2. Mẹ đưa ra "đèn đỏ", bố nói với trẻ: "Đèn đỏ, dừng xe lại!" Sau đó bố và trẻ cùng nắm lấy vòng tròn quỳ xuống.

3. Mẹ tiếp tục giơ "đèn đỏ" và "đèn xanh", bố và trẻ lặp lại động tác kể trên.

TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CHO TRẺ TỪ 1 - 1,5 TUỔI

CÁC CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Phát triển khả năng vận động: Khả năng vận động và cảm xúc được nâng cao, đi vững, khi dùng thìa để ăn trẻ cần được trợ giúp, biết dùng tay cầm bút tô tô vẽ vẽ, biết dùng bút sáp vẽ linh tinh trên giấy, biết lật giở trang sách, có thể xếp hai miếng gỗ hình vuông, dùng ngón tay cầm cốc, nhưng cầm không chắc và bị nghiêng, thường xuyên làm đổ đồ trong cốc ra ngoài.

Đặc điểm phát triển trí tuệ: Có thể phân biệt và chỉ ra các vị trí bộ phận cơ thể, có thể phân biệt và chỉ ra các hình ảnh trong tranh vẽ, có thể chấp hành các mệnh lệnh đơn giản, có thể lý giải các câu đơn giản, có thể đọc thuộc số, có thể nghe hiểu những đại từ nhân xưng như "bố, mẹ, bạn, tôi, anh ấy, cô ấy", có thể nghe được hoàn chỉnh một câu chuyện.

Đặc điểm phát triển khả năng ngôn ngữ: Biết bắt chước giọng nói, âm thanh của người lớn, đã có thể biết trả lời người lớn, làm theo lệnh của người lớn. Bố mẹ phải có ý thức dùng lời nói nhiều hơn để chỉ đạo hành động của trẻ.

Đặc điểm phát triển tình cảm: Rất hiếu kỳ, thích khám phá tìm hiểu những sự vật chưa biết, có tư duy và mong muốn độc lập, có cá tính của riêng mình, đôi khi còn có chút thất thường, hay thay đổi, ngoài ra còn học được cách hòa mình vào cộng đồng.

Khả năng tự chăm sóc và thói quen sinh hoạt: Biết nhai và nuốt, thích ra ngoài đi chơi, biết ngồi bô, tự mình ăn cơm, hàng ngày ngủ từ 2 đến 3 tiếng vào ban ngày.

Điểm cần chú ý khi cho trẻ chơi trò chơi phát triển trí tuệ trong giai đoạn này:

1. Trẻ ở độ tuổi này cần phải tiếp tục thực hiện rèn luyện sức mạnh của đôi chân, do đó, có thể thiết kế một vài hoạt động trò chơi như quỳ nhặt đồ vật, leo dốc, đi xe đẩy, chạy đuổi v.v….

2. Cung cấp cho trẻ những đồ vật nhỏ, cho trẻ thực hiện thao tác cầm, nắm, nhưng phải trông chừng không cho trẻ nuốt.

3. Trong sinh hoạt hàng ngày, phải luôn luôn tìm kiếm cơ hội để rèn luyện khả năng sinh hoạt độc lập, ví dụ như sử dụng thìa, cởi giày, tất v.v…

4. Phải thường xuyên tạo cơ hội cho trẻ giao tiếp với người khác, khuyến

khích trẻ mạnh dạn giao lưu với mọi người xung quanh.

5. Kết hợp môi trường sống với môi trường tự nhiên để trẻ nhận biết màu sắc.

6. Vận dụng "phương pháp tiếp xúc môi trường", "phương pháp nhận biết chữ qua biểu cảm", "phương pháp nhận biết chữ qua vận động" và "phương pháp nhận biết chữ qua đọc hiểu" v.v…, dạy cho trẻ nhận biết khoảng 150 chữ.

THU DỌN ĐỒ CHƠI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện tính phối hợp nhịp nhàng cho vận động bàn tay và kỹ năng vận động chính xác đôi tay, ngoài ra còn có thể bồi dưỡng năng lực giải quyết vấn đề cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 1 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

5 món đồ chơi, giỏ nhựa (hộp nhựa).

Phương pháp và các bước chuẩn bị:

1. Cho trẻ ngồi trên sàn nhà, trong số các món đồ chơi đã chuẩn bị sẵn, mẹ lấy ra một món mà trẻ ít chơi, mẹ sẽ phát hiện rằng trẻ mất một lát để nghiên cứu món đồ chơi đó.

2. Đợi đến khi trẻ không thích món đồ chơi đó nữa, mẹ có thể đổi cho trẻ chơi món đồ chơi khác, quan sát phản ứng của trẻ, mẹ sẽ phát hiện thấy: Trẻ có thể sẽ dùng hai tay nắm lấy hai món đồ chơi, cũng có thể sẽ bỏ món đồ chơi thứ nhất xuống, chuyên tâm chơi món đồ chơi thứ hai.

3. Lần lượt đưa cho trẻ món đồ chơi thứ ba, thứ tư, thứ năm (tốt nhất là đưa cho trẻ món đồ chơi mà trẻ thích và chưa từng chơi bao giờ, đồng thời quan sát phản ứng của trẻ. Trẻ có thể sẽ suy nghĩ, hoặc tìm cách làm thế nào để cầm món đồ chơi mà mình yêu thích trong tay.

4. Đợi trẻ chơi thấm mệt, mẹ phải hướng dẫn trẻ thu dọn đồ chơi. Lúc này mẹ phải đưa cho trẻ một cái hộp nhựa, nhặt từng món đồ chơi cho vào trong hộp, dạy cho trẻ sau khi chơi xong phải thu dọn lại.

5. Đưa cho trẻ một món đồ chơi, cho trẻ cầm món đồ chơi đó đặt vào trong hộp. Nếu trẻ không phối hợp, mẹ phải lần lượt làm mẫu đặt đồ chơi vào trong hộp cho trẻ xem. Sau đó lại lấy một món đồ chơi đưa cho trẻ, kêu trẻ làm lại động tác mẹ vừa làm, cho đến khi nào trẻ tự biết chủ động đặt đồ chơi vào

trong hộp.

Lời khuyên

Mẹ phải lưu ý trẻ có thể nắm chắc được đồ chơi, đồ chơi không nên quá nặng, để tránh khi trẻ buông lỏng tay, đồ chơi rơi vào chân trẻ.

Món đồ chơi thú vị nhất định phải đưa cho trẻ sau cùng, như vậy sẽ càng thu hút trẻ tiếp tục chơi trò chơi.

Không nên kỳ vọng quá khi bắt đầu trẻ đã tuân theo lời hướng dẫn đặt tất cả đồ chơi vào trong hộp, có thể trẻ sẽ chỉ tự nguyện thu dọn một đến hai món đồ chơi mà trẻ chọn, hoặc là đặt đồ chơi vào chỗ khác.

Phát triển trí tuệ Tuyệt đối không nên xem thường khâu thu dọn đồ chơi này, mẹ phải biến việc dọn dẹp đồ chơi thành trò chơi cho trẻ chơi cùng, cho trẻ trải nghiệm được cảm giác vui vẻ khi thu dọn đồ đạc của chính mình, đồng thời còn có thể cho trẻ học tập cách tự chăm sóc bản thân, có thể thúc đẩy tính tự lập ở trẻ. Tuy nhiên đây chỉ là một khâu đơn giản, nhưng khi trẻ có biểu hiện tốt với những sự vật đơn giản và được khen trẻ sẽ càng tự tin hơn vào khả năng tự đưa ra quyết định, đây là nhân tố quan trọng của độc lập.

HỘP LỒNG HỘP

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng sắp xếp, khả năng phân loại và khả năng giải quyết vấn đề của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

Trên 12 tháng tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Bốn cái hộp có các kích thước khác nhau, một món đồ chơi mới.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chuẩn bị vài thước khác nhau, mới vào trong hộp

2. Mẹ đậy nắp lên hộp nhỏ nhất, rồi đặt vào trong hộp lớn hơn, đậy nắp lên trên hộp lớn hơn.

3. Tiếp tục thực hiện như vậy, lần lượt đặt hộp nhỏ vào trong hộp lớn hơn, cho đến khi 4 cái hộp hợp thành một cái hộp lớn thì dừng.

4. Mẹ cho trẻ xem cái hộp lớn này và hỏi trẻ: “Bé con đoán xem bên trong là cái gì nào?” Sau đó giúp trẻ mở hộp và tìm đồ.

5. Khi trẻ mở hộp, nhìn thấy cái hộp bên trong, thì mẹ nói: “Lại một cái hộp nữa!” Mẹ giúp trẻ lấy cái hộp nhỏ bên trong ra, ra hiệu cho trẻ mở cái hộp mới này.

6. Chơi cho đến khi trẻ mở nắp hộp cuối cùng, lấy được món đồ chơi mới thì dừng, mẹ còn có thể để trẻ theo thứ tự đặt các chiếc hộp theo tuần tự như trên lồng vào nhau.

Lời khuyên

1. Món đồ chơi ở bên trong tốt nhất là một món đồ chơi mới hoặc là món đồ chơi trẻ ít nhìn thấy, để trẻ cảm nhận được chờ đợi là việc đáng làm.

2. Các hộp phải dễ mở và không quá nặng.

Phát triển trí tuệ

Với trò chơi này, mẹ cũng có thể dạy trẻ cách chơi như sau:

Dùng vài cái túi rồi bọc đồ chơi lại, cầm đến trước mặt trẻ, cho trẻ mở từng túi từng túi một để tìm món đồ chơi bên trong cùng.

XE CÁP TREO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này luyện tập cho trẻ đi theo đường thẳng, đồng thời còn có thể lắng nghe được âm thanh hay.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 1 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Chìa khóa, quả chuông nhỏ, dây thừng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Treo chìa khóa và quả chuông nhỏ lên trên một sợi dây thừng, nâng cao lên tầm khoảng 80cm và kéo.

2. Cho trẻ đứng lên, cầm lấy quả chuông nhỏ, chìa khóa, kéo từ đầu này đến đầu kia, vừa đi vừa nói với trẻ, quả chuông nhỏ phải đến được đầu kia thì mới lấy ra được.

3. Trẻ kéo quả chuông nhỏ đến đầu kia, đi theo đường thẳng, mẹ hãy luôn động viên, khuyến khích trẻ.

4. Khi trẻ đi, tiếng kêu của chuông chạm vào chìa khóa sẽ phát ra âm thanh theo nhịp chân của trẻ, điều này khiến trẻ rất thích thú.

Lời khuyên

1. Khi mới bắt đầu, lúc trẻ đi chưa vững, bố mẹ phải dắt tay trẻ.

2. Dây thừng phải thắt chặt, tránh trường hợp trẻ đi không vững, kéo đứt dây và bị ngã.

Còn rất nhiều trò chơi rèn luyện cho trẻ đi theo đường thẳng, trước tiên, bố mẹ có thể vẽ một đường thẳng, dắt trẻ đi men dọc theo đường thẳng đó, có thể vừa đi vừa hát bài hát "đi đường" cho trẻ nghe.

Con vịt con đi đường, lắc, lắc, lắc;

Chú ngựa nhỏ đi đường, chạy, chạy, chạy; Chú ếch con đi đường, nhảy, nhảy, nhảy;

Bé… (tên thường gọi của trẻ) đi đường, không lắc, không chạy, không nhảy.

TẮM CÙNG QUẢ BÓNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua việc tiếp xúc với các vật như nước, quả bóng v.v…, cho trẻ trải nghiệm cảm nhận xúc giác, đồng thời khơi nguồn cho trẻ nhận biết cơ bản đối với số và lượng, từ đó nâng cao khả năng toán học của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 1 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

3 quả bóng nhựa, nước.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên, cho trẻ vào bồn tắm, rồi từ từ đổ nước ấm vào, sau đó thả từng quả bóng nhỏ vào trong bồn tắm, cho trẻ cảm nhận được kích thích xúc giác và thích thú chơi đùa với nước, cảm nhận được thay đổi từ lúc trong bồn tắm không có gì cho đến khi có nước, có bóng.

2. Trong khi chuẩn bị những quả bóng nhỏ để cho vào trong bồn tắm, mẹ có thể đếm, để trẻ đồng thời có nhận biết cơ bản về số và lượng.

3. Trong lúc trẻ nghịch nước, mẹ có thể dạy cho trẻ từ vựng liên quan đến tắm gội, ví dụ như "thật thoải mái", "xà phòng thơm", "bể bơi", "vòi nước", "cốc đựng nước", "khăn bông", "bồn tắm", "đập nước", "nước nóng", "nước lạnh", "bọt xà phòng" v.v…

Lời khuyên

Tránh không để trẻ bị ngã trong bồn tắm.

Thời gian thực hiện trò chơi không nên quá dài.

Trò chơi nghịch nước cũng có thể thực hiện ở ngoài trời, mẹ chỉ cần chuẩn bị một chậu nước lớn và vài trái bóng nhỏ. Bởi vì trẻ hơn 1 tuổi đã có biểu hiện tính cách rõ rệt, có trẻ trầm tĩnh, có trẻ hoạt bát, đại đa số trẻ thích ra ngoài và chơi trò chơi với các bạn cùng tuổi khác, chúng còn thích đến chơi ở những chỗ có đông các trẻ khác, nhưng thường là chúng không chơi với nhau, mà chỉ nhìn từ xa.

Trẻ trong giai đoạn này tuy không thể phối hợp cùng chơi trò chơi, nhưng mẹ phải học cách dạy trẻ khái niệm đối tác sơ đẳng nhất, bồi dưỡng cho trẻ tâm trạng vui vẻ khi cùng chơi với các bạn khác, bày tỏ tình cảm thân thiết trước mặt bạn bè, khuyến khích trẻ cho các bạn mượn đồ chơi để cùng chơi, học cách giao tiếp xã hội và cách chia sẻ.

CHÚNG ĂN GÌ ĐẤY?

1. Nuôi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập cho trẻ hiểu biết mối quan hệ đơn giản và đối ứng giữa động vật và thức ăn, luyện cho trẻ nói được những câu ngắn đơn giản.

2. Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 2 tháng.

3. Chuẩn bị chơi:

Thẻ hình động vật; thẻ hình thức ăn.

4. Các bước chơi:

1. Đầu tiên mẹ chọn tấm hình có 4 con vật là con mèo, con chó, con gà, con thỏ, sau đó chọn ra 4 loại thức ăn là củ cà rốt, khúc xương, cá, giun đất, lần lượt cho bé quan sát.

2. Mẹ kể chuyện cho bé nghe, trong chuyện kể những con vật nào thích ăn loại đồ ăn nào. Mỗi khi kể đến một loại thức ăn mà con vật đó thích, mẹ cần phải cầm hình của con vật đó lên trước mặt trẻ.

3. Khi mẹ để trẻ chọn thức ăn cho con vật đó, mẹ nên đề nghị hoặc hướng dẫn trẻ. Khi trẻ chọn lựa đúng mẹ cần phải cổ vũ thật lớn, khi trẻ chọn sai, mẹ cần giúp trẻ kiên trì chọn lại.

Lời khuyên

Mẹ còn có thể đưa cho trẻ xem các bức tranh có ảnh thực phẩm, để cho trẻ lựa

chọn đâu là món ăn của động vật.

Phát triển trí tuệ

Sau khi trẻ quen thuộc với trò chơi kể trên, mẹ có thể biến tấu trò chơi.

Ví dụ, mẹ có thể dùng bài hát thiếu nhi, dựa vào lời hát giúp trẻ tìm ra món ăn cho động vật.

Nội dung bài hát có thể như sau:

“Chú mèo con, bé tí ti, chú mèo con, bé tí ti, nhìn thấy cá cười hi hi.” “Chú chó đốm, quỳ ở cổng, hai mắt ướt nhòe, muốn gặm xương”. “Chú gà con, chú gà con, bắt được sâu cười híp mí.”

“Chú thỏ trắng, chú thỏ trắng, trắng ơi là trắng, hai cái tai dựng thẳng băng, thích ăn cà rốt và rau xanh, chú nhảy nhót trông thật đáng yêu.”

HỌC CÁCH PHÂN LOẠI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dựa vào màu sắc và hình dạng để học cách phân loại, hướng dẫn trẻ học đếm, hình thành khái niệm phân loại, tổ hợp.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 2 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Miếng gỗ nhiều màu hoặc chuỗi hạt bằng gỗ cỡ lớn.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chọn ra một số miếng gỗ có màu sắc, hình dạng khác nhau, rồi cùng trẻ tiến hành phân loại.

2. Trước tiên, mẹ căn cứ vào màu sắc để phân loại miếng gỗ, tiếp đó căn cứ vào hình dạng miếng gỗ để phân loại, dạy cho trẻ nhận biết các màu sắc và hình dạng.

3. Mẹ có thể xếp các miếng gỗ có màu sắc giống nhau thành một hàng, cho trẻ đếm xem có bao nhiêu miếng, rồi quan sát các miếng gỗ màu sắc khác nhau xem có bằng nhau không.

4. Mẹ lại xếp các miếng gỗ có hình dạng giống nhau thành một hàng, cho trẻ đếm xem có bao nhiêu miếng, rồi quan sát xem các hình dạng khác nhau có bằng nhau không.

Lời khuyên

Lựa chọn miếng gỗ hoặc chuỗi hạt không mùi, không gây tổn hại đến sức khỏe của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trước 2 tuổi, trẻ đã nhạy cảm với số lượng, do đó mẹ phải tạo nhiều cơ hội cho trẻ, phải kịp thời phát hiện khả năng toán học tiềm ẩn của trẻ, vận dụng phương pháp phù hợp để hướng dẫn trẻ so sánh và hình dung số lượng, như vậy trẻ sẽ sớm nắm được những khái niệm này. Bởi vì khả năng toán học ở giai đoạn đầu sẽ ảnh hưởng đến phát triển khả năng nhận biết và tư duy của trẻ sau này.

CỞI QUẦN ÁO TRƯỚC KHI ĐI NGỦ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Khả năng tự chăm sóc bản thân.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 3 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Quần áo, tất của trẻ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Buổi tối, trước khi đi ngủ, chuẩn bị một khoảng thời gian vừa đủ, từ từ trợ giúp trẻ tự mình cởi quần áo, giầy tất.

2. Trẻ thường hứng thú với giày của mình, mẹ có thể dạy trẻ cách cởi giày trước. Trước tiên hãy nới lỏng giày của trẻ, sau đó cởi giày cho trẻ, cuối cùng là cho trẻ tự cởi bỏ một nửa phía trước, tất cũng cởi như vậy. Sau khi trẻ cởi bỏ giày tất, phải khuyến khích và khen ngợi trẻ.

3. Nếu trẻ có thể muốn cởi áo, thì mẹ phải giúp trẻ tháo cúc ra trước, giúp trẻ cởi một tay áo trước, rồi dạy trẻ nắm lấy một tay áo còn lại như thế nào, làm thế nào để cởi được áo ra.

4. Mẹ giúp trẻ cởi quần đến đầu gối, phần còn lại hãy để trẻ tự cởi bỏ.

Lời khuyên

1. Khuyến khích trẻ tự mình thực hiện, khi trẻ tự mình cởi, nhân tiện dạy cho trẻ các từ như “cái mũ”, “cái áo”, “quần dài”, “áo sơ mi” v.v… Đồng thời khi khen trẻ, phải lặp lại những danh từ này.

2. Trò chơi này thích hợp nhất là chơi trước khi ngủ vào buổi tối, hoặc là thực hiện trong phòng kín gió, tránh làm lạnh trẻ.

3. Trẻ hơn 1 tuổi trước tiên học cởi quần áo, đợi đến tầm khoảng

2 tuổi mới học cách mặc quần áo.

Phát triển trí tuệ

Mẹ giúp đỡ trẻ cởi bỏ quần áo, trước tiên phải giúp trẻ hoàn thành phần tương đối khó (cởi dây giày, cởi cúc áo v.v…), sau đó trẻ sẽ tự làm các phần đơn giản. Ví dụ giúp trẻ cởi dây giày, tháo bỏ đế giày, sau đó cho trẻ tự tháo giày; Trước tiên giúp trẻ cởi bỏ tay áo, rồi để trẻ tự cởi từ phần đầu.

NGHE VÀ LÀM THEO CHỈ LỆNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Học tập từ vựng liên quan đến động tác, rèn luyện khả năng phối hợp và hợp tác với người khác.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 3 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Đệm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Khi trẻ chơi lăn bò trên đệm, mẹ có thể cùng chơi với trẻ, đồng thời dùng lời nói để miêu tả lại động tác của trẻ, ví dụ: “Mẹ với con đang lăn tròn, “con sẽ trồng cây chuối”.

Mẹ cũng có thể dạy cho trẻ một số động tác mới, ví dụ:

1. Đứng trên mũi chân, giơ tay lên cao. Miệng nói: “Giơ tay lên cao”.

2. Sau khi đứng vững, đầu hướng về phía đầu gối nói: “Vặn mình.”

3. Khi lăn người trên thảm cỏ hoặc trên đệm, có thể nói: “Lăn người”.

4. Mỗi khi làm mẫu một động tác, mẹ đều phải nói to động tác của hai người, ví dụ “giơ tay lên cao”, “vặn mình” v.v…

Lời khuyên

Nếu thực hiện các động tác cần phải có kỹ xảo thì nên đợi đến khi trẻ lớn một chút mới làm.

Khi trẻ học được tương đối nhiều từ vựng, mẹ có thể cho trẻ phụ trách chỉ huy trò chơi, tự học các động tác khác.

Phát triển trí tuệ

Mẹ có thể hướng dẫn trẻ xem các khẩu lệnh tập thể dục cho trẻ trên ti vi, vừa xem vừa làm cùng với trẻ.

THỔI BONG BÓNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện khả năng chạy, khả năng phối hợp, năng lực nhận biết xã hội và khả năng hoạt động xã giao ngoài trời của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 3 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Nước thổi bong bóng, dụng cụ thổi bong bóng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Dắt trẻ ra ngoài, ngồi bên cạnh trẻ, bạn có thể tự mình lấy dây thép cuộn thành hai vòng tròn nhỏ, có tay cầm và nước xà phòng.

2. Mẹ có thể thổi bong bóng trước, rồi biểu diễn cho trẻ xem đuổi bong bóng và bắt bong bóng thế nào, sau đó khuyến khích trẻ cùng thực hiện.

3. Nếu trẻ có hứng thú, khi mẹ thổi bong bóng, trẻ sẽ đi bắt và đập bong bóng, trước khi thổi ra bong bóng, mẹ nên để cho trẻ đợi vài giây, đây là cơ hội tốt để rèn luyện tính kiên nhẫn cho trẻ.

4. Nếu trẻ có hứng thú với trò chơi thổi bong bóng, có thể dạy cho trẻ cách thổi bong bóng, khuyến khích trẻ tự thổi.

Lời khuyên

Khi trẻ thổi bong bóng, phải nhắc nhở trẻ không nên chạm mồm vào hoặc uống nước dùng để thổi bong bóng.

Mẹ phải chú ý phạm vi chạy của trẻ và quan sát xem chân trẻ có vấp phải chướng ngại vật không.

Phát triển trí tuệ

Trong sinh hoạt, trẻ hơn 1 tuổi luôn cần có sự chăm sóc của người nhà, nhưng giai đoạn này trẻ cũng rất muốn làm việc tự lập, do đó đây là thời cơ tốt để rèn luyện tính độc lập cho trẻ.

Do đó, bố mẹ phải kịp thời đáp ứng được nhu cầu sinh lý của trẻ, đồng thời phải thỏa mãn nhu cầu tâm lý, nên giao lưu tình cảm nhiều với trẻ, tạo cho trẻ cảm giác an toàn, bồi dưỡng tình cảm vui vẻ và tạo sự tự tin cho trẻ, đồng thời

bố mẹ phải khuyến khích trẻ rèn luyện khả năng tự chăm sóc bản thân, dần hạn chế tính cố chấp và "không nghe lời" của trẻ. Phải hiểu và khuyến khích hành vi khám phá cũng như thời gian chơi đùa của trẻ, đồng thời cho trẻ được tự do ở mức độ vừa phải, thích hợp.

LÀM KẸO, CHIA KẸO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Học các khâu làm kẹo, rèn luyện tính linh hoạt và sức mạnh của ngón tay cho trẻ; việc chia kẹo bồi dưỡng cho trẻ phẩm chất đoàn kết, tương thân tương ái.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một cái bình lớn trong suốt, một vài giấy màu (miếng nhỏ hình vuông), cái giỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bọc các miếng giấy dạng ô tròn, dùng ngón tay vo chặt thành viên nhỏ hình tròn, rồi cho vào trong lọ, cho trẻ học cách làm kẹo giấy, luyện cho trẻ cách sử dụng tay để vo giấy.

2. Cho kẹo đã làm xong vào trong lọ.

3. Để các trẻ ngồi thành vòng tròn theo thứ tự, nói cho trẻ biết sẽ chơi trò chơi chia kẹo.

4. Mẹ giúp trẻ chia kẹo, để trẻ cầm lấy bình, chia kẹo đến tay của từng bạn, sau khi các trẻ nhận được kẹo phải nói "cảm ơn".

5. Tiến hành trò chơi theo đúng thứ tự, để trẻ nào cũng được chia kẹo cho người khác.

Lời khuyên

Căn cứ vào tình hình thực tế của trẻ, bố có thể phân loại phần làm kẹo và phần chia kẹo thành hai trò chơi khác nhau.

Phát triển trí tuệ

Đợi sau khi trẻ đã thành thạo trò chơi kể trên, mẹ còn có thể chơi trò chơi "ngồi xếp hàng, đợi chia kẹo" cùng với trẻ.

Để các trẻ xếp thành hàng ngang, cho các trẻ ngồi xuống, cùng hát: "ngồi xếp hàng, đợi chia kẹo, bạn một chiếc, tớ một chiếc, bạn bè trong nhà trẻ rất

đông”.

Cũng có thể cho trẻ xếp thành một hàng dọc, bạn nọ nối tiếp bạn kia lái xe ô tô: “bim bim bim, ô tô nhỏ, đi vào công viên, vừa vận động lại rất vui vẻ”. Cũng có thể xếp ghế thành một vòng, cho trẻ ngồi, và cùng nhau hát.

ĐI ĐƯỜNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập cho trẻ cảm nhận hướng bước đi và khả năng điều chỉnh thăng bằng cho cơ thể.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Phấn.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ dùng phấn vẽ hai đường thẳng trên sân, hai đường này cách nhau 30cm, tạo thành một lối đi thẳng.

2. Mẹ làm mẫu cho trẻ, đi vào đúng phần đường quy định. Quá trình làm mẫu là: hai chân bước nối tiếp nhau, tức là mũi bàn chân phải áp sát gót bàn chân trái, rồi mũi bàn chân trái lại áp sát gót bàn chân phải, cứ bước như vậy, cố giữ thân trên thăng bằng.

3. Mẹ cổ vũ cho trẻ bước theo đường thẳng, hai tay giơ ngang hai bên, mắt nhìn về phía trước để bảo đảm giữ người thăng bằng. Mẹ có thể cho trẻ hai tay cầm hai đồ chơi nhỏ, yêu cầu trẻ không được để rơi đồ chơi khi đi theo đường thẳng.

4. Sau khi trẻ thành thạo trò chơi đã kể trên, mẹ có thể đổi đường đi thành dạng đường ngoằn ngoèo hình chữ S, cho trẻ tiếp tục chơi.

Lời khuyên

Có thể thay đổi phương pháp chơi một cách linh hoạt, như đổi đường thẳng thành đường tam giác, v.v…, không nên để trẻ thấy mệt mỏi và nhàm chán.

2. Mức độ di chuyển bước chân của mẹ phải nhỏ, tránh để trẻ không theo kịp, bị ngã.

Phát triển trí tuệ

Khả năng vận động và phát triển trí tuệ ở trẻ có mối quan hệ mật thiết với

nhau. Vì thế, mẹ không chỉ bó hẹp luyện tập thể chất mà còn phải lưu ý đến cả sự phát triển trí tuệ. Mẹ nên áp dụng các phương pháp trò chơi thích hợp, hình thức đa dạng để khơi gợi ở trẻ niềm yêu thích khi tham gia.

THI XẾP CỜ VÂY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ biết nhiều hay ít, và trong khi chơi, luyện cho trẻ sự ham thích học đếm, từ đó đạt được mục đích nâng cao khả năng toán học ở não trái của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một bàn cờ và các quân cờ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ và trẻ ngồi quanh bàn cờ.

2. Mẹ để trẻ quyết định chọn quân cờ màu gì, sau khi trẻ đã quyết định chọn rồi, mẹ và trẻ tự nhặt lấy quân cờ của mình.

3. Mẹ nói: "Bắt đầu thôi!", mẹ và trẻ sẽ tự xếp quân cờ của mình vào bàn cờ, cho đến khi mẹ nói "dừng thôi", sau đó mẹ và trẻ cùng thi xem ai xếp được nhiều hơn, ai xếp được ít hơn. Có thể chơi lại nhiều lần.

4. Sau khi hoàn thành luyện tập, mẹ giúp trẻ thu từng quân cờ lại cho vào trong hộp, vừa thu vừa đếm, còn có thể khiến trẻ hiểu các con số.

Lời khuyên

1. Khi mẹ nhắc đến các con số, có thể nhấn giọng một cách thích hợp, để kích thích cảm nhận của trẻ đối với các con số.

2. Mẹ còn cần căn cứ vào số lượng quân cờ mà trẻ xếp được để quyết định số quân cờ mình xếp vào, bởi vì phải có sự khác biệt rõ ràng với số quân cờ mà trẻ đã xếp, nếu trẻ xếp được 5 quân cờ, thì mẹ có thể xếp 10 quân cờ. Mẹ cũng có thể xếp ít hơn trẻ, kích thích niềm vui học của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này chủ yếu bồi dưỡng trí tuệ cho trẻ về mặt toán học. Trí tuệ toán học ở đây là việc phát hiện con số, và có thể chuyển "sự vật cụ thể" thành "kí hiệu trừu tượng", rồi lại tiến hành xử lý sự vật trựu tượng, cuối cùng là xem xét mối quan hệ và ý nghĩa của giả thiết và trần thuật. Từ đó có thể bồi dưỡng khả năng phát hiện vấn đề và giải quyết vấn đề toán học cho trẻ, có lợi cho

việc học toán, tư duy lô gic, cách giải quyết vấn đề, lý luận quy nạp và diễn giải, nhận biết mô hình và quan hệ, v.v… của trẻ sau này.

Thực ra, trong cuộc sống hàng ngày, bất kể lúc nào cũng có thể bồi dưỡng khả năng toán học cho trẻ, như, khi trẻ ăn táo, bạn có thể nói với trẻ: “mẹ mua tất cả 6 quả táo, hôm nay con ăn 1 quả.” Khi trẻ mặc quần áo, mẹ nói: “Con có 2 đôi tất xinh xinh, có 1 chiếc mũ”.

VẼ ÔNG MẶT TRỜI ĐỎ RỰC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập cho trẻ cảm nhận các đường, màu sắc, hình dạng, bồi dưỡng khả năng thẩm mỹ, để trẻ biết được thế nào là đẹp, yêu thích vẻ đẹp, nâng cao khả năng phối hợp giữa mắt và tay, cũng như nâng cao trình độ thẩm mỹ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một hộp màu nước, mấy tờ giấy trắng, một bức tranh có ông mặt trời.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chuẩn bị cho trẻ bút màu và giấy trắng, tranh hình ông mặt trời, để trẻ mô tả về hình dạng và màu sắc của ông mặt trời.

2. Mẹ lấy bút màu và vẽ một vòng tròn trên giấy, cổ vũ trẻ cầm bút vẽ như mẹ đã làm.

3. Nếu trẻ vẫn chưa cầm được bút, mẹ có thể cầm lấy tay trẻ, vẽ một vòng tròn trên giấy, rồi cho trẻ tự tô.

4. Mẹ giúp trẻ hoàn thành bức tranh ông mặt trời, tô ông mặt trời thành màu đỏ rực.

Lời khuyên

1. Phải lựa chọn các bút màu không có mùi lạ.

2. Dạy trẻ cách cầm bút chính xác, tránh để trẻ cho bút vào mồm.

Phát triển trí tuệ

Để trẻ cầm bút vẽ là con đường phát triển trí tưởng tượng ở trẻ, là phương thức phát triển tư duy lô gic. Do đó, dù là trẻ có vẽ thế nào đi nữa, mẹ cũng đều không được ngăn cấm, cũng không được ép trẻ biết nguyên tắc vẽ hình quá sớm, bởi vì lúc này trẻ vẽ không có trật tự, vẽ chỉ là hoạt động không bị

điều khiển, đồng thời trí tưởng tượng của trẻ quan trọng hơn rất nhiều kỹ năng vẽ. Nếu mẹ can thiệp vào hoạt động vẽ của trẻ thì sẽ bóp chết trực giác và tính sáng tạo bẩm sinh của trẻ.

XẾP HÌNH BẰNG MIẾNG GỖ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập cho trẻ khả năng của đôi tay và sự phối hợp giữa tay với não bộ, nhận biết được cao-thấp, trên-dưới, phát triển trí tưởng tượng ở trẻ, bồi dưỡng sự phát triển tư duy và tính sáng tạo độc lập ở trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Miếng gỗ hình vuông, hình tròn và hình tam giác (chất liệu bằng gỗ hoặc nhựa).

Phương pháp và các bước thực hiện:

Cùng xếp hình với trẻ, vừa xếp hình vừa nói cho trẻ biết hình dạng các miếng gỗ để trẻ xếp hình. Có thể xếp mẫu cho trẻ các hình ngôi nhà, xe ô tô dạng đơn giản, nếu trẻ không thích bố mẹ can thiệp, thì để trẻ tự xếp hình. Khi bắt đầu, trẻ xếp các miếng ghép rất lộn xộn, bởi vì trẻ vẫn chưa biết xếp chúng thành hàng thành lối. Chờ sau khi xếp được vài miếng, trẻ sẽ thấy các miếng gỗ được xếp thành hàng, trẻ sẽ có ý thức xếp các miếng gỗ theo như mình tưởng tượng.

Lời khuyên

Nếu trong nhà không có miếng gỗ xếp hình, bố mẹ có thể dùng các hộp giấy với hình dạng, kích cỡ khác nhau thay thế.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi ở trên có thể phát triển thành trò chơi “miếng gỗ xếp hàng”.

Cha mẹ nói với trẻ: “hôm nay, em gỗ xếp hình sẽ đi xe buýt”, hoặc “con vật đáng yêu này muốn đi xem phim”, trước khi lên xe phải xếp hàng. Xếp hàng là xếp theo thứ tự từng người một, phải xếp thật ngay ngắn, trẻ giúp các bạn xếp thành hàng lối, có thể xếp hàng dọc, cũng có thể xếp thành hàng ngang. Chú ý giữa hai miếng gỗ phải có khoảng cách nhất định. Để trẻ học được cách sắp xếp đơn giản khi chơi trò xếp hàng đồ chơi, chuẩn bị cho việc học toán sau này.

Tất nhiên bố mẹ còn có thể thay đổi quy tắc trò chơi, còn có thể để trẻ xếp hai

miếng gỗ thành một hàng.

LẮP ĐÚNG HÌNH DẠNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ bước đầu hình thành khái niệm hình tam giác, hình vuông, hình tròn, hình chữ nhật, biết được đặc trưng các hình.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Các miếng gỗ hình tròn, hình tam giác, hình vuông và hình chữ nhật.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên, cho trẻ cầm các miếng gỗ với các hình dạng đó, hướng dẫn trẻ dùng tay cảm nhận hình dạng khác nhau của các miếng lồi lõm trên bàn, cùng trẻ lắp các miếng gỗ cho đúng.

2. Vừa lắp vừa nói với trẻ: "chúng ta đi tìm bạn cho các hình tam giác, chúng ta đi tìm bạn cho các hình tròn,…".

Lời khuyên

Mẹ phải cổ vũ, khích lệ trẻ học dần dần. Tuy trẻ chưa chắc đã nhận biết được các hình dạng, nhưng khi tìm tòi và luyện tập vài lần lắp đúng các hình lồi lõm cần thiết, trẻ sẽ cơ bản hoàn thành cách chơi.

Phát triển trí tuệ

Nếu trẻ đã chơi thạo trò chơi này với các loại kiểu dáng của miếng gỗ, mẹ có thể chuyển trò chơi kể trên thành các trò như sau:

1. Trong khi sinh hoạt tập thể, để các đôi giày của trẻ lung tung lẫn lộn, đổ vào giữa gian nhà, cố gắng thật lẫn lộn để trẻ tự tìm lấy giày của mình.

2. Sau khi tìm được một chiếc, phải bảo với trẻ rằng, một đôi giày là có 2 chiếc giày, hai bàn chân xinh xinh của trẻ xỏ vào 2 chiếc giày, nên còn phải tìm thêm 1 chiếc nữa. Qua việc tìm giày, để trẻ nhận biết được đồ vật của mình, và nhận thức được rằng mình có hai bàn chân, một đôi giày cũng có 2 chiếc.

CÙNG NHAU HÁT TẬP ĐẾM SỐ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua bài hát để dạy trẻ học đếm, bồi dưỡng khả năng nhận biết các con

số[1].

[1] Tham khảo cuốn Dạy trẻ học Toán (Glenn Doman).

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Các thẻ có bài hát về các chữ số.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Mẹ có thể hát các bài hát về con số mà mình thuộc cho trẻ nghe, các số từ 0 đến 9, có thể vừa hát vừa vỗ tay, như vậy có thể thu hút được sự chú ý của trẻ, lại vừa bồi dưỡng cảm nhận về giai điệu, tiết tấu cho trẻ.

Khi trẻ đã lớn hơn một chút, mẹ có thể hát các bài hát có liên quan đến các con số, xin giới thiệu ra đây một vài bài hát (tùy bạn ghép nhạc, chỉ cần thể hiện được tiết tấu vui vẻ là được):

Số 1 giống như chiếc bút chì, vừa nhỏ vừa dài

Số 2 giống như con vịt, đang bơi trên nước

Số 3 giống như cái tai, biết nghe nhạc

Số 4 giống như lá cờ, tung bay trong gió

Số 5 giống như chiếc mắc áo, để treo quần áo

Số 6 giống như mầm giá đậu, miệng biết cười xinh

Số 7 giống như lưỡi liềm, chuyên để cắt cỏ Số 8 giống như hai cánh hoa, xoắn vào nhau Số 9 giống như chiếc thìa, để trẻ ăn cơm

Số 0 giống quả trứng gà, để làm bánh ga tô.

Lời khuyên

1. Khi hát về các chữ số, phải hát chầm chậm, phát âm các chữ số rõ ràng.

2. Mẹ có thể vừa hát vừa chỉ cho trẻ thấy các chữ số, tăng thêm ấn tượng của trẻ về các chữ số.

Phát triển trí tuệ

Khi mẹ hát các bài hát dạy trẻ về chữ số, mẹ có thể vừa hát vừa dùng các hình, các vật thực tế, ngón tay hoặc các động tác để trẻ cảm nhận được nội dung phù hợp với các bài hát. Tuy lúc bắt đầu, trẻ không biết làm theo các động tác đó, nhưng chỉ cần luyện tập nhiều hoặc khi trẻ lớn hơn, mẹ hát các

bài hát đó, sẽ phát hiện trẻ biết làm theo rất nhanh và còn biết làm các động tác đáng yêu!

NÉM BÓNG VÀO RỔ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện sức mạnh hai tay cho trẻ và khả năng phối hợp vận động; tăng cường khả năng vận động tay và các cơ trên; tăng cường khả năng thị giác, bồi dưỡng cảm nhận phương hướng khi ném bóng; để trẻ có được thói quen vận động.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Quả bóng da nhỏ, rổ bóng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chuẩn bị cho trẻ một quả bóng, bóng da to hay bóng nhựa, bóng rổ nhỏ, v.v… đều được.

2. Bố trí rổ hứng bóng và lưới để trẻ ném bóng. Chiều cao của lưới thường là chiều cao mà trẻ có thể với được.

3. Trong quá trình ném bóng vào rổ, mẹ chỉ cho trẻ biết cách cầm bóng bằng hai tay, giơ hai tay lên, giơ tay quá đầu, để trẻ ném mạnh bóng vào rổ lưới.

4. Khi mới chơi, động tác của trẻ chắc chắn không chuẩn, mẹ có thể cho trẻ ném bóng bằng một tay, khích lệ trẻ ném bóng trúng vào rổ.

Lời khuyên

Luyện cho trẻ giữ bóng bằng hai tay, giơ bóng lên cao, dùng sức ném bóng, cũng rèn luyện khả năng điều khiển của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Về trò chơi để trẻ luyện tập ném bóng vào rổ, có thể thử như sau:

1. Bố mẹ đứng cạnh rổ, khi bắt đầu, có thể điều chỉnh rổ chỉ cao hơn đầu của trẻ từ 50-60cm, để trẻ giơ hai tay lên cao, cộng thêm việc nhảy lên đủ tầm với, sau đó có thể điều chỉnh cố định ở chỗ cao cách đầu trẻ 1 mét.

2. Sau mỗi lần trẻ ném bóng vào rổ, bố mẹ lại đưa bóng cho trẻ để trẻ tiếp tục ném.

3. Khi mới bắt đầu, bố mẹ chuyền bóng đến nơi mà trẻ có thể dễ dàng lấy

được, để trẻ chuyên tâm vào việc tập ném bóng.

XÂU HẠT CƯỜM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập luyện khả năng phối hợp giữa mắt và tay, bồi dưỡng sự tập trung tinh thần, dạy trẻ biết cách phối hợp hai tay.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Hạt cườm bằng gỗ, dây xâu có màu.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Mẹ chuẩn bị cho trẻ 5-6 hạt cườm nhỏ bằng gỗ với các màu sắc khác nhau, dùng một sợi dây màu có đầu cứng để xỏ hạt, cho trẻ luồn sợi dây qua từng hạt một. Khi mới bắt đầu mẹ có thể hỗ trợ giúp đỡ trẻ.

Khi bắt đầu xâu hạt, hai tay trái và tay phải của trẻ còn chưa phối hợp tốt với nhau, trước tiên, mẹ phải cầm lấy hạt cườm để trẻ dùng dây luồn qua, đợi khi trẻ dần thành thạo thì cho trẻ tự xâu hạt.

Lời khuyên

Mẹ còn có thể để trẻ vừa xâu vừa đếm số hạt, trong quá trình trẻ xâu hạt lại, mẹ có thể cố ý “can thiệp”, đưa ra cho trẻ một số câu hỏi đơn giản để tập và nâng cao khả năng tập trung cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Nếu trẻ đã chán trò chơi xâu hạt cườm, mẹ có thể thay bằng trò chơi đeo vòng để trẻ tiếp tục chơi:

Trước tiên, mẹ cần chuẩn bị năm chiếc vòng đồ chơi với kích cỡ khác nhau. Cho trẻ đeo vòng theo thứ tự kích thước, để trẻ luyện tập tốc độ, còn có thể tập cho trẻ biết cách tự đeo vòng vào tay, vào chân mình, và đeo vòng cho bố mẹ. Khi đeo vòng vào tay bố mẹ và đeo vào tay trẻ, trẻ có thể nhận biết được kích thước lớn nhỏ ra sao.

NHẢY LÊN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Cơ hội bồi dưỡng một chân, hai chân cho trẻ, khiến trẻ có hứng thú với những động tác ở cấp độ mạnh hơn, chuẩn bị cho các động tác khó hơn sau này.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Ghế uống trà thấp, bậc cầu thang, tấm gỗ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Khi trẻ đã đi thật vững, mẹ có thể dạy trẻ một số động tác "nhảy".

Khi mới bắt đầu, mẹ có thể giữ hai bên eo lưng của trẻ, để trẻ nhảy từ trên ghế thấp hoặc từ một bậc cầu thang xuống. Sau vài lần luyện tập, mẹ giơ tay hướng về trẻ, cổ vũ trẻ tự mình nhảy. Có thể để trẻ bám lấy đầu ngón tay của mẹ, nhưng để trẻ tự mình học cách giữ thăng bằng cho cơ thể.

Sau này, mẹ có thể bố trí thêm một tấm gỗ đặt nghiêng, một đầu ở dưới sàn, một đầu được kê cao lên mấy chục phân, tạo thành một mặt nghiêng. Dắt tay trẻ để trẻ đi từ chỗ thấp lên chỗ cao, đồng thời mẹ còn có thể dạy trẻ biết từ "lên dốc", "xuống dốc".

Lời khuyên

Động tác mà mẹ dạy trẻ có thể làm một cách đặc biệt một chút, để trẻ cảm nhận được ý nghĩa của việc "nhảy".

Khi mới bắt đầu tập "nhảy", trẻ chỉ biết "đi" từ chỗ cao đến chỗ thấp mà thôi, bố mẹ cần nhẫn nại để dạy trẻ.

Phát triển trí tuệ

"Nhảy" là một phương pháp chuyển động toàn bộ cơ thể của trẻ. Bởi vì khi chơi cùng trẻ trò nhảy này, trẻ sẽ có được niềm vui thích khi học tập. Có khi trẻ chỉ nhảy qua dây hoặc bước xuống bậc thang, trẻ cũng thích tự mình trải nghiệm. Do đó mẹ có thể ngồi ở một chỗ xa xa để quan sát, để trẻ tự mình tìm tòi.

Bất kể lúc nào trẻ cũng muốn tập nhảy, cho nên mẹ còn có thể nghĩ ra thêm một số cách chơi khác, như chăng dây giữa hai chiếc ghế cách mặt đất mấy phân, trước tiên mẹ làm mẫu thể hiện động tác nhảy qua cho trẻ xem, và dạy trẻ nói "nhảy", sau đó cho trẻ tự mình nhảy qua.

ĐƯA VẬT NUÔI VỀ NHÀ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nâng cao khả năng nhận biết cho trẻ, bồi dưỡng lòng yêu thương động vật, tập cho trẻ biết cách dùng từ ngữ lễ phép.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Hai chiếc hộp giấy lớn, đồ chơi hình các con vật.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chuẩn bị hai hộp giấy lớn, lần lượt dán hình các con vật lên, mở nắp hộp, nói với trẻ là "đây là hai vườn thú".

2. Bày các đồ chơi hình con vật lên trên bàn, để trẻ đi lấy, nói với trẻ rằng mỗi loài chỉ được lấy một con, rồi đưa chúng đến "vườn thú".

3. Trước khi trẻ đặt các con thú vào trong hộp giấy, thì phải tìm hình các con vật đó ở trên tranh dán tại hộp giấy, nếu không tìm thấy thì không phải "vườn thú".

4. Sau khi trẻ đã tìm được hình các con vật dán trên hộp giấy, mẹ phải hướng dẫn trẻ gọi tên các con thú rồi mới để chúng vào trong hộp.

Lời khuyên

Mẹ ngồi bên cạnh còn có thể bắt chước tiếng kêu của các con thú, để nói với trẻ: "cảm ơn bạn đã đưa tôi về nhà".

Phát triển trí tuệ

Khi trẻ đã chán trò chơi kể trên, mẹ còn có thể dùng trò "đuổi lợn" dưới đây để tiếp tục chơi với trẻ:

1. Mẹ lấy một quả bóng nhỏ trang trí thành con lợn con, sau đó vẽ hình mặt con lợn lên giấy, cắt ra và dán lên quả bóng.

2. Chuẩn bị đôi vợt cầu lông. Vẽ một vòng tròn để đặt bóng, để một chiếc ghế nhỏ phía trước làm "chuồng heo".

3. Khi bắt đầu chơi, mẹ nói: "Mau đuổi lợn về nhà thôi!", dứt lời, mẹ giúp trẻ dùng vợt cầu lông đẩy bóng đi, cho đến khi đuổi được "lợn" vào trong "chuồng".

Trò chơi này vừa có thể luyện cho trẻ khả năng đi vững, lại cũng tập cho trẻ vừa đi, vừa vận động cánh tay.

TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 1,5 - 2 TUỔI

CÁC CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Khả năng vận động: Có thể chạy, nhảy bằng hai chân, còn có thể đứng bằng một chân. Biết bắt chước vẽ hình tròn và đường thẳng, biết giở sách, biết ném đồ, biết đóng cửa - mở cửa, biết gấp giấy.

Đặc điểm phát triển trí tuệ: Có thể nhận biết và phân biệt màu sắc, mong muốn tìm hiểu và khả năng học tập đã rất mãnh liệt, thích các câu chuyện và bài hát đơn giản, thích sử dụng các từ ngữ thông dụng hàng ngày.

Đặc điểm phát triển ngôn ngữ: Các trẻ thông thường có thể dùng 200 từ đến 300 từ để ghép lại thành những đoạn ngắn, về cơ bản không có khó khăn khi nói chuyện với người lớn, tốc độ nói đã nhanh hơn, biết đưa ra nhiều câu hỏi.

Đặc điểm phát triển tình cảm: Khả năng giao tiếp đã tốt hơn, đã mạnh dạn hơn, nhưng trước mặt người lạ thì e dè, dễ buồn dễ khóc, biết chia sẻ đồ chơi với người khác, biết tư duy nhưng chưa thể biểu đạt thành lời.

Khả năng tự xử lý và thói quen sinh hoạt: Biết cách cầm đũa, biết tự mình ăn cơm, đánh răng, mặc quần áo, còn biết rửa tay trước khi ăn và sau khi đi vệ sinh, còn có khả năng tự lập nhất định.

Những điểm quan trọng về trò chơi trí tuệ cho trẻ trong giai đoạn này:

1. Trò chơi luyện khả năng quan sát: Tập các trò chơi về phương hướng, như tập nhận biết trên - dưới, trong – ngoài, trước – sau. Đồng thời còn có trò chơi phân biệt số lượng, như trò chia kẹo cho người khác.

2. Các trò chơi liên quan đến trí nhớ, cần tập trung chủ yếu vào khả năng ghi nhớ từ và đồ vật.

3. Trò chơi về khả năng động tác: Vịn tay cầu thang để đi lên, đi xuống; tập chạy bộ; thông qua các trò chơi, qua cách làm thủ công, qua việc khích lệ trẻ, thúc đẩy sự ổn định trong động tác của cánh tay, khả năng phối hợp và linh hoạt của hai tay. Các trò chơi thích hợp là chơi xếp hình, vẽ lại, xâu hạt ngọc, v.v…

4. Trò chơi luyện tập khả năng ngôn ngữ: Ngôn ngữ bắt đầu từ trong cuộc sống, bố mẹ nên thường xuyên dẫn trẻ ra ngoài chơi, đi công viên hoặc là trên

đường về nhà, hướng dẫn trẻ quan sát kỹ các sự vật gặp ở trên đường, nhìn thấy mọi thứ và cố gắng giúp trẻ miêu tả bằng các câu hoàn chỉnh.

5. Tập khả năng giao tiếp: Cho trẻ thường xuyên tiếp xúc với người khác, chơi với một số bạn có thể bồi dưỡng tính cách vui vẻ, hòa đồng của trẻ. Đồng thời, trong cuộc sống phải dạy cho trẻ thói quen rửa tay sạch sẽ trước khi ăn cơm và sau khi đi vệ sinh.

GIÀY VÀ TẤT PHẢI CÙNG ĐÔI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập cho trẻ khái niệm chữ số, và để trẻ nhận biết được đồ vật của mình, tăng cường trí nhớ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Giày, tất.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Mẹ để lẫn lộn giày và tất của trẻ trên sàn, cho trẻ tự tìm ra giày và tất của mình, đồng thời nói cho trẻ biết "giày một đôi, tất cũng có một đôi, đều có hai chiếc". Sau khi trẻ đã tìm được hết, có thể để trẻ đi vào.

Lời khuyên

Tốt nhất nên chơi trò chơi này lúc thời tiết ấm áp.

Phát triển trí tuệ

Sau khi trẻ đã chán chơi các trò chơi trên, mẹ có thể phát triển trò chơi như sau:

1. Mẹ chuẩn bị hai chiếc mũ, hai khăn, hai bộ quần áo, hai đôi tất, hai đôi giày để trẻ đội mũ, quấn khăn, mặc quần áo (dễ dàng thay ra), đi tất đi giày.

2. Mẹ bảo trẻ tự mình làm những gì trẻ thích, dạy trẻ cách bỏ mũ, tháo khăn, cởi quần áo, giày, tất. Quan sát quá trình trẻ tiến hành, nếu có khó khăn, mẹ cần hỗ trợ.

3. Cố gắng để trẻ tự mình hoàn thành, đợi sau khi trẻ đã hoàn thành mọi việc, mẹ lại bảo trẻ sắp xếp mũ, khăn, quần áo, giày, tất thành đôi hoặc phân loại chúng.

KHUÔN MẶT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng nhận thức về bản thân của trẻ thông qua các trò chơi, nâng cao nhận tức bản thân hơn nữa.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Tấm bìa hình tròn lớn, và miếng giấy hình tròn nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chuẩn bị cho trẻ một tấm giấy bìa cứng hình tròn lớn, rồi đưa cho trẻ nhiều miếng giấy hình các bộ phận cơ thể với dạng hình tròn nhỏ.

2. Mẹ chỉ vào miếng bìa hình tròn lớn nói: "đây là miếng bìa giống như khuôn mặt của con. Cho mẹ hỏi nhé, trên mặt thì cái gì dùng để nhìn mọi vật nhỉ?" Nếu trẻ không biết dùng miếng giấy hình tròn nhỏ làm đôi mắt, thì có thể nhắc nhở hướng dẫn trẻ.

3. Rồi lại hỏi trẻ xem cái gì trên mặt dùng để ăn các thức ăn?

4. Mẹ và trẻ cùng trao đổi với nhau về các bộ phận trên khuôn mặt, cho trẻ một chiếc gương để trẻ soi, nói cho trẻ biết là mắt thì mọc ở phía trên của mũi, mũi nằm ở chính giữa. Nhớ là không được sắp xếp lại những gì trẻ đã xếp để thể hiện khuôn mặt.

Lời khuyên

1. Dạy trẻ biết cách tưởng tượng về các bộ phận trên khuôn mặt của mình, cố gắng không nói trực tiếp cho trẻ.

2. Mẹ không nên nhấn mạnh vào các chi tiết nhỏ như lông mày, lông mi, sau khi trẻ đã lớn hơn thì tự nhiên có khả năng chú ý đến các chi tiết đó.

Phát triển trí tuệ

Khi mẹ chơi trò chơi dạy cho trẻ nhận biết về các bộ phận cơ thể, còn có thể chơi trò "búp bê trong gương" cùng với trẻ:

3. Mẹ để cho trẻ ôm một búp bê vải xinh xắn, nói với trẻ: "thơm búp bê đi con, ôm chặt búp bê nào". Mẹ chỉ vào các bộ phận như mắt, mũi, miệng, tai của búp bê, để trẻ nói tên các bộ phận mà mẹ chỉ vào là gì.

4. Mẹ còn có thể bế trẻ đứng trước gương, nói với trẻ: "trong gương kia cũng có một búp bê đấy". Và để trẻ tự chỉ vào các bộ phận trên khuôn mặt mình và của búp bê.

ĐI BẮT CHƯỚC CÁC CON VẬT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng tính sáng tạo và trí tưởng tượng cho trẻ, đồng thời giúp trẻ bồi dưỡng thêm khả năng phân biệt và khả năng phân loại.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Các thẻ có hình con vật, video hiện hình ảnh các con vật đi lại.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Đưa những thẻ về các con vật được chuẩn bị trước đó cho trẻ xem qua, như hình con mèo giơ giơ chân, hình con sếu chân dài, hình con vịt hay lắc lắc cái đầu, hình con chuột lấm la lấm lét, hình con cua chỉ biết bò ngang, v.v…

2. Mở đĩa có hình ảnh các con vật đó đi lại, để trẻ xem kỹ một lượt, cho trẻ bắt chước theo.

3. Mẹ lấy thẻ đầu tiên – hình con mèo giơ giơ chân lên, để trẻ nhớ lại cách thể hiện động tác con mèo đi như thế nào.

4. Mẹ cũng có thể cùng trẻ bắt chước các con vật bước đi.

5. Sau vài phút, lại chọn đến con vật thứ hai, và cứ tiếp tục bắt chước như vậy.

Lời khuyên

Trước khi bắt chước các con vật bước đi, mẹ có thể thử cho trẻ tưởng tượng về kiểu dáng đi lại của các con vật, như vậy càng phát huy được trí tưởng tượng và khả năng sáng tạo của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trẻ vốn có thể bắt chước các thứ, nên mẹ phải tạo nhiều cơ hội và không khí để trẻ có thể bắt chước được nhiều thứ hơn. Vậy cần phát triển khả năng bắt chước của trẻ như thế nào, các chuyên gia đã đưa ra ba kiến nghị sau:

1. Trẻ không muốn chơi trong một hàng rào nhỏ hẹp, thì cho trẻ ra khỏi hàng rào.

2. Tạo một nơi cho trẻ để các đồ chơi, đồng thời chuẩn bị một số đồ chơi mang tính chất dụng cụ để trẻ vừa phát huy sự khéo léo của tay, vừa phát huy trí tuệ tìm tòi.

3. Bố mẹ phải hướng dẫn chính xác cho trẻ bắt chước, hướng dẫn trẻ những

thứ mà trẻ có thể phát triển lành mạnh.

ĐI DÃ NGOẠI THÔI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Sự kích thích và những cảm nhận phong phú sẽ khiến trẻ cảm nhận được vẻ đẹp và sự kì diệu của thiên nhiên, nâng cao khả năng và cảm giác vui sướng khi khám phá tự nhiên cho trẻ, tạo thành thói quen tìm tòi, thích phát hiện cái mới cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Các bài hát thiếu nhi, địa điểm đi chơi ngoài trời.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Lựa chọn một nơi có bầu không khí trong lành, thoáng đãng, đưa trẻ đi chơi, để trẻ chạy nhảy vui đùa nơi an toàn, trẻ sẽ phát hiện được nhiều thứ tốt đẹp.

1. Hướng dẫn trẻ nói về các màu sắc của bầu trời, của mọi vật xung quanh, nói về hình dáng của đám mây.

2. Hướng dẫn trẻ quan sát chiều cao của cây cối, lắng nghe tiếng nước chảy, ngắm màu sắc rực rỡ của những bông hoa, vạch lá tìm tổ chim.

3. Hướng dẫn trẻ hít thật sâu để cảm nhận hương vị của cây cỏ, của bùn, của đất.

4. Đồng thời còn có thể dạy trẻ các bài hát thiếu nhi trong khi đi chơi.

Lời khuyên

1. Địa điểm dã ngoại được lựa chọn không nên quá xa, tránh để trẻ bị mệt trên đường đi, làm mất hứng thú vui chơi.

2. Bố dạy trẻ một số từ liên quan đến việc dã ngoại, để trẻ có thêm kinh nghiệm đối với cuộc sống bên ngoài.

3. Chú ý đến trẻ, tránh để xảy ra tai nạn.

Phát triển trí tuệ

Đưa trẻ đến giữa thiên nhiên, cảm nhận sự hùng vĩ, tươi đẹp, kì diệu của thiên nhiên là cơ hội tốt để trẻ có thể phát triển nhận thức, vui vẻ hơn, thoải mái hơn, đồng thời có thể dạy trẻ biết bảo vệ môi trường, yêu quý cuộc sống.

Khi bố mẹ đưa trẻ ra ngoài ngắm cảnh, vui chơi, nhất định phải giải thích cho

trẻ, dùng lời nói để hướng dẫn cho trẻ biết làm thế nào để ngắm, để cảm nhận, khiến cho trẻ cảm nhận triệt để vẻ đẹp tự nhiên. Bố mẹ có thể cùng ngắm cảnh với trẻ, vừa ngắm cảnh vừa chụp ảnh. Những bức ảnh sau này sẽ là tư liệu để trẻ cảm nhận.

TÌM ĐỒ VẬT TRONG TÚI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập khả năng chú ý lắng nghe lời bố mẹ dạy, đồng thời trẻ có thể hiểu được các từ với những cảm xúc khác nhau, có thể hiểu thêm tính chất của các đồ vật khác nhau.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Túi vải, một số đồ chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Trước hết, cần để vào trong túi những đồ chơi mà khi sờ vào sẽ cho các cảm giác khác nhau, để trẻ mở túi ra, sờ vào các đồ chơi đó, bạn ngồi bên cạnh nói ra những cảm nhận khi sờ vào những thứ đó, như “mềm mềm này”, “cứng lắm”, “trơn tuồn tuột”, v.v…

Mẹ khi miêu tả về cùng một đồ vật, phải dùng cùng một từ, sau khi chơi vài lần có thể đổi sang đồ vật khác, rồi lại đổi sang vật khác có chất liệu tương tự, như đổi quả bóng da thành đầu mút sữa của bình sữa, hai thứ đều mềm để trẻ biết được mềm là như thế nào, chứ không phải là gọi tên chúng ra.

Sau đó, chỉ để hai món đồ chơi mà trẻ đã chơi qua ở trong túi, như chiếc cốc và quả bóng, bảo trẻ thò tay vào trong túi, nhưng không cho trẻ nhìn, để trẻ lấy bóng ra. Nếu lấy đúng quả bóng, thì vỗ tay khen ngợi trẻ, nhưng nếu trẻ lấy ra chiếc cốc, có thể nhắc nhở trẻ: “quả bóng hình tròn cơ mà, lại mềm nữa, con có nhớ khi chơi bóng, cầm bóng trên tay có cảm giác thế nào nhỉ?”.

Lời khuyên

Khi bắt đầu học cách tìm đồ ở trong túi, có thể trẻ đòi mở túi ra nhìn, khi đó mẹ phải khuyến khích trẻ dùng tay sờ, chứ không phải trực tiếp gọi tên đồ vật mà trẻ tìm.

Phát triển trí tuệ

Mẹ còn có thể hướng dẫn trẻ sờ bàn chải đánh răng, khăn mặt hoặc là những đồ an toàn khác, nói với trẻ cảm giác khi sờ thấy như thế nào, như cứng,

mềm, hay trơn, v.v…

Sau khi trẻ đã sờ hết các đồ chơi, biết được cảm giác thế nào rồi, mẹ liền để những đồ đó vào trong túi, để trẻ thò tay vào trong túi, nói tên đồ vật cần tìm để trẻ dùng tay sờ và lấy ra thứ mà bạn cần. Khi trẻ làm đúng, nhất định phải cổ vũ trẻ.

ĐI GIẬT LÙI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Phát triển khái niệm không gian phía trước, phía sau cho trẻ, học cách giữ thăng bằng khi tiến lên phía trước, lùi về phía sau.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Chơi ngoài trời, tấm gỗ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Tận dụng thời gian dùng đi bộ hoặc chơi trò chơi với trẻ, mẹ có thể dạy trẻ động tác đi lùi.

Khi trẻ chăm chú nhìn bạn làm, đi lùi về phía sau vài bước, rồi nói: "Mẹ đi lùi đấy, con có biết đi lùi không?" hoặc mẹ dắt một tay trẻ và cùng trẻ đi lùi lại, hơn nữa khi mẹ làm mẫu đi lùi, có thể nhấc chân lên, để trẻ học và bắt chước. Lặp lại nhiều lần để trẻ có ý thức về việc bước lên trước, lùi về sau.

Lời khuyên

Nhắc nhở trẻ khi tiến lên phía trước thì có thể bước nhanh, còn khi lùi về phía sau thì phải lùi thật chậm.

Phát triển trí tuệ

Sau khi trẻ đã thích trò chơi đi giật lùi, mẹ còn có thể tạo một chiếc cầu bằng tấm gỗ, để trẻ tiến về phía trước, lùi về phía sau ở trên cầu, khi mới bắt đầu, có thể trẻ có chút sợ hãi, nhưng chỉ lúc sau là trẻ chạy được ở trên cây "cầu gỗ" đó.

CHÚ THỎ NGOAN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Đây là trò chơi dạy trẻ về sự an toàn, giúp trẻ nâng cao cảnh giác, khiến trẻ hiểu rõ việc "không mở cửa cho người lạ".

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Nơi có không gian rộng để chơi ở trong nhà hoặc ngoài trời.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chuẩn bị một khoảng trống để chơi, mẹ dạy trẻ hát bài "chú thỏ đáng yêu", đồng thời giảng giải để trẻ hiểu được tình tiết câu chuyện. "Thỏ con ngoan, mau mở cửa ra, mẹ về đây rồi, mau lên mau lên; không mở cửa đâu, không đâu, mẹ mà chưa về, chẳng mở cho ai hết".

2. Cho trẻ đóng giả thành thỏ con, mẹ đóng giả thành thỏ mẹ và đi hái nấm, mẹ nói với trẻ, "tạm biệt thỏ con nhé".

3. Người bố đóng giả vai sói xám, giọng ngọt ngào: "thỏ con đáng yêu, mau mở cửa ra, ta là mẹ đây".

4. Trẻ liền nói: "A, mẹ đã về rồi!" và chạy ra "mở cửa".

5. "Chú sói xám" vừa bước vào nhà liền "ăn thịt" thỏ con.

6. Lặp lại trò chơi, trẻ sẽ nói, "không phải mẹ đâu, không mở cửa đâu".

Lời khuyên

1. Bố mẹ nên cho trẻ tiếp xúc nhiều với mọi người, để trẻ phân biệt được người nhà và bạn bè.

2. Để trẻ hiểu thế nào là người lạ.

Phát triển trí tuệ

Dạy về an toàn để trẻ có được nhận thức về nguy hiểm đe dọa, là một biện pháp đề phòng rất tích cực. Mẹ và bố phải tận dụng nhiều những cơ hội trong cuộc sống hàng ngày để giáo dục trẻ về sự an toàn. Hơn nữa, phải luôn luôn dạy bảo thì mới hình thành nhận thức đúng đắn về sự an toàn của trẻ. Đó là vì sự giáo dục được chuyển hóa thành những sự việc cuộc sống có thể khiến cho trẻ phát triển khả năng phân tích sự vật, nâng cao khả năng phân biệt, tạo cơ sở tâm lý tốt cho việc học tập và sinh hoạt sau này.

ỐNG GIẤY TRUYỀN LỜI NÓI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này có thể thu hút sự hiếu kì của trẻ, đồng thời có thể khiến trẻ ngồi yên tập trung tinh thần, quan trọng hơn là có thể luyện tập thính giác và trí

nhớ cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một ống giấy dài 10-15cm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cha và mẹ ngồi ở hai đầu, cho trẻ ngồi giữa.

2. Trước tiên, mẹ ngồi ở đầu này cầm ống giấy lên nói khẽ bên tai trẻ một câu, để trẻ nói lại cho bố ở đầu bên kia, nội dung lời nói của mẹ với trẻ phải đơn giản, dễ hiểu.

3. Nếu trẻ truyền đạt lại chính xác, thì phải hoan hô khen ngợi. Nếu trẻ không nhớ được, hỏi trẻ phải làm sao đây? Quay lại nhờ mẹ nói lại lần nữa, cứ như vậy tiếp tục trò chơi.

Lời khuyên

1. Trong trò chơi ống giấy truyền lời nói, mẹ không nên nói quá lớn, tránh làm hại thính giác của trẻ.

2. Đối tượng mà trẻ truyền đạt lại lời nói trong trò chơi này tốt nhất là bố, hiệu quả của trò chơi sẽ cao hơn.

3. Mỗi lần mẹ nói với trẻ đều là bồi dưỡng những mong muốn được nói của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi ống giấy biết nói vốn là một phương thức để luyện cho trẻ nói nhiều. 2 tuổi là thời điểm quan trọng để phát triển ngôn ngữ cho trẻ, nên bố mẹ phải thường xuyên khích lệ trẻ nói chuyện, khi luyện cho trẻ nói chuyện, nhất định phải lặp lại những câu, từ đơn giản, các từ ngữ sử dụng có thể đi dần từ đơn giản lên phức tạp.

TÌM BẠN, KẾT BẠN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ học cách chào hỏi, chơi với các bạn nhỏ khác, cũng như biết chia sẻ đồ chơi, quà bánh với các bạn, v.v…, tạo cho trẻ sự nhiệt tình, rộng lượng, hoạt bát, và khả năng giao tiếp xã hội tốt, tạo dựng ý thức tập thể.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Tập trung một số trẻ có độ tuổi gần nhau.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Các trẻ ngồi xếp vòng tròn, cho một bạn đứng lên tìm, mẹ ở bên cạnh hát cùng các bạn bài "đi tìm bạn": "Tìm bạn nào, tìm bạn nào, tìm được một bạn, nói xin chào, bắt chặt tay, bạn là bạn tốt của tôi nhé, xin tạm biệt".

2. Sau khi tìm được, mẹ làm mẫu cho trẻ các động tác như chào lễ phép, bắt tay, tạm biệt.

3. Đợi sau khi trẻ đầu tiên tìm được bạn của mình, lại đổi sang trẻ khác và tiếp tục tìm bạn.

Lời khuyên

1. Mẹ nên khuyến khích con tham gia vào chơi cùng với các bạn đồng trang lứa, không nên vì sợ trẻ ngã, hay cãi nhau với các bạn khác mà để trẻ nhà mình chỉ chơi lủi thủi một mình.

2. Khi mới bắt đầu, mẹ có thể giúp trẻ giới thiệu bạn thân của mình với các bạn khác, đồng thời cũng làm quen với một số bạn khác.

Phát triển trí tuệ

Việc bồi dưỡng tình cảm chủ yếu là dạy cho trẻ biết cách giao tiếp với mọi người xung quanh. Cho nên, bố mẹ phải tạo nhiều cơ hội cho trẻ, để trẻ biết được làm thế nào để đối xử với mọi người, mọi vật quanh mình, cung cấp cho trẻ thêm kiến thức, để từ đó trẻ có thể vui vẻ, thoải mái giao tiếp với người khác, cho trẻ học tập những kỹ năng giao tiếp từ trong thực tiễn.

TRÒ CHƠI VỚI LÁ CÂY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Tập cho trẻ kỹ năng động tác đi bộ nhanh, chạy, nâng cao trình độ vận động của trẻ, tăng cường thể chất, đồng thời đưa trẻ đi tiếp xúc nhiều với tự nhiên, bồi dưỡng khả năng quan sát của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Những nơi có cây rụng lá, như công viên, vườn cây, v.v…

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ dẫn trẻ đi chơi công viên, vườn cây, hướng dẫn trẻ quan sát cảnh lá rụng từ trên cây xuống.

2. Mẹ nhặt một số lá lên cầm trên tay, giơ cao lên rồi lại tung cho rơi xuống, nói với trẻ: "Là lá la, trời mưa rồi!"

3. Để trẻ đi nhặt những chiếc lá rơi, mẹ chạy từ từ phía trước, để trẻ đuổi theo sau.

4. Để trẻ thử giẫm lên lá cây, rồi lại cho trẻ nhặt lá lên, dùng một cành cây xâu các lá lại với nhau, chơi trò "bán thịt xiên nướng".

Lời khuyên

Đưa trẻ ra ngoài chơi, mẹ chỉ cần chú ý đến sự an toàn của trẻ là được, không nên can thiệp, chỉ bảo cách chơi của trẻ.

TRẺ CÀNG CHƠI CÀNG THÔNG MINH

Phát triển trí tuệ Trong cuộc sống, còn có rất nhiều trò chơi giống với trò "chơi với lá cây". Bố mẹ có thể dẫn trẻ ra ngoài giẫm giẫm nước mưa khi trời mưa nhỏ, để trẻ nghe tiếng mưa tí tách, đó là một trong những phương pháp hết sức hữu hiệu để bồi dưỡng trí tuệ tự nhiên cho trẻ.

Trẻ nhà bạn có trí tuệ tự nhiên không? Các chuyên gia cho rằng, những trẻ có trí tuệ tự nhiên tốt thì có các đặc điểm như sau:

1. Thích quan sát các sự vật xung quanh; 2. Rất hứng thú với các con vật nhỏ, thích chơi với chúng, thích nuôi vật cưng; 3. Có tính hiếu kì đối với thế giới bên ngoài; 4. Thích các hoạt động ngoài trời; 5. Thích thu thập các đồ vật trong tự nhiên (như lá cây, đá); 6. Thích rung cây; 7. Đặc biệt thích đi vườn thú, công viên thủy cung hoặc vườn hoa; 8. Thích chơi với đất và cát.

MẶT TRỜI, TRĂNG, SAO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng nhận biết không gian cho trẻ, đồng thời phát huy được trí tưởng tượng về không gian ở não trái của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Đưa trẻ đi chơi vào sáng hoặc tối trong ngày có thời tiết lý tưởng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Buổi sáng, cho trẻ ra ngoài chơi. Hỏi trẻ: "Trên trời có gì vậy nhỉ?", dạy trẻ trả lời là: "Có ông mặt trời, có mây ạ".

2. Rồi lại cho trẻ quan sát xem mây giống hình gì, đa số các trẻ sẽ trả lời là mây giống với những thứ mà trẻ đã quen thuộc, như cún con, xe ô tô, v.v…

3. Buổi tối, đưa trẻ đi chơi. Hỏi trẻ: "Trên trời có gì nào?", dạy trẻ trả lời: "Có ông trăng, có ông sao".

Nếu như trẻ thấy thích thú, mẹ còn có thể kể câu chuyện Ngưu Lang – Chức Nữ cho trẻ nghe, trọng điểm nhấn mạnh vào phần Ngưu Lang gánh hai con đi tìm Chức Nữ, kể chi tiết hai con đã nhớ mẹ như thế nào.

Lời khuyên

Khi chơi trò chơi này vào buổi tối, không được chơi quá khuya, tránh ảnh hưởng đến việc nghỉ ngơi của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Con người có sự yêu thích đối với vật nào đó, tự nhiên sẽ dành hết tâm trí vào nghiên cứu, tìm tòi, thậm chí đến mức đam mê, quá trình này cũng là Phát triển trí tuệ. Có điều, do sự yêu thích của trẻ vẫn chưa ổn định, không nên bồi dưỡng mang tính định hướng quá sớm cho trẻ, cần trợ giúp trẻ có niềm yêu thích nào đó, đồng thời cũng hướng dẫn trẻ phát triển toàn diện.

ĐI TRÊN CẦU GỖ THĂNG BẰNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng tinh thần dũng cảm cho trẻ, tập cho trẻ khả năng giữ thăng bằng cơ thể.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 9 tháng trở lên.

Chuẩn bị trò chơi:

Tấm gỗ dài 40cm, rộng 3cm, hai đầu được kê cao khoảng 20cm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ kê gỗ lên cao, bố trí thành một "cây gỗ thăng bằng".

2. Mẹ đỡ tay trẻ, để hai tay trẻ giang ra lấy thăng bằng và đi trên cây cầu đó.

3. Khi trẻ đi trên cầu thăng bằng sẽ có chút sợ hãi, mẹ phải cổ vũ trẻ dũng cảm đi qua.

4. Sau khi trẻ đi được hết cây cầu gỗ, mẹ phải tỏ ra vui mừng và khen ngợi trẻ nhiều hơn nữa.

Lời khuyên

1. Khi trẻ đi trên “cầu gỗ thăng bằng”, thân trẻ có thể lắc qua lắc lại, mẹ cần nhắc nhở trẻ giơ hai tay giữ thăng bằng, điều chỉnh trọng tâm cơ thể để đi qua cây cầu gỗ.

2. Mẹ cần cổ vũ khích lệ trẻ nhiều hơn, đặc biệt là lần thành công đầu tiên có ý nghĩa quan trọng đối với trẻ, có thể khiến trẻ tạo lập được sự tự tin và tự mình khắc phục khó khăn.

Phát triển trí tuệ Nếu bố mẹ sợ cầu gỗ không an toàn, thì có thể tiến hành trò chơi trên theo cách như sau:

Tìm một chiếc lốp xe hỏng, rửa sạch sẽ, trước tiên để lốp trên một sàn bằng phẳng, cho trẻ đi trên chiếc lốp đó. Khi mới bắt đầu, mẹ phải nắm lấy tay trẻ, giúp trẻ bước đi, sau khi trẻ đã thạo hơn, để trẻ tự mình bước đi từ từ.

VƯỢT QUA “AO”

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này có thể rèn luyện cho trẻ tập sải chân bước, khiến trẻ vượt qua được các chướng ngại vật, tăng cường khả năng giữ cân bằng cơ thể.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 9 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Chân, phấn.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ và bố ngồi trên đệm đối diện nhau, hai chân mở rộng hết cỡ, lòng bàn chân úp vào nhau tạo thành chiếc ao.

2. Để trẻ bước qua “ao”, phải khuyến khích trẻ nhấc bàn chân xinh xinh lên cao, khi trẻ bước qua ao, bố mẹ phải hoan hô trẻ.

3. Lặp lại nhiều lần, rèn luyện cho trẻ khả năng bước cao để vượt chướng ngại vật.

Lời khuyên

Tốt nhất mẹ không nên giữ trẻ, để trẻ tự mình bước qua một cách độc lập.

Phát triển trí tuệ

Nếu bố mẹ chỉ có một người có thời gian để chơi với trẻ, thì có thể phát triển trò chơi trên thành trò vượt qua vòng tròn. Cụ thể như sau:

Dùng phấn vẽ một số vòng tròn đường kính khoảng 30cm trên sàn, các đường tròn đó thẳng hàng với nhau, mỗi vòng cách nhau khoảng 10cm. Để trẻ bước chân đi qua từng vòng tròn. Nói với trẻ là không được giẫm lên đường phấn, có thể cho trẻ chơi trò chơi này nhiều lần.

CHƠI BÀI TÂY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua việc luyện tập cho trẻ khả năng phân biệt màu sắc, hình dạng, con số, trò chơi này có thể nâng cao khả năng phối hợp giữa tay và mắt cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 9 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một bộ bài Tây.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ mở một bộ bài ra làm mẫu cho trẻ biết cách phân loại bài. Có thể chia theo màu sắc, khi đó màu sắc của bài chia thành màu đỏ và màu đen; nếu chia theo hoa văn, thì bài có thể chia thành quân cơ, quân rô, quân nhép, và quân bích.

2. Mẹ tìm một quân bài màu đỏ, để trẻ tìm các lá bài màu đỏ khác và xếp cạnh lá bài kia.

3. Sau khi trẻ tìm xong, mẹ có thể phân chia bài theo hình hoa văn, rút ra 4 quân cơ, rô, nhép, bích, để trẻ tìm những lá bài có cùng hoa văn.

4. Ngoài ra, mẹ còn có thể dạy trẻ cách xếp bài theo thứ tự từ 1 đến 10 ở các quân có cùng hoa văn, cùng chất.

Lời khuyên

Trò chơi với bài Tây là một trò chơi cần mất nhiều thời gian và công sức, hơn nữa sự tập trung và tính nhẫn nại của trẻ là có hạn, cho nên mẹ không nên kì vọng rằng trẻ có thể phân biệt được hết các loại, chỉ cần trẻ hiểu được cách thức tiến hành trò chơi, để trẻ tìm ra được quy luật là tốt rồi.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi tư duy lô gic và phân loại toán học, đa số các trẻ (đặc biệt là bé trai) đều thích được cùng chơi với bố.

Khi bố chơi với trẻ, ngoài việc để trẻ vui chơi nhiệt tình ra, quan trọng hơn là hướng dẫn trẻ chơi mà học, học mà chơi. Trong quá trình chơi, bố phải chú ý quan sát, luôn luôn phát hiện ra những phẩm chất thiên tài về mặt ngôn ngữ, hội họa, âm nhạc, v.v…, để sau này phát huy trẻ ở những mặt đó.

Cần chú ý một điểm, bố kiên nhẫn, yêu thương trẻ, đồng thời phải học cách tư duy của trẻ con để giải quyết vấn đề.

ĐÈN XANH VÀ ĐÈN ĐỎ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để bé được vận động đồng thời nhận biết được nguyên tắc giao thông.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 9 tháng

Chuẩn bị trò chơi:

Làm chiếc ô tô từ những hộp giấy, ba chiếc đèn pin, ba trang giấy màu đỏ, màu xanh và màu vàng.

Dây thừng hoặc băng dính.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chuẩn bị một chiếc hộp giấy dài 60cm, rộng 50cm, hai bên khoét một lỗ nhỏ, tay của bé có thể nắm lấy hộp giấy. Để bé đứng trong hộp giấy coi như đang lái xe ô tô.

2. Cách làm các đèn đỏ, đèn xanh tín hiệu giao thông như sau: chuẩn bị ba đèn pin, lần lượt lấy giấy màu đỏ, màu vàng và màu xanh bọc dán lại. Kéo rèm cửa cho tối, đủ để nhìn thành ánh sáng từ những chiếc đèn pin. Trước tiên cho bé nhận biết ba màu sắc của đèn, giải thích cho bé hiểu ý nghĩa của những đèn màu đỏ, màu xanh, màu vàng khi đi trên đường phố.

3. Bố vạch ra một đường ngang, chuẩn bị sẵn ba chiếc đèn pin, khi đèn màu đỏ sáng lên, để bé dừng lại, không được vượt qua vạch kẻ ngang; khi đèn màu xanh sáng lên, mới được đi qua đường, khi đèn vàng sáng lên, để bé đứng yên ở chỗ cũ.

4. Luyện tập nhiều lần để bé hiểu được việc đi qua đường phải nhìn đèn tín hiệu giao thông, biết được vai trò của đèn tín hiệu giao thông tạo được thói quen tuân thủ quy tắc giao thông.

Lời khuyên

Chắc chắn là loại bỏ hết các chướng ngại vật ở trên đường đi, tránh để trẻ

vướng vào.

Phát triển trí tuệ

Khi bé chơi mệt rồi, bố có thể đẩy chiếc xe đồ chơi, và kêu "bim bim". Sau đó đưa ra tín hiệu "đèn đỏ, đèn đỏ" sáng rồi, xe ô tô đồ chơi dừng lại. Tiếp đó lại bảo "đèn vàng, đèn vàng" sáng rồi, tiếp tục chờ đợi nhé. Rồi nói "đèn xanh, đèn xanh" sáng rồi, tiếp tục đi thôi.

Mẹ còn có thể dạy bé các bài hát thiếu nhi có liên quan đến chủ đề giao thông: "Xe ô tô, bim bim bim, đèn đỏ dừng lại, đèn xanh qua đường, đèn vàng sáng lên, không nên vội vã".

HÍT MỘT HƠI, NẾM MỘT TÍ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Đây là một trò chơi kích thích khứu giác, tập về khứu giác và vị giác cho bé, cũng có thể để bé biết thêm những kiến thức hàng ngày.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 9 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Rượu, giấm, nước cà chua ép, nước mướp đắng ép, nước muối, đũa.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Dùng cốc miệng rộng lần lượt cho bia, giấm, nước cà chua, nước mướp đắng, nước muối vào, rồi dùng đũa đã được khử trùng khuấy và lấy lên một ít, cho bé ngửi, rồi lại chấm chấm, cuối cùng là cho bé nếm, quan sát biểu hiện của bé, cuối cùng nói cho bé biết tác dụng của từng loại. Như: Đây là bia mà bố hay uống này (bé không uống được bia rượu, chỉ nếm nếm một ít);

Đây là giấm mà mẹ vẫn hay nấu thức ăn này (chua quá);

Đây là nước tương cà chua mà trẻ ăn kèm với bánh bao (trẻ sẽ rất thích ăn khi có vị ngọt);

Đây là nước khổ qua giải nhiệt (Sẽ rất tốt cho sức khỏe của trẻ sau này).

Đây là nguyên liệu làm món rau, muối hòa tan thành nước muối (có mặn không).

Mẹ phải diễn đạt rõ ràng, khi thử trạng thái biểu đạt phải thái quá một chút, để giúp gia tăng ký ức cho trẻ.

Lời khuyên

Nếu bố mẹ cảm thấy chuẩn bị các nguyên vật liệu trên hơi tốn kém, thì trò chơi này có thể thực hiện theo cách như sau:

Mua quả, mỗi loại quả lấy ra một ít rồi cho trẻ quan sát, cho trẻ sờ vào quả, nhìn, ngửi và nếm.

Phát triển trí tuệ

Phát triển khứu giác của trẻ cũng quan trọng như phát triển cảm giác tổng hợp của thị giác, thính giác, vị giác và xúc giác. Tổng hợp cảm giác ảnh hưởng đến phát triển tâm sinh lý và thể chất của trẻ. Do đó, kích thích khứu giác của trẻ một cách thích hợp sẽ hỗ trợ phát triển toàn diện sức khỏe tâm sinh lý của trẻ. Điều này có nghĩa là bố mẹ nhất định không được xem nhẹ việc bồi dưỡng khả năng khứu giác, xúc giác của trẻ.

XEM TRANH VÀ NÓI CHUYỆN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ nhận biết được đồ vật trong nhà, nói cho trẻ biết công dụng của các loại đồ dùng gia đình, gia tăng vốn từ vựng cho trẻ, cung cấp cho trẻ năng lực nhận thức, gia tăng thường thức cuộc sống cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Tranh treo đồ vật thường dùng trong nhà hoặc các loại vật dụng trong gia đình.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Trước tiên, mẹ cần chuẩn bị một vài bức tranh treo có nội dung về các đồ dùng sinh hoạt trong gia đình, để cho trẻ học cách nhận biết và học từ vựng của những đồ vật này. Ví dụ như:

Cái cốc, bát, thìa, đũa, giấy vệ sinh, khăn tay, bàn chải đánh răng, thuốc đánh răng, quần áo, quần, tất, ti vi, tủ lạnh, máy vi tính, quạt điện, đồng hồ, ghế sô fa, tủ quần áo, giường, đèn điện, bàn, ghế, kệ sách, sách, bút v.v…

Cho trẻ xem đi xem lại nhiều lần, cho đến khi trẻ có thể nói chính xác tên của mỗi loại vật dụng.

Lời khuyên

Khi mới bắt đầu, mẹ có thể chuẩn bị cho trẻ khoảng mười loại vật dụng sinh hoạt hàng ngày, đợi trẻ học xong rồi tăng dần chủng loại vật dụng lên.

Phát triển trí tuệ

Rất nhiều bé trai thích tranh treo có hình ô tô, mẹ có thể cho trẻ nhận biết các loại xe bằng các tranh treo có hình xe ô tô và nói tên các loại xe cũng như chức năng của mỗi loại xe cho trẻ biết.

GẤP CON MÈO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Huấn luyện cho trẻ năng điều chỉnh động tinh xảo và khả năng trung chú ý.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Bút, giấy hình vuông các màu sắc.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ lấy đồng thời hai tờ giấy hình vuông, đưa cho trẻ một tờ, dạy cho trẻ cách gấp con mèo.

2. Gấp chéo tờ giấy hình vuông thành hình tam giác.

3. Lấy hai góc nhọn ở hai bên của hình tam giác gấp xuống dưới thành tai con mèo.

4. Gấp ngược góc phía dưới lên trên.

5. Lật ngược giấy đã gấp, vẽ mắt, mũi, miệng lên trên. Vậy là bạn đã gấp được một chú mèo rất đáng yêu rồi.

Lời khuyên

1. Trước khi gấp mèo, mẹ phải cho trẻ luyện tập gấp đôi giấy trước, khi gấp phải nhắc nhở trẻ gấp cho các góc thật đều, phẳng.

2. Do các mép của giấy tương đối sắc nên mẹ phải chú ý tránh không để cho trẻ bị đứt tay.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi gấp giấy này mục đích không phải là dạy cho trẻ cách gấp giấy thế nào, mà mấu chốt là ở chỗ cùng trẻ trải nghiệm quá trình gấp giấy, rèn luyện cho trẻ tính linh hoạt ở vùng đầu và vùng tay cũng như rèn luyện sức chuyên tâm, chú ý cho trẻ để hoàn thành một việc nào đó, giúp trẻ đạt được thành công trong học tập.

Các bà mẹ không nên coi thường trò chơi này, vì thông qua việc học gấp giấy,

trẻ có thể nâng cao được khả năng thực hiện động tác một cách tinh xảo. Động tác tinh xảo của đôi tay phát triển sẽ hỗ trợ phát triển trí tuệ của trẻ, phát triển khả năng thao tác, là điều kiện tiền đề để trẻ học tập bất kỳ một kỹ năng nào sau này.

MUỐI VÀ ĐƯỜNG ĐÂU RỒI?

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ quan sát sự thay đổi khi cho nguyên liệu vào trong nước, trẻ hiểu được khái niệm tan chảy, làm phong phú kiến thức cho trẻ, nâng cao khả năng quan sát của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Ba cốc thủy tinh trong suốt, cát, đường, muối, ba nhãn có ghi cát, đường, muối.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Dán các nhãn có ghi "cát", "đường", "muối" lên ba cốc thủy tinh trong suốt.

2. Lần lượt đổ cát, đường, muối vào trong cốc, rồi lắc nhè nhẹ, để trẻ quan sát được quá trình đường và muối dần hòa tan.

3. Còn cát không hòa tan trong nước, mẹ phải nói cho trẻ biết rằng: "Cát không thể hòa tan vào trong nước".

4. Có thể bóc nhãn ở trên các cốc thủy tinh ra, cho trẻ nếm vị trong cốc thủy tinh, rồi lựa chọn các nhãn đúng để dán lại trên cốc.

Lời khuyên

Dặn dò trẻ không được dùng tay dụi mắt, để tránh đường, cát hoặc muối dính ở tay vào trong mắt.

Sau khi kết thúc trò chơi phải lập tức giúp trẻ rửa sạch tay.

TRẺ CÀNG CHƠI CÀNG THÔNG MINH

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này chủ yếu bồi dưỡng khả năng quan sát cho trẻ. Các chuyên gia cho rằng, bồi dưỡng khả năng quan sát cho trẻ phải bắt đầu từ hai phương diện sau:

1. Bắt đầu từ những sự vật mà trẻ thích thú. Như vậy mới có thể kích thích ham muốn quan sát ở trẻ, mới có thể khiến cho trẻ tiếp tục các hoạt động quan sát.

2. Tạo ra môi trường đa dạng, phong phú nhiều màu sắc, và thường xuyên thay đổi. Như vậy có thể kích thích lòng hiếu kỳ ở trẻ, rất có lợi cho việc phát triển khả năng quan sát ở trẻ. Vật thể động sẽ gây thu hút trẻ hơn là các vật tĩnh.

CHONG CHÓNG QUAY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện khả năng hoạt động tay cho trẻ, phát triển tính linh hoạt của động tác ngón tay, nâng cao khả năng cảm nhận tự nhiên, bồi dưỡng khả năng quan sát cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một miếng bìa cứng, keo, đinh treo tranh, đũa.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Gấp miếng bìa cứng thành hình tam giác.

2. Dùng kéo cắt men theo đường gấp góc cho đến vị trí

3. Lấy bốn góc gập vào giữa, rồi dùng keo cố định lại, dùng đinh ghim cố định chong chóng lên trên một chiếc đũa hoặc một que gỗ nhỏ.

4. Cho trẻ thổi để chong chóng chuyển động, cũng có thể cho trẻ cầm chong chóng, chạy xem khi nào chong chóng mới quay, cho trẻ cảm nhận được gió ở đâu.

Lời khuyên

1. Trò chơi này thích hợp nhất là chơi khi trời có gió.

2. Để trẻ cảm nhận được gió, có thể dắt trẻ đi xem lá cây, đám mây bị gió thổi, nghe tiếng xào xạc của lá cây, cảm nhận được cảm giác gió thổi trên mặt và mùi vị của gió thổi mang tới.

Phát triển trí tuệ

Có thể dùng giấy màu gấp thành hình cờ, hình tam giác hoặc hình chữ nhật, cố định trên đũa hoặc trên thanh gỗ nhỏ, cho trẻ cảm nhận được phương

hướng của gió thổi.

XEM SÁCH, NGHE KỂ CHUYỆN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua kể chuyện bồi dưỡng khả năng lý giải câu chuyện cho trẻ, làm tăng khả năng lắng nghe và ngôn ngữ của trẻ, từ đó thúc đẩy não trái của trẻ phát triển.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Truyện tranh nhi đồng (truyện cho trẻ khoảng 2 tuổi).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên, mẹ cho trẻ xem kỹ một lượt truyện có tranh, rồi mẹ từ từ kể cho trẻ nghe, quan sát xem trẻ có lắng nghe hay không. Có thể thử hỏi trẻ, để trẻ lặp lại, và hứng thú với sách và câu chuyện.

2. Khi mẹ kể chuyện, có thể để bố đóng vai ông chuột trong tranh (ví dụ câu chuyện chuột ăn cắp gạo) làm các động tác và biểu cảm để câu chuyện thêm hấp dẫn.

3. Sau khi kể xong câu chuyện, mẹ lại đóng là chuột mẹ, để bé đóng vai chuột con. Chuột mẹ dẫn chuột con đóng vai thể hiện nội dung câu chuyện, bố ở bên cạnh đọc lời dẫn, để bé làm các động tác giống như của mẹ, tăng thêm khả năng lý giải câu chuyện cho bé.

4. Sau khi kể xong câu chuyện, nhớ lại nội dung câu chuyện, đặt câu hỏi: "Buổi tối, chuột con làm gì?", "Chuột tìm thấy gì trong tủ?", "Chuột ăn hết đồ trong túi thì có phản ứng gì?", "Cuối cùng, chuột chạy đi đâu?". Để cho trẻ trả lời ngắn gọn dựa theo lý giải và biểu diễn của trẻ.

Phụ lục: Câu chuyện "chuột con ăn vụng gạo"

Một buổi tối nọ, chuột con ra ngoài ăn vụng gạo. Chuột con tìm thấy một cái túi nhỏ ở trong tủ, trên túi có chữ nhưng chuột con không biết đọc. Chuột con cắn rách túi và nhìn, bên trong toàn là các hạt nhỏ màu vàng.

"Đây nhất định là loại gạo ăn còn ngon hơn cả gạo bình thường!" Chuột con ăn hết một hạt, ngọt quá, thật là ngon!

Chuột con bèn ăn hết sạch các hạt trong túi.

"Không xong rồi, sao loại gạo này lại biết nhảy nhỉ?"

Hóa ra chuột con ăn phải hạt đậu nhảy. Đậu nhảy cứ nhảy trong bụng chuột con, cứ nhảy mãi…

Chuột con cũng cứ nhảy, cứ nhảy… rồi nhảy vào bên trong miệng một con mèo to, chuột còn nhầm tưởng rằng đã quay trở về hang động của mình.

Lời khuyên

1. Ngôn ngữ kể chuyện phải sinh động, hấp dẫn, và phóng đại một chút.

2. Bố mẹ phải hướng dẫn và khuyến khích trẻ, để cho trẻ diễn đạt suy nghĩ của bản thân một cách hoàn chỉnh.

Phát triển trí tuệ

Đối với trẻ ở giai đoạn này, bố mẹ không nên dùng ngôn ngữ của trẻ em để giao lưu với trẻ, phải dùng câu từ hoàn chỉnh tiêu chuẩn để nói lời chính xác với trẻ. Nếu nhìn thấy ô tô thì bố mẹ không nên nói với trẻ là "xe xe" hoặc "ô tô", mà phải nói cho trẻ biết "đây là một chiếc xe ô tô màu đỏ" v.v…

Ngoài ra, ngôn ngữ của trẻ ở giai đoạn này vẫn chưa thoát ra khỏi hoàn cảnh và hoạt động, do đó bố mẹ phải chú ý làm phong phú cuộc sống của trẻ, giúp trẻ tiếp xúc nhiều với người và sự việc xung quanh, giúp trẻ phát triển và làm phong phú ngôn ngữ trong giao tiếp với mọi người.

VẼ CÂY BẰNG NGÓN TAY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện động tác chính xác, tỉ mỉ cho tay trẻ, cảm nhận được ba màu sắc cơ bản là màu đỏ, màu vàng và màu lam, tranh vẽ bằng dấu tay chủ yếu nhất là bồi dưỡng trí tưởng tượng và khả năng sáng tạo ở trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Màu bột đỏ, vàng, xanh, vài tờ giấy trắng, ba cái đĩa nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chuẩn bị ba đĩa nhỏ đựng các màu bột đã pha sẵn.

2. Mẹ vẽ cành cây đơn giản lên trên giấy trắng, sau đó nói với trẻ: "Bé con, mùa xuân đến rồi, cây mọc lá rồi, chúng ta cùng giúp cho cây mọc ra lá được không nào?"

3. Mẹ và bé cùng xắn tay vào việc, xỏ găng tay, quấn tạp dề. Mẹ làm mẫu cho

bé trước: xòe năm ngón tay của bàn tay phải ra, nhúng tay vào đĩa màu nước, sau đó nhấc từ từ tay lên, ấn tay phải vào phần cành cây trên giấy trắng, trên giấy sẽ có một "cây" rất đẹp.

4. Mẹ hỗ trợ trẻ dùng tay vẽ "lá cây" lên trên giấy trắng. Khi trẻ dùng màu, mẹ có thể giúp trẻ nhận biết màu trước, đồng thời khuyến khích trẻ mạnh dạn dùng các loại màu để vẽ "lá cây".

5. Treo bức tranh "cây dấu tay" mà trẻ vẽ lên tường, cho trẻ ngắm thành quả của mình.

Lời khuyên

1. Cẩn thận tránh không cho trẻ uống nước màu.

2. Nếu màu dính lên mặt trẻ, mẹ có thể dắt trẻ đến trước gương để trẻ tự nhìn, sau đó phải kịp thời rửa sạch sẽ cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Nếu trẻ có sở thích bôi màu vẽ, bố mẹ hãy ủng hộ và khuyến khích trẻ, vì tranh vẽ là một trong những phương thức quan trọng nhất phát triển sức tưởng tượng và cảm quan không gian của trẻ. Thông qua việc vẽ tranh, trẻ không chỉ tạo dựng được khái niệm lớn nhỏ, khái niệm hình dạng, khái niệm màu sắc v.v… mà còn cảm thụ được thay đổi đường nét, màu sắc và hình dáng, còn có thể cảm nhận được cái đẹp, thưởng thức cái đẹp, rèn luyện tính mẫn cảm của thị giác và khả năng thẩm mỹ, đồng thời dùng phương thức này để biểu hiện vật thể, biểu đạt cách nghĩ và tình cảm của bản thân.

MÙI VỊ KHÔNG KHÍ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nhận thức khái niệm không khí, đồng thời tiến hành giáo dục trẻ yêu quý và bảo vệ môi trường.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Sau khi trời tạnh mưa hoặc bên ngoài trời thời tiết quang đãng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Sau khi trời tạnh mưa, dẫn trẻ ra bên ngoài, cho trẻ hưởng thụ và hít thở không khí tươi mới.

2. Trong công viên tràn ngập cây cỏ, hoa lá, dạy cho trẻ cách hít thở sâu, sau

đó cho trẻ nói thử xem không khí trong công viên có vị gì.

3. Cuối cùng dẫn trẻ thưởng thức không khí trên đường cái có xe cộ đi lại, cho trẻ biết không khí ở những nơi đó có vị gì.

4. Thông qua trải nghiệm và so sánh ba môi trường kể trên, mẹ nói cho trẻ biết rằng: "Không khí trên đường quốc lộ ô nhiễm và nhiều bụi bẩn nhất, có cảm giác mũi bị kích thích, không tốt cho sức khỏe con người. Không khí bên trong công viên và ngoài trời sau khi mưa rất trong lành, tốt cho sức khỏe."

Lời khuyên

Trò chơi liên quan đến môi trường và không khí, bố mẹ có thể cho trẻ chơi vào bất kỳ lúc nào và ở bất kể nơi đâu, từ đó làm cho trẻ có ý thức yêu quý, bảo vệ môi trường.

Phát triển trí tuệ Cuộc sống là giáo dục, phát triển trí tuệ tự nhiên của trẻ cũng như vậy. Muốn phát triển trí tuệ tự nhiên của trẻ cha mẹ phải tạo ra môi trường học tập cho trẻ. Do đó, bố mẹ phải cho trẻ hòa mình vào thiên nhiên để cảm thụ, khám phá thì mới có hiệu quả tốt.

Đối với trẻ từ 1 đến 3 tuổi, bố mẹ phải bồi dưỡng trẻ yêu cây cỏ, yêu và bảo vệ động vật nhỏ trong cuộc sống hàng ngày, đồng thời phải cố gắng giúp đỡ những sinh vật này, bồi dưỡng cho trẻ tấm lòng nhân ái. Ngoài ra, trong cuộc sống thường nhật cũng phải bồi dưỡng trẻ thói quen tốt như không được đại tiểu tiện tùy ý, không khạc nhổ bừa bãi, không vứt rác lung tung…

ĐUỔI BẮT BƯỚM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện cho trẻ khả năng phối hợp tứ chi, học tập cách hoạt động theo nhịp, kích thích sức sáng tạo tự nhiên tiềm ẩn của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một thanh gậy trúc dài (bên trên buộc một ít bươm bướm làm bằng giấy màu), một đĩa nhạc.

1. Mẹ dùng lời nói của trò chơi để dụ trẻ đuổi bắt "bươm bướm".

2. Trong tay mẹ cầm thanh gậy trúc và lắc qua lắc lại, thu hút trẻ đuổi theo bươm bướm. Đồng thời mẹ có thể dùng bài hát thiếu nhi để làm nhịp.

3. Trong quá trình thực hiện trò chơi, mẹ phải cố ý để cho trẻ đuổi được bươm

bướm, để tạo cho trẻ hứng thú.

4. Thời gian thực hiện trò chơi từ khoảng 5 đến 8 phút.

Phụ lục: Bài hát "đuổi bướm"

Bươm bướm bay, bươm bướm bay, bé con đuổi, bé con bắt. Con ếch nhảy, con ếch nhảy, bé con cười, bé con cười.

Lời khuyên

Trò chơi này thích hợp chơi ở trên thảm cỏ ngoài trời.

Căn cứ vào đặc điểm độ tuổi tiến hành, phải lựa chọn một vài bài hát gần gũi cuộc sống, thích hợp với trẻ.

Phát triển trí tuệ

Bố mẹ phải tinh tế để nhận ra tiềm năng nghệ thuật của trẻ, không nên định vị một cách đơn giản, mù quáng để một số tài năng nghệ thuật của trẻ chưa bắt đầu phát huy đã bị thui chột.

Trước khi bồi dưỡng tài năng nghệ thuật tiềm ẩn của trẻ, bố mẹ phải quan sát kỹ hứng thú nghệ thuật của trẻ, tìm ra lĩnh vực yêu thích của trẻ, sau đó tạo ra môi trường thích hợp, tạo điều kiện để trẻ phát huy hết khả năng của mình.

ĐẤM LƯNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Phát triển khả năng trườn và bò của trẻ, giúp trẻ gần gũi với mọi người trong gia đình.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Hai ghế tựa hoặc ghế băng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố và mẹ ngồi đối diện nhau trên ghế, hai chân khép và duỗi thẳng.

2. Mẹ bế và để trẻ ngồi đối diện với bố, bố trêu đùa trẻ, cho trẻ trượt từ phần vùng ngực của mẹ xuống dưới mu bàn chân, bố theo đà kéo lấy tay của trẻ, rồi trẻ từ mu bàn chân của bố dần dần bò lên trên (vị trí bò phải căn cứ vào độ tuổi, rồi tăng dần lên trên vai).

3. Trẻ ôm lấy cổ của bố, bố thơm trẻ, trẻ thơm má bố, trẻ đấm đấm vào vai bố, bố vỗ nhè nhẹ lưng trẻ.

4. Tiếp đó, trẻ có thể trượt từ trên người bố xuống rồi tiếp tục bò lên người mẹ, cứ lặp lại nhiều lần như vậy.

Phụ lục: Bài hát "Đấm đấm lưng"

Cái ghế băng, thẳng tăm tắp, mẹ ngồi xuống,

Con đấm lưng cho mẹ, mẹ khen con là đứa bé ngoan.

Lời khuyên

Khi mới bắt đầu chơi trò chơi này, có thể chỉ cho mình trẻ đấm lưng cho mẹ, đợi khi trẻ quen dần với cường độ của trò chơi thì tiếp tục cho trẻ cùng chơi đấm lưng với cả bố.

Phát triển trí tuệ Nếu trong nhà chỉ có một người trông trẻ mà muốn chơi trò chơi này thì có thể biến tấu như sau:

Mẹ quỳ trên giường, đối lưng với trẻ, cho trẻ ở phía sau mẹ, dùng tay đấm nhè nhẹ vào lưng mẹ.

NHẢY LÊN NHÌN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nâng cao khả năng bật nhảy, rèn luyện kỹ năng tiếp xúc và chạm vào vật thể, bồi dưỡng khả năng quan sát của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

Khoảng 2 tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Chăn, giường.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Gập chăn lại sao cho độ dày của chăn khoảng 10cm, cho trẻ đứng lên trên chăn, rồi nhảy xuống giường.

2. Cũng có thể dắt trẻ ra bên ngoài, tìm một nơi có bậc thềm thấp, rồi cho trẻ nhảy từ trên bậc thềm xuống.

3. Căn cứ vào tình trạng phát triển vận động của trẻ để lựa chọn độ cao bậc thềm cho thích hợp.

Lời khuyên

Trò chơi nhảy bậc thềm khi vừa bắt đầu tốt nhất là nên thực hiện trên giường và dùng chăn gập lại tạo độ cao ở trong nhà, trò chơi này nâng cao kỹ năng nhảy và lòng can đảm của trẻ.

Độ cao bậc thềm bên ngoài nhà phải dựa trên khả năng nhảy của trẻ, khi mới bắt đầu không nên chọn bậc thềm quá cao. Phải tăng độ cao bậc thềm nhảy dần dần, đồng thời phải cổ vũ, khuyến khích trẻ, củng cố lòng tự tin ở trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trẻ trong giai đoạn này sẽ phát triển từ lúc biết đi, rồi đến biết nhảy, biết chạy, tiếp xúc với môi trường bên ngoài sẽ tăng lên, đặc biệt là vận động nhảy.

Vận động nhảy sở dĩ có sức hút như vậy chủ yếu là do yếu tố vận động rung xảy ra trong quá trình nhảy. Nghiên cứu y học cho thấy, tuổi thọ và sức khỏe của con người không thể tách rời khỏi vận động rung. Bởi vì bản thân cơ thể con người được cấu thành bởi một loạt hệ thống vận động rung, ví dụ như co bóp dạ dày, co thắt của ruột, co bóp của tim, hô hấp của phổi. Nếu trẻ thường vận động chạy nhảy sẽ kết hợp vận động rung có nguồn gốc từ bên ngoài với vận động rung có nguồn gốc bên trong, từ đó sự khỏe mạnh của cơ thể và não bộ tốt hơn.

TRANH TIÊU BẢN LÁ CÂY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nâng cao khả năng điều chỉnh nhịp nhàng và linh hoạt động tác tay của trẻ, quan trọng hơn là rèn luyện tính mẫn cảm với màu sắc, đường nét và hình vẽ, hỗ trợ phát triển sức tưởng tượng và tư duy sáng tạo, từ đó bồi dưỡng khả năng cảm thụ nghệ thuật của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Lá cây, keo nước, giấy, túi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Dắt trẻ ra ngoài, nhặt một vài lá cây, vừa nhặt lá cây vừa quan sát màu sắc và hình dạng của lá cây.

2. Cất lá đã nhặt vào trong túi rồi quay trở về nhà.

3. Mẹ vẽ một cái cây lớn lên trên giấy, rồi cùng trẻ dán lá cây lên trên cây đã vẽ, dạy cho trẻ cách phối hợp ngón tay cái với ngón tay trỏ.

4. Nếu cần thiết, mẹ có thể dạy cho trẻ xé lá to thành nhiều lá con, sau đó dùng ngón tay cái và ngón tay trỏ lần lượt phết keo lên trên những lá cây nhỏ đó, dán lên thân cây.

5. Tiếp đó dùng vải lau sạch keo thừa.

6. Cùng trẻ lựa chọn ra một vài lá cây đẹp nhất, rồi dán vào trong khung ảnh, tạo ra một món đồ trang trí đẹp mắt, rồi treo lên tường.

Lời khuyên

Trong trò chơi này, mẹ không nên hạn chế tính sáng tạo của trẻ, có thể để cho trẻ sáng tạo theo ý thích, cho trẻ dán lá tùy ý, tránh làm tổn thương đến tính tích cực của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi này là một loại trò chơi bồi dưỡng trí tuệ không gian. Trẻ có trí tuệ không gian thị giác tốt thường thích một số hoạt động và trò chơi sau:

1. Bôi màu, vẽ và tô màu; 2. Thích xem đĩa phim; 3. Thích chơi trò chơi đoán chữ; 4. Chơi một số đồ chơi xếp hình.

2. Do đó, khi bố mẹ thấy trẻ thích chơi những trò chơi trên thì hãy cổ vũ, khuyến khích con, bồi dưỡng và hướng dẫn cho con.

TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 2 - 2,5 TUỔI

CÁC CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Phát triển khả năng vận động: Đi, chạy đều thuần thục, biết chạy qua chướng ngại vật, khả năng cân bằng gia tăng, có nhảy cao bằng hai chân, biết xâu hạt cườm, biết sử dụng kéo, biết đi xe đạp.

Đặt điểm phát triển trí tuệ: Khả năng nhận biết gia tăng, có thể nhận ra được 8 loại màu sắc và 16 loại hình dạng, có thể phân biệt thời tiết, biết nói những câu tiếng Anh đơn giản, có sở thích riêng, có hứng thú đọc sách.

Đặc điểm khả năng ngôn ngữ: Biết sử dụng lời nói lịch sự một cách chính xác như: "cám ơn", "xin chào", "tạm biệt"; có thể cùng chơi trò chơi với các bạn nhỏ khác, biết biểu đạt ý kiến, phục tùng mệnh lệnh; có thể xa bố mẹ từ nửa tiếng cho đến một tiếng, có thể thuật lại chính xác từ ba đến bốn từ, có thể nói lại 3 số trở lên.

Đặc điểm phát triển tình cảm: Khả năng giao tiếp xã hội gia tăng, biết dùng âm thanh để biểu thị tình cảm yêu ghét, giận dỗi, mong muốn sáng tạo rất mạnh mẽ, một mặt rất dựa dẫm vào bố mẹ, một mặt rất mong muốn độc lập, thích kết bạn và ra ngoài đi chơi.

Thói quen sinh hoạt và khả năng tự chăm sóc: Biết dùng thìa để ăn đồ ăn trong bát; biết tự đi giày, nhưng không phân biệt được chân trái chân phải, xâu hạt cườm; có thể tự cởi áo, quần, giầy, tất; biết dùng cốc đổ nước không vãi; biết tự đại tiểu tiện, có thể kéo khóa quần.

Điểm quan trọng khi rèn luyện trò chơi phát triển trí tuệ cho trẻ ở giai đoạn này:

1. Bố mẹ phải cho trẻ thực hiện nhiều hơn trò chơi vận động, ví dụ như nhảy từ trên cao xuống, nhảy xa, đuổi chạy tự do, và vận động cân bằng, như vậy mới thúc đẩy phát triển sức khỏe và tính cách cho trẻ.

2. Trò chơi bồi dưỡng cho trẻ hứng thú với sự vật xung quanh, như thường xuyên cho trẻ đi chơi trong môi trường có lợi cho sức khỏe như công viên, chơi trên thảm cỏ, sông núi, rừng v.v…, làm phong phú cuộc sống của trẻ, cho trẻ cảm thụ được cuộc sống đa sắc màu ở bên ngoài.

3. Trò chơi phát triển trí tuệ: Bồi dưỡng ý thức tự chủ và khả năng vận động đôi tay của trẻ: ví dụ xếp miếng gỗ, ghép tranh, chơi đất nặn, chơi bóng v.v…,

bố mẹ cùng chơi với trẻ để phát triển quan hệ tình thân tốt đẹp.

4. Bồi dưỡng khả năng thủ công của đôi bàn tay, ví dụ vẽ tranh, nặn đất, có thể dùng bút chì hoặc bút sáp để vẽ một vài vòng tròn hoặc đường thẳng, đồng thời thử dùng những đường nét đơn giản mà bản thân đã vẽ để biểu hiện sự vật xung quanh, đôi khi cũng có thể dùng đất sét màu để nặn ra một vật thể, tuy rằng trẻ vẫn chưa nặn ra hình thù rõ ràng cụ thể.

5. Trò chơi phối hợp và bồi dưỡng sức lao động của đôi tay cho trẻ: giúp bố mẹ làm một số hoạt động tự phục vụ và hoạt động lao động đơn giản, ví dụ như rửa tay, mặc quần áo, lau bàn, kéo khóa quần; bắt chước mẹ dùng các công cụ lao động, ví dụ như sử dụng búa nhỏ, cái xẻng nhỏ v.v…

NGHỊCH CÁT

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện tính c xác và phát triển động đôi tay của trẻ, đồng thời phát triển năng lực tư duy hình tượng và tư duy sáng tạo mới.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 1 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Cái xẻng nhỏ, thùng nhỏ và một bình nước nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Vào một ngày đẹp trời có gió, trời trong xanh, mẹ hãy dắt trẻ ra ngoại ô hoặc một nơi gần nhà để chơi cát.

2. Khi mới bắt đầu, mẹ có thể hướng dẫn và cùng đào "sơn động" với trẻ, dùng thùng nhỏ để làm "bánh ga tô".

3. Còn có thể tìm một ít đá để đắp thành con đường nhỏ, ở gần "sơn động" đào một "con sông nhỏ", tìm một ít cành cây để làm cây trồng ven "con sông nhỏ".

4. Nếu trẻ không thích mẹ hướng dẫn, thì hãy để cho trẻ tự do chơi nghịch trên bãi cát, cho trẻ đi chân trần, chạy nhảy trên cát, sờ tay vào cát, nắm cát, dần dần trẻ sẽ có sáng tạo và cách chơi của riêng mình.

Lời khuyên

1. Phải lựa chọn nơi có cát mềm và sạch, trước tiên phải xem bên trong cát có lẫn các vật sắc nhọn hay không.

2. Khuyến khích trẻ và các bạn nhỏ khác, có thể trao đổi đồ chơi, để trẻ cho

các bạn nhỏ khác không có đồ chơi mượn đồ chơi của mình.

3. Phải luôn chú ý chăm sóc trẻ, tránh không cho cát rơi lên mặt hoặc vào trong mắt trẻ.

Phát triển trí tuệ

Rất nhiều bố mẹ phản đối trẻ nghịch cát, họ cho rằng trẻ nghịch cát sẽ mất vệ sinh, có thể bị nhiễm vi khuẩn gây bệnh. Chuyên gia cho rằng đây là quan niệm sai lầm, nghịch cát không làm cho trẻ bị nhiễm "vi khuẩn gây bệnh".

Đồng thời, bản thân bùn đất, cát còn bao gồm một số vi khuẩn và vi sinh vật cần thiết cho cơ thể con người, rất có lợi cho sức khỏe của chúng ta.

Do đó, người lớn không cần phải lo lắng. Chỉ cần cho trẻ rửa sạch tay trước khi ăn thì cho dù trẻ có nghịch cát, nghịch bùn đất cũng sẽ không ảnh hưởng hại đến sức khỏe.

TỰ GIỚI THIỆU

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi gia tăng hiểu biết bản thân cho trẻ, nâng cao khả năng biểu đạt ngôn ngữ của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 2 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Thỏ bông hoặc gấu bông và máy ghi âm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ lấy một món đồ chơi có hình dáng chú thỏ nhỏ đặt trước mặt mình, bắt chước giọng của thỏ nói: "Tôi là chú thỏ trắng nhỏ, mình trắng muốt, có đôi tai dài, đôi mắt đỏ, thích ăn cà rốt và rau xanh, tôi rất thích nhảy nhót."

2. Giới thiệu xong, mẹ và chú thỏ đồ chơi ngồi xuống phía dưới để đóng giả làm khán giả.

3. Cho trẻ đứng đối diện tự giới thiệu bản thân, hướng dẫn trẻ giới thiệu họ tên, tuổi tác, sở thích của trẻ, trẻ thích chơi trò chơi nào và thích ăn món gì.

4. Mẹ có thể dùng điện thoại di động để ghi lại lời trẻ nói, sau đó phát cho trẻ nghe, cuối cùng giúp trẻ dần dần chỉnh sửa lại lời tự giới thiệu bản thân.

Lời khuyên

Chú ý khi trẻ tự giới thiệu, trẻ nói sai thì không nên cắt ngang lời trẻ, càng

không nên vội vàng trách cứ trẻ.

Phát triển trí tuệ

Đối với trẻ từ 1 đến 3 tuổi, trí tuệ ngôn ngữ chủ yếu thể hiện trong các mặt sau: Thích nghe các loại âm thanh, tương đối nhạy cảm với âm thanh; thích bắt chước giọng và ngôn ngữ của người khác; thích nói chuyện, từ vựng phong phú; thích đọc các loại sách có tranh; thích nghe kể chuyện và các bài hát thiếu nhi; thích cầm bút tô tranh.

Hình thành trí tuệ ngôn ngữ của trẻ chủ yếu dựa vào việc dạy và luyện tập sau này. Bồi dưỡng trí tuệ ngôn ngữ của trẻ còn phải hướng dẫn và thúc đẩy sự phát triển của các trí tuệ khác, cuối cùng là làm cho trẻ được phát triển toàn diện. Do đó, người lớn phải chú trọng bồi dưỡng trí tuệ ngôn ngữ cho trẻ ngay từ khi trẻ còn nhỏ, việc này là vô cùng quan trọng.

1 KHÁC 2

Bồi dưỡng kỹ năng:

Phân loại đồ vật theo số lượng, giúp trẻ hiểu được quan hệ của số, đồng thời thực hiện so sánh cơ bản nhất. Cho trẻ hiểu được: “1” và “2” là số lượng khác nhau.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 2 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Hai loại hoa quả, hai cái đĩa.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ và trẻ cùng ngồi trước bàn ăn, lần lượt đặt một và hai quả táo lên trên hai cái đĩa, cho trẻ chỉ ra đĩa nào chỉ có một quả táo.

2. Đem các hoa quả trong đĩa lúc nãy ra xếp chồng lên nhau, để trẻ lần lượt để một quả hoặc hai quả trong hai chiếc đĩa. Nếu trẻ làm đúng, mẹ hãy khen ngợi cổ vũ trẻ.

3. Rồi lại lấy quýt ra và chơi trò chơi trên.

4. Cuối cùng, mẹ có thể mang cả táo và quýt ra để lên bàn, cho trẻ chia chúng ra theo chủng loại, đồng thời hỏi trẻ xem đó là những loại hoa quả gì.

Lời khuyên

Mẹ phải biết rằng khi trẻ mới học đến “2”, rất có thể trẻ sẽ nhanh chóng nói được rất giỏi, nhưng với trẻ, “2” chỉ có nghĩa là một số nào đó nhiều hơn “1”

mà thôi.

Phát triển trí tuệ

Khi giúp trẻ phân biệt "1" với "2", mẹ có thể bắt đầu từ những vật giống nhau đơn giản nhất, như nói cho trẻ biết có hai chiếc kẹo, một cái bên tay trái, một cái bên tay phải, hỏi trẻ xem muốn cả hai chiếc hay là trả lại bạn một chiếc. Thông thường trẻ sẽ không muốn trả lại chiếc nào.

Nếu trẻ không muốn trả lại bạn một chiếc, bạn có thể nói với trẻ: con yêu, trong tay con có hai chiếc kẹo. Nếu trẻ đưa cho bạn một chiếc, bạn nói hiện trẻ chỉ còn một chiếc kẹo.

HÔM NAY LÀ THỨ MẤY?

Bồi dưỡng kỹ năng:

Sự thay đổi của thời gian cũng là một trong những khái niệm về thời gian, cần cho trẻ hiểu được từ thứ Hai đến thứ Sáu là ngày làm việc, thứ Bảy và Chủ nhật là ngày nghỉ. Trò chơi này giúp rèn luyện não trái cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 3 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một tờ giấy có kẻ sẵn 7 ô, 7 tờ giấy dán.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trên tờ giấy không dán, mẹ viết chữ từ thứ Hai đến thứ Sáu, và vẽ hình chú thích, có thể dùng các ngôi sao để biểu thị ngày thứ Bảy và Chủ nhật.

2. Từ thứ Hai, khi ngủ dậy, cho trẻ một tờ giấy dán dán vào ô đầu tiên, và nhắc nhở trẻ hôm nay là thứ Hai, dán một trang đầu tiên trước.

3. Thứ Ba lại dán tờ thứ hai, thứ Tư dán tờ thứ ba, và cứ tiếp tục như vậy, để trẻ có cảm nhận về việc tính dồn thời gian.

4. Đến thứ Bảy và Chủ nhật, mẹ có thể cho trẻ dán những giấy dán khác nhau, nhằm biểu thị sự khác biệt so với những ngày trước.

Lời khuyên

Cần lựa chọn cùng một màu giấy dán cho thứ Hai đến thứ Sáu, màu của giấy dán cho thứ Bảy và Chủ nhật là màu khác.

Phát triển trí tuệ

Để trẻ có thể nhớ được các ngày trong tuần, trên quyển lịch để bàn, mẹ có thể

che hết những ngày tính từ tuần thứ hai trở đi, như vậy khi bắt đầu, trẻ chỉ thấy thời gian của một tuần. Mẹ nói với trẻ: “Mấy ngày trước là những ngày phải đi làm, chúng ta có thể dùng bút sáp tô chúng thành màu xanh lá cây, còn hai ngày cuối cùng là ngày nghỉ, chúng ta tô thành màu đỏ”. Chờ hết một tuần, mẹ lại bỏ hết những thứ đã che bảy ngày của tuần, để trẻ biết thời gian cứ trôi liên tục về phía trước.

ĐẾM HẠT ĐẬU

Bồi dưỡng kỹ năng:

Nâng cao khả năng phân loại cho trẻ, rèn luyện khả năng khái quát và tư duy lô gic.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 3 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Đậu đỏ, đậu tương và đậu xanh, mỗi loại 7 hạt, ba chiếc đĩa đựng hoa quả màu đỏ, màu vàng, màu xanh.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên, mẹ trộn các loại đậu vào với nhau, đổ ở trên sàn.

2. Cho trẻ phân loại hạt đậu theo màu sắc, chọn từng hạt của mỗi loại ra, lần lượt cho vào trong đĩa có cùng màu với hạt đậu.

3. Mẹ còn có thể hướng dẫn trẻ vừa phân loại đậu vừa đọc bài hát: “Hạt đậu đỏ, hạt đậu xanh, chúng ta cùng đếm hạt đậu nào; một, hai, ba; ba, hai, một; một, hai, ba, bốn, năm, sáu, bảy; hạt đậu tương, hạt đậu đỏ, chúng ta cùng đếm hạt đậu nào; một, hai, ba; ba, hai, một; một, hai, ba, bốn, năm, sáu, bảy”.

4. 4. Sau khi xếp xong, mẹ nói cho trẻ biết tên của từng loại đậu và công dụng, cách chế biến của chúng.

Lời khuyên

1. Dặn trẻ đếm từng loại đậu một, có như vậy mới giúp trẻ nhận thức cụ thể của trẻ về các con số.

2. Phải quan sát trẻ, không để trẻ cho hạt đậu vào mồm.

Phát triển trí tuệ

Học toán có thể giúp trẻ phát triển tư duy lô gic, việc dạy toán tốt không chỉ thúc đẩy sự phát triển nhận thức cho trẻ, mà còn có tác dụng thúc đẩy đối với sự phát triển tình cảm, cảm xúc, ý chí, tính chất xã hội cho trẻ. Tqư duy toán

học có thể giúp trẻ phát triển cảm giác, khả năng quan sát. Do vậy, việc bố mẹ dạy trẻ biết học toán sớm sẽ đặt nền móng vững chắc cho trẻ nắm bắt khái niệm toán học phức tạp hơn sau này.

GIẪM LÊN BÓNG MÌNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua trò chơi, để trẻ hiểu được quan hệ nhơn quả giữa ánh sáng và cái bóng, tăng cường kiến thức tự nhiên cho trẻ, nâng cao khả năng biểu đạt ngôn ngữ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 3 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Ngoài trời.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chọn một ngày ánh nắng rực rỡ.

2. Đứng chỗ có ánh nắng, để trẻ quan sát bóng của bố và mẹ, nói cho trẻ biết kích thước của bóng và lý do tại sao có bóng.

3. Để trẻ chạy nhảy, lắc lư, dừng lại, ngồi xuống, sau đó quan sát sự thay đổi của bóng mình.

4. Đợi khi trẻ chơi đã mệt, dẫn trẻ đến chỗ mát ngồi nghỉ, lại hỏi trẻ xem tại sao không còn thấy bóng đâu nữa.

5. Cuối cùng, hướng dẫn trẻ phân tích quan hệ giữa bóng và ánh mặt trời.

Lời khuyên

1. Thời gian cho trẻ đứng dưới ánh nắng mặt trời không nên quá lâu, phải cho trẻ uống bổ sung thêm nước với lượng thích hợp.

2. Bố mẹ có thể cho trẻ chơi trò chơi này ở cùng một địa điểm nhưng tại những thời điểm khác nhau trong ngày, quan sát sự thay đổi vị trí của bóng.

Phát triển trí tuệ

Trẻ thích được chơi những trò chơi ngoài trời nhất. Khi ở ngoài trời, mẹ phải hướng dẫn trẻ quan sát hình bóng của các ngôi nhà, của cây cối, cuối cùng đưa trẻ đến bên bờ hồ, quan sát hình ảnh ngược của tòa nhà dưới mặt nước, hướng dẫn trẻ phân tích và nói rõ sự khác biệt giữa hình ảnh ngược và bóng dưới ánh mặt trời.

CHỦ NHÀ NHIỆT TÌNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy trẻ nắm bắt được các nguyên tắc giao tiếp và lễ nghi cơ bản.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 3 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Các đồ dùng trong bếp như cốc nhựa nhỏ, bát nhỏ, v.v…

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ và trẻ cùng chơi trò "làm khách", mẹ đóng vai khách đến nhà chơi, đến làm khách tại nhà của trẻ.

2. Mẹ đứng bên ngoài cửa nhà trẻ, gõ cửa, gọi: "Xin chào, tôi là khách đến nhà chơi.".

3. Sau khi trẻ ra mở cửa, mẹ hướng dẫn trẻ nói những lời lễ phép như "xin chào", "mời dùng trà", "ở lại ăn cơm nhé", "đừng khách sáo thế", "tạm biệt".

4. Do khi mới bắt đầu, trẻ chưa biết nói những lời lễ phép, mẹ có thể thay đổi vai cho trẻ, làm mẫu cho trẻ, tự mình tiếp đãi "vị khách" nhỏ.

5. Sau khi trẻ đã biết chơi trò chơi này, mẹ có thể mời vài người bạn của trẻ đến nhà, để trẻ tiếp đãi những vị khách nhỏ này.

Lời khuyên

1. Khi mới bắt đầu, mẹ có thể dạy trẻ một số từ lễ phép trước, đợi khi trẻ đã nắm được rồi, lại dạy trẻ từ khác.

2. Trong khi chơi, mẹ có thể cố tình để lộ những câu nói lễ phép, lịch sự, giúp trẻ nhanh chóng thuộc được các câu nói đó.

Phát triển trí tuệ

Lúc này trẻ đã có ý thức và khả năng về lễ nghi, quy tắc giao tiếp cơ bản, bố mẹ phải làm tấm gương sáng cho trẻ học tập, đồng thời nhấn mạnh và phản hồi tích cực những hành vi xã giao của trẻ, luôn luôn chú ý đến việc bồi dưỡng phẩm chất và thói quen đối đãi lịch sự, lễ phép với người khác.

VỪA NGỬI VỪA ĐOÁN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Học cách cảm nhận hương vị của các loại hoa quả thường ăn hàng ngày, tăng cường khả năng khứu giác và vị giác, đồng thời củng cố khả năng phân loại

của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một số loại hoa quả thường ăn (như táo, quýt, chuối tiêu, nho), bàn ăn, khăn vải.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chọn một số loại hoa quả mà trẻ thường hay ăn, như táo, quýt, chuối tiêu, nho, v.v…, trước tiên cho trẻ nhìn ngắm thật kỹ, ngửi mùi đặc trưng của từng loại quả.

2. Mẹ dùng khăn vải bịt mắt của trẻ lại, hoặc bảo trẻ nhắm mắt lại.

3. Mẹ dắt trẻ đến trước bàn ăn, sau đó cầm một quả nào đó lên, để trẻ ngửi và đoán xem. Nếu trẻ không thể đoán ra hoặc đoán sai, mẹ có thể cho trẻ ăn thử một ít để đoán.

4. Nếu trẻ đoán đúng rồi, mẹ phải lập tức tháo khăn bịt mắt trẻ ra, cho trẻ ăn một ít hoa quả rồi lại tiếp tục chơi.

5. Lặp lại trò chơi cho đến khi trẻ nhận biết được hết các loại hoa quả đã chuẩn bị trước đó.

Lời khuyên

Không nên bịt mắt quá chặt để tránh làm tổn thương đến mắt trẻ.

Phát triển trí tuệ

Có thể dùng các loại rau hoặc thực phẩm (đã qua sơ chế) khác để chơi trò chơi này.

NHẬN BIẾT BỐN MÙA

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ hiểu đặc trưng của từng mùa, nhận biết bốn mùa, học một số từng vựng và bài hát liên quan đến các mùa trong năm.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Hai bức tranh (một bức mùa hè, một bức mùa đông).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chuẩn bị hai bức tranh to to một chút, một bức vẽ cảnh mùa hè, một bức vẽ cảnh mùa đông. Mùa hè mặt trời chiếu ánh nắng chói chang, lá trên cây xanh mướt, các trẻ trai mặc quần soóc, trẻ gái mặc váy. Bức tranh khác tả mùa đông, mùa đông cây rụng hết lá chỉ trơ mỗi cành cây khẳng khiu, các trẻ đều mặc quần áo ấm, đội mũ len, quấn khăn và đeo găng tay.

2. Trước tiên, mẹ giảng giải cho trẻ về hai bức tranh, cho trẻ hiểu mùa đông rất lạnh, trẻ phải mặc quần áo ấm, đội mũ, quấn khăn, đi găng tay. Mùa hè trời nóng, trẻ toát nhiều mồ hôi, mặc quần cộc, áo may ô và mặc váy.

3. Mẹ còn có thể lấy những bức ảnh của trẻ chụp vào mùa đông và mùa hè ra cho trẻ phân loại cái nào là mùa đông, cái nào mùa hè, rồi lần lượt xếp vào phía của hai bức tranh lớn, xem trẻ xếp có đúng không.

Lời khuyên

1. Mẹ có thể hướng dẫn trẻ phân biệt mùa đông và mùa hè, phân biệt từ việc mặc quần áo.

2. Mẹ còn có thể dạy trẻ một số từ vựng về mùa hè và mùa đông cho trẻ, như: mùa hè, con ve sầu, mùa đông, áo bông, v.v…

Phát triển trí tuệ

Theo cách chơi như trên, mẹ còn có thể dạy trẻ nhận biết và phân biệt mùa xuân và mùa hè. Ngoài ra, mẹ cũng có thể bố trí những cảnh vật giống với các mùa ở trong nhà để chơi cùng trẻ.

CHÚ MÈO CON VƯƠN MÌNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập cho các cơ ở hai tay của trẻ được linh hoạt, bồi dưỡng cho trẻ khả năng cảm nhận tiết tấu.

Thông qua trò chơi, có thể cho trẻ nhận biết, phân biệt năm ngón tay, so sánh sự khác nhau giữa chúng, nâng cao khả năng cảm nhận về bản thân cho trẻ, tăng thêm sự tự tin.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 4 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một chú mèo đồ chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Mẹ dẫn trẻ đến trước gương làm một số động tác, dùng lời nói và hành động để truyền cảm hứng cho trẻ, sau khi đã thành thạo, có thể cho trẻ bắt chước các động tác của mẹ.

Bài hát 1: "Mèo con vươn mình"

Chú mèo con, kêu meo meo (năm ngón tay xòe ra làm những chiếc râu mèo động đậy).

Mỗi sáng dậy vươn vươn mình (vươn hai tay lên, đan chéo nhau rồi làm động tác rướn người ra trước).

Vươn bên trái (hai vai nghiêng sang trái, cong người). Vươn bên phải (hai vai nghiêng sang phải, cong người).

Cuối cùng còn phải lắc lắc hông (hai tay vẫn đan chéo nhau, hông lắc qua trái, qua phải).

Lời khuyên

Động tác phải có tiết tấu, có tính biểu cảm.

Phát triển trí tuệ

Trò chơi vừa hát vừa vận động khiến trẻ rất vui, bố mẹ có thể dùng một vài kỹ xảo nhỏ để đạt được hiệu quả tốt nhất. Nhưng lưu ý: lời hát phải rõ ràng, hát chậm để trẻ nghe được rõ, điều này có lợi cho việc trẻ phát âm chính xác; tốt nhất là có sự biểu cảm, như vậy trẻ có thể phán đoán ý nghĩa của câu từ qua động tác và sự biểu cảm, cũng khiến trẻ thích lời bài hát.

BÀI HÁT VỖ TAY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện cho trẻ khả năng điều hòa và phối hợp động tác, cũng như khả năng hợp tác với người khác.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Bài hát cho trẻ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ và trẻ ngồi đối diện nhau, mẹ giơ hai tay ra, đồng thời cũng hướng dẫn trẻ biết giơ hai tay ra.

2. Mẹ vừa đọc lời bài hát vừa vỗ tay, trước tiên làm mẫu cho trẻ biết cách vỗ

tay, sau đó đưa tay phải ra để vỗ vào tay phải của trẻ.

3. Khi kết thúc một câu nói, cần làm các động tác tương ứng với nội dung của bài hát[1].

[1] Nội dung bài hát mẹ có thể tự nghĩ lời, hoặc có thể tham khảo tuyển tập các bài hát thiếu nhi.

Lời khuyên

Khi mới bắt đầu, động tác của mẹ phải nhẹ nhàng, đợi trẻ thích ứng rồi mới dần tăng tốc độ.

Khi cần thiết, mẹ có thể chủ động giơ tay ra vỗ vỗ vào tay trẻ, từ từ hướng dẫn trẻ vỗ tay theo quy luật.

TRÊN DƯỚI, TRÁI PHẢI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua việc sắp xếp các vật dụng, kết hợp ngôn ngữ và động tác để hiểu được phương hướng, học được khái niệm trên dưới, trong ngoài, trái phái, v.v…

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Miếng gỗ xếp hình với đủ loại màu sắc và hình dáng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để trẻ xếp các miếng gỗ xếp. Mẹ có thể chỉ vào miếng gỗ hỏi trẻ về vị trí của miếng gỗ có hình dạng và màu sắc nào đó, như “miếng gỗ hình tam giác màu vàng ở phía trên miếng gỗ hình chữ nhật màu đỏ hay ở phía dưới”, “phía dưới miếng gỗ màu xanh lá cây hình chữ nhật là gì nhỉ”, v.v…

2. Mẹ để trẻ xếp miếng gỗ theo đúng hướng dẫn, như “xếp miếng gỗ hình chữ nhật màu đỏ ở phía dưới miếng gỗ tam giác màu vàng”, “để hai miếng gỗ hình vuông ở phía dưới miếng gỗ hình bán nguyệt”, v.v…

3. Dỡ bỏ những đồ chơi của trẻ theo thứ tự trên dưới, trái phải, để trẻ nói xem cái gì ở trên cái gì, ở dưới cái gì, cái gì ở bên phải cái gì, ở bên trái cái gì, v.v…

Lời khuyên

Khi mới bắt đầu, những gì trẻ quan sát được chưa đồng nhất với việc trẻ có

thể biểu đạt được, cho dù trẻ nói sai hoặc làm sai, mẹ hãy kiên trì dạy trẻ, để trẻ có thể nắm bắt chính xác khái niệm về phương hướng.

Phát triển trí tuệ

Về trò chơi phương hướng trên dưới, trong ngoài:

Mẹ chuẩn bị cho trẻ một ít cà rốt và củ cải, để một ít rau xanh vào trong tủ lạnh. Để lẫn lộn cà rốt và củ cải trên sàn, gợi ý kể một câu chuyện liên quan đến cà rốt, củ cải.

Có một hôm, chú chuột tinh nghịch đến nhà của mẹ thỏ, phá tung những củ cải, cà rốt mà mẹ thỏ mất công chuẩn bị, trẻ nhanh chóng giúp mẹ sắp xếp lại. Mẹ hướng dẫn trẻ giúp thỏ mẹ để cà rốt vào tủ lạnh, củ cải để trong làn rau ở ngoài tủ lạnh, củ cà rốt đỏ để ở tầng trên của tủ lạnh, củ nhỏ để ở tầng dưới.

PHÓNG TO LÊN NÀO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này kích thí trẻ nhìn sự vật vố rất quen thuộc dưới một góc độ khác, bồi dưỡng tính tò mò, ham hiểu biết của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Kính lúp, tập tranh vẽ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chuẩn bị một quyển tranh vẽ và một chiếc kính lúp cho trẻ.

2. Để trẻ nhìn qua kính lúp, xem các tranh vẽ, để trẻ nói xem đã nhìn thấy gì qua kính lúp.

3. Sau đó, để trẻ bỏ kính lúp ra, cho trẻ suy ngẫm xem tại sao kính lúp có thể khiến mọi vật lại thay đổi.

4. Đưa trẻ ra ngoài chơi, mang theo kính lúp, để trẻ dùng kính lúp quan sát cảnh vật xung quanh, điều này khiến trẻ rất thích thú.

5. Trong quá trình chơi, trẻ có thể học được các từ “phóng to”, “rõ ràng” và “không giống”, v.v…

Lời khuyên

Khi đưa kính lúp cho trẻ, bạn không nên bắt trẻ phải xem những gì bạn chỉ định.

GỌI HỌ TÊN CỦA TRẺ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ luyện tập cách nói tên mình ra, biết mình là ai, sống ở gia đình nào, tăng cường hơn nữa ý thức về bản thân.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Tấm thẻ có các chữ tên của trẻ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ có thể tự sáng tác ra một đoạn nhạc đơn giản liên quan đến tên của trẻ, rồi hát cho trẻ nghe.

2. Khi nói chuyện cùng mọi người trong nhà, nhắc đến tên trẻ thì gọi luôn cả họ và tên.

3. Tạo điều kiện để trẻ phải tự mình nói rõ họ tên, ví dụ như khi trẻ gõ cửa phòng ngủ, mẹ liền hỏi: "Ai gõ cửa đó?".

4. Khi đi ra ngoài chơi hoặc khi chơi cùng các bạn ở nhà trẻ, mẫu giáo, mẹ giới thiệu trẻ với người khác thì nói đủ cả họ tên của trẻ.

Qua việc luyện tập gọi tên này, trẻ sẽ nhanh chóng biết nói tên họ của mình.

Lời khuyên

Khi gọi tên trẻ, mẹ hãy nói chính xác, rõ ràng để trẻ nghe.

Phát triển trí tuệ

Dùng các phương thức như hát, kể chuyện, các từ ngữ lễ phép để dạy trẻ nói được tên mình, đó là một phương thức trò chơi hiệu quả, đặc biệt là khi dắt trẻ đi chơi với các bạn ở nhà trẻ, cộng thêm việc thầy cô giáo gọi tên trẻ, trẻ sẽ nhanh chóng nhớ được tên mình hơn.

HỌC ĐỒNG DAO

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy trẻ học ngôn ngữ và văn hóa truyền thống, dạy đồng dao cho trẻ giúp trẻ phát âm tốt hơn và có vốn từ vựng thêm phong phú.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

2 bài đồng dao.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Khi trẻ học thêm các từ mới, dạy trẻ một số bài đồng dao đơn giản, có thể giúp trẻ học được nhanh hơn. Cùng đọc các bài đồng dao với trẻ, nếu bài dài quá, có thể chỉ đọc một đoạn bất kỳ.

Phát âm phải chuẩn, rõ ràng, để trẻ nghe rõ từng từ một. Bạn có thể đọc theo vần điệu, hoặc làm vài động tác phụ họa.

Lời khuyên

Mẹ có thể chỉnh sửa một chút các bài đồng dao mình thuộc từ hồi nhỏ, sao cho ngôn ngữ đơn giản, hợp vần. Mẹ có thể kết hợp với một số động tác minh họa, thích hợp để dạy cho trẻ, trẻ sẽ thấy thú vị hơn.

Phát triển trí tuệ

Các bài đồng dao có tiết tấu và các hiệp vần đặc thù rất thích hợp cho trẻ, mỗi lần dù chỉ hát vài phút thôi cũng khiến trẻ rất yêu thích. Cho nên, mẹ có thể lựa chọn những đĩa hát với các bài có tiết tấu vui vẻ để bật cho trẻ nghe, cũng có thể tự mình hát các bài đồng dao cho trẻ nghe, hát các bài hát ru cho trẻ trước khi đi ngủ.

Ngoài ra, mẹ còn có thể hát nhiều bài hát cho trẻ, đọc nhiều đồng dao, thậm chí có thể kể một vài câu chuyện, đọc những câu thơ đơn giản, những hình thức ngôn ngữ này giúp trẻ nâng cao khả năng tiếp thu ngôn ngữ và khả năng âm nhạc.

“TRỢ THỦ” ĐẮC LỰC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thỉnh thoảng nhờ trẻ giúp một việc gì đó, bồi dưỡng cho trẻ hiểu được suy nghĩ của người khác, giúp đỡ người khác theo yêu cầu, nâng cao tình yêu thương và tinh thần hợp tác cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Những dụng cụ sinh hoạt hàng ngày trong gia đình.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ dùng chổi quét nhà, cần một chiếc xẻng để hót vào thùng rác, nên có thể bảo với trẻ: “Con yêu, mau giúp mẹ bỏ xẻng ra xúc rác nào?”

2. Khi bố ngủ dậy cần lấy quần, có thể nói với trẻ: “Con ngoan, giúp bố lấy chiếc quần nào, bố ngủ dậy rồi đây!”

3. Tạo cho trẻ có cơ hội làm việc, bạn sẽ phát hiện ra trẻ không chỉ “nghe lời”, mà còn có thể đỡ đần bạn nhiều việc.

4. Sau khi trẻ giúp được việc, mẹ phải khen ngợi trẻ, trẻ sẽ rất vui.

Lời khuyên

Làm mẫu cho trẻ, biết cách biểu đạt những thứ bạn cần. Nói cho trẻ biết bạn cần gì, yêu cầu trẻ giúp đỡ: “Mẹ cần chiếc muôi múc canh, con giúp mẹ vào bếp lấy nào?”, điều đó khiến trẻ cảm thấy rất tự hào, đồng thời cũng học được các biểu đạt những gì mình mong muốn.

Phát triển trí tuệ

Nhiều cha mẹ không biết rằng, trẻ rất thích được giúp đỡ người khác. Họ nghĩ rằng, “sai vặt” trẻ làm mất thời gian, cho nên không muốn để trẻ đỡ đần việc nhà.

Thực ra suy nghĩ đó rất sai lầm. Chẳng ai sinh ra đều đã biết làm cần phải trải qua học tập và tìm tòi, rèn luyện không ngừng, trẻ mới có thể giúp đỡ việc nhà được thành thạo. Cho nên, cha mẹ khi thấy bé càng giúp mình lại càng hỏng việc thì tốt nhất phải biết nhẫn nại, kiên nhẫn chỉ bảo. Chỉ có bố mẹ nào biết kiên nhẫn, biết hướng dẫn trẻ một cách chính xác, đúng đắn thì mới giúp trẻ hiểu được kỹ năng cơ bản, mới có thể bồi dưỡng quan niệm lao động cơ bản và tinh thần trách nhiệm cho trẻ.

HỌC ĐÁNH RĂNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Biết cách tự thu xếp công việc trong cuộc sống, học được cách giữ gìn vệ sinh răng miệng.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 5 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Bàn chải đánh răng, kem đánh răng, cốc nước (dùng cho trẻ).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trẻ dùng bàn chải đánh răng chuyên dành cho trẻ em.

2. Khi trẻ mới học cách đánh răng, có thể không dùng kem đánh răng, mẹ dạy trẻ súc miệng bằng nước trước, rồi dùng bàn chải đánh lên bề mặt các răng, đánh từ trên xuống dưới sao cho sạch sẽ.

3. Rồi đánh sang hai bên hàm trên và hàm dưới, cũng đánh từ trên xuống dưới.

4. Cuối cùng dùng bàn chải xoa hết bên trong các răng cửa trên và dưới, sau khi xoa xong, dùng nước súc miệng cho sạch.

Lời khuyên

1. Mẹ giúp trẻ lựa chọn bàn chải phù hợp, bề mặt nhất định phải có độ bóng tốt; kích thước bàn chải phải hợp với trẻ, mặt cọ xát của đầu bàn chải phải tròn.

2. Trẻ có 16 chiếc răng, nên có thể bắt đầu học cách đánh răng, bởi vì các lông mềm thường xuyên tiếp xúc với lợi sẽ có ích cho việc mọc răng.

Phát triển trí tuệ

Trẻ từ 1 đến 3 tuổi do sự phối hợp giữa các cơ vận động ở tay chưa được tốt, các cơ chưa phát triển hết, thêm vào đó là không chịu nhẫn nại, rất khó có thể đánh răng cho sạch sẽ, khó mà giữ gìn vệ sinh răng miệng. Khi mới dạy trẻ cách đánh răng, cha mẹ phải dạy trẻ động tác "xoay cổ tay", vừa đánh vừa soi gương để học các động tác đánh răng. Có nghĩa là, bố mẹ phải hiểu: các cơ và hệ thần kinh ở tay của trẻ vẫn chưa phát triển hết, các động tác vệ sinh hiệu quả vẫn cần bố mẹ giúp đỡ.

SAI Ở ĐÂU NHỈ?

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng thực hiện các động tác chính xác cho trẻ, cũng như kỹ năng phát hiện vấn đề, giải quyết vấn đề.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Tất, giầy, bàn chải đánh răng, kem đánh răng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên, mẹ giúp trẻ xỏ một chiếc giày, sau đó lại đi một chiếc tất rộng. Mẹ không cần nói gì, quan sát xem trẻ có phát hiện ra vấn đề gì không, và có biết sửa lại không.

2. Mẹ cho kem đánh răng lên phần sau của bàn chải chứ không phải phần lông mềm của bàn chải. Cho trẻ xem chỗ nào không đúng, trẻ có biết cách xử lý không.

3. Mẹ còn có thể cố ý mang cho trẻ hai chiếc giày khác nhau, giả vờ phải đi ra ngoài, xem trẻ có phát hiện ra "lỗi sai" của mẹ không.

4. Khi trẻ phát hiện và chỉ ra lỗi sai, mẹ phải khen ngợi trẻ; khi trẻ không chỉ ra được chỗ sai, mẹ phải hướng dẫn hợp lý để trẻ phát hiện ra lỗi sai.

Lời khuyên

Cần có động tác và lời nói thu hút trẻ, khiến trẻ có hứng thú quan sát.

Phát triển trí tuệ

Trong cuộc sống, có rất nhiều trò chơi có thể dạy trẻ phát hiện vấn đề, bố mẹ phải hướng dẫn, khen ngợi trẻ phát hiện vấn đề và chỉnh sửa lại cho đúng như việc đội ngược mũ, mặc quần áo trái, v.v…

NHÀ TẠO MẪU TÍ HON

Bồi dưỡng kỹ năng:

Chủ yếu luyện tập khả năng tự xử lý, sắp xếp cuộc sống cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Mũ, khăn (cho mẹ), áo sơ mi (cho bố), giày nhỏ (của trẻ), dây chuyền (của mẹ).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Lấy hết những quần áo, đồ trang sức đã chuẩn bị từ trước ra, lần lượt nói cho trẻ biết những đồ đó là của ai.

2. Để trẻ lựa chọn mũ, giày, quần áo, trang sức mà mình thích, mẹ khen trẻ và khuyến khích trẻ mặc hết vào.

3. Để trẻ đội cả mũ của mẹ, mặc áo sơ mi của bố, đi giày của mình, tay cầm khăn của mẹ, rồi mẹ đưa trẻ đến trước gương, cho trẻ nhìn xem mình như thế nào sau khi trang điểm.

4. Mẹ cũng có thể bật điệu nhạc vui nhộn, đi đi lại lại trước gương theo điệu nhạc, cùng trẻ thực hiện một buổi biểu diễn thời trang nhỏ.

Lời khuyên

Không nên chỉ trích hay can thiệp vào sự lựa chọn của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Thông thường trẻ lúc này đã có ấn tượng với việc học mặc quần áo, ví dụ trẻ sẽ:

1. Thích những quần áo hợp với mình;

2. Mặc quần áo, xỏ giày tất;

3. Có lúc còn muốn tự cởi bỏ quần áo.

VỆ SINH SẠCH SẼ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Bồi dưỡng khả năng phối hợp giữa tay và mắt cũng như khả năng vận động chính xác.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Xô nhỏ, nước, đồ chơi bằng nhựa, bàn chải nhỏ, nước tẩy rửa, mút, khăn bông.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chọn thời gian vào cuối tuần nào đó, thu thập ít đồ chơi bằng nhựa của trẻ, bỏ đồ chơi vào trong xô nhỏ không có nước.

2. Nói với trẻ rằng những đồ chơi đó đã bẩn rồi, phải tắm rửa lại cho chúng.

3. Trước hết, lấy một đồ chơi nhỏ để vào trong xô có nước, cho ít nước tẩy rửa vào, dạy trẻ dùng mút và bàn chải vệ sinh sạch sẽ cho đồ chơi.

4. Nếu trẻ không biết cách làm, mẹ phải chủ động làm mẫu cho trẻ xem.

5. Đợi khi trẻ đã cọ sạch các đồ chơi này, mẹ phải làm mẫu cho trẻ như dùng khăn bông lau khô, lau sạch đồ chơi như thế nào, và khen ngợi trẻ.

6. Theo phương pháp kể trên, cho trẻ cọ sạch sẽ hết tất cả đồ chơi bằng nhựa.

Lời khuyên

Quan sát trẻ, không để trẻ nuốt nước tẩy rửa, hoặc để nước tẩy rửa bắn vào mắt.

TRÒ CHƠI PHÁT TRIỂN TRÍ TUỆ CỦA TRẺ TỪ 2,5 - 3 TUỔI

CÁC CHỈ TIÊU PHÁT TRIỂN CỦA TRẺ Ở GIAI ĐOẠN NÀY

Phát triển khả năng vận động: Ngón tay đã khá linh hoạt, có thể làm các động tác chi tiết. Hai chân có thể nhảy về phía trước mà không ngã, có thể đi cầu thăng bằng. Khả năng giữ thăng bằng tốt, có thể nhảy cóc liên tục, chạy liên tục, có thể ném vật này, đá vật kia, có thể khá thoải mái thực hiện các động tác phức tạp ở các bộ phận cơ thể khi đứng trên mặt đất. Có khả năng điều khiển tốc độ chạy nhảy một cách thoải mái, có thể thu chân về và đổi hướng mà không bị ngã, có thể nhạy theo nhịp điệu âm nhạc.

Đặc điểm phát triển trí tuệ: Trí tuệ phát triển khá nhanh chóng, khả năng tư duy đã được nâng cao. Học tập khá tốt, khả năng ghi nhớ nhanh, sau vài lần dạy đã có thể hát. Có thể nhớ được những sự vật trừu tượng đã được nghe, và tự mình nói qua. Có thể dùng ngôn ngữ biểu đạt yêu cầu của bản thân, lượng từ vựng đã tăng lên nhanh chóng đến khoảng 900 từ, hình thức câu đã dần phức tạp, đồng thời có thể kể câu chuyện tình tiết đơn giản một cách cơ bản.

Đặc điểm phát triển ngôn ngữ: Có thể nói một vài giới từ, đại từ, động từ, tính từ đơn giản, có thể nắm được phương thức biểu đạt đơn giản, có thể đoán câu đố, có thể nhớ bài hát, biết tự giới thiệu bản thân và bố mẹ.

Đặc điểm phát triển tình cảm: Có sự thích thú đối với các sự vật xung quanh, có thể hỏi liên tục để biết rõ ngọn ngành đầu đuôi sự việc, bồi dưỡng niềm vui thích này của trẻ có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với việc phát triển trí tuệ.

Thói quen sinh hoạt và khả năng tự xử lý: Tự mình đi vệ sinh, có thể tự mặc quần áo, cài cúc áo, biết sử dụng kéo, có thể nhớ được số nhà. Muốn cùng các bạn nhỏ chơi trò chơi và sẽ vui lòng giúp đỡ người khác. Biết được các lễ nghi giao tiếp cơ bản, như chủ động chào khách, khi khách về chủ động chào tạm biệt, v.v…

Điểm quan trọng của các trò chơi trí tuệ cho trẻ trong giai đoạn này:

1. Bồi dưỡng khả năng tự xử lý, biết cách tự ăn cơm, đi vệ sinh, mặc quần áo

2. Luyện tập động tác chi tiết cho tay: tô màu, xếp hình, nặn đất, v.v…

3. Khả năng đếm số và khả năng biểu đạt ngôn ngữ;

4. Cho trẻ xem nhiều sách có hình vẽ, mẹ vừa đọc vừa chỉ vào chữ cho trẻ xem.

5. Thường xuyên có các trò chơi phát huy sự liên tưởng, trí tưởng tượng của trẻ, luyện tập tính linh hoạt của tư duy.

10 BẬC THANG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập khả năng đi lại và khả năng leo trèo của trẻ, có thể bồi dưỡng khả năng cảm nhận về con số đồng thời có thể hoàn thiện khả năng phối hợp vận động, để trẻ phát triển cân bằng toàn diện.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 6 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Cầu thang.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ dắt trẻ vừa đi lên cầu thang vừa đếm bậc thang.

2. Khi trẻ bước một bước chân, mẹ ra hiệu cho trẻ đếm: "Một", bước hai bước, đếm: "Hai", cứ tiến hành như vậy.

3. Cũng có thể hướng dẫn trẻ khi đi lên bậc thang đếm từ 1 đến 10, khi xuống thang, hướng dẫn trẻ đếm từ 10 về 1.

4. Dành thời gian đưa trẻ đi leo núi, khi leo núi cũng có thể vừa leo vừa đếm bậc thang, vừa rèn luyện được thân thể, lại vừa tăng thêm niềm vui cho trẻ.

Lời khuyên

1. Khi bắt đầu có thể lựa chọn bậc thang thấp một chút để tập leo.

2. Không nên để trẻ leo nhiều bậc thang liền một lúc, cần nghỉ ngơi giữa chặng.

Phát triển trí tuệ

Khi trẻ mệt, mẹ có thể cùng trẻ chơi trò chữ số vẽ rồng.

Mẹ có thể dạy trẻ các hình ảnh về chữ số từ 1 đến 10 theo đúng thứ tự, đợi sau khi trẻ đã nhận biết hết mặt số, đảo lộn xộn các hình ảnh đó lên, để trẻ nhận biết và sắp xếp theo đúng thứ tự tăng dần từ 1 đến 10. Thực hiện lặp lại nhiều lần, để trẻ nhận biết được số từ 1 đến 10.

YÊU, GHÉT, BUỒN, VUI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập tính linh hoạt cho các cơ mặt của trẻ, tăng cường sự nhận thức của trẻ về các biểu hiện trên mặt, đồng thời giúp trẻ có thể phán đoán được tình cảm của người khác qua biểu hiện ở khuôn mặt.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Các hình ảnh về khuôn mặt với những biểu hiện khác nhau (vui sướng, khóc buồn, v.v…).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Lấy các tấm hình với những biểu hiện của khuôn mặt cho trẻ xem.

2. Trước tiên, mẹ chọn ra một hình có khuôn mặt vui vẻ, thể hiện nét mặt mình thật vui, đồng thời phải dùng những câu nói đơn giản để nói cho trẻ biết tên gọi của những biểu cảm này, dạy trẻ chú ý đến đặc điểm của các bộ phận trên khuôn mặt tương ứng với những biểu hiện đó.

3. Mẹ cho trẻ xem hình ảnh về khuôn mặt vui vẻ, cho trẻ bắt chước biểu hiện khuôn mặt trên đó rồi tự mình làm vẻ vui vẻ.

4. Đợi khi trẻ học được cách thể hiện trạng thái vui vẻ rồi, mẹ tiếp tục cho trẻ học cách biểu cảm trạng thái buồn rầu, yêu thương, ghét bỏ.

Lời khuyên

1. Nhắc nhở trẻ không được tùy ý làm mặt xấu cho người khác xem, đó là hành vi không lễ phép.

2. Khi trẻ thể hiện các trạng thái biểu cảm, không nên chỉ biết nói, biết liếc mắt, phải hướng dẫn trẻ kết hợp linh hoạt các bộ phận trên khuôn mặt.

Phát triển trí tuệ

Khi chơi, để trẻ tự mình thực hiện, so sánh sự khác biệt giữa các trạng thái, bố mẹ chỉ cần đứng bên cạnh hướng dẫn là được. Nếu trẻ thích một trạng thái biểu cảm nào đó, bố mẹ không nên vội vàng đổi sang trạng thái biểu cảm khác.

CON TRAI (CON GÁI) CỦA TA

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy cho trẻ biết cách phân biệt giới tính, đồng thời cho trẻ nhận biết giới tính của chính mình, giúp trẻ hiểu rõ bản thân mình hơn và có thể điều khiển được các hành vi của mình.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một số hình ảnh (trên có vẽ hình con trai, con gái, váy, hoa cài đầu, vận động, v.v…).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Lấy những đồ đã chuẩn bị ra cho trẻ xem trước, để trẻ nhận biết đâu là bé trai, đâu là bé gái, ai là anh, ai là chị, ai là em trai, ai là em gái ở trong ảnh.

2. Để trẻ đối chiếu với hình trong ảnh, nói xem có gì khác biệt giữa các đặc trưng như tóc, quần áo, thân hình của bé trai và bé gái.

3. Để trẻ nói xem mình là con trai hay con gái, đồng thời để trẻ lấy những bức hình có giới tính giống mình ra.

Lời khuyên

Thường ngày, bố mẹ vì thích con là con trai hoặc thích con gái, nên cho con mình ăn mặc theo sở thích của mình, như vậy rất có thể sẽ khiến trẻ có định hướng giới tính không chính xác.

Phát triển trí tuệ Nghiên cứu cho thấy, bố mẹ gọi đúng các bộ phận để giải thích cho trẻ có ý nghĩa hết sức quan trọng, đây là cách giáo dục rất đúng đắn để trẻ tự nhận biết mình. Nếu bố mẹ dùng từ không chính xác hoặc nói tránh đi về bộ phận sinh dục của trẻ, rất dễ khiến trẻ hiểu nhầm là bộ phận sinh dục là thứ gì đó “không bình thường” hoặc “không được nói ra”. Tự biết mình là một trong những phần kỹ năng vô cùng quan trọng lại rất “thần bí” trong 8 kỹ năng trí tuệ. Nó có thể khiến trẻ hiểu được mình, có thể điều khiển hành vi của mình tốt hơn.

TẬP DÙNG ĐŨA

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này rèn luyện khả năng điều khiển cũng như tính linh hoạt của các cơ tay cho trẻ, đồng thời tập cho trẻ khả năng tự xử lý, lo liệu cuộc sống.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Đũa dùng cho trẻ, hai cái bát, mút xốp, bông, đồ chơi, v.v…

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ làm mẫu cho trẻ xem cách dùng đũa thế nào, dạy trẻ phương pháp dùng đũa chính xác, để trẻ vừa xem vừa bắt chước.

2. Mẹ cho mút xốp, đồ chơi, v.v… vào một chiếc bát, chiếc bát kia để bên cạnh, cho trẻ dùng đũa gắp các đồ trong bát này chuyển sang bát khác.

3. Chờ khi trẻ đã hoàn thành nhiệm vụ, mẹ có thể để hai bát cách xa nhau hơn, hoặc đổi những thứ khó gắp hơn và cho trẻ tiếp tục luyện tập.

4. Cho trẻ luyện tập dùng đũa nhiều lần, khen ngợi, cổ vũ trẻ sử dụng đũa.

Lời khuyên

1. Khi mới bắt đầu, kích thước các vật cho trẻ gắp phải hợp lý, không nên chọn vật có bề mặt trơn nhẵn.

2. Mẹ phải thường xuyên thay đổi các vật cho trẻ gắp, từ dễ gắp đến khó gắp.

3. Mỗi lần tập dùng đũa không nên quá lâu, tránh để các cơ ở tay trẻ bị mỏi.

Phát triển trí tuệ

Khi trẻ được 2-3 tuổi cần học cách dùng đũa, cố gắng tránh dùng thìa nữa. Bởi vì khi dùng đũa, bộ não và tay của trẻ tiến hành một loạt các động tác phối hợp chính xác. Khi dùng đũa gắp thức ăn, không chỉ có 5 ngón tay cùng hoạt động, mà bàn tay, vai và các khớp xương cũng phải cùng tham gia. Xét từ tình trạng phân công các khu của đại não, khu vực điều khiển hoạt động cơ của mặt và tay phải lớn hơn các khu vực vận động cơ khác, khi các cơ hoạt động sẽ kích thích tế bào não, hỗ trợ cho sự phát triển của đại não.

NHẶT NHỮNG VIÊN SỎI ĐẸP

Bồi dưỡng kỹ năng:

Đưa trẻ ra ngoài chơi, nhặt những viên sỏi đẹp, cùng với việc quan sát sự vật của giới tự nhiên, có thể bồi dưỡng khả năng quan sát sắc bén và tính tò mò cho trẻ. Ngoài ra, còn có thể để trẻ được tắm nắng, kích thích sự hấp thụ can xi, có lợi cho sức khỏe.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Công viên, một xô nhựa nhỏ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chọn một ngày cuối tuần đầy nắng và gió, đưa trẻ đi chơi công viên.

2. Sau khi đến công viên, mẹ phải nhắc nhở trẻ chú ý đến đường dưới chân mình, nhiệm vụ của lần đi chơi này chủ yếu là nhặt được các viên sỏi đẹp, sáng bóng mang về.

3. Dẫn trẻ đi tìm khắp nơi, nhặt những viên sỏi cả to cả nhỏ, cả thô nhám, cả nhẵn bóng, có góc cạnh, màu trắng màu nâu, v.v…, nói cho trẻ biết đặc trưng của những viên sỏi đó.

4. Mẹ có thể để trẻ phân loại những viên sỏi này theo kích thước và màu sắc.

5. Cuối cùng, cổ vũ trẻ mang những viên sỏi nhặt được về nhà, rửa sạch rồi xếp thành ngọn núi.

Lời khuyên

1. Theo dõi trẻ sát sao, tránh để trẻ không cẩn thận lại cầm sỏi đá tự làm mình bị thương.

2. Không được nhặt sỏi ở những nơi gần công trình xây dựng hoặc khu đất không có người.

Phát triển trí tuệ

Giúp trẻ nhận biết tự nhiên phải để trẻ nhận biết thực vật động vật, và cả những hiện tượng tự nhiên. Có thể để bé nhận biết một số thực vật thường gặp, biết được đặc điểm của một số cây cối trong vườn.

Ngoài việc đưa trẻ đi công viên chơi, cha mẹ còn có thể đưa trẻ đến các vườn thú, vườn bách thảo. Cây cối ở đó rất nhiều, đa dạng, có thể cho trẻ nhận biết, giảng giải cho trẻ về đặc điểm, tập tính và vai trò của cây trong cuộc sống.

SÚT BÓNG VÀO GÔN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi sút bóng vào gôn giúp phát triển cơ đùi của trẻ, tăng cường khả năng giữ thăng bằng của cơ thể, bồi dưỡng khả năng phán đoán và tính linh hoạt của vận động.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 7 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Hai quả bóng có cùng màu sắc.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Trước tiên, bố dựng hai cọc gỗ lên để làm gôn.

2. Bố cầm bóng lên, nói với trẻ quy tắc của trò chơi sút bóng, khuyến khích trẻ sút bóng vào gôn.

3. Để trẻ đứng cách gôn 1m, bố làm mẫu trẻ xem sút bóng vào gôn là như thế nào.

4. Khi trẻ sút được bóng vào gôn, bố phải khen ngợi, vỗ tay hô vào, kích thích sự yêu thích thi đấu thể thao của bé.

5. Đợi sau khi trẻ đã thành thạo, bố có thể thi đấu với trẻ, xem ai sút được nhiều bóng vào gôn.

Lời khuyên

1. Bố cần kiên nhẫn dạy trẻ cách sút bóng, khơi gợi ở trẻ sự thích thú.

2. Nếu trẻ lăn bóng, đẩy bóng vào gôn, bố cần kịp thời cổ vũ trẻ.

Phát triển trí tuệ

Nhiều trẻ rất thích những trò chơi vận động với quả bóng, nên bố mẹ hãy dành nhiều thời gian chơi cùng trẻ những trò này. Bố mẹ có thể đưa trẻ ra công viên, đến những nơi có nhiều bạn để thi đấu cùng các bạn nhỏ. Trước tiên có thể chia các bạn nam thành một đội, các bạn nữ thành một đội, giữa hai đội có khoảng cách là 2m, dựng gôn đối diện nhau. Bắt đầu chuyền bóng từ trẻ đầu tiên đến trẻ cuối cùng, sau đó sút bóng vào trong gôn. Xem xem đội nào chuyền bóng nhanh hơn thì đội đó giành chiến thắng. Cũng có thể chuyền ngược nhiều lần, phân chia mục đích chuyền bóng của các bé trai và các bé gái, là để cho trẻ nhận biết được giới tính của mình.

NHỚ ĐỊA CHỈ VÀ ĐIỆN THOẠI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy trẻ nhớ được địa chỉ nhà mình, họ tên bố mẹ, số điện thoại, bồi dưỡng trí nhớ và khả năng ứng biến của trẻ, đồng thời nâng cao nhận thức tự bảo vệ mình.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Tấm thẻ có địa chỉ nhà mình, thẻ có số điện thoại của bố mẹ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ đưa trẻ đến lớp mẫu giáo, phải đăng kí các thông tin liên quan đến trẻ, khi mẹ viết các thông tin, không nên ngại nói thẳng với trẻ rằng: “Con à, cô giáo ở trường phải điểm danh, còn yêu cầu các bé tự giới thiệu về địa chỉ nhà mình, số điện thoại của bố mẹ, chúng ta cũng cần phải chuẩn bị trước.”.

2. Mẹ nói với trẻ: Con tên là….., năm nay 2 tuổi rưỡi, nhà ở số…., đường….., điện thoại của bố mẹ là: 09….

3. Mẹ nên giảng giải từ từ cho bé, phải lặp lại nhiều lần cho đến khi trẻ nhớ được thì thôi.

Lời khuyên

1. Mẹ có thể chỉ dạy trẻ một lần hoặc là địa chỉ nhà hoặc là số điện thoại, đợi khi trẻ nhớ được rồi mới dạy trẻ nhớ thứ khác.

2. Trò chơi này còn có thể dùng để đề phòng khi trẻ bị lạc.

Phát triển trí tuệ

Đợi sau khi trẻ đã quen với các trò chơi trên, mẹ có thể phát triển trò chơi này như sau:

Để trẻ nhớ số điện thoại di động, số điện thoại ở cơ quan, công ty và địa chỉ nơi làm việc của bố mẹ. Đợi sau khi trẻ đã nhớ hết, bố mẹ có thể để trẻ nói cùng lúc cả địa chỉ của cơ quan, của nhà, số điện thoại của cơ quan và số di động của bố mẹ.

LEO NÚI

Bồi dưỡng kỹ năng:

Leo núi không chỉ rèn luyện sức khỏe, mà còn có thể hít thở được không khí trong lành, ngắm nhìn vẻ đẹp của đất trời thiên nhiên, giúp phát triển tư duy và tính cách của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Nước, núi nhỏ ở gần chỗ ở (hoặc núi nhân tạo ở công viên).

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Chọn một ngày đầy nắng và gió, đưa trẻ ra ngoài chơi leo núi.

2. Leo lên núi, cùng trẻ hét vang: “A lô, a lô”, cùng trẻ nghe tiếng vang của âm thanh.

3. Trong khi leo núi, bố mẹ có thể cho trẻ nghỉ một lát, uống ít nước, ăn ít đồ ăn, rồi cùng chụp ảnh, chơi trò chơi.

Lời khuyên

1. Hướng dẫn và khuyến khích trẻ nghe nhiều hơn, nhìn nhiều hơn, phát hiện thêm những diện mạo khác nhau của giới tự nhiên.

2. Để thuận tiện cho trẻ hoạt động, khi leo núi, không được mặc quần áo chật.

3. Luôn luôn bám sát trẻ, để trẻ hoạt động trong phạm vi tầm nhìn và kiểm soát của mình.

Phát triển trí tuệ Khi đưa trẻ đến với thiên nhiên, vốn là để trẻ cảm nhận được cái đẹp của thiên nhiên. Nhưng rất nhiều bố mẹ chỉ dẫn trẻ đi chơi mà không giải thích nên trẻ không thu hoạch được điều gì mới.

Vì thế, khi đưa trẻ ra ngoài tìm hiểu thiên nhiên, bố mẹ phải hướng dẫn cho trẻ, có thể dùng lời nói hướng dẫn trẻ cách thưởng ngắm, tận hưởng thiên nhiên như thế nào, bố mẹ có thể vừa cùng trẻ ngắm cảnh, vừa chụp ảnh, vì chụp ảnh có thể làm tăng thêm sự thích thú ngắm cảnh cho trẻ sau này. Ngoài ra, những ngọn núi trùng điệp, những đám mây muôn màu muôn vẻ là nguồn khơi phát trí tưởng tượng cho trẻ, nước chảy róc rách, tiếng chim véo von lại có thể kích thích thính giác và sự cảm thụ ở trẻ.

GHI NHỚ VÀ TÌM KIẾM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập trí nhớ cũng như khả năng quan sát và khả năng phản ứng của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 8 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Ảnh về chú gấu nhỏ, chú cún con, chú mèo con, bạn thỏ con.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ để ba tấm hình lên sàn, yêu cầu trẻ ghi nhớ những hình này.

2. Trước tiên bảo trẻ nhắm mắt lại, mẹ nhẹ nhàng rút một hình ra, rồi cho trẻ mở mắt ra tìm xem thiếu mất hình nào.

3. Mẹ có thể úp ngược ba tấm hình đó xuống sàn, để trẻ nhớ vị trí của các hình, mẹ hỏi: “Bạn gấu nhỏ ở đâu nhỉ?”, rồi cho trẻ nhớ lại và tự tìm xem bạn gấu ở đâu.

4. Hình các chú cún con, chú thỏ con, chú mèo con, v.v… cũng chơi theo cách như vậy.

5. Đợi sau khi trẻ đã quen với trò chơi này, mẹ có thể đổi vai, cho trẻ giấu hình, còn mẹ đi tìm.

Lời khuyên

Số lượng hình ảnh có thể căn cứ vào khả năng ghi nhớ của trẻ để tăng lên hoặc giảm đi.

Phát triển trí tuệ

Rèn luyện tính nhẫn nại cho trẻ, thông thường có thể bắt đầu từ những phương diện sau:

1. Thực hiện nhiều vận động có tính quy tắc. Mỗi ngày tiến hành rèn luyện vận động với một lượng nhất định, trẻ sẽ dần có được khả năng tự điều chỉnh.

2. Chơi nhiều đồ chơi thông minh. Tốt nhất cho trẻ chơi các đồ chơi có thể phát triển trí tuệ cho trẻ, như xếp hình bằng gỗ, v.v… Ngoài ra, cắt dán giấy cũng là một phương pháp tốt để bồi dưỡng tính nhẫn nại cho trẻ.

3. Cần chơi nhiều trò chơi mang tính tập thể. Các trò chơi này có thể khiến trẻ có được thói quen tuân thủ nguyên tắc, có thể rèn luyện tính nhẫn nại và tinh thần đoàn kết của trẻ.

AI CHẠY NHANH HƠN?

Bồi dưỡng kỹ năng:

Luyện tập cho trẻ quy tắc về tính tích cực, sáng tạo, đồng thời giúp trẻ hiểu được rằng các trò chơi kiểu thi đấu đều có cơ hội thắng thua, được hưởng niềm vui từ những trò chơi mang tính thi đấu.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 9 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Sân chơi rộng rãi ngoài trời, sách, quả bóng bàn.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố mẹ đưa trẻ ra ngoài trời chơi, mẹ cùng trẻ thi chạy nhanh, bố làm trọng tài.

2. Khi mới bắt đầu, mẹ có thể chạy nhanh một chút, giành chiến thắng ở vòng đầu tiên. Sau khi trẻ thấy mẹ thắng rồi, hỏi trẻ xem có yêu cầu gì để mẹ chạy

chậm lại không, từ đó kích thích khả năng sáng tạo trò chơi ở trẻ.

3. Nếu trẻ không nghĩ ra được, mẹ có thể gợi ý cho trẻ như mẹ phải vừa đội sách trên đầu vừa chạy, hoặc là chạy với hai đầu gối kẹp quả bóng bàn, v.v…, rồi cùng thi với trẻ.

4. Nhiều lần thay đổi quy tắc và sự phán quyết của trọng tài, để trẻ hiểu được trò chơi thi đấu phải có quy tắc và trọng tài, quy tắc khác nhau, thì kết quả thi đấu sẽ khác nhau.

Lời khuyên

Khi chơi trò chơi này, tốt nhất bố mẹ nên toàn tâm toàn ý tham gia vào trò chơi, như vậy mới có thể tạo hứng thú cho trẻ, và cũng có thể kích thích một cách tốt nhất tiềm năng và thực lực thi đấu của trẻ.

Phát triển trí tuệ

Đối với các trò chơi về thi chạy, còn có trò "hạt dầu và hạt nước thi chạy", cụ thể như sau:

1. Trước tiên, mẹ chuẩn bị một thìa dầu ăn và một thìa nước.

2. Trải tấm ni lông lên trên mặt sàn bằng phẳng.

3. Dùng thìa nhỏ vài giọt dầu ăn và vài giọt nước lên sàn có trải ni lông.

4. Thổi mạnh, xem giọt nước và giọt dầu, giọt nào chạy nhanh hơn.

Thông qua trò chơi này, mẹ có thể dạy trẻ: lực hút bên trong của dầu khá lớn, cho nên sẽ thành hình tròn, khi chịu áp lực sẽ xoay tròn, lăn đi, nên chạy nhanh hơn.

NHẢY TRÊN GIƯỜNG ĐỆM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Mức độ hoạt động của trò chơi này rất lớn, thông qua trò chơi, có thể luyện tập sự phối hợp hài hòa của các bộ phận trên cơ thể, đặc biệt là rèn luyện khả năng hoạt động nhảy cao của chi dưới và sức mạnh của các cơ đùi.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 9 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Đệm giường mềm.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Để trẻ cởi giày, đứng trên miếng đệm đã chuẩn bị trước đó, bố, mẹ lần lượt

đứng ở hai đầu miếng đệm.

2. Hướng dẫn trẻ nhảy cao lên liên tục ở trên đệm.

3. Bố và mẹ vừa cổ vũ trẻ cố gắng nhảy cao hơn, vừa đứng ở đệm để bảo vệ trẻ.

4. Chơi trò chơi này trong khoảng 5 phút.

Lời khuyên

1. Không được chơi trò chơi này sau khi ăn hoặc trước khi đi ngủ.

2. Nhảy đệm không bằng nhảy dây, nhảy dây vừa tốt cho cơ thể lại tốt cho não bộ.

Phát triển trí tuệ

Khi trẻ biết đi, trẻ rất thích vận động. Vì vậy bố mẹ phải cùng trẻ chơi nhiều trò chơi vận động hơn nữa. Các loại trò chơi vận động phù hợp với từng độ tuổi như sau:

1. Trẻ từ 1-2 tuổi: tập chạy, sút bóng, nhảy hai chân.

2. Trẻ từ 2-3 tuổi: nhảy dây, nhảy đệm, nhảy lò cò.

3. Thời kì học mẫu giáo: chủ yếu là các trò chơi ngoài trời, như đá bóng, chạy bộ, tập thể dục, tắm nắng, v.v…

NHẬN BIẾT THỜI GIAN

Bồi dưỡng kỹ năng:

Học tập các từ vựng về “thời gian”, để trẻ hiểu được ngôn ngữ có thể biểu đạt thời gian xảy ra sự việc, trẻ sẽ có khả năng biểu đạt trình tự thời gian và tương lai.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 9 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Đồng hồ hẹn giờ.

Phương pháp và các bước thực hiện:

Chuẩn bị một chiếc đồng hồ hẹn giờ, cùng trẻ tận hưởng cuộc sống mỗi ngày, mẹ có thể làm như sau:

1. Hẹn chuông đến 8 giờ sáng, để trẻ dậy, mặc quần áo, đi giày, đến trường mẫu giáo.

2. Hẹn chuông 9 giờ sáng, đó là thời gian trẻ đến trường tập thể dục và xem sách.

3. Hẹn chuông 12 giờ, nói với trẻ đến ngồi ở trước bàn ăn, xếp bát đũa, chuẩn bị ăn cơm trưa.

4. Hẹn 1 giờ chiều, để bé nghỉ ngơi một lúc, đắp chiếc khăn bông để ngủ trưa.

5. Hẹn 2 giờ chiều, đã đến giờ bé ngủ dậy, bắt đầu các hoạt động tự do.

6. Hẹn 4 giờ chiều, đến giờ bé đi học về, chuẩn bị về nhà cùng bố mẹ.

7. Hẹn 6 giờ chiều, bé chuẩn bị rửa tay, cùng ăn cơm tối với bố mẹ.

8. Hẹn 9 giờ tối, trẻ phải lên giường, nghe mẹ kể chuyện, sau đó đi ngủ.

Ngoài ra, mẹ có thể thử dạy trẻ một số từ ngữ liên quan đến thời gian như "sau khi nghe xong câu chuyện này, con phải …" hoặc "đợi mẹ đi đổ rác về, con …", kết hợp các "từ chỉ thời gian" (như "trước khi …" hoặc "sau khi …." hoặc "khi …") mà trẻ thường dùng với những sự việc mà trẻ quen thuộc, như vậy trẻ sẽ nhanh chóng có được khái niệm về thời gian.

Lời khuyên

Cha mẹ phải hiểu rõ rằng, trẻ lúc này vẫn chưa có khái niệm về thời gian, chưa có quan niệm đơn vị thời gian năm, tháng, tuần, ngày, giờ, phút v.v… như của người lớn.

Phát triển trí tuệ Muốn dạy trẻ hiểu được khái niệm thời gian, bố mẹ có thể làm như sau:

1. Dùng sự việc cụ thể biểu thị thời gian. Có thể dùng "buổi sáng sau khi ngủ dậy ….", "buổi trưa …", "buổi tối/trước khi đi ngủ" để biểu thị sự việc cụ thể, như "buổi sáng sau khi ngủ dậy phải uống một cốc sữa".

2. Cố ý sử dụng các từ ngữ về thời gian. Dạy trẻ học các sử dụng từ ngữ về thời gian, có thể làm tăng chú ý về thời gian cho trẻ, như "năm nay con hai tuổi rồi, năm sau là ba tuổi đấy nhé", "ngày mai là thứ Sáu, chúng ta phải đến nhà của chị chơi", v.v…

3. Sử dụng đồng hồ hẹn giờ hiệu quả. Tư duy của trẻ đều là hình tượng hóa, bố mẹ có thể ở cùng trẻ, hình tượng hóa, cụ thể hóa những con số trên đồng hồ, như dán hình bát mì ở phần 7 giờ, biểu thị là 7 giờ phải ăn sáng.

TRƯỚC VÀ SAU

Bồi dưỡng kỹ năng:

Dạy trẻ biết thêm khái niệm phương hướng, nhận biết chính xác và phân biệt

danh từ chỉ phương hướng trước - sau.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Đồ chơi.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố mẹ dắt tay trẻ ra ngoài đi chơi.

2. Mẹ có thể cố ý đi đằng trước trẻ và bố đi sau liền nói với trẻ: "Con à, mẹ đang đi phía trước chúng ta đấy".

3. Bố dắt bé đi nhanh hơn, đuổi theo mẹ, sau đó bố có thể nói với bé: "Mẹ lại tụt lại phía sau chúng ta rồi".

4. Mẹ có thể để bé nghe chỉ lệnh đứng lên, mẹ nói: "Con đứng lên phía trước mẹ nào". Bé liền tăng tốc chạy ra phía trước mẹ. "Con lại tụt lại phía sau mẹ nào". Bé liền chạy về phía sau mẹ.

Lời khuyên

1. Đồng thời có thể dạy trẻ nhận biết mặt chữ: trước, sau, phía trước, phía sau.

2. Đợi sau khi trẻ chơi đã mệt rồi, cho trẻ chơi xếp các đồ chơi theo thứ tự trước, sau, tăng cường sự hiểu biết của trẻ về thứ tự trước sau.

Phát triển trí tuệ

Các chuyên gia cho rằng: phương pháp hữu hiệu nhất dạy trẻ biết phương hướng trước sau là nhận biết cơ thể của mình, bố mẹ có thể tận dụng điểm này để luyện tập khả năng nhận biết phương hướng cho trẻ. Thông thường, khi được khoảng một tuổi là trẻ bắt đầu nói bập bẹ, trẻ có thể dần dần hiểu được tay trái, tay phải, chân trái, chân phải, mắt trái, mắt phải, tai trái, tai phải. Sau khi trẻ đã thành thạo, bố mẹ có thể nói tên các bộ phận để trẻ nhận biết.

NHẬN BIẾT BỐN MÀU SẮC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Để trẻ nhận biết bốn màu đỏ, vàng, đen và trắng, bồi dưỡng cảm nhận màu sắc cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Bốn quả bóng với các màu đỏ, vàng, đen, trắng, những miếng thẻ có chữ "Đỏ", "Vàng", "Đen", "Trắng".

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ chuẩn bị cho trẻ bốn quả bóng màu đỏ, vàng, đen và trắng. Trước tiên mẹ giới thiệu qua một lượt, lần lượt nói cho trẻ biết quả bóng này có màu gì, quả bóng kia có màu gì.

2. Mẹ lấy thẻ màu đỏ ra, nói với trẻ: "Con tìm quả bóng có màu giống với màu trên thẻ này nào". Đợi sau khi trẻ tìm ra, mẹ lại nói: "Cả hai đều là màu đỏ".

3. Theo phương pháp này, mẹ lần lượt dạy bé nhận biết màu vàng, màu trắng, màu đen, đồng thời dạy trẻ nhận biết các chữ: đỏ, vàng, đen, trắng.

4. Trong cuộc sống hàng ngày, mẹ phải cố ý giới thiệu cho trẻ các màu sắc của các sự vật xung quanh mình.

Lời khuyên

Đợi sau khi trẻ đã thành thạo trò chơi này, mẹ có thể tăng thêm màu xanh lam, để trẻ nhận biết được năm màu: đỏ, vàng, lam, đen, trắng.

Phát triển trí tuệ

Việc trẻ nhận biết màu sắc nói là dễ thì cũng thật dễ, nói là khó thì cũng thật khó. Vì thế, cha mẹ cần phải tiến hành theo phương pháp sau:

1. Khi mới bắt đầu dạy trẻ nhận biết màu sắc và hình dạng, bố mẹ phải nắm được "cách cường điệu".

2. Tránh dùng phương thức "nhồi vịt" để dạy trẻ nhận biết màu sắc, mỗi lần một màu, đặc biệt là không được nhận nhầm màu đỏ với màu vàng.

3. Việc nhận biết màu sắc có thể tiến hành kết hợp với vẽ tranh.

4. Nhận biết màu sắc có một quy luật phát triển khoa học: Đỏ - đen – trắng – xanh lá cây – vàng – xanh lam – tím – xám – nâu.

GẤU POOH BỊ ỐM

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua hoạt động chung giữa mẹ và bé, trò chơi này có thể khiến trẻ bước đầu hiểu được phương thức quan tâm, chăm sóc người khác, và học được các lễ nghi và quy tắc liên quan.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Gấu Pooh.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ đặt trước gấu Pooh trên giường và sau đó dẫn trẻ vào và nói: "Chú gấu Pooh ốm rồi, đang nằm nghỉ ngơi trên giường đây, con mau đi thăm bạn gấu nào".

2. Trước tiên, mẹ làm mẫu cho trẻ biết những việc cơ bản khi thăm và chăm sóc người ốm là như thế nào, đi thăm người ốm phải mang một chút đồ bổ dưỡng, và phải chúc cho người đó mau khỏe.

3. Tiếp đó mẹ đưa bé đến trước giường của gấu Pooh, để bé an ủi động viên chú gấu.

4. Khi mới bắt đầu, mẹ phải giả giọng, thay bé hỏi han chú gấu, sau đó lại giả giọng gấu Pooh trả lời bé.

5. Đợi sau khi trẻ đã biết phải nói như thế nào, mẹ liền cho trẻ tự mình chăm sóc, thăm hỏi gấu Pooh.

Lời khuyên

Ghi lại lời trẻ nói, đồng thời nói cho trẻ biết khi gặp người thân bị ốm, trẻ cũng phải đi thăm như vậy.

Phát triển trí tuệ

Sự phát triển trí tuệ về giao tiếp xã hội cũng là một phương diện trí tuệ của trẻ. Trẻ từ 1-3 tuổi có đặc điểm phát triển trí tuệ về giao tiếp như sau:

1. Trường hợp có người lớn tuổi đi kèm, trẻ sẽ bắt đầu tìm hiểu môi trường xung quanh;

2. Chủ động giao tiếp với người khác, tiếp nhận những người quen không phải người trong gia đình, như cô bảo mẫu, hàng xóm;

3. Dần dần học được cách chia sẻ, có thể đưa đồ chơi cho người khác, biết chơi với các trẻ khác;

4. Bắt đầu biết chú ý đến các quy tắc chuẩn về giao tiếp, như biết mình cần phải làm gì;

5. Có hành vi xã giao, khi người khác cảm thấy buồn bã, biết thực hiện hành

vi an ủi, hỏi thăm;

6. Bắt đầu biểu hiện sự đồng tình, ngoan ngoãn.

ĐƯA MẸ VỀ NHÀ

Bồi dưỡng kỹ năng:

Thông qua trò chơi này, có thể tăng cường khả năng ghi nhớ cho trẻ, khiến trí nhớ vô thức trở thành có ý thức, từ đó tăng cường khả năng sinh hoạt cho trẻ, bồi dưỡng sự tự tin cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Máy ảnh.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ dẫn bé đi chơi ở khu vực gần nhà, trên đường đi, mẹ có thể vừa đi vừa giúp trẻ chụp vài kiểu ảnh về cảnh quan, kiến trúc trên đường.

2. Sau khi chơi mệt, chuẩn bị về nhà, mẹ có thể giả bộ lạc đường, hỏi trẻ: "Mẹ không biết phải đi đường nào nữa rồi, con còn nhớ không?"

3. Lúc này, đa số các trẻ đều nhớ đường, vì vậy nên khuyến khích trẻ dũng cảm nói ra: "Con nhớ, mẹ ơi, con dắt mẹ về nhà nhé!"

4. Nếu trẻ cũng không nhớ rõ, mẹ phải hướng dẫn trẻ mở bức ảnh chụp ra. Nhớ lại những phong cảnh và kiến trúc trên tấm ảnh đã từng nhìn thấy ở đâu, cho đến khi trẻ nhớ ra đường về.

5. Cứ thế, mẹ đi sau trẻ, cho trẻ học cách nhớ đường về nhà.

Lời khuyên

1. Trước khi thực hiện trò chơi, mẹ phải hướng dẫn trẻ nhớ một vài kiến trúc hoặc phong cảnh đặc biệt dọc theo đường đi.

2. Mẹ mang theo máy ảnh, giúp trẻ chụp lại phong cảnh hoặc kiến trúc dọc theo đường đi, để thuận tiện cho trẻ tham khảo khi lạc đường.

Phát triển trí tuệ

Trẻ có khả năng chăm sóc cuộc sống của bản thân hay không có ý nghĩa vô cùng quan trọng, do đó, bố mẹ phải có ý thức rèn luyện khả năng tự chăm sóc của trẻ.

Xét từ góc độ phát triển, điều này thể hiện được tâm lý và cơ thể đã trưởng

thành đến một mức độ nào đó, có thể chủ động nắm được hành vi của bản thân. Loại hành vi này có thể dần làm cho trẻ thoát khỏi việc ỷ lại hoặc bị động, từ đó có thể chủ động làm mọi chuyện theo ý mình. Xét từ phương diện nhu cầu sinh lý, trẻ sẽ không còn ỷ lại vào bố mẹ; xét từ phương diện tâm lý, đó là nền tảng quan trọng cho trẻ xây dựng lòng tự tin và tâm lý an toàn.

"BÓNG BOWLING" SIÊU CẤP

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ tập luyện đẩy bóng lăn, mắt phối hợp tay đánh trúng mục tiêu, từ đó nâng cao khả năng điều chỉnh nhịp nhàng tứ chi và cơ thể.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 10 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Chai đựng đồ uống rỗng, một quả bóng nhỏ, sân bãi tương đối rộng.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Ở vị trí cách trẻ từ 1 đến 2 m, xếp 10 chai không theo hình chữ nhất.

2. Mẹ hướng dẫn trẻ cầm bóng, đẩy về phía trước, cho quả bóng va vào các chai không xếp thẳng hàng theo phương ngang ở phía trước mặt.

3. Khi mới bắt đầu trò chơi, mẹ phải dạy trẻ quỳ chân, tay nắm quả bóng, đẩy quả bóng hướng về các chai ở phía trước.

4. Mỗi lần lật đổ được chai, hãy để trẻ đích thân tự chạy đi đếm số chai bị làm đổ.

5. Làm đi làm lại nhiều lần, trẻ sẽ trở nên thích thú với trò chơi này.

Lời khuyên

1. Trước tiên hãy dạy trẻ cách dùng tay đẩy bóng lăn, sau đó mới chơi trò chơi này.

2. Nếu trẻ đánh bóng đúng mục tiêu, bố mẹ nên khen ngợi, cổ vũ trẻ, nếu trẻ không đánh đúng mục tiêu, hãy khuyến khích trẻ đi nhặt bóng và thực hiện lại.

Phát triển trí tuệ

Với trẻ ở giai đoạn này, động tác cơ bản đã rất nhanh nhẹn, trẻ không cần phải tập trung quá nhiều sức vào việc đi, đứng, chạy hoặc nhảy, khi đi trẻ có thể lắc hai vai giống như mẹ.

Trẻ đã có khả năng cân bằng tương đối tốt, biết đánh bóng, cầm bóng và đẩy bóng lăn, nhưng vẫn khó khăn khi đón bắt bóng. Trẻ còn có thể ấn nút, kéo khóa. Cảm giác không gian của trẻ phát triển rất nhanh, có thể đổ được gạo từ một chiếc cốc này sang một chiếc cốc khác, mà gạo vãi ra ngoài rất ít.

Với động tác tinh xảo, tỉ mỉ, một số trẻ trong giai đoạn này bắt đầu học cách dùng kéo cắt giấy. Trẻ còn có thể chia bánh bao làm hai phần. Có một số trẻ đã có thể tự rửa tay chân, mặt mũi, biết tự mặc áo, hai tay đã có thể phối hợp cài cúc áo, có thể phân biệt rõ bên trái, bên phải.

NÉM BÓNG, BẮT BÓNG

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện kỹ năng ném, bắt vật thể, rèn luyện khả năng điều khiển nhịp nhàng của mắt và tay cho trẻ, thúc đẩy phát triển tri giác không gian và tăng cường sức cảm thụ của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Một quả bóng da.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Bố, mẹ và trẻ đứng quây thành một vòng tròn, mỗi người cách nhau khoảng từ 70 đến 80 cm.

2. Trước tiên, mẹ cầm bóng, ra hiệu ném bóng về phía trẻ, để trẻ chuẩn bị đưa tay ra đỡ bóng.

3. Sau khi mẹ chuyền bóng cho trẻ, trẻ đỡ lấy bóng, rồi cho trẻ chuyền bóng lại cho bố.

4. Lặp lại động tác như trên nhiều lần.

Lời khuyên

1. Bóng không nên quá to hoặc quá nhỏ, không nên quá nặng, bóng phải phù hợp với trẻ

2. Khi mới bắt đầu thực hiện trò chơi, bố mẹ phải căn cứ vào tình hình chuyền bóng, bắt bóng của trẻ, để điều chỉnh vị trí đứng cách trẻ bao xa cho phù hợp.

Phát triển trí tuệ

Khả năng trí tuệ không gian ảnh hưởng đến phát triển năng lực nhận biết của

trẻ. Do đó, người lớn phải sớm bồi dưỡng khả năng trí tuệ không gian cho trẻ, điều này có ý nghĩa vô cùng quan trọng cho phát triển khả năng trí tuệ đối với không gian của trẻ sau này.

Trẻ từ 2 đến 3 tuổi, mục tiêu phát triển khả năng trí tuệ không gian phải đạt được như sau: khả năng nắm bắt đối với màu sắc, kích thước lớn nhỏ, hình dạng, trẻ cũng dần dần có cảm giác không gian, hiểu cách sử dụng các miếng gỗ hoặc đồ chơi có các hình dạng khác nhau để xếp hình, lật đổ hình, trẻ cũng sẽ thử dùng các miếng gỗ để tạo ra các vật thể mà trẻ nhìn thấy.

ĐIỆN THOẠI KHẨN CẤP

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này giúp trẻ nhận biết được điện thoại khẩn cấp, đồng thời phân biệt ba ứng dụng khác nhau của điện thoại, tạo ra ý thức bảo vệ toàn thân cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

1 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Tranh, ảnh xe cấp cứu, xe cứu hỏa, xe cảnh sát.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ làm ba biển “113”, “115” và “114”.

2. Mẹ lấy tấm ảnh xe cấp cứu và nói: “Chú gấu nhỏ nhà mình bị ốm rồi, phải đi bệnh viện thôi, con hãy mau gọi điện thoại đi nào!” Rồi khuyến khích trẻ lấy tấm ảnh tương ứng, làm động tác gọi điện thoại.

3. Đợi đến khi trẻ hoàn thành nhiệm vụ cấp cứu thành công, mẹ có thể căn cứ vào tình tiết như vậy, cho trẻ tiếp tục hoàn thành các khâu còn lại với hai bức tranh xe cứu hỏa và xe cảnh sát.

4. Dạy cho trẻ nhận biết các số trên điện thoại và cách gọi điện thoại.

Lời khuyên

Nhắc nhở trẻ: Đây chỉ là trò chơi bắt chước, bình thường không được tùy tiện gọi ba số điện thoại này, chỉ gọi khi thực sự nguy cấp.

Phát triển trí tuệ

Nâng cao trí tuệ, khám phá khả năng tiềm tàng của trẻ là mong muốn của các bậc cha mẹ. Bố mẹ có thể tiến hành từ các mặt sau:

1. Sức chú ý: Bồi dưỡng khả năng chú ý của trẻ, vì trẻ có sức chú ý ổn định,

liên tục thì tốc độ nắm kiến thức cũng nhanh hơn và cũng nhớ lâu hơn.

2. Khả năng quan sát: Bố mẹ muốn rèn luyện sức quan sát cho trẻ thì phải bắt đầu từ việc bồi dưỡng năng lực cảm nhận cơ bản.

3. Khả năng tư duy: Ở trẻ từ 0 đến 3 tuổi, tư duy động tác trực quan chiếm vị trí chủ đạo, người lớn có thể tập trung bồi dưỡng tư duy động tác trực quan cho trẻ.

ĐÁNH BÓNG MỘT TAY

Bồi dưỡng kỹ năng:

Rèn luyện tính nhịp nhàng, hài hòa giữa tay và mắt cho trẻ, nâng cao khả năng phối hợp tứ chi, cơ thể và não phải của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Hai quả bóng nhỏ, sân chơi rộng ngoài trời.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Mẹ và trẻ đứng đối diện với nhau, mỗi người cầm một quả bóng.

2. Trước tiên, mẹ làm mẫu đập bóng bằng một tay cho trẻ xem, mẹ có thể vừa làm mẫu vừa cho trẻ học theo mẹ cách đập bóng.

3. Đợi đến khi trẻ học được cách đập bóng bằng một tay, mẹ có thể chuyển sang đập bóng bằng tay khác, rồi cho trẻ cũng chuyển sang học cách đập bóng bằng tay khác.

Lời khuyên

Phải hướng dẫn trẻ đập bóng bằng hai tay, không nên chỉ dạy cho trẻ cách đập bóng bằng tay phải.

Phát triển trí tuệ

Các nghiên cứu chỉ ra rằng, sử dụng tay trái và vận động chi trái có thể giúp cho cơ thể khỏe mạnh, tốt cho não, kéo dài tuổi thọ. Do đó, bố mẹ phải có ý thức rèn luyện khả năng dùng (vận động) tay trái cho trẻ, không nên cho tay trái của trẻ nghỉ ngơi, không hoạt động. Vì sự nhàn rỗi của tay trái là sự lãng phí khả năng tự thân cực lớn của con người. Bố mẹ phải có ý thức rèn luyện cho trẻ sử dụng tay trái nhiều hơn, việc làm này sẽ hỗ trợ khám phá tiềm năng tư duy hình tượng, trực quan, tri giác não phải của trẻ.

Cần lưu ý với những cha mẹ có con "quen dùng tay trái": Không nên sửa đổi ngay thói quen "dùng tay trái" của trẻ, mà phải rèn luyện cho trẻ biết sử dụng tay phải, để não trái và não phải của trẻ cùng phát triển đồng thời.

VIÊN ĐÁ ĂN ĐƯỢC

Bồi dưỡng kỹ năng:

Giúp trẻ nhận thức được sự thay đổi giữa nước và đá, gia tăng khả năng cảm thụ, kích thích cảm hứng tìm hiểu khoa học của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

2 tuổi 11 tháng.

Chuẩn bị trò chơi:

Màu thực phẩm, nước, hộp làm đá.

Phương pháp và các bước thực hiện:

1. Cho thêm phẩm mầu thực phẩm không độc hại vào trong nước, đổ nước vào hộp làm đá, rồi đặt vào trong tủ lạnh để làm đá viên.

2. Cho đá viên vào trong chậu để chơi, đồng thời dùng các câu hoàn chỉnh để nói với trẻ như: "Hãy lấy cho mẹ một viên đá màu xanh da trời" hoặc: "Hãy đưa cho mẹ một viên đá màu đỏ".

3. Bố mẹ có thể đem viên đá ra phơi dưới ánh sáng mặt trời, cho trẻ chứng kiến quá trình đá tan chảy thành nước.

4. Hoặc có thể hòa nước hoa quả cho vào trong hộp đá hoặc cho vào trong khuôn làm kem, cho trẻ được trải nghiệm hứng thú tự làm đá viên để ăn.

Lời khuyên

Nên khen trẻ nhiều hơn, cho trẻ mạnh dạn thực hiện, không nên sợ trẻ làm bẩn nhà.

Phát triển trí tuệ

Bố mẹ có thể dẫn dắt, hướng dẫn trẻ đi siêu thị mua kem que có vị hoa quả, khi về nhà, trước tiên cho trẻ ăn một que, rồi nói với trẻ rằng kem que mà trẻ đang ăn ở thể rắn, có vị rất ngon! Sau đó lấy ra một que trong số các que kem còn lại cho vào ngăn làm mát của tủ lạnh, một giờ sau, lấy ra cho trẻ xem, để trẻ quan sát thật kỹ, một lát sau, cho trẻ nếm xem có vị gì khác so với lúc trước, khi ăn thấy thế nào?

DỤNG CỤ GIA ĐÌNH

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này có thể khai thác và phát huy toàn diện trí tưởng tượng của trẻ, từ đó rèn luyện khả năng tư duy tính sáng tạo não phải của trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

3 tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Dụng cụ nhỏ thường dùng trong gia đình hàng ngày. Ví dụ như kìm, kéo, búa, tua vít, thước đo v.v….

Phương pháp và các bước thực hiện:

Trước tiên, bố nhấc từng món đồ vật lên, nói cho trẻ tên gọi và ứng dụng của từng món đồ một. Ví dụ: Đây là cái kìm, có thể dùng để bắt chặt đồ vật; đây là cái thước, có thể dùng để đo độ dài và độ cao của đồ vật; Đây là cái kéo, có thể dùng để cắt giấy và quần áo v.v…

1. Khi trẻ đã nhớ tên gọi và công dụng của từng đồ vật, bố có thể lần lượt hỏi trẻ: “Bố muốn đóng một cái đinh lên tường, con có thể giúp bố chọn dụng cụ thích hợp được không?” Bố mẹ lần lần lượt làm như vậy với các món đồ khác.

2. Sau khi trẻ đã tìm đúng các món dụng cụ, bố khuyến khích và khen ngợi trẻ.

3. Nghỉ một lát, rồi bố lại tiếp tục hỏi trẻ: “Trên tấm ván này có hai đinh vít, bố muốn lấy nó xuống, thì bố phải dùng dụng cụ gì?”. Cứ lần lượt hỏi như vậy cho đến món đồ cuối cùng.

Lời khuyên

Bố phải chú ý trông coi trẻ, nếu trẻ muốn tự mình sử dụng dụng cụ, thì phải chú ý giữ an toàn cho trẻ.

Phát triển trí tuệ

Trẻ trong giai đoạn này, trẻ đã có thể phân loại được các đồ vật có các chức năng khác nhau, nhưng chỉ giới hạn ở mức phân loại đồ vật theo công dụng của đồ vật, ví dụ ăn, mặc, sử dụng, chơi v.v… Điều này chứng tỏ trẻ đã bước đầu có khả năng phân tích và khả năng tổng hợp. Năng lực tư duy của trẻ trong giai đoạn tầm 3 tuổi phát triển và nâng cao đáng kể, chúng thường xuyên loại suy, liên tưởng từ sự vật này đến sự vật khác. Ví dụ khi nói tới gấu trúc, trẻ sẽ liên tưởng tới gấu trúc ăn trúc, và có thể nhìn thấy gấu trúc trong vườn thú. Ví dụ khi nói tới màu xanh, trẻ biết bầu trời và biển đều là màu

xanh v.v… Do đó, trong thời kỳ này, bố mẹ phải thường xuyên rèn luyện cho trẻ liên tưởng để khai thác trí tưởng tượng của trẻ, rèn luyện tính hoạt bát tư duy của trẻ.

HOA GIẤY XINH ĐẸP

Bồi dưỡng kỹ năng:

Trò chơi này có thể thúc đẩy khả năng phối hợp nhịp nhàng giữa mắt, tay và não của trẻ, ngoài ra còn có thể bồi dưỡng khả năng tư duy và khả năng quan sát cho trẻ, thông qua phối hợp màu sắc và hình dạng để nâng cao năng lực thẩm mỹ và năng lực cảm thụ nghệ thuật cho trẻ.

Độ tuổi thích hợp:

Khoảng 3 tuổi.

Chuẩn bị trò chơi:

Giấy màu, keo, kéo, lọ hồ dán, ống hút, bút chì v.v…

Phương pháp và các bước chuẩn bị:

1. Mẹ vẽ hình các bông hoa kích cỡ, hình dạng khác nhau lên trên giấy.

2. Hướng dẫn trẻ cắt các hình bông hoa men theo hình mẹ vẽ.

3. Sau khi trẻ cắt xong, mẹ lại hướng dẫn trẻ dán các hình đã cắt, làm thành một bông hoa.

4. Mẹ dùng keo gắn ống hút cố định vào phía sau bông hoa, sau đó lật trở lại, thế là mẹ và bé đã làm được một bông hóa bằng giấy vô cùng xinh đẹp rồi.

Lời khuyên

Nếu không có giấy màu, mẹ có thể vẽ các bông hoa khác nhau lên trên giấy trắng, rồi tô màu các bông hoa đó.

Căn cứ vào tình hình thực tế của trẻ, mẹ có thể tách ra làm nhiều trò chơi nhỏ để thực hiện.

Phát triển trí tuệ

1. Tạo ra một môi trường cắt giấy thật hoàn hảo cho trẻ. Bố mẹ có thể đưa trẻ cho trẻ ra ngoài, tiếp xúc với thế giới tự nhiên, va chạm với cuộc sống thực tế để mở rộng tầm nhìn cho trẻ.

2. Tạo ra hứng thú cắt giấy cho trẻ. Một mặt, bố mẹ có thể dán những bông hoa nhỏ lên trên vách tường hoặc trên cửa kính trong nhà, để cho trẻ có cảm giác “lâu rồi sẽ thích”, có hứng thú đối với việc cắt giấy; mặt khác, bố mẹ dựa

vào các sự vật mà trẻ tiếp xúc nhiều trong cuộc sống hàng ngày và trẻ có hứng thú để bắt đầu cho trẻ tập cắt giấy.

3. Cứ tập cho trẻ nhiều lần. Dạy cho trẻ cách cắt giấy không phải là việc thành công trong một chốc lát, do đó, khi hướng dẫn trẻ cắt giấy, trẻ nên bắt đầu từ cách học cắt đường thẳng, đường gấp khúc, các đường nối cơ bản. Rồi đến trẻ cắt hình tròn đơn giản, dần dần cắt các hình phức tạp hơn.

TÌM ĐỌC BỘ SÁCH BÁCH KHOA THAI GIÁO

Giáo dục thai nhi và sinh con ưu việt

Đào tạo và bồi dưỡng nhân tài phải bắt đầu ngay từ thời kỳ thai nhi. Giáo dục thai nhi và sinh con ưu việt là cuốn sách "vàng" phổ cập phương pháp khoa học mới mẻ và có tính ứng dụng cao để giúp các bậc cha mẹ tạo ra được một môi trường tốt cho thai nhi phát triển khỏe mạnh và có trí năng vượt trội.

Phát triển toàn diện trong năm đầu đời

Năm đầu đời là giai đoạn vô cùng quan trọng với bé. Bé tự mình có những trải nghiệm đầu tiên với cuộc sống nhiệm màu mà cha mẹ ban tặng. Với Phát triển toàn diện trong năm đầu đời, các bậc cha mẹ sẽ tìm thấy những kiến thức bổ ích và những lời khuyên vô giá để chuẩn bị đón bé ra đời, chăm sóc bé, đảm bảo cho bé có được những năm đầu đời hạnh phúc nhất.

40 tuần thực hành thai giáo – 12 tháng thắp sáng thiên tài

Cuốn sách sẽ đem đến cho bạn nhiều trải nghiệm thú vị về thai giáo và giáo dục sớm. Trên thực tế, thai giáo và giáo dục sớm không phải là những lý luận cao siêu, khó hiểu mà nó là những gì diễn ra hàng ngày của bạn. Các trò chơi và những công cụ đơn giản là thai giáo và giáo dục sớm. Trong cuốn sách các chuyên gia hàng đầu về giáo dục sớm đã đưa ra và gợi mở nhiều phương pháp phát huy khả năng tiềm ẩn trong mỗi đứa trẻ.